

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1947 — MAJ 1948

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

KØBENHAVN
I KOMMISSION HOS EJNAR MUNKSGAARD
1948

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1947—JUNI 1948

Oversigt.

	Kr. ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed Juni 1946—Maj 1947. Med 1 Portræt. Résumé en français. 1947.....	4.00

Historisk-filologiske Meddelelser.

BIND XXXI:

1. BOCK, KARL N.: Mittelniederdeutsch und heutiges Plattdeutsch im ehemaligen Dänischen Herzogtum Schleswig. Studien zur Beleuchtung des Sprachwechsels in Angeln und Mittelschles- wig. 1948	24.00
2. WESTRUP, C. W.: Notes sur la sponsio et le nexum dans l'ancien droit romain. Le nouveau fragment des Institutes de Gaius. 1947	2.00
3. HAMMERICH, L. L.: Laryngeal before Sonant. 1948	12.00
4. ERICHSEN, W.: Eine ägyptische Schulübung in demotischer Schrift. 1948	3.50

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND XXIV:

3. LANGSETH, A. and BAK, BØRGE: Hindered Rotation IV. The Raman Spectrum of Deuterated Ethyl Bromides. 1947.....	1.25
4. WEBER, SOPHUS: Untersuchungen über den Einfluss des Ak- kommodationskoeffizienten auf Radiometerscheinungen und Molekularmanometer. 1947	6.50
5. STRÖMGREN, ELIS: The Short-Periodic Comets and the Hypo- thesis of their Capture by the Major Planets. 1947	1.00

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

OVERSIGT
OVER
SELSKABETS VIRKSOMHED

JUNI 1947 — MAJ 1948

AVEC UN RÉSUMÉ EN FRANÇAIS

KØBENHAVN
I KOMMISSION HOS EJNAR MUNKSGAARD
1948

Redaktionen sluttet den 31. Maj 1948.
Færdig fra Trykkeriet den 4. Oktober 1948.

Printed in Denmark.
Bianco Lunos Bogtrykkeri.

INDHOLDSFORTEGNELSE

I

Fortegnelse over Selskabets Medlemmer Juni 1948.....	1— 18
Selskabets Tillidshverv.....	19— 25
Beretning om Møderne.....	26— 59
Mindeord:	
L. S. FRIDERICIA: Af Einar Lundsgaard.....	61— 71
S. E. STRÖMGREN: Af N. E. Nørlund.....	73— 77
OVE V. PAULSEN: Af Knud Jessen.....	79— 85
POUL JOHS. JØRGENSEN: Af Erik Arup.....	87— 94
JOHS. LINDHARD: Af August Krogh.....	95—103
CHR. S. BLINKENBERG: Af Carsten Høeg.....	105—124
Uddrag af Regnskab for 1947.....	125—128
Budget for 1948.....	129—131
Prisopgave for 1948 for det Classenske Legat.....	132
Beretninger og Betænkninger:	
I. Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie. Beretning om Virk- somheden i 1947.....	133—137
II. »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk Videnskabs- mand.« Beretning for 1947.....	138—139
III. »Emil Herborg's Legat.« Beretning for 1947.....	139—140
IV. »Niels Bohr Legatet.« Beretning for 1947.....	140—141
V. »Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat.« Beretning for 1947 —48 og Regnskab for 1947.....	141—142
VI. Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum. Beretning for 1947.....	143
VII. Kommissionen for Monumenta Musicae Byzantinae. Be- retning for Aarene 1943—48.....	144—146
VIII. International Union of Biological Sciences. Beretning om Mødet i København 1947.....	146—147
IX. Union Académique Internationale. Beretning om Mødet i Bruxelles 1947.....	147—150
X. Selskabets Sekretariat. Beretning for 1947.....	150—154
Fortegnelse over Publikationer udgivet af Selskabet fra Juli 1947 til Juni 1948.....	155—157
Résumé en français.....	158—165
Sag- og Navnefortegnelse.....	166—176

II

Carlsbergfondet. Beretning for 1946—47.....	1— 80
---	-------

HENVISNINGER

Selskabets Vedtægter og Forretningsorden	Overs. 1937—38.	Side 97—129.
Selskabets Bytteforbindelser	Overs. 1937—38,	Side 253—300.
Selskabets Publikationer 1742—1930	Overs. 1929—30,	Side 175—365.
» » 1930—1935	Overs. 1935—36,	Side 291—308.
» » 1936—1940	Overs. 1940—41,	Side 235—250.
» » 1941—1945	Overs. 1945—46,	Side 123—139.
Legat- og Dotationsbestemmelser	Overs. 1939—40,	Side 121—153.
Statutter for Conseil International des Unions Scientifiques	Overs. 1946—47,	Side 89— 93.
Statutter for Union Académique Interna- tionale	Overs. 1919—20,	Side 41— 48.
Fundats for »Niels Bohr Legatet«	Overs. 1945— 46,	Side 39— 40.
Fundats for »Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat«	Overs. 1946—47,	Side 41— 43.

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

JUNI 1948

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

- Præsident:* Professor, Dr. jur., phil., scient. & techn. NIELS BOHR.
Formand for den hist.-filos. Klasse: Professor, Dr. theol. & phil.
JOHS. PEDERSEN.
Formand for den naturv.-mat. Klasse: Professor, Dr. phil. ØJVIND
WINGE.
Sekretær: Professor, Dr. phil. JAKOB NIELSEN.
Redaktør: Professor, Dr. phil. & litt. L. L. HAMMERICH.
Kasserer: Professor, Dr. phil. MATHIAS THOMSEN.

INDENLANDSKE MEDLEMMER.

Efter Anciennitet i Selskabet.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- PEDERSEN, HOLGER, (f. $\frac{7}{4}$ 67), Dr. phil., fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. — Selskabets Præsident 1934—38. — Gersonsvej 69, Hellerup. ($\frac{7}{4}$ 05.)
- FRIIS, AAGE, (f. $\frac{16}{8}$ 70), Dr. phil., fh. Professor Rostgardianus i nordisk Historie og nordiske Antikviteter ved Københavns Universitet. Bernstorffsvej 32, Hellerup. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- POULSEN, POUL FREDERIK SIGFRED, (f. $\frac{7}{3}$ 76), Dr. phil., fh. Direktør for Ny Carlsberg Glyptotek, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Ahlmanns Allé 15, Hellerup. ($\frac{9}{4}$ 20.)

- ANDERSEN, VILHELM RASMUS ANDREAS, (f. $^{16}/_{10}$ 64), Dr. phil., fh. Professor i nordisk Litteratur ved Københavns Universitet, Stk. af Dbg., Dbmd. Fredensborg. ($^{6}/_{4}$ 23.)
- THALBITZER, CARL WILLIAM, (f. $^{5}/_{2}$ 73), fh. Professor extraord. i grønlandsk (eskimoisk) Sprog og Kultur ved Københavns Universitet. Vejrøgade 10, Kbh. Ø. ($^{6}/_{4}$ 23.)
- PEDERSEN, JOHANNES PEDER EJLER, (f. $^{7}/_{11}$ 83), Dr. theol. & phil., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Formand for den historisk-filosofiske Klasse. — Dantes Plads 35, Kbh. V. ($^{11}/_{4}$ 24.)
- JOHANSEN, KNUD FRIIS, (f. $^{1}/_{11}$ 87), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet. R. af Dbg., Dbmd. Egernevej 27, Kbh. F. ($^{13}/_{4}$ 28.)
- RÆDER, HANS HENNING, (f. $^{11}/_{10}$ 69), Dr. phil., fh. Bibliotekar ved Universitetets filologisk-historiske Laboratorium, R. af Dbg., Dbmd. Dalgas Boulevard 29, Kbh. F. ($^{13}/_{4}$ 28.)
- TUXEN, POUL, (f. $^{8}/_{12}$ 80), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. Ny Vestergade 21, Kbh. V. ($^{13}/_{4}$ 28.)
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHANNES, (f. $^{2}/_{12}$ 81), Dr. phil., Professor i nordiske Sprog ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Gl. Vartov Vej 22, Hellerup. ($^{5}/_{4}$ 29.)
- NØRLUND, POUL, (f. $^{4}/_{11}$ 88), Dr. phil., Direktør for Nationalmuseet. Ny Vestergade 11, Kbh. K. ($^{11}/_{4}$ 30.)
- HATT, AAGE GUDMUND, (f. $^{31}/_{10}$ 84), Dr. phil., fh. Professor extraord. i Kulturgeografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Bendzvej 1 A, Kbh. F. ($^{1}/_{4}$ 32.)
- ARUP, ERIK IPSEN, (f. $^{22}/_{11}$ 76), Dr. phil., fh. Professor Rostgardianus i nordisk Historie og nordiske Antikviteter ved Københavns Universitet. Amager Fælledvej 26, Kbh. S. ($^{12}/_{4}$ 35.)
- DYGGVE, EJNAR AKSEL PETERSEN, (f. $^{17}/_{10}$ 87), Dr. phil., Arkitekt, R. af Dbg. Østerled 26, Kbh. Ø. ($^{3}/_{4}$ 36.)

- HAMMERICH, LOUIS LEONOR, (f. $^{31/7}$ 92), Dr. phil. & litt., Professor i germansk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. — Selskabets Redaktør. — Studentergaarden, Tagensvej 15, Kbh. N. ($^{3/4}$ 36.)
- BRØNDSTED, JOHANNES BALTHASAR, (f. $^{5/10}$ 90), Dr. phil., Professor i nordisk Arkæologi og europæisk Forhistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Sølvgade 30, Kbh. K. ($^{14/4}$ 39.)
- FABRICIUS, KNUD FREDERIK KROG, (f. $^{13/8}$ 75), Dr. phil., fh. Professor i Historie ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Østerbrogade 120, Kbh. Ø. ($^{4/4}$ 41.)
- HØEG, CARSTEN, (f. $^{15/11}$ 96), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Frederiksberg Bredegade 13, Kbh. F. ($^{4/4}$ 41.)
- NIELSEN, AXEL EDUARD HJORTH, (f. $^{30/12}$ 80), Dr. polit., Professor i Statsvidenskab ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Wilh. Smidtsvej 7, Gentofte. ($^{10/4}$ 42.)
- RUBOW, PAUL VIKTOR, (f. $^{9/1}$ 96), Dr. phil., Professor i alm. Litteraturvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg. St. Kannikestræde 11, Kbh. K. ($^{10/4}$ 42.)
- GRØNBECH, KAAARE, (f. $^{28/9}$ 1901), Dr. phil., Professor extraord. i centralasiatiske Sprog med særligt Hensyn til Tyrkisk ved Københavns Universitet. Brogaardsvvej 6, Gentofte. ($^{2/4}$ 43.)
- JEPPESEN, KNUD CHRISTIAN, (f. $^{15/8}$ 92), Dr. phil., Professor i Musikvidenskab ved Aarhus Universitet, R. af Dbg. Tordenskjoldsgade 57, Aarhus. ($^{2/4}$ 43.)
- STENDER-PETERSEN, ADOLF, (f. $^{21/7}$ 93), Dr. phil., Professor i slavisk Sprog og Litteratur ved Aarhus Universitet, R. af Dbg. »Tunet«, Skolevangen, Risskov. ($^{2/4}$ 43.)
- BLINKENBERG, ANDREAS PETER DAMSGAARD, (f. $^{13/2}$ 93), Dr. phil. & litt., Professor i romansk Filologi ved Aarhus Universitet, R. af Dbg., Strandvænget, Risskov. ($^{14/4}$ 44.)
- BARR, KAJ, (f. $^{26/6}$ 96), Professor extraord. i iransk Filologi ved Københavns Universitet. Ordrup Jagtvej 30, Charlottenlund. ($^{20/4}$ 45.)

- HJELMSLEV, LOUIS TROLLE, (f. $\frac{3}{10}$ 99), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet. Ordruhøjvej 40, Charlottenlund. ($\frac{12}{4}$ 46.)
- RAVN, OTTO EMIL, (f. $\frac{30}{11}$ 81), Dr. phil., Professor i Assyriologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Fortunvej 18, Charlottenlund. ($\frac{11}{4}$ 47.)
- BRANDT, FRITHIOF, (f. $\frac{23}{5}$ 92), Dr. phil., Professor i Filosofi ved Københavns Universitet. Ryvej 15, Holte. ($\frac{2}{4}$ 48.)
- BØGGILD-ANDERSEN, CARL OLAF, (f. $\frac{20}{6}$ 98), Dr. phil., Professor i Historie ved Aarhus Universitet. Knud Rasmussens Vej 5, Aarhus. ($\frac{2}{4}$ 48.)
- ELLING, CHRISTIAN THORVALD, (f. $\frac{14}{11}$ 1901), Dr. phil., Professor i Kunsthistorie ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Kristianiagade 22, Kbh. Ø. ($\frac{2}{4}$ 48.)
- MATTHIESSEN, HUGO ALBERT, (f. $\frac{19}{12}$ 81), mag. art., Inspektør ved Nationalmuseet. R. af Dbg. Sønderborggade 3, Kbh. Ø. ($\frac{2}{4}$ 48.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

(fys. betegner den fysisk-matematiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

- KNUDSEN, MARTIN HANS CHRISTIAN, (f. $\frac{15}{2}$ 71), Dr. phil., fh. Professor i Fysik ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. — Selskabets Sekretær 1917—45. — Høeghsmindevej 58, Gentofte. ($\frac{14}{5}$ 09 — fys.)
- MADSEN, THORVALD JOHANNES MARIUS, (f. $\frac{18}{2}$ 70), Dr. jur. & med., fh. Direktør for Statens Seruminstitut, Stk. af Dbg., Dbmd. Skjoldsgade 8, Kbh. Ø. ($\frac{15}{4}$ 10 — biol.)
- BOCK, JOHANNES CARL, (f. $\frac{2}{10}$ 67), Dr. med., fh. Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. F. M. 1. Østbanegade 21, Kbh. Ø. ($\frac{17}{4}$ 14 — biol.)
- HJELMSLEV, JOHANNES TROLLE, (f. $\frac{7}{4}$ 73), Dr. phil. & techn., fh. Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Bjerregaardsvej 13, Valby. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)

- BJERRUM, NIELS JANNIKSEN, (f. $11/3$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Bjerregaardsvej 1, Valby. ($28/4$ 16 — fys.)
- KROGH, SCHACK AUGUST STEENBERG, (f. $15/11$ 74), Dr. jur., med., phil. & sc., fh. Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. Søbredden 24, Gentofte. ($28/4$ 16 — biol.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $26/10$ 85), Dr. phil., sc. & ing., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, Direktør for Geodætisk Institut, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., — Selskabets Præsident 1927—33. — Malmøgade 6, Kbh. Ø. ($28/4$ 16 — fys.)
- BOHR, NIELS HENRIK DAVID, (f. $7/10$ 85), Excellence, Dr. jur., phil., sc. & techn., Professor i teoretisk Fysik ved Københavns Universitet, R. af E., Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., F. M. 1. m. Kr. — Selskabets nuværende Præsident. — Æresboligen, Gl. Carlsberg, Valby. ($27/4$ 17 — fys.)
- BOHR, HARALD AUGUST, (f. $22/4$ 87), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Regensen, Kbh. K. ($3/5$ 18 — fys.)
- WESENBERG-LUND, CARL JØRGEN, (f. $22/12$ 67), Dr. phil., fh. Professor extraord. i Ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Københavnsvej 17, Hillerød. ($3/5$ 18 — biol.)
- BØGGILD, OVE BALTHASAR, (f. $16/5$ 72), fh. Professor i Mineralogi og Geologi ved Københavns Universitet. Odensegade 15, Kbh. Ø. ($25/4$ 19 — fys.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. $8/10$ 73), Dr. phil., math. & phys., fh. Professor i Astronomi ved Universitetet i Leiden, fh. Direktør ved Observatoriet smsteds. Villavej 6, Tølløse. ($25/4$ 19 — fys.)
- MORTENSEN, OLE THEODOR JENSEN, (f. $22/2$ 68), Dr. phil., fh. Inspector ved Universitetets zoologiske Museum. Nordre Fasanvej 82, Kbh. F. ($9/4$ 20 — biol.)
- NIELSEN, JAKOB, (f. $15/10$ 90), Dr. phil., Professor i rationel Mekanik ved Danmarks tekniske Højskole. — Selskabets nuværende Sekretær. — Gjørtingsvej 12, Hellerup. ($9/4$ 26 — fys.)

- SAND, KNUD AAGE BUCHTRUP, (f. $\frac{9}{2}$ 87), Dr. med., Professor i Retsmedicin ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Kildeskovsvej 81, Gentofte. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- WINGE, ØJVIND, (f. $\frac{19}{5}$ 86), Dr. phil., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets fysiologiske Afdeling, R. af Dbg., Dbmd. — Formand for den naturvidenskabelig-matematiske Klasse. — Gamle Carlsbergvej 10, Valby. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- JENSEN, ADOLF SEVERIN, (f. $\frac{23}{5}$ 66), Dr. phil., fh. Professor i Zoologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Juliane Maries Vej 22, Kbh. Ø. ($\frac{5}{4}$ 29 — biol.)
- JENSEN, PETER BOYSEN, (f. $\frac{18}{1}$ 83), Dr. phil., fh. Professor i Plante-fysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{5}{4}$ 29 — biol.)
- JESSEN, KNUD, (f. $\frac{29}{11}$ 84), Dr. phil., Professor i Botanik ved Københavns Universitet, Direktør for Botanisk Have, R. af Dbg., Dbmd. Gothersgade 140, Kbh. K. ($\frac{5}{4}$ 29 — biol.)
- RAVN, JESPER PETER JOHANSEN, (f. $\frac{30}{11}$ 66), fh. Docent i Palæontologi ved Københavns Universitet, fh. Inspektør ved Mineralogisk Museum. Rolighedsvej 20, Kbh. V. ($\frac{10}{4}$ 31 — biol.)
- ORLA-JENSEN, SIGURD, (f. $\frac{28}{11}$ 70), Dr. phil. & sc., fh. Professor i bioteknisk Kemi ved Danmarks tekniske Højskole, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Kastelsvej 1, Kbh. Ø. ($\frac{21}{4}$ 33 — fys.)
- CHRISTIANSEN, JENS ANTON, (f. $\frac{6}{9}$ 88), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Sundvænget 9, Charlottenlund. ($\frac{6}{4}$ 34 — fys.)
- LINDERSTRØM-LANG, KAJ ULRIK, (f. $\frac{29}{11}$ 96), Dr. phil., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets kemiske Afdeling. R. af Dbg. Gamle Carlsbergvej 10, Valby. ($\frac{12}{4}$ 35 — fys.)
- KRISTENSEN, MARTIN KRISTIAN, (f. $\frac{6}{5}$ 88), Dr. med., Afdelingsforstander ved Statens Seruminstitut, R. af Dbg. Svinget 12, Kbh. S. ($\frac{3}{4}$ 36 — biol.)
- LANGSETH, ALEX WILLY, (f. $\frac{7}{2}$ 95), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 5, Kbh. K. ($\frac{3}{4}$ 36 — fys.)

- LUNDSGAARD, EINAR, (f. $^{12}/_2$ 99), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Juliane Maries Vej 26, Kbh. Ø. ($^{8}/_4$ 38 — biol.)
- JESSEN, BØRGE CHRISTIAN, (f. $^{19}/_6$ 1907), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, Maltegaardsvej 11, Gentofte. ($^{14}/_4$ 39 — fys.)
- STRÖMGREN, BENGT GEORG DANIEL, (f. $^{21}/_1$ 1908), Dr. phil., Professor i Astronomi ved Københavns Universitet, Bestyrer af Astronomisk Observatorium, Østervoldgade 3, Kbh. K. ($^{14}/_4$ 39 — fys.)
- THOMSEN, NIELS MATHIAS PETER, (f. $^9/_10$ 96), Dr. phil., Professor i Zoologi ved den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg. — Selskabets Kasserer. — St. Kjeldsgade 14, Kbh. Ø. ($^{14}/_4$ 39 — biol.)
- ØRSKOV, JEPPE, (f. $^2/_3$ 92), Dr. med., Direktør for Statens Serum-institut, R. af Dbg., Dbmd. Statens Seruminstitut, Kbh. S. ($^{14}/_4$ 39 — biol.)
- CHRISTENSEN, ERIK HÖHWÜ, (f. $^{25}/_9$ 1904), Dr. phil., Professor i Kropsøvelsernes Fysiologi og Hygiejne ved Kungl. Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm. Torphagsvägen 4, Stockholm 50. ($^{12}/_4$ 40 — biol.)
- JACOBSEN, JACOB CHRISTIAN GEORG, (f. $^{13}/_1$ 95), Dr. phil., Professor i Fysik ved Københavns Universitet, Fuglegaardsvej 30, Gentofte. ($^2/_4$ 43 — fys.)
- MØLLER, CHRISTIAN, (f. $^{22}/_{12}$ 1904), Dr. phil., Professor extraord. i matematisk Fysik ved Københavns Universitet, Ordrup Jagtvej 101, Charlottenlund. ($^2/_4$ 43 — fys.)
- FISCHER, ALBERT, (f. $^{23}/_7$ 91), Dr. med., Leder af Carlsbergfondets biologiske Institut, R. af Dbg. Tagensvej 16, Kbh. N. ($^{14}/_4$ 44 — biol.)
- HOLTER, HEINZ, (f. $^5/_6$ 1904), Dr. phil., Forstander for Carlsberg-laboratoriets cytokemiske Underafdeling, Rahbeks Allé 24, Kbh. V. ($^{14}/_4$ 44 — fys.)
- NIELSEN, NIELS, (f. $^3/_10$ 93), Dr. phil., Professor i Geografi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Strandboulevard 32, Kbh. Ø. ($^{14}/_4$ 44 — fys.)

- REHBERG, POUL BRANDT, (f. $\frac{29}{3}$ 95), Dr. phil., Professor i Zoo-fysiologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 32, Kbh. Ø. ($\frac{14}{4}$ 44 — biol.)
- BUCHTHAL, FRITZ, (f. $\frac{19}{8}$ 1907), Dr. med., Direktør for Neurofysiologisk Institut ved Københavns Universitet. Høje Skodsborgvej 14, Skodsborg. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- FENCHEL, MORITZ WERNER, (f. $\frac{3}{5}$ 1905), Dr. phil., Docent i Matematik ved Danmarks tekniske Højskole, Sønderengen 110, Søborg. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- JENSEN, KAI ADOLF, (f. $\frac{16}{7}$ 94), Dr. med., Professor i almindelig Patologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 22, Kbh. Ø. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- BJERRUM, JANNIK, (f. $\frac{5}{4}$ 1909), Dr. phil., Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium. Breidablik Allé 7, Kbh. S. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- DAM, CARL PETER HENRIK, (f. $\frac{21}{2}$ 95), Dr. phil., Professor i biologisk Kemi ved Danmarks tekniske Højskole. Jagtvej 229, Kbh. Ø. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- DEGERBØL, MAGNUS ANTON, (f. $\frac{8}{7}$ 95), Dr. phil., Bestyrer af Københavns Universitets zoologiske Museums 1. Afdeling. Fuglevadsvej 4, Lyngby. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- JENSEN, KAI ARNE, (f. $\frac{27}{3}$ 1908), Dr. phil., Lektor i Kemi ved Københavns Universitet. Landsdommervej 1, Kbh. NV. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
- JØRGENSEN, CARL ADOLF, (f. $\frac{3}{10}$ 99), Dr. phil., Professor i Arvelighedslære ved den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg. I. H. Mundts Vej 4, Lyngby. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- KALCKAR, HERMAN MORITZ, (f. $\frac{26}{3}$ 1908), Dr. med., Amanuensis ved Københavns Universitets medicinsk-fysiologiske Institut. Juliane Maries Vej 28, Kbh. Ø. ($\frac{2}{4}$ 48 — biol.)
- ROSENKRANTZ, ALFRED JOHANNES, (f. $\frac{11}{11}$ 98), Professor i Geologi ved Danmarks tekniske Højskole, R. af Dbg. Amagerbrogade 66, Kbh. S. ($\frac{2}{4}$ 48 — fys.)
-

UDENLANDSKE MEDLEMMER

Efter Anciennitet i Selskabet.

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- NILSSON, NILS MARTIN PERSSON, (f. 1874), Dr. phil., fh. Professor i klassisk fornkunskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. Kmd. af Dbg.² (²⁸/₄ 16.)
- OLSEN, MAGNUS BERNHARD, (f. 1878), Dr. phil., Professor i oldnorsk og islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Oslo. (²⁸/₄ 16.)
- MEINECKE, FRIEDRICH, (f. 1862), Dr. phil., fh. Professor i Historie ved Universitetet i Berlin. (¹⁵/₄ 21.)
- KOHT, HALVDAN, (f. 1873), Dr. phil., fh. Professor i Historie ved Universitetet i Oslo. (⁷/₄ 22.)
- GARDINER, ALAN HENDERSON, (f. 1879), Dr., Ægyptolog. London. (¹¹/₄ 24.)
- JAEGER, WERNER WILHELM, (f. 1888), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Harvard University, Cambridge, Mass. (¹¹/₄ 24.)
- LÖFSTEDT, HAIMON EINAR HARALD, (f. 1880), Dr. phil., fh. Professor i romersk Veltalenhed og Poesi ved Universitetet i Lund. (³/₄ 25.)
- SMITH, HELMER, (f. 1882), Dr. phil., fh. Professor i Sanskrit og sammenlignende indoeuropæisk Sprogforskning ved Universitetet i Uppsala. (⁸/₄ 27.)
- MARSTRANDER, CARL JOHAN SVERDRUP, (f. 1883), Dr., Professor i keltiske Sprog ved Universitetet i Oslo. (¹³/₄ 28.)
- BRUNSCHVICG, LÉON, (f. 1869), fh. Professor i Filosofi ved Sorbonne i Paris. (¹³/₄ 28.)
- MOBERG, CARL AXEL, (f. 1872), Dr. phil., fh. Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Lund. R. af Dbg. (⁵/₄ 29.)
- WALBERG, FRANS GUSTAF EMANUEL, (f. 1873), fh. Professor i romansk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Lund. (⁵/₄ 29.)
- ZETTERSTÉEN, KARL VILHELM, (f. 1866), Dr. phil., fh. Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Uppsala. (⁵/₄ 29.)
- EITREM, SAMSON, (f. 1872), fh. Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Oslo. (¹⁰/₄ 31.)

- DOPSCH, ALFONS, (f. 1868), Dr. phil., fh. Professor i Historie ved Universitetet i Wien. ($^{10}/_4$ 31.)
- KONOW, STEN, (f. 1867), Dr. phil., fh. Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oslo. ($^1/_4$ 32.)
- LIESTÖL, KNUT, (f. 1881), Dr. phil., Professor i norsk Folkemindvidenskab ved Universitetet i Oslo. ($^1/_4$ 32.)
- HROZNÝ, BEDŘICH, (f. 1879), Dr. phil., Professor i Kileskrift og gammel-orientalsk Historie ved Universitetet i Prag. ($^1/_4$ 32.)
- HECKSCHER, ELI FILIP, (f. 1879), Dr. phil., Professor i økonomisk Historie ved Stockholms Handelshögskola. Kmd. af Dbg.² ($^{21}/_4$ 33.)
- VENDRYES, JOSEPH-JEAN-BAPTISTE, (f. 1875), Dr. phil., fh. Professor i alm. Sprogvidenskab ved Sorbonne i Paris. ($^{21}/_4$ 33.)
- SHETELIG, HAAKON, (f. 1877), Dr. phil., Professor, Bestyrer af Bergens Museums arkæologiske Afdeling, Bergen. ($^6/_4$ 34.)
- KARLGREN, KLAS BERNHARD JOHANNES, (f. 1889), Dr. phil., Professor i østasiatisk Sprogvidenskab og Kultur, Direktør for Östasiatiska Samlingarne, Stockholm. ($^3/_4$ 36.)
- FISCHER, AUGUST W. H. G., (f. 1865), Dr. phil., fh. Professor i østerlandsk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($^3/_4$ 36.)
- BRØGGER, ANTON WILHELM, (f. 1884), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Universitetet i Oslo. R. af Dbg. ($^2/_4$ 37.)
- MASSIGNON, LOUIS, (f. 1883), Dr., Professor i islamisk Sociologi ved Collège de France, Paris. ($^2/_4$ 37.)
- EKWALL, BROR OSCAR EILERT, (f. 1877), Dr. phil., fh. Professor i engelsk Sprog ved Universitetet i Lund. ($^8/_4$ 38.)
- SEIP, DIDRIK ARUP, (f. 1884), Dr. phil., Professor i nordisk Sprogvidenskab ved Universitetet i Oslo. ($^8/_4$ 38.)
- FRINGS, THEODOR, (f. 1886), Dr. phil., Professor i tysk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Leipzig. ($^8/_4$ 38.)
- GÖTZE, ALBRECHT, (f. 1897), Dr. phil., Professor i Assyriologi og babylonsk Litteratur ved Yale University, New Haven, Conn. ($^8/_4$ 38.)
- LITTMANN, RICHARD LUDWIG ENNO, (f. 1875), Dr. theol. & phil., fh. Professor i semitiske Sprog ved Universitetet i Tübingen. ($^8/_4$ 38.)

- NORDAL, SIGURÐUR, (f. 1886), Dr. phil., Professor i islandsk Filologi og Kulturhistorie ved Universitetet i Reykjavik, Kmd. af Dbg.² (12/4 40.)
- NYBERG, HENRIK SAMUEL, (f. 1889), Dr. phil., Professor i semitiske Sprog ved Universitetet i Uppsala. (12/4 40.)
- VON SYDOW, CARL WILHELM, (f. 1878), Dr. phil., fh. Professor i nordisk og sammenlignende Folkeminddeforskning ved Universitetet i Lund. (12/4 40.)
- WEIBULL, LAURITZ ULRIK ABSALON, (f. 1873), Dr. phil., fh. Professor i Historie ved Universitetet i Lund. (12/4 40.)
- BOËTHIUS, AXEL, (f. 1889), Dr. phil., Professor i klassisk Arkæologi (fornkunskap och antikens historia) ved Göteborgs Högskola. (12/4 46.)
- L'ORANGE, HANS PETER, (f. 1903), Dr. phil., Professor i klassisk Arkæologi og Kunsthistorie ved Universitetet i Oslo. (12/4 46.)
- MORGENSTIERNE, GEORG VALENTIN VON MUNTHE AV, (f. 1892), Dr. phil., Professor i indisk Filologi ved Universitetet i Oslo. (12/4 46.)
- RAMSTEDT, GUSTAF JOHN, (f. 1873), Dr. phil., fh. Professor i altaisk Sprogforskning ved Universitetet i Helsingfors. (12/4 46.)
- ANGLÈS, HIGINI, (f. 1888), Dr., Direktør for Instituto Español de Musicologia i Barcelona. (12/4 46.)
- BAILEY, HAROLD WALTER, (f. 1899), Dr., Professor i Sanskrit ved Universitetet i Cambridge, England. (12/4 46.)
- BEAZLEY, JOHN DAVIDSON, (f. 1885), Dr., Professor i klassisk Arkæologi og Kunst ved Universitetet i Oxford. (12/4 46.)
- BENVENISTE, ÉMILE, (f. 1902), Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Collège de France i Paris. (12/4 46.)
- GRÉGOIRE, HENRI-CLÉMENT-GUSTAVE, (f. 1881), Dr., Professor i Græsk ved Universitetet i Bruxelles. (12/4 46.)
- MAROUZEAU, JULES, (f. 1878), Dr., Professor i latinsk Sprog ved Sorbonne i Paris. (12/4 46.)
- TILLYARD, HENRY JULIUS WESTENHALL, (f. 1881), Dr., Professor i Græsk ved University College i Cardiff. (12/4 46.)

- UHLENBECK, CHRISTIANUS CORNELIUS, (f. 1866), Dr., fh. Professor i Sanskrit og indøeuropæisk Sprogvidenskab ved Universitetet i Leiden. (¹²/₄ 46.)
- WELLESZ, EGON JOSEPH, (f. 1888), Dr., Lecturer i Musikhistorie ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 46.)
- AHNLUND, NILS, (f. 1889), Dr. phil., Professor i Historie ved Stockholms Högskola. (¹¹/₄ 47.)
- HOLMBERG, AXEL OLOF (OLLE), (f. 1893), Dr. phil., Professor i Litteraturhistorie og Poetik ved Universitetet i Lund. (¹¹/₄ 47.)
- SOMMERFELT, ALF AXELSSØN, (f. 1892), Dr. phil., Professor i almen Sprogvidenskab ved Universitetet i Oslo. (¹¹/₄ 47.)
- ALBRIGHT, WILLIAM FOXWELL, (f. 1891), Dr. phil., Professor i semitiske Sprog ved Johns Hopkins University, Baltimore, Md. (¹¹/₄ 47.)
- BLOOMFIELD, LEONARD, (f. 1887), Dr. phil., Professor i Lingvistik ved Yale University, New Haven, Conn. (¹¹/₄ 47.)
- KURYŁOWICZ, JERZY, (f.), fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Lwów (Kraków). (¹¹/₄ 47.)
- LATTE, KURT, (f. 1891), Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Göttingen. (²/₄ 48.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

(fys. betegner den fysisk-matematiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

- BERTRAND, GABRIEL-ÉMILE, (f. 1867), Dr., fh. Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. (⁷/₄ 11 — fys.)
- HADAMARD, JACQUES-SALOMON, (f. 1865), Dr. phil., fh. Professor i rationel og kosmisk Mekanik ved Collège de France i Paris. (¹¹/₄ 13 — fys.)
- SHERRINGTON, Sir CHARLES SCOTT, (f. 1858), Dr., fh. Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. (¹⁷/₄ 14 — biol.)
- BORDET, JULES-JEAN-BAPTISTE-VINCENT, (f. 1870), Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. (⁹/₄ 20 — biol.)

- EINSTEIN, ALBERT, (f. 1879), Dr. phil., Professor i teoretisk Fysik ved Universitetet i Princeton, N. J. ($^{9/4}$ 20 — fys.)
- LACROIX, FRANÇOIS-ANTOINE-ALFRED, (f. 1863), Dr., fh. Professor i Mineralogi ved Muséum d'histoire naturelle i Paris. ($^{9/4}$ 20 — fys.)
- NILSSON-EHLE, NILS HERMAN, (f. 1873), Dr. phil. & med., fh. Professor i Arvelighedslære ved Universitetet i Lund. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- WINKLER, HANS KARL ALBERT, (f. 1877), Professor, Direktør for Botanisk Have i Hamburg. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- BOWER, FREDERICK ORPEN, (f. 1855), Dr., fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Glasgow. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- ROSENBERG, GUSTAF OTTO, (f. 1872), fh. Professor i Botanik ved Stockholms Högskola. ($^{3/4}$ 25 — biol.)
- HEVESY, GEORGE DE, (f. 1885), Dr. phil., Professor i fysisk Kemi, fh. Freiburg i Br. (København). ($^{3/4}$ 25 — fys.)
- KRAMERS, HENDRIK ANTHONY, (f. 1894), Dr. phil., Professor i teoretisk Fysik ved Universitetet i Leiden. ($^{3/4}$ 25 — fys.)
- BOREL, FÉLIX-EDOUARD-JUSTIN-ÉMILE, (f. 1871), Dr., fh. Professor i fysisk Matematik ved Sorbonne i Paris. ($^{9/4}$ 26 — fys.)
- DALE, SIR HENRY HALLETT, (f. 1875), Dr., fh. Direktør for National Institute for Medical Research, London. ($^{9/4}$ 26 — biol.)
- DEBYE, PETER, (f. 1884), Professor i Fysik ved Cornell University, Ithaca, N. Y. ($^{9/4}$ 26 — fys.)
- CUÉNOT, LUCIEN-CLAUDE-JULES-MARIE, (f. 1866), Dr., fh. Professor i Zoologi ved Universitetet i Nancy. ($^{8/4}$ 27 — biol.)
- WARBURG, OTTO HEINRICH, (f. 1883), Dr., Professor, Medlem af Kaiser Wilhelm Institut für Biologie, Berlin-Dahlem. ($^{8/4}$ 27 — biol.)
- BJERKNES, VILHELM FRIMAN KOREN, (f. 1862), Dr. phil., fh. Professor i Mekanik og matematisk Fysik ved Universitetet i Oslo. Kmd. af Dbg.¹ ($^{13/4}$ 28 — fys.)
- WIMAN, ANDERS, (f. 1865), Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved Universitetet i Uppsala (Lund). ($^{13/4}$ 28 — fys.)

- NEUBERG, CARL, (f. 1877), Dr., Professor i Kemi ved New York University, N. Y. ($5/4$ 29 — biol.)
- CARLEMAN, TAGE GILLIS TORSTEN, (f. 1892), Professor i ren Matematik ved Stockholms Högskola. ($10/4$ 31 — fys.)
- v. FRISCH, KARL Ritter, (f. 1886), Dr., Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($10/4$ 31 — biol.)
- KOMPPA, GUSTAV, (f. 1867), Dr., fh. Professor i Kemi ved Tekniska Högskolan i Helsingfors. Kmd. af Dbg.¹ ($21/4$ 33 — fys.)
- SIEGBAHN, KARL MANNE GEORG, (f. 1886), Dr., Professor, Forstander for Kungl. Vetenskapsakademiens Forskningsinstitut for experimentel Fysik, Stockholm. ($21/4$ 33 — fys.)
- THUNBERG, TORSTEN LUDVIG, (f. 1873), fh. Professor i Fysiologi ved Universitetet i Lund. ($21/4$ 33 — biol.)
- STENSIÖ, ERIK HELGE OSVALD, (f. 1891), Dr. phil., Professor, Naturhistoriska Riksmuseum, Stockholm. R. af Dbg. ($6/4$ 34 — biol.)
- FRANCK, JAMES, (f. 1882), Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Chicago, Ill. ($6/4$ 34 — fys.)
- NEUGEBAUER, OTTO EDUARD HERMANN, (f. 1899), Dr. phil., Professor i Matematik ved Brown University, Providence, R. I. ($6/4$ 34 — fys.)
- EKMAN, SVEN PETRUS, (f. 1876), Dr. phil., fh. Professor i Zoologi ved Universitetet i Uppsala. ($12/4$ 35 — biol.)
- VON EULER-CHELPIN, HANS KARL AUGUST SIMON, (f. 1873), Dr. phil., fh. Professor i almindelig og organisk Kemi ved Stockholms Högskola. ($12/4$ 35 — fys.)
- LILJESTRAND, GÖRAN, (f. 1886), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Karolinska Institutet i Stockholm. ($12/4$ 35 — biol.)
- MOHR, OTTO LOUS, (f. 1886), Dr. med., Professor i Medicin ved Universitetet i Oslo. ($12/4$ 35 — biol.)
- KYLIN, JOHAN HARALD, (f. 1879), Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Lund. ($3/4$ 36 — biol.)
- BLAKESLEE, ALBERT FRANCIS, (f. 1874), Dr. phil., Professor i Botanik, Director, Smith College Genetics Experiment Station, Northampton, Mass. ($3/4$ 36 — biol.)

- STERN, OTTO, (f. 1888), Professor i Fysik, Pittsburgh, Penn. ($\frac{3}{4}$ 36 — fys.)
- GRAN, HAAKEN HASBERG, (f. 1870), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Oslo. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- GOLDSCHMIDT, RICHARD, (f. 1878), Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Berkeley, Cal. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- ROUS, FRANCIS PEYTON, (f. 1879), Dr., Member of the Rockefeller Institute for Medical Research, New York, N. Y. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- THIENEMANN, AUGUST, (f. 1882), Dr. phil., Professor i Hydrobiologi ved Universitetet i Kiel. ($\frac{8}{4}$ 38 — biol.)
- LAURITSEN, CHARLES CHRISTIAN, (f. 1892), Dr. phil., Professor i Fysik ved California Institute of Technology i Pasadena, Cal. ($\frac{14}{4}$ 39 — fys.)
- BONSDORFF, TOIVO ILMARI, (f. 1879), Dr. phil., Professor, Direktør for Geodætisk Institut i Helsingfors. Kmd. af Dbg.² ($\frac{12}{4}$ 40 — fys.)
- AHLMANN, HANS JAKOB KONRAD WILHELMSSON, (f. 1889), Dr. phil., Professor i Geografi ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- HAMMARSTEN, EINAR, (f. 1889), Dr. phil., Professor i Kemi og Farmaci ved Karolinska medico-kirurgiska Institutet i Stockholm. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- HANSTRÖM, BERTIL, (f. 1891), Dr. phil., Professor i Zoologi ved Universitetet i Lund. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- KLEIN, OSKAR BENJAMIN, (f. 1894), Dr. phil., Professor i Mekanik ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- LINDBLAD, BERTIL, (f. 1895), Dr. phil., Direktør for Stockholms Observatorium. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)
- NORDHAGEN, ROLF, (f. 1894), Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Oslo. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- VON POST, ERNST JACOB LENNART, (f. 1884), Dr. phil., Professor i Geologi ved Stockholms Högskola. ($\frac{12}{4}$ 46 — biol.)
- RIESZ, MARCEL, (f. 1886), Professor i Matematik ved Universitetet i Lund. ($\frac{12}{4}$ 46 — fys.)

- DE BROGLIE, LOUIS-VICTOR-PIERRE-RAYMOND, Prince, (f. 1892), Dr., Professor i teoretisk Fysik ved Sorbonne i Paris. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- CHADWICK, SIR JAMES, (f. 1891), Dr., Professor i Fysik ved Universitetet i Liverpool. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- DRINKER, CECIL K., (f. 1887), Dr., Professor i Fysiologi ved Harvard University, School of Public Health, Boston, Mass. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- FLEMING, SIR ALEXANDER, (f. 1881), Dr., Professor i Bakteriologi ved Universitetet i London. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- FLOREY, SIR HOWARD WALTER, (f. 1898), Dr., Professor i Patologi ved Universitetet i Oxford. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- HILL, ARCHIBALD VIVIAN, (f. 1886), Dr., Professor i Fysiologi ved Universitetet i London. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- JOLIOT, JEAN-FRÉDÉRIC, (f. 1900), Dr., Professor i Kerne-Kemi ved Collège de France i Paris. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- JONES, SIR HAROLD SPENCER, (f. 1890), Dr. phil., Astronomer Royal, Direktør for Observatoriet i Greenwich. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- KAPITZA, PJOTR, (f. 1894), Dr., Professor, Direktør for det fysiske Forskningsinstitut ved Akademiet i Moskva. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- MEITNER, LISE, (f. 1878), Dr. phil., Professor ved Kungl. Svenska Vetenskapsakademiens Forskningsinstitut for Fysik i Stockholm. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- RICHARDS, ALFRED NEWTON, (f. 1876), Dr., Professor i Farmakologi ved Universitetet i Philadelphia, Penn. ($^{12}/_4$ 46 — biol.)
- STRUVE, OTTO, (f. 1897), Dr. phil., Professor, Direktør for Yerkes Observatoriet og McDonald Observatoriet, Chicago, Ill. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- VEBLEN, OSWALD, (f. 1880), Dr., Professor i Matematik ved Institute for Advanced Study, School of Mathematics, Princeton, N. J. ($^{12}/_4$ 46 — fys.)
- GISLÉN, TORSTEN RICHARD EMANUEL, (f. 1893), Professor i Zoologi ved Universitetet i Lund. ($^{11}/_4$ 47 — biol.)

- SVEDBERG, THEODOR, (f. 1884), Dr. phil., Professor i fysisk Kemi ved Universitetet i Uppsala. ($^{11/4}$ 47 — fys.)
- BORN, MAX, (f. 1882), Dr. phil., Professor i Fysik ved Universitetet i Edinburgh. ($^{11/4}$ 47 — fys.)
- MARCUS, ERNEST GOTTHELF, (f. 1893), Professor i Zoologi ved Universitetet i São Paulo. ($^{11/4}$ 47 — biol.)
- MELLANBY, SIR EDWARD, (f. 1884), Dr., fh. Professor, Sekretær ved Medical Research Council, London. ($^{11/4}$ 47 — biol.)
- OORT, JAN HENDRIK, (f. 1900), Dr. phil., Professor, Direktør for Observatoriet i Leiden. ($^{11/4}$ 47 — fys.)
- SIEGEL, CARL LUDWIG, (f. 1896), Professor i Matematik ved Institute for Advanced Study, School of Mathematics, Princeton, N. J. ($^{11/4}$ 47 — fys.)
- VINOGRADOV, IVAN MATVEEVICH, (f.), Professor, Matematiker, Moskva. ($^{11/4}$ 47 — fys.)
- BONNEVIE, KRISTINE ELISABETH HEUCH, (f. 1872), Dr. phil., fh. Professor i Zoologi ved Universitetet i Oslo. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- FEDERLEY, HARRY, (f. 1879), Dr. phil., Professor i Genetik ved Universitetet i Helsingfors. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- KLING, CARL ALBIN, (f. 1879), Dr. med., fh. Professor og Direktør for Statens bakteriologiske Laboratorium i Stockholm. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- MELIN, JOHANNES BOTVID ELIAS, (f. 1889), Dr. phil., Professor i fysiologisk Botanik og Anatomi ved Universitetet i Uppsala. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- RUNNSTRÖM, JOHAN AXEL MAURITZ, (f. 1888), Dr. phil., Professor i eksperimentel Zoologi og Cellefysiologi ved Stockholms Högskola. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- SVERDRUP, HARALD ULRİK, (f. 1888), Dr. phil., Direktør for Norges Polarinstitut i Oslo. ($^{2/4}$ 48 — fys.)
- BÖVING, ADAM GIEDE, (f. 1869), Dr. phil., U.S. National Museum, Bureau of Entomology, Washington D.C. ($^{2/4}$ 48 — biol.)
- LITTLEWOOD, JOHN EDENSOR, (f. 1885), Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Cambridge, Engl. ($^{2/4}$ 48 — fys.)
- MULLER, HERMANN JOSEPH, (f. 1890), Dr. phil., Professor i Zoologi ved Indiana University, Bloomington, Ind. ($^{2/4}$ 48 — biol.)

UDENLANDSKE MEDLEMMER

Alfabetisk Fortegnelse.

Ahlmann.	Federley.	Kylin.	Ramstedt.
Ahnlund.	Fischer.	Lacroix.	Richards.
Albright.	Fleming.	Latte.	Riesz.
Anglès.	Florey.	Lauritsen.	Rosenberg.
Bailey.	Franck.	Liestöl.	Rous.
Beazley.	Frings.	Liljestrand.	Runnström.
Benveniste.	v. Frisch.	Lindblad.	Seip.
Bertrand.	Gardiner.	Littlewood.	Sherrington.
Bjerknes.	Gislén.	Littmann.	Shetelig.
Blakeslee.	Goldschmidt.	Löfstedt.	Siegbahn.
Bloomfield.	Gran.	Marcus.	Siegel.
Boëthius.	Grégoire.	Marouzeau.	Smith, H.
Bonnevie.	Götze.	Marstrander.	Sommerfelt.
Bonsdorff.	Hadamard.	Massignon.	Stensiö.
Bordet.	Hammersten.	Meinecke.	Stern.
Borel.	Hanström.	Meitner.	Struve.
Born.	Heckscher.	Melin.	Svedberg.
Bower.	Hevesy.	Mellanby.	Sverdrup.
de Broglie.	Hill.	Moberg.	v. Sydow.
Brunschvicg.	Holmberg.	Mohr.	Thienemann.
Brøgger.	Hrozný.	Morgenstierne.	Thunberg.
Böving.	Jaeger.	Muller.	Tillyard.
Carleman.	Joliot.	Neuberg.	Uhlenbeck.
Chadwick.	Jones.	Neugebauer.	Veblen.
Cuénot.	Kapitza.	Nilsson.	Vendryes.
Dale.	Karlgren.	Nilsson-Ehle.	Vinogradov.
Debye.	Klein.	Nordal.	Walberg.
Dopsch.	Kling.	Nordhagen.	Warburg.
Drinker.	Koht.	Nyberg.	Weibull, L.
Einstein.	Komppa.	Olsen, M. B.	Wellesz.
Eitrem.	Konow.	Oort.	Wiman.
Ekman.	Kramers.	l'Orange.	Winkler.
Ekwall.	Kuryłowicz.	v. Post.	Zetterstéen.
v. Euler-Chelpin.			

SELSKABETS TILLIDSHVERV

Juni 1948

Præsident:

NIELS BOHR, valgt 31. Marts 1939, genvalgt 1945, Valget
gælder til April..... 1949

Klasseformænd:

JOHS. PEDERSEN, for den historisk-filosofiske Klasse, valgt
27. Marts 1942, genvalgt 1945 og 1948, Val-
get gælder til April 1951

ØJVIND WINGE, for den naturvidenskabelig-matematiske
Klasse, valgt 15. Marts 1946, Valget gælder
til April 1949

Sekretær:

JAKOB NIELSEN, valgt 16. November 1945, Valget gælder til
April 1951

Redaktør:

L. L. HAMMERICH, valgt 18. April 1941, genvalgt 1946,
Valget gælder til April 1951

Kasserer:

MATHIAS THOMSEN, valgt 14. December 1945, Valget gælder
til April 1951

Kassekommissionen:

N. E. NØRLUND (Formand), valgt 12. April 1935, genvalgt
1939, 1943 og 1947, Valget gælder til April 1951

NIELS BJERRUM, valgt 12. April 1935, genvalgt 1937, 1941
og 1945, Valget gælder til April 1949

POUL NØRLUND, valgt 31. Oktober 1947, Valget gælder til
April 1950

K. FRIIS JOHANSEN, valgt 2. April 1948, Valget gælder til
April 1952

Revisorer:

CARSTEN HØEG, valgt 11. April 1947, Valget gælder til April 1949

BØRGE JESSEN, valgt 20. April 1945, genvalgt 1946 og 1948,
Valget gælder til April..... 1950

Revisorsuppleanter:

KAARE GRØNBECHE, valgt 12. December 1947, Valget gælder til April.....	1949
BENGT STRÖMGREN, valgt 20. April 1945, genvalgt 1946 og 1948, Valget gælder til April	1950

Medlemmer af Kommissionen

*for Registrering af litterære Kilder til dansk Historie,
valgt af Selskabet:*

AAGE FRIIS, valgt 28. November 1930.
HANS RÆDER, valgt 6. Marts 1936.

*Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje
bevarede Kilder til dansk Historie:*

AAGE FRIIS (Formand), valgt 1. December 1922.	
POUL NØRLUND, valgt 17. Oktober 1930.	
C. O. BØGGILD-ANDERSEN	} Valgt 16. April 1948.
HUGO MATTHIESSEN	

Komiteen for Union Académique Internationale:

EJNAR DYGGVE	} Valgt 29. Marts 1946.
L. L. HAMMERICH	
CARSTEN HØEG (Formand)	

Komiteer for de af Selskabet tiltraadte Unioner under
Conseil International des Unions Scientifiques.

Union Astronomique Internationale.

EJNAR HERTZSPRUNG	} Valgt 9. Maj 1924.
N. E. NØRLUND (Formand)	
B. STRÖMGREN (Sekretær)	Valgt 17. November 1939.
Observator, mag. sc. JULIE M. VINTER HANSEN	Valgt 9. Maj 1947.

Union Internationale de Physique pure et appliquée.

MARTIN KNUDSEN (Formand)	}	Valgt 9. Maj 1924.	
NIELS BOHR		}	Valgt 13. December 1946.
J. C. JACOBSEN			
C. MØLLER			

Union Géodésique et Géophysique Internationale.

MARTIN KNUDSEN	}	Valgt 11. April 1924.
N. E. NØRLUND (Formand)		
N. P. JOHANSEN, Oberst	}	Valgt 17. April 1925.
ARNE NOE-NYGAARD, Professor		
HELGE PETERSEN, Direktør for Meteorologisk Institut		
EINAR ANDERSEN, Statsgeodæt, Dr.	}	Valgt 1. Marts 1946.
A. E. BRETTEING, Professor		
A. SCHNEIDER, Professor		
NIELS NIELSEN	}	Valgt 31. Oktober 1947.
		Valgt 2. April 1948.

Union Internationale des Sciences Biologiques.

ALBERT FISCHER	}	Valgt 17. Januar 1947.
P. BOYSEN JENSEN		
KNUD JESSEN		
TAGE KEMP, Direktør, Dr.		
P. BRANDT REHBERG (Formand)		
KNUD SAND		
R. SPÄRCK, Professor		
MATH. THOMSEN		
J. ØRSKOV		
ØJVIND WINGE		

»Committee on Science and its Social Relations.«

H. E. GLAHN, Ingeniør	}	Valgt 22. April 1938.
N. THORKIL-JENSEN, Prof.		
P. BRANDT REHBERG (Formand)		Valgt 23. Januar 1948.

Raadgiver for Nationalkommissionen for Unesco:
 NIELS BOHR, valgt 31. Oktober 1947.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum:
 HANS RÆDER (Formand), valgt 18. Oktober 1935.
 KURT LATTE, Göttingen, valgt 4. November 1927.
 CARSTEN HØEG, valgt 5. Februar 1943.
 KAJ BARR, valgt 28. Februar 1947.

Kommissionen for den nye Ducange:
 HANS RÆDER (Formand), valgt 2. November 1928.
 POUL NØRLUND, valgt 17. November 1933.
 PROFESSOR FR. BLATT, valgt 17. November 1933.
 ERIK ARUP, valgt 1. November 1935.
 CARSTEN HØEG, valgt 2. April 1948.

Kommissionen for den ægyptiske Ordbog:
 JOHS. PEDERSEN, valgt 5. April 1929.

Kommissionen for »Monumenta Musicae Byzantinae«:
 POUL TUXEN (Kasserer), valgt 3. November 1933.
 CARSTEN HØEG, valgt 28. November 1941.
 EJNAR DYGGVE, valgt 12. April 1946.
 KNUD JEPPESEN, valgt 12. April 1946.

Kommissionen for »A Critical Pāli Dictionary«:
 POUL TUXEN (Formand), valgt 14. December 1934.
 HELMER SMITH, Uppsala, valgt 14. December 1934.

Carlsbergfondets Direktion:

JOHS. HJELMSLEV, valgt 11. Januar 1918, genvalgt 1920, 1930 og 1940, Valget gælder til 25. September 1950	
JOHS. PEDERSEN (Formand), valgt 29. Januar 1926, genvalgt 1928, 1938 og 1948, Valget gælder til 25. September.....	1958
NIELS BJERRUM, valgt 27. Februar 1931, genvalgt 1936 og 1946, Valget gælder til 25. September	1956

- POUL TUXEN, valgt 3. Marts 1933, genvalgt 1942, Valget
gælder til 25. September 1952
- KNUD JESSEN, valgt 5. Februar 1937, genvalgt 1944, Valget
gælder til 25. September 1954

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

- JOHS. PEDERSEN, valgt 12. Marts 1926, genvalgt 1928, 1938
og 1948, Valget gælder til 25. September . . 1958

Tilforordnede til Carlsberglaboratoriets Bestyrelse:

- A. C. ANDERSEN, cand. polyt., Forstander for Landøkon-
omisk Forsøgslaboratoriums kemiske Af-
deling, valgt 6. Februar 1925, genvalgt 1930,
1935, 1940 og 1945, Valget gælder til 25. Sep-
tember 1950
- NIELS HJELTE CLAUSSEN, Dr. techn., fh. Direktør ved Carls-
berg Bryggerierne, valgt 11. Februar 1938,
genvalgt 1942 og 1947, Valget gælder til
25. September 1952

Medlemmer af Rask-Ørsted-Fondets Bestyrelse,

valgt af Selskabet:

- NIELS BJERRUM, valgt 31. Oktober 1919, genvalgt 1923, 1927,
1931, 1935, 1939, 1943 og 1947.
- K. FRIIS JOHANSEN, valgt 19. Oktober 1945, genvalgt 1947.

*Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk
Videnskabsmand«:*

Bestyrelsens Funktionstid er 6 Aar.

RUD. COLLSTROP, Legationsattaché	}	Valgt i Marts 1925,
AAGE FRIIS		genvalgt April 1932,
MARTIN KNUDSEN (Formand)		1937 og 1943.
- TH. KNUDTZON, Højesteretssagfører, valgt 3. November 1939, gen-
valgt April 1943.

Bestyrelsen for »Emil Herborg's Legat til unge, danske, mandlige, ubemidlede Naturvidenskabsmænd«:

Valgene gælder til April i de nedenfor nævnte Aar.

N. E. NØRLUND, valgt 2. Maj 1941, genvalgt 1948	1956
NIELS BOHR (Formand), valgt 2. November 1945, genvalgt 1947	1955
AD. S. JENSEN, valgt 1. April 1932, genvalgt 1939 og 1946	1954
J. A. CHRISTIANSEN, valgt 2. April 1948	1953
BENGT STRÖMGREN, valgt 11. April 1947	1952
KNUD JESSEN, valgt 1. April 1932, genvalgt 1936 og 1943 . .	1951
O. B. BØGGILD, valgt 19. April 1929, genvalgt 1935 og 1942	1950
MATHIAS THOMSEN, valgt 1. Marts 1946	1949

Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat«:

Valget gælder til April 1950.

J. BRØNDUM-NIELSEN	}	Valgt 31. Januar 1947.
KNUD JESSEN		
JAKOB NIELSEN (Formand).		Valgt 31. Oktober 1947.

Administrationsudvalget for »Niels Bohr Legatet«:

NIELS BOHR	}	Valgt 18. Januar 1946.
JAKOB NIELSEN		
N. E. NØRLUND		

Den danske Bestyrelse for de skandinaviske Naturforsker møder:

Valg foretages før hvert Naturforsker møde.

NIELS BJERRUM	}	Valgt 30. Marts 1928, genvalgt 13. December 1935.
NIELS BOHR		
MARTIN KNUDSEN		
ØJVIND WINGE (Sekretær), valgt 16. November 1928, genvalgt 13. December 1935.		
AD. S. JENSEN	}	Valgt 13. December 1935.
KNUD JESSEN		
C. WESENBERG-LUND		

Medlem af Bestyrelsen for »Danmarks Akvarium«, Charlottenlund,
valgt af Selskabet for 6 Aar:

R. SPÄRCK, Prof., valgt 16. April 1948. Valget gælder til
31. December 1952

Medlem af Bestyrelsen for Legatet »Ole Rømer Medaillen«,
valgt af Selskabet:

N. E. NØRLUND, valgt 1. December 1944, Valget gælder til 1950.

Medlem af den danske Forening »Norden's« nordiske Sprognævn,
valgt af Selskabet:

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN, valgt 26. Januar 1945.

SELSKABETS ADRESSE ER:

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES
SELSKAB

DANTES PLADS 35, KØBENHAVN V.

Mødelokaler: Dantes Plads 35.

Sekretariat: Ny Vestergade 23², København V, Telf. Byen
3240, aabent dagl. Kl. 14—16.

Fuldmægtig: ASGER LOMHOLT (f. ²/₈ 1901), cand. theol., Nor-
masvej 32, Valby. Telf. Valby 2163. — (¹/₉ 1925).

Medhjælper i Sekretariatet: Fru ELLEN ERICHSEN (f. ¹²/₇ 97).
— (¹/₁ 1932).

BERETNING OM MØDERNE 1947—48.

205.—206. Selskabsaar.

1. Mødet den 17. Oktober 1947 til Minde om Kong Christian X.

Selskabets Protektor, *Hans Majestæt Kong* FREDERIK IX, overværede Mødet.

Til Stede var 45 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Bock, J. Hjlemslev, Bjerrum, H. Bohr, Wesenberg-Lund, Bøggild, Hertzsprung, Friis, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Sand, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nør-lund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, J. A. Christiansen, Arup, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Børge Jessen, Math. Thomsen, Ørskov, Fabricius, Høeg, K. Grønbech, Jeppesen, J. C. Jacobsen, C. Møller, Fischer, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjlemslev, O. E. Ravn, Buchthal, Jakob Nielsen, *Sekretær*. — Desuden Selskabets udenlandske Medlem W. Fenchel.

Præsidenten takkede paa Selskabets Vegne Kongen, fordi denne i Lighed med en lang Række af tidligere danske Konger, havde villet vise Selskabet den Ære og yde det den Støtte at være dets Protektor. *Præsidenten* udtalte derefter bl. a.:

»Lige fra Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Stiftelse, hvori Kong Christian VI tog saa virksomt Del, har Selskabet nydt godt af Kongemagtens Bevaagenhed, hvad der gennem Tiderne paa mange Maader har været af største Betydning for Selskabets Virke. I Dag tænker vi især paa den aldrig svigtende Interesse, som Deres Majestæts Fader igennem sin lange Regeringstid viste Selskabet. Ikke alene har Kong CHRISTIAN DEN TIENDES Nærværelse ved festlige Lejligheder kastet Glans over vore Møder, men ogsaa ved vore almindelige Forhandlinger har Kongen ofte bæret Selskabet med sin Tilstedeværelse. Med særlig Taknemmelighed mindes vi, at Kong Christian den X fandt Tid og Lejlighed til at komme til Stede iblandt os selv i

Besættelsens tunge Tid, hvor Kongen ved sit ranke Forbillede blev Samlingspunktet for hele Folkets Bestræbelser for at opretholde de Idealer og Traditioner, der kendetegner vor gamle Kultur. De ligefremme og alvorlige Ord, som Kongen ved denne Lejlighed rettede til Selskabet, virkede dybt paa alle Medlemmerne og følte som en stor Bestyrkelse af vort Forsæt. Kongen havde ogsaa udtalt sit Ønske om at overvære Mødet paa 200-Aarsdagen for Selskabets Bestaaen, men paa Grund af den Sygdom, der bragte saa megen Ængstelse, men som ikke kuede Kongens eget Mod, maatte vi ved vort Jubilæum dybt savne vor høje Protektor. Med hele det danske Folk delte Selskabet Glæden over, at det blev Kong Christian X forundt at opleve Danmarks Befrielse, og vi deltog inderligt i Landets Sorg over Kongens Bortgang.«

Præsidenten omtalte videre, at Selskabet, undtagen gennem sine Publikationer, i Almindelighed ikke henvendte sig til Offentligheden. Lige siden Selskabets Stiftelse havde det imidlertid været en ubrudt Tradition, at det efter en Konges Død paa højtidelig Maade mindedes sin bortgangne Protektor. Præsidenten udtalte Selskabets Taknemmelighed for, at Kong Frederik IX, som Selskabets nuværende Protektor, havde villet bivaane Mødet.

Kongen takkede for de Ord, Præsidenten havde henvendt til ham og udtalte, at han med Glæde havde overtaget Protektoratet for Selskabet. Kongen bemærkede, at han jo ikke var Videnskabsmand, men haabede, at han maatte faa Lejlighed til at komme til Stede ogsaa paa almindelige Mødeaftener, naar Emnerne særlig maatte tiltrække sig hans Opmærksomhed.

Kongen meddelte, at han samme Dag havde tildelt Selskabets Præsident Elefantordenen. Det var Hensigten dermed ikke blot at udmærke NIELS BOHR personlig, men tillige at hædre dansk Videnskab, for hvilken Niels Bohr var saa ypperlig en Repræsentant. Kongen anmodede Medlemmerne om at rejse sig og hylde Niels Bohr, der havde kastet Glans over Danmarks Navn.

Præsidenten takkede Kongen for de hjertelige Ord og udtrykte sin Taknemmelighed for den store Ære, som Kongen havde ladet ham blive til Del. Paa hele Selskabets Vegne ønskede han ogsaa at takke Kongen for hans Udtryk for den varme Interesse, hvormed Kongen omfattede Videnskabens Trivsel, og udtalte Haabet om, at det skulde lykkes Selskabet at videreføre

dets minderige Traditioner til Fremme for Videnskaben og til Gavn for vort Land.

Præsidenten gav derefter Ordet til Professor Knud Fabricius, der gennem sin historiske Forskning havde haft særlig Anledning til at beskæftige sig med Begivenhederne i Kong Christian den Tiendes Regeringstid.

Professor KNUD FABRICIUS holdt derefter følgende Foredrag:

»*Træk af Christian den Tiendes Kongegerning*«.

Præsidenten takkede Professor Fabricius for hans Foredrag, der ved de Oplysninger, som han havde samlet og fremdraget, havde føjet nye Træk til det Billede af Kong Christian den Tiendes Personlighed, der vilde omfattes med Taknemmelighed og Bæundring, saa længe vort Land bestod, og som samtidig paany havde belyst det inderlige Forhold mellem Kongemagten og hele det danske Folk.

Præsidenten rettede til Slut følgende Ord til Kongen:

»Jeg ved, at jeg taler paa hele Selskabets Vegne, naar jeg overfor Deres Majestæt giver Udtryk for vore dybtføjte Ønsker om Lykke i Kongens ansvarsfulde Gerning til vort Lands Bedste. Videnskabsmændenes Kald ligger jo Statens Styrelse fjernt, men Videnskabens Trivsel er af væsentlig Betydning for Samfundets Liv. Studiet af Kulturen og Historien, som Deres Majestæt tidligt har vist saa aktiv Interesse, minder os ikke alene om vor egen Fortid og Arv, men holder os tillige bestandig hele Menneskeslægtens Samhørighed for Øje, og Naturens Udforskning viser os stedse nye Veje til Fremme af menneskeligt Velværd og til Forstaaelse af vor Stilling i Tilværelsen. Den seneste Udvikling, der atter stiller en stor Fremgang i Udsigt, har samtidig maattet gøre det klart for alle, at Civilisationens fortsatte Bestaaen vil kræve et Samarbejde mellem alle Folkeslagene i gensidig Tillid. Vi stoler paa, at Videnskaben, som gennem Tiderne har vist, hvad Fremskridt der kan opnaas ved fælles menneskelig Stræben, ved dens fornyede Paamindelse om Sammenholdets Nødvendighed maa bidrage til en lysere Fremtid for hele Menneskeheden.

Paa denne Baggrund og i denne Aand skal vi efter beskeden Evne bestræbe os for, at Deres Majestæt maa finde Glæde og Tilfredsstillelse af Fortsættelsen af den traditionsrige Forbindelse

mellem Monarken og Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab.«

Før Kongen forlod Mødet, hilste han paa hver enkelt af de tilstedeværende Medlemmer.

2. Mødet den 31. Oktober 1947.

Til Stede var 28 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Holger Pedersen, J. Hjlemslev, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, J. P. J. Ravn, Dyggve, Martin Kristensen, Lundsgaard, Børge Jessen, Math. Thomsen, K. Grønbech, Holter, Niels Nielsen, Barr, L. Hjlemslev, O. E. Ravn, Hammerich, *fung. Sekretær*, Arup. — Desuden Selskabets udenlandske Medlem W. Fenchel og som Gæst Prof. Laurent Schwartz, Nancy.

Præsidenten bød Medlemmerne Velkommen og meddelte, at under Sekretærens Bortrejse til Mexico og U.S.A. vilde Redaktøren fungere som Sekretær.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet to indenlandske Medlemmer, nemlig Dr. jur. POUL JOHANNES JØRGENSEN, fh. Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 12. April 1940, død den 31. Juli 1947, og Dr. med. JENS PETER JOHANNES LINDHARD, fh. Professor extraord. i Gymnastikteori ved Københavns Universitet, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse den 3. April 1925, død den 11. Oktober 1947.

Endvidere havde Selskabet mistet 4 udenlandske Medlemmer, nemlig Sir FREDERICK GOWLAND HOPKINS, Dr., fh. Professor i Biokemi ved Universitetet i Cambridge, Engl., optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse den 8. April 1927, død den 16. Maj 1947, Dr. phil. FRANZ-VALÉRY-MARIE CUMONT, Religionshistoriker i Rom, bosat i Paris, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 11. April 1913, død den 21. August 1947, Dr. phil. JOHAN HENRIK EMIL SCHÜCK, fh. Professor i Æstetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Uppsala, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 14. Maj 1909, død den 3. Oktober 1947, og Dr. phil. MAX KARL ERNST LUDWIG PLANCK, fh. Professor i teoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin,

optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse den 9. April 1920, død den 4. Oktober 1947.

HARALD BOHR forelagde en Afhandling af den ungarske Matematiker Dr. PAUL TURÁN: »*On some Approximative Dirichlet-Polynomials in the Theory of the Zeta-Function of Riemann*«.

I Afhandlingen undersøges Partialsummer og andre approksimerende Polynomier, som dannes ud fra visse klassiske Fremstillinger af Zetafunktionen. Der paavises Forbindelse mellem Strukturen af disse Polynomiers Nulpunktsmængder og Beliggenheden af selve Zetafunktionens Nulpunkter.

Trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 17.

L. L. HAMMERICH gav en Meddelelse: »*Om laryngal Artikulation i Indo-Europæisk*«.

Der rejses det Spørgsmaal, om Indo-Europæisk foruden den laryngale Konsonant har kendt en laryngaliseret Artikulation af Vokaler. I denne Forbindelse gøres nogle Bemærkninger om Afløsningen af laryngal Artikulation i Hittitisk.

Trykt (delvis) i Hist.-filol. Medd. Bd. XXXI, Nr. 3.

LOUIS HJELMSLEV fremlagde sin Afhandling: »*La dissimilation d'aspiration*«.

Til Medlemmer af *Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse* for de kommende 4 Aar genvalgtes Niels Bjerrum og K. Friis Johansen.

Til Medlem af *Kassekommissionen* for Tiden indtil April 1950 valgtes Poul Nørlund i Stedet for afd. Poul Johs. Jørgensen.

Til Medlemmer af Bestyrelsen for »*Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat*« for Tiden indtil April 1950 valgtes Jakob Nielsen i Stedet for afd. Poul Johs. Jørgensen.

Til Medlemmer af Komiteen for *Union Géodésique et Géophysique Internationale* valgtes Professorerne A. Schneider og A. E. Bretting samt Statsgeodæt, Dr. phil. Einar Andersen.

Union Internationale des Sciences Biologiques, der holdt Møde i Selskabets Lokaler den 28. Juli 1947, ved hvilken Lejlighed Selskabet var repræsenteret ved Øjvind Winge og Danmarks Repræsentanter var Øjvind Winge, J. Ørskov og Prof. R. Spärck, havde sendt en foreløbig Beretning om Mødet. Ogsaa den danske

Delegation havde sendt en Beretning, trykt S. 146—47. Næste Møde skulde afholdes 1950, antagelig i Stockholm.

Union Académique Internationale havde sendt Agenda for det XXI. Møde i Bruxelles den 29. September—1. Oktober 1947. Selskabet havde været repræsenteret af L. L. Hammerich og Carsten Høeg. Der forelaa en foreløbig Beretning om Forhandlingerne i Mødet. Kontingentet til Unionen var fra og med 1947 10.000 frcs. belg. Aarene 1940—46 incl. var kontingentfrie. En Beretning fra den danske Delegation er trykt Side 147—50.

Repræsentationsudvalget havde besluttet, at Selskabet som saadant ikke skulde sende nogen Delegeret til »*The 18th International Geological Congress*« i London den 25. August—1. September 1948.

Repræsentationsudvalget havde besluttet at sende en Delegeret til 100-Aars Jubilæet i »*L'École Française d'Athènes*« den 10.—17. September 1947. E. Dyggve havde derefter deltaget i Jubilæumsfestlighederne og overrakt en Adresse fra Selskabet. Dyggve havde indsendt en Beretning om Rejsen samt en Medaille.

Adressen havde følgende Ordlyd:

»L'Académie Royale des Sciences et des Lettres de Danmark se permet d'adresser ses chaleureuses félicitations et ses meilleurs vœux à l'École Française d'Athènes, à l'occasion de son centenaire.

Sous une direction des plus douée et riche en idées, l'École, par ses recherches, a pu d'une façon fondamentale participer à construire une vue nouvelle sur le monde grec de l'antiquité. Dans les champs de l'exploration de l'École — tels que l'île sacrée où fut enfanté Apollon, ou l'endroit où se honorait le grand sanctuaire pan-hellénique voué au culte d'Apollon — le travail, la science et l'*ingenium* se sont réunis de façon heureuse autour de buts scientifiques élevés.

La Science et l'Art danois ont un remerciement tout spécial à adresser à l'École, parceque celle-ci, dès 1903, avec la plus grande hospitalité a admis une longue série de jeunes savants et architectes danois comme membres étrangers. Dans bien des cas, il s'est établi une collaboration féconde entre les jeunes Français et Danois, au profit des taches

scientifiques de l'École — on pense à Délos, à Delphes, à Athènes, Philippi, Tégée, et Némée.

Le Souvenir de cette hospitalité donne aux félicitations que nous Danois adressons à l'École française, amie et professeur, un accent tout particulièrement cordial.«

LOUIS HJELMSLEV gav en Beretning om den af ham i Maj—Juni 1947 foretagne Rejse til Tjecoslovakiet som Repræsentant for dansk Videnskab.

Mødet i *Conseil International des Unions Scientifiques* i København var fastsat til Dagene den 14.—16. September 1949.

Undervisningsministeriet havde rettet Henvendelse til Selskabet om Valg af en Repræsentant fra Selskabet som Raadgiver for *Nationalkommissionen for Unesco i Danmark*. Blandt Repræsentanter og Suppleanter i Nationalkommissionen var 6 Medlemmer af Selskabet. Selskabet som saadant var lige saa lidt som andre Organisationer repræsenteret. Det vedtoges at vælge Niels Bohr som Selskabets raadgivende Repræsentant.

Det meddeltes, at Præsidenten ved *Carlsbergbryggeriernes* 100-Aars Jubilæum den 10. November 1947 vilde overrække følgende Adresse fra Selskabet:

»Paa 100-Aarsdagen for Carlsbergbryggeriernes Oprettelse ønsker Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab at fremføre sin hjerteligste Lykønskning.

Det var fra første Færd Grundlæggerens Tanke at stræbe efter den højeste Grad af Fuldkommenhed indenfor Bryggeriindustrien. Et af Midlerne hertil saa han i den stadige Uddybelse af det videnskabelige Grundlag og den derved muliggjorte Kontrol, og Virksomhedens Udvikling viste, at han havde set rigtigt. Samtidig var han saa vidtskuende ikke at binde sine videnskabelige Medarbejdere til snævert afgrænsede Opgaver eller at baandlægge Frugterne af deres Arbejde til Fordel for sit eget Foretagende.

Samme Samfundssind og kloge Forudseenhed viste J. C. Jacobsen, da han efter Bryggeriernes Udvikling til et stortstilet og blomstrende industrielt Foretagende besluttede at stille Frugten af sit Livs Arbejde i det danske Folks Tjeneste, en Vej, paa hvilken hans Efterkommere fulgte i hans Spor.

Virkningen viser sig, mere eller mindre fremtrædende, paa mangfoldig Maade i Samfundets Liv i Dag. Det Eksempel, som Slægten Jacobsen har sat, har utvivlsomt ogsaa haft sin Virkning i Tilfælde, hvor man fra andre store Virksomheders Side senere har foretaget lignende Skridt.

Blandt de Formaal, som Carlsbergs Grundlæggere viede deres store Gave, staar Videnskabens Trivsel i første Række. Vort Selskab vil da ikke kun udtale sin dybtfølte Taknemlighed for den Støtte, der paa forskellig Vis er blevet det selv til Del, men tør ogsaa, da J. C. Jacobsen forbandt sin Donation nært med Selskabet, gøre sig til Talsmand for dansk Videnskabs Tak i Dag. Uden denne storstilede Hjælp vilde Videnskabens forskellige Grene i vort Land ikke i Dag indtage samme Stade, mange af dens Foretagender i de forløbne Aartier vilde ikke have kunnet gennemføres, og Planlæggelsen af fremtidigt Arbejde vilde være mere usikker. Derfor vil Videnskabens Dyrkere i Dag være blandt dem, der ærer Mindet om et betydningsfuldt Skridt i vort Samfunds Udvikling.«

Bestyrelsen for »*Grosserer A. Collstrops Hjem for en dansk Videnskabsmand*« havde sendt Beretning for Aaret 1946. Trykt i Overs. 1946—47, Side 84—85.

Efter Forslag af Johs. Pedersen besluttede Selskabet at afgive en Anbefaling til Støtte for Tidsskriftet »*Erasmus*«, Amsterdam.

Det vedtoges at sende samtlige fremtidige Publikationer til Centralbiblioteket i Aarhus.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med følgende:¹

State College of Washington, Pullman, Wash. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Institut Botanique, Université de Montréal, Canada. — Biol. Medd. og Skrifter.

Polar Scientific Research Institute of Marine Fisheries and Oceanography, Murmansk, U.S.S.R. — Biol. Medd. og Skrifter. Faraday Society, London. — Mat.-fys. Medd.

Scuola Normale Superiore, Pisa. — Hist.-filol. Medd. og Skrifter.

¹ En Del af de her og i det følgende nævnte Bytteforbindelser er endnu ikke blevet effektive.

Institut de Recherches Sahariennes, Université, Alger. — Biol. Medd. og Skrifter.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Polen. — Samtlige Publikationer.

National Institute of Sciences of India, Delhi (tidligere Calcutta), Indien. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Universitetsbiblioteket havde tilstillet Selskabet et Forslag om Oprettelse af en lang Række *Bytteforbindelser*, fortrinsvis med Sydamerika. Forslaget omfattede 85 Institutioner, deraf 38 af særlig Betydning. Det vedtoges foreløbig at indlede Forbindelse med de 23 følgende:

Société chimique de Belgique, Bruxelles. — Mat.-fys. Medd. Mathematical Society, Edinburgh. — Mat.-fys. Medd.

Transvaal Museum, Pretoria. — Udvides med Arkæol.-kunsthist. Medd. og Skrifter.

Bombay Natural History Society, Bombay. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Federation of American Societies for Experimental Biology, Baltimore. — Biol. Medd. og Skrifter.

Texas University, Galveston, Texas. — Biol. Medd. og Skrifter.

Wagner Free Institute of Sciences, Philadelphia, Pa. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Southern California Academy of Sciences, Los Angeles, Cal. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

University of Delaware, Newark, Delaware. — Oversigt, Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Academia nacional de ciencias exactas, físicas y naturales, Buenos Aires. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Instituto del Museo, Universidad nacional de la Plata, La Plata. — Arkæol.-kunsthist. og Biol. Medd. og Skrifter.

Asociación bioquímica Argentina, Buenos Aires. — Biol. Medd. og Skrifter.

Universidad nacional de Córdoba, Facultad de ciencias exactas, físicas y naturales, Córdoba. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Universidad nacional del Litoral, Instituto de matemáticas, Rosario. — Mat.-fys. Medd.

Academia Brasileira de ciencias, Rio de Janeiro. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Biological Society of Brazil, Rio de Janeiro. — Biol. Medd. og Skrifter.

Universidade de São Paulo, São Paulo. — Samtlige Publikationer.

Sociedad científica de Chile, Santiago. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Academia Chilena de ciencias naturales, Santiago. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Academia Columbiana de ciencias exactas, físicas y naturales, Bogotá. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Academia de ciencias médicas, físicas y naturales, La Habana, Cuba. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Escuela nacional de ciencias biológicas, Mexico. — Biol. Medd. og Skrifter.

Academia nacional de ciencias físicas y naturales, Lima. — Mat.-fys. og Biol. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at udvide *Bytteforbindelsen* med University of North Carolina, Library, Chapel Hill, til ogsaa at omfatte Mat.-fys. Medd.

Den Grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde meddelt, at den Selskabet tilkommende Andel i Stiftelsens Overskud for Aaret 1946 udgjorde 5.147 Kr. 84 Øre.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde efter Ansøgning bevilget Selskabet Kr. 10.000 til Opretholdelse af Selskabets internationale Forbindelser.

Det vedtoges at optage følgende Afhandling af Professor, Dr. phil. CHR. ELLING: »*Risalit og Belvedere. Bidrag til den romerske Barokstils Morfologi*«. Vil blive trykt paa Engelsk i Arkæol.-kunsthist. Medd. Bd. III, Nr. 4.

Det vedtoges at optage følgende Afhandling af Dr. phil. HANS TORNEHAVE: »*On a Generalization of Kronecker's Theorem*« i Mat.-fys. Medd. Trykt i Bd. XXIV, Nr. 11.

Det vedtoges at optage følgende Afhandling af cand. pharm. J. CHR. GJALDBÆK: »*The Solubility of Carbon Monoxide in some*

Lower Monovalent Alcohols« i Mat.-fys. Medd. Trykt i Bd. XXIV, Nr. 13.

Royal Society, London, havde sendt et smukt indbundet Eksemplar af et Mindeskraft vedrørende Newton-Festlighederne i London 1946.

Akademiet i Wien havde i Anledning af 100-Aars Jubilæet 1947 tilstillet Selskabet et Eksemplar af Skriftet: »*Geschichte der Akademie der Wissenschaften in Wien 1847—1947*«.

Fra Udgiverne af *Encyclopaedia Britannica*, Chicago, havde Selskabet gennem Unesco modtaget et Eksemplar af *Encyclopaedia Britannica* Vols. I—XXIV.

Redaktøren fremlagde som udkommet i Sommerens Løb:
 Hist.-filol. Medd. Bd. XXXI, Nr. 2.
 Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 3.
 Biol. Medd. Bd. XX, Nr. 8.

3. Mødet den 21. November 1947.

Til Stede var 36 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Holger Pedersen, Bock, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Johs. Pedersen, Winge, Ræder, Tuxen, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, Arup, Dyggve, Martin Kristensen, Lundsgaard, J. Brøndsted, Borge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, Axel Nielsen, Rubow, K. Grønbech, C. Møller, Fischer, Barr, O. E. Ravn, Buchthal, Hammerich, *fung. Sekretær*. — Desuden W. Fenchel.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig FRIEDRICH Freiherr HILLER VON GAERTRINGEN, Dr. phil. & litt., fh. Honorarprofessor i græsk Epigrafik ved Universitetet i Berlin, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 13. April 1928, død den 25. Oktober 1947.

ERIK ARUP talte Mindeord om Poul Johs. Jørgensen. Trykt Side 87—94.

PAUL RUBOW gav en Meddelelse: *Shakespeare og hans Samtidige*.

SHAKESPEARE maa have begyndt sin Virksomhed som dramatisk Digter ca. 1589. De Skuespilforfattere, der kaldes hans Forgængere, er snarest hans Samtidige, da det moderne engelske Theater først aabnede 1587. Det er med Urette, de fleste Forskere tror at kunne paavise Spor af Medarbejdere i hans største Ungdomsværk, Trilogien HENRY VI, eller endog ganske at fraskrive ham dette Drama. Argumentationen i JANE LEE's Afhandling om Stykket (fra 1876) o. fl. lignende undersøges. Stykkets Enhed hævdes med Hensyn til Kompositionen og Diktionen.

Efter Indstilling fra Udvalget for Tildeling af »*Pastor emer. F. J. Ørnborg's Legat*« vedtog Selskabet at tildele Th. Mortensen den for Regnskabsaaret 1. Oktober 1946—30. September 1947 modtagne Portion af Legatet.

Sekretæren gav Meddelelse om, at der kunde indsendes *For-slag til Prisopgaver* for Legaterne inden 1. Januar 1948.

Til 175-Aars Jubilæet for Oprettelsen af *Fysiografiska Sällskapet i Lund* den 2. December 1947 vedtoges det at delegere N. E. Nørlund.

Efter Præsidentens Forslag vedtog Selskabet at sende en Hilsen til *The Royal Institute of Philosophy, London*, i Anledning af dettes nye Status, som mindedes i et Møde den 27. November 1947.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Bibliothèque Royale de Belgique i Bruxelles i Stedet for med det tidligere vedtagne Bibliothèque de l'Université libre, og at sende samtlige fremtidige Publikationer.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Universidad de Santo Domingo, Ciudad Trujillo, República Dominicana, og at sende Hist.-filol., Filos. og Arkæol.-kunsthist. Medd. og Skrifter.

Selskabets Kommissionær, *Ejnar Munksgaards Forlag*, havde sendt Meddelelse om Salget af Selskabets Publikationer i Aaret 1946. Salgsindtægten for Selskabet udgjorde 8.833 Kr. 89 Øre.

Fra *National Academy of Sciences, Washington D. C.*, og *American Philosophical Society, Philadelphia*, havde Selskabet modtaget en Medaille. Det vedtoges at overdrage denne til den Kgl. Mønt- og Medaillesamling.

4. Mødet den 28. November 1947.

Til Stede var 37 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Holger Pedersen, Bock, J. Hjelmlev, Krogh, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, J. A. Christiansen, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Lundsgaard, Børge Jessen, Rubow, K. Grønbech, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjelmlev, O. E. Ravn, Buchthal, Hammerich, *fung. Sekretær*, J. C. Jacobsen. — Desuden de udenlandske Medlemmer W. Fenchel og E. Löfstedt, Lund.

EINAR LUNDSCGAARD talte Mindeord om L. S. Fridericia. Trykt Side 61—71.

HANS RÆDER gav en Meddelelse: *Om den oprindelige Betydning af Ordet Filosofi.*

Fra først af havde Ordet Filosofi en ganske vag og ubestemt Betydning, hvilken gav Anledning til megen videnskabelig Polemik. Særlig maa fremhæves Polemikken mellem PLATON og Taleren ISOKRATES, der begge tillagde deres eget Fag Betegnelsen Filosofi. Resultatet af denne Polemik blev, at Ordets Betydning fæstnedes paa den Maade, at Eftertiden i Hovedsagen godkendte PLATON'S Sprogbrug.

C. MØLLER gav en Meddelelse: *Om Tyngdepunktsbegrebet i Relativitetsteorien.*

C. MØLLER forelagde en Afhandling af Professor J. BLATON, Kraków: »*Momentum and Energy Conservation*«.

Den Grevelige Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde sendt Beretning om Tilstanden i Aaret 1946.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Springer-Verlag i Heidelberg og at sende Mat.-fys. Medd. mod at faa »*Mathematische Zeitschrift*«.

Det vedtoges at optage følgende to Afhandlinger af mag. scient. ROLF BRODERSEN: »*Kinetic Investigations into Enzymatic Inactivation of Penicillin G*« og »*The Inactivation Velocity of Penicillin G by Acids as a Function of the Salt Concentration*« i Mat.-fys. Medd. Trykt i henholdsvis Bd. XXIV, Nr. 15 og 14.

Der foretoges første Behandling af Forslag fra »*Udvalget vedrørende en eventuel Forhøjelse af Medlemsantallet*« til Ændring af Vedtægternes §§ 4 og 6 samt Forretningsordenens § 2 angaaende Valg af indenlandske Medlemmer.

Præsidenten forelagde Forslaget. Under den paafølgende Drøftelse fremsattes Ændringsforslag af August Krogh og Hans Ræder.

5. Mødet den 12. December 1947.

Til Stede var 45 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Holger Pedersen, Martin Knudsen, Bock, J. Hjelmlev, Bjerrum, Krogh, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, Arup, Linderstrøm-Lang, Martin Kristensen, Lundsgaard, J. Brøndsted, Børge Jessen, Math. Thomsen, Axel Nielsen, Rubow, K. Grønbech, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjelmlev, O. E. Ravn, Buchthal, Hammerich, *fung. Sekretær*, Fabricius, J. C. Jacobsen. — Desuden W. Fenchel og Dr. P. Turán, Ungarn.

KNUD JESSEN talte Mindeord om Ove Paulsen. Trykt Side 79—85.

O. E. RAVN gav en Meddelelse: *Bemærkninger til en Fremstilling af Babylonsk Religion.*

Det søges vist, at — og hvorledes — Forstaaelsen af babylonsk Religion fremmes, om Assyriologien i sit Arbejde med den tager Hensyn til den almindelige Religionsvidenskabs Problemstilling og Resultater.

KNUD JESSEN forelagde en Afhandling af Lektor, Dr. phil. TAGE NILSSON, Stocksund: »*On the Application of the Scanian Post-Glacial Zone System to Danish Pollen-Diagrams*«.

Det af Kassekommissionen forelagte *Budget* for Aaret 1948 vedtoges. Trykt Side 129—31.

Herunder vedtoges en Bevilling paa 1.400 Kr. til Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie.

Endvidere bevilgedes Forhøjelse af Lønningerne til Fuldmægtig og Medhjælper i Sekretariatet i Overensstemmelse med de almindelige Reguleringstillægs Forhøjelse pr. 1. April og 1. Oktober 1947.

Der bevilgedes 1.000 Kr. til Dækning af Rejsseudgifter for *Medlemmer i Aarhus*, naar disse ønskede at holde Foredrag i Selskabet.

Til *Revisorsuppleant* for Tiden til April 1949 valgtes K. Grønbech i Stedet for Poul Nørlund, der var valgt til Medlem af Kassekommissionen.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med det orientalske Institut (»Orientální ústav«) i Praha og at sende Hist.-filol. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at optage følgende Afhandlinger i Publikationerne:

Lektor, Dr. phil. TAGE NILSSON, Stocksund: »*On the Application of the Scanian Post-Glacial Zone System to Danish Pollen-Diagrams*«. Vil blive trykt i Biol. Skrifter Bd. V, Nr. 5.

Geodætassistent, mag. scient. ERIK SINDING: »*On the Systematic Changes of the Eccentricities of Nearly Parabolic Orbits*«. Trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 16.

Dr. phil. W. ERICHSEN: »*Eine ägyptische Schulübung in demotischer Schrift*«. Trykt i Hist.-filol. Medd. Bd. XXXI, Nr. 4.

Professor J. BLATON, Kraków: »*On a Geometrical Interpretation of Energy and Momentum Conservation in Atomic Collisions and Disintegration Processes*«. Vil blive trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 20.

Der foretoges anden Behandling af Forslag til *Ændring af Vedtægternes §§ 4 og 6* samt *Forretningsordenens § 2* angaaende Valg af indenlandske Medlemmer. Efter nogen Diskussion vedtoges Udvalgets Forslag uforandret.

De ændrede Paragraffer har derefter følgende Ordlyd:

Vedtægternes §§ 4 og 6.

§ 4.

Antallet af indenlandske Medlemmer er begrænset ved følgende Bestemmelser om Indvalg. I Treaaret 1948—50 og i hvert efterfølgende Treaar kan der vælges indtil 3 nye Medlemmer af den historisk-filosofiske Klasse og indtil 4 nye Medlemmer af den naturvidenskabelig-matematiske Klasse.

Hvis Medlemsantallet i den historisk-filosofiske Klasse bliver mindre end 36 eller i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse mindre end 48, er vedkommende Klasse berettiget til at foreslaa Optagelse af saa mange nye Medlemmer, at nævnte Tal naas. Dog maa det samlede Antal indvalgte nye Medlemmer i ingen Treaarsperiode overskride 6 i den historisk-filosofiske Klasse og 8 i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse.

Enhver af Klasserne fastsætter for sit Vedkommende Regler for, hvorledes dens Medlemsantal skal fordeles mellem de under den hørende Videnskabsfag. Ændringer i disse Regler gælder ikke for den efter deres Vedtagelse nærmest paafølgende Valgtid.

De indenlandske Medlemmer har Stemmeret i Selskabets og Klassens Møder. Medlemmer af den ene Klasse kan ogsaa deltage i den anden Klasses specielle Arbejder efter dennes Anmodning.

§ 6.

Valg af Medlemmer, saavel indenlandske som udenlandske, foretages een Gang om Aaret i det første Møde i April Maaned.

Ethvert indenlandsk Medlem kan stille Forslag om Indvalg af nye indenlandske og udenlandske Medlemmer i den Klasse, hvortil han hører.

Skriftlig motiverede Forslag herom indgives gennem Sekretæren til Klassen, til Behandling i et Klassemøde. Overskrider Antallet af indgivne Forslag Antallet af ledige Pladser i Klassen, afgøres det i Mødet, eventuelt paa Grundlag af skriftlig Prøveafstemning om samtlige indkomne Forslag, hvilke af Forslagene der skal udskydes, hvorefter der foretages skriftlig Afstemning (Ja, Nej) om hvert af de tilbageblevne Forslag. Kun de Forslag, der ved denne Afstemning opnaar mindst dobbelt

saa mange Ja- som Nej-Stemmer, betragtes som endelig vedtagne af Klassen.

De af Klassen vedtagne Forslag oversendes til Selskabet med Angivelse af det Antal henholdsvis Ja- og Nej-Stemmer, der er faldet paa hvert af dem, samt med Angivelse af Antallet af Deltagere i de Klassemøder, i hvilke Forslagene er vedtagne. Selskabet behandler Klassernes Forslag i et Møde, i hvilket der foretages skriftlig Afstemning (Ja, Nej) om Forslagene. Kun de Forslag, der ved denne Afstemning opnaar mindst dobbelt saa mange Ja- som Nej-Stemmer, anses for vedtagne.

Nærmere Enkeltheder vedrørende Valg af nye Medlemmer fastsættes ved Beslutning.

Forretningsordenens § 2.

(jfr. Vedtægternes § 6).

I Tilfælde af at der kan foretages Indvalg af nye ordentlige Medlemmer i Selskabet, indvarsler Klasseformændene til Klassemøder i Januar med Dagsorden: »Mundtlig Anmeldelse af Forslag om Optagelse af nye Medlemmer i Selskabet«. Paa Mødesedlen anføres desuden Antallet af ledige Medlemspladser.

For at et Forslag om nye Medlemmer kan nyde Fremme, maa det være anmeldt i det saaledes sammenkaldte Klassemøde, og Forslagsstilleren maa senest 20 Dage efter dette Møde have indgivet til Sekretæren et skriftlig affattet og motiveret Forslag. Tidligere indbragte, men uafgjorte Forslag maa anmeldes paa ny og fornyes for at komme i Betragtning.

Sekretæren meddeler Klasseformændene, hvilke Forslag der er rettidig indsendt, og lader Afskrifter af disse cirkulere blandt Medlemmerne af vedkommende Klasse. Klasseformændene indvarsler til Klassemøder, der skal holdes i Begyndelsen af Marts Maaned. Paa disse Møder sættes Forslagene under Behandling.

Forinden Afstemningen i Selskabet skal foregaa, lader Sekretæren samtlige Forslag, der er vedtagne i en af de to Klasser, cirkulere i Afskrift blandt Medlemmerne af den anden Klasse, med tilhørende skriftlige Motiveringer og med Angivelse af Stemmetal og Antal af Deltagere i de Klassemøder, i hvilke Forslagene er vedtagne. Den endelige Afstemning i Selskabet

foregaar paa det første Møde i April efter den Fremgangsmaade, der er fastsat i Vedtægternes § 6.

Forslag til Indvalg i Selskabet bør af Medlemmerne behandles med fuldstændig Diskretion.

6. Mødet den 23. Januar 1948.

Til Stede var 50 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, J. Hjelmslev, Bjerrum, Krogh, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, J. A. Christiansen, Arup, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Lundsgaard, J. Brøndsted, Børge Jessen, Math. Thomsen, Ørskov, Fabricius, Axel Nielsen, K. Grønbech, Stender-Petersen, C. Møller, Fischer, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjelmslev, K. A. Jensen, O. E. Ravn, Buchthal, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Sand, Brøndum-Nielsen. — Desuden W. Fenchel.

I Anledning af 100-Aarsdagen den 20. Januar 1948 for Kong CHRISTIAN VIII's Død havde Præsidenten og Sekretæren nedlagt en Krans fra Selskabet ved Kongens Kiste i Roskilde Domkirke. Christian VIII var Selskabets Præsident, først som Arveprins, senere som Konge, fra Marts 1838 til sin Død 1848.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. JOHANNES NICOLAUS BRØNSTED, Professor i Kemi ved Københavns Universitet, optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse den 17. April 1914, død den 17. December 1947.

Endvidere havde Selskabet mistet et udenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. GODFREY HAROLD HARDY, fh. Professor i Matematik ved Universitetet i Cambridge, Engl., optaget i den naturvidenskabelig-matematiske Klasse den 11. April 1924, død den 1. December 1947.

Selskabets Kommissionær, Forlagsboghandler, Dr. phil. EJNAR MUNKSGAARD, var afgaaet ved Døden den 6. Januar 1948.

AUGUST KROGH talte Mindeord om Johs. Lindhard. Trykt Side 95—103.

ØJVIND WINGE gav en Meddelelse: *Nedarvning af Forgærings-evne hos Gærsvampe.*

En Undersøgelse af Forgæringsevnen hos *Saccharomyces cerevisiae*, *S. Chevalieri* og Hybriden imellem disse samt hos Hybridens Udspaltningensprodukter har vist, at førstnævnte Art har tre polymere Gener for Produktion af Enzymet Maltase og eet for Produktion af Galaktozymase, medens *S. Chevalieri* mangler Gener for Maltoseforgæring og rummer eet Gen for langsom Galaktoseforgæring, der er allelomorft til *S. cerevisiae*'s Galaktozymase-Gen.

Der paavises en Langtids-Adaptation til Maltose- og Galaktoseforgæring, som komplicerer den genetiske Analyse.

Undersøgelsen er udført i Samarbejde med Dr. CATHERINE ROBERTS, Berkeley, Californien.

Til Medlem af den danske Komité for »*The Committee on Science and its Social Relations*« valgtes P. Brandt Rehberg i Stedet for afd. J. N. Brønsted.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Cleveland Museum of Natural History, Cleveland, Ohio, og at sende Biol. Medd. og Skrifter.

»Udvalget til Udsendelse af danske Publikationer til nødstedte, fremmede Biblioteker« havde ved sin Formand, Rigsbibliotekar Sv. Dahl, sendt Selskabet en Beretning om det af Udvalget hidtil udførte Arbejde og om dets økonomiske Forhold.

Det vedtoges at optage følgende Afhandlinger i Publikationerne:

Proprietær HANS Q. RASMUSEN, Værsløv: »*The Motion of Comet Olbers 1815—1956*«. Vil blive trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 18.

Dr. PAUL TURÁN, Ungarn: »*On some Approximative Dirichlet-Polynomials in the Theory of the Zeta-Function of Riemann*«. Vil blive trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 17.

Fh. Bibliotekar, Dr. phil. F. BØRGESEN: »*Some Marine Algae from Mauritius. Additional Lists to the Chlorophyceae and Phaeophyceae*«. Trykt i Biol. Medd. Bd. XX, Nr. 12.

Redaktøren fremlagde:

Oversigt over Selskabets Virksomhed 1946—47.

Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 4—6.

Biol. Medd. Bd. XX, Nr. 9—10.

Klassemøder:

Den historisk-filosofiske Klasse holdt Møde med Dagsorden:

1. Mundtlig Anmeldelse af Forslag om Optagelse af nye Medlemmer i Selskabet.
2. Eventuelt.

Den naturvidenskabelig-matematiske Klasse holdt Møde med Dagsorden:

1. Mundtlig Anmeldelse af Forslag om Optagelse af nye Medlemmer i Selskabet.
2. Forhandling om Forslag til Prisopgave.
3. Eventuelt.

7. Mødet den 6. Februar 1948.

Til Stede var 38 Medlemmer, nemlig: Niels Bohr, *Præsident*, Holger Pedersen, J. Hjeltslev, Bjerrum, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Johs. Pedersen, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, Arup, Dyggve, Martin Kristensen, Langseth, Lundsgaard, Børge Jessen, Math. Thomsen, Fabricius, K. Grønbech, Jeppesen, J. C. Jacobsen, C. Møller, Fischer, Holter, Barr, K. A. Jensen, O. E. Ravn, Buchthal, Jakob Nielsen, *Sekretær*.
— Desuden W. Fenchel.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet sit ældste indenlandske Medlem, nemlig Dr. phil. CHRISTIAN SØRENSEN BLINKENBERG, fh. Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 11. April 1913, død den 25. Januar 1948, næsten 85 Aar gammel.

Endvidere havde Selskabet mistet et udenlandsk Medlem, nemlig ALBERT-LOUIS-MARIE CUNY, fh. Professor i latinsk Sprog og sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bordeaux, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 15. April 1921, død 1947.

NIELS BOHR gav en Meddelelse: *Iagttagelsesproblemet i Atomfysikken*.

Den naturvidenskabelig-matematiske Klasse stillede Forslag til en *Prisopgave* i Biologi med følgende Ordlyd: »Der ønskes

foretaget Undersøgelser til Belysning af Kløveraalens Biologi. Særlig ønskes det klarlagt, om der findes biologiske Racer, der er tilpassede til henholdsvis Rødkløver, Hvidkløver, Alsikekløver og Lucerne«. Prisen var foreslaaet til 4.000 Kr. af det Classenske Legat, og Indleveringsfristen var sat til den 31. December 1949. Klassens Forslag vedtoges af Selskabet. Opgaven trykt Side 132.

HEINZ HOLTER aflagde Beretning om Festlighederne den 17. Juni 1947 i Anledning af *Princeton University's* 200-aarige Bestaaen, i hvilke han havde deltaget som Selskabets Delegerede. Til Erindring om Jubilæet havde Selskabet fra Universitetet i Princeton modtaget en Medaille. Det vedtoges at overdrage denne til den Kgl. Mønt- og Medaillesamling.

JAKOB NIELSEN gav nogle Meddelelser vedrørende den 2. Generalforsamling i *Unesco*, som fandt Sted i Mexico City den 6. November—3. December 1947, og hvori han havde deltaget.

Universitetet i Louisville, Kentucky, havde sendt Indbydelse til Deltagelse i Universitetets 150-Aars Jubilæum den 9.—10. Februar 1948. Indbydelsen var tilgaaet Selskabet fra den danske Ambassade i Washington gennem Udenrigsministeriet. Paa Grund af den sene Modtagelse af Indbydelsen var der sendt Universitetet i Louisville en Lykønskning med Meddelelse om, at Selskabet ikke havde set sig i Stand til at sende en Repræsentant.

Bestyrelsen for »*Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat*« havde valgt Jakob Nielsen til Formand.

Jakob Nielsen meddelte, at Legatet nu for første Gang var opslaaet ledigt. Legatets Midler skulde som bekendt anvendes til Fremme af Studiet af dansk Sprog og Studiet af den danske Flora, derunder Understøttelse til Udgivelsen af betydeligere videnskabelige Arbejder paa disse Omraader. I 1948 vilde indtil 2.500 Kr. kunne anvendes indenfor hvert af de to nævnte Omraader. Ansøgninger skulde indsendes til Sekretariatet inden 1. Marts 1948.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med American School of Prehistoric Research, Cambridge, Mass., og at sende Arkæol.-kunsthist. og Biol. Medd. og Skrifter.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med »Scandinavian Studies«, udgivet af Society for the Advancement of Scandinavian Study, Vermillion, South Dakota, U.S.A., og at sende Hist.-filol. Medd. og Skrifter.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde sendt Beretning for Aaret 1945—46.

Den fung. Redaktør fremlagde:
Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 10.

8. Mødet den 20. Februar 1948.

Til Stede var 22 Medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, J. Hjelmsov, Bjerrum, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Mortensen, Winge, Tuxen, J. P. J. Ravn, J. A. Christiansen, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, Børge Jessen, Ørskov, J. C. Jacobsen, Niels Nielsen, O. E. Ravn, Buchthal, Jakob Nielsen, *Sekretær*. — Desuden W. Fenchel.

HARALD BOHR gav en Meddelelse: *Nogle Bemærkninger om de Dirichletske Rækkers Konvergens- og Summabilitetsproblem.*

I Foredraget gøres der kort Rede for det omhandlede Problem, der drejer sig om at undersøge Sammenhængen mellem en Dirichletsk Rækkes Konvergens- og Summabilitetsegenskaber og Egenskaber hos den ved Rækken fremstillede analytiske Funktion. Dernæst omtales kort nogle Undersøgelser af Foredragsholderen, ved hvilke det godtgøres, at vigtige, navnlig af LANDAU og SCHNEE fundne, Konstanter vedrørende det omhandlede Problem er de »bedst mulige«.

J. C. JACOBSEN gav en Meddelelse: *Undersøgelser over Beta-Recoil.*

Det har længe været kendt, at Beta-Partiklerne fra radioaktive Stoffer udsendes med en Energi, der kan antage alle Værdier op til en øvre Grænse. Ved at antage Udsendelsen af en Neutrino kan man i store Træk gøre Rede for de herhen hørende Forhold, f. Eks. kan man tilfredsstille Energisætningen, men nogen eksperimentel Paavisning af Eksistensen af en Neutrino har man hidtil ikke kunnet opnaa. I Foredraget gennemgaaes nogle eksperimentelle Undersøgelser med enatomige, radioaktive Luftarter, hvor Spørgsmaalet om Udsendelsen af en Neutrino belyses ved Maalinger af den Impuls, som den radioaktive Kerne modtager under Udsendelsen af en Beta-Partikel.

Det vedtoges at optage følgende Afhandlinger i Publikationerne:

Mag. scient. AAGE BOHR: »*Atomic Interaction in Penetration Phenomena*«. Vil blive trykt i Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 19.

Cand. mag. J. PRYTZ JOHANSEN: »*Handlingens Karakter og Struktur paa Maori*«. Vil blive trykt paa Engelsk i Hist.-filol. Medd.

9. Mødet den 5. Marts 1948.

Til Stede var 47 Medlemmer, nemlig: Øjvind Winge, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, Bock, J. Hjælmslev, Bjerrum, N. E. Nørlund, H. Bohr, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, J. A. Christiansen, Arup, Linderstrøm-Lang, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Langseth, J. Brøndsted, Børge Jessen, Math. Thomsen, Ørskov, Høeg, Rubow, K. Grønbech, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjælmslev, Buchthal, O. E. Ravn, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Fred. Poulsen, Brøndum-Nielsen, Lundsgaard, Fabricius. — Desuden de udenlandske Medlemmer W. Fenchel og Prof. Marcel Riesz, Lund, samt Prof. Friedr. Riesz, Budapest.

TH. MORTENSEN fremlagde: »*Monograph of the Echinoidea*«, Vol. IV, Part 1.

CARSTEN HØEG aflagde Beretning om Mødet i *Union Académique Internationale* i Bruxelles den 29. September—1. Oktober 1947. Beretningen er trykt Side 147—50.

Efter Indstilling fra Repræsentationsudvalget vedtoges følgende:

Til Generalforsamlingen i *Union Astronomique Internationale* i Zürich den 11.—18. August 1948 delegeredes N. E. Nørlund og Bengt Strömngren. Den danske Komité for Unionen ønskede ikke at stille noget Forslag til Dagsordenen for det kommende Unionsmøde.

Til Generalforsamlingen i *Union Géodésique et Géophysique Internationale* i Oslo den 19.—28. August 1948 delegeredes Martin Knudsen og N. E. Nørlund (Unionens Præsident), sidstnævnte med Stemmeret for Danmark.

Til »*The Xth International Congress of Philosophy*« i Amsterdam den 11.—18. August 1948 skulde ingen Delegeret sendes.

Det vedtoges at delegere Professor Franz Blatt, Aarhus, til Mødet i *den internationale Ducange-Komité* i Bruxelles den 15.—16. Marts 1948.

Det vedtoges at optage følgende Afhandling af Dr. phil. MOGENS WESTERGAARD: »*The Aspects of Polyploidy in the Genus Solanum. III. Seed Production in Autopolyploid and Allopolyploid Solanum*«. Vil blive trykt i Biol. Medd. Bd. XVIII, Nr. 3.

Redaktøren fremlagde:

Hist.-filol. Medd. Bd. XXXI, Nr. 1.

Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 7—9.

Biol. Medd. Bd. XX, Nr. 11.

Klassemøder:

Den historisk-filosofiske Klasse holdt Møde med Dagsorden:

1. Forhandling om og Afstemning over Forslag om Optagelse af nye Medlemmer.
2. Valg af Klasseformand for Aarene 1948—51.
3. Eventuelt.

Den naturvidenskabelig-matematiske Klasse holdt Møde med Dagsorden:

1. Forhandling om og Afstemning over Forslag om Optagelse af nye Medlemmer.
2. Eventuelt.

10. Mødet den 19. Marts 1948.

Til Stede var 31 Medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, J. Hjelmlev, N. E. Nørlund, Bøggild, Mortensen, Thalbitzer, Winge, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, J. P. J. Ravn, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, B. Strömngren, Math. Thomsen, Høeg, K. Grønbech, A. Blinkenberg, Holter, Niels Nielsen, Barr, L. Hjelmlev, K. A. Jensen, O. E. Ravn, Jakob Nielsen, *Sekretær*, J. A. Christiansen, Arup, C. Møller. — Desuden W. Fenchel.

KNUD JESSEN gav en Meddelelse: *En irsk interglacial Flora*.

Der forelægges en Undersøgelse af en interglacial Aflejring i Vestirland og af den deri indesluttede rige Flora. Det vises, at Irlands interglaciale Vegetation, der hidtil næsten har været ukendt, i sin Sammensætning staar den samtidige mellemeuropæiske nær (*Abies alba*, *Picea*

Abies), og at den ligesom denne har et pontisk Indslag (*Rhododendron ponticum*). Desuden har den i Lighed med Irlands nutidige Vegetation haft Tilknytning til det lusitanske Floraomraade (*Erica Mackaii*).

C. MØLLER forelagde en Afhandling af Mlle CÉCILE MORETTE, Paris: »*On the Production of Mesons by Nucleon-Nucleon Collision*«.

Carsten Høeg erindrede om, at det var J. N. MADVIG'S 150-Aars Fødselsdag i 1954, og han fandt det naturligt, om Selskabet i den Anledning tog Initiativet til at foretage en omfattende Undersøgelse af Madvigs Virke i det danske Samfund og Offentliggørelse af Resultaterne. Madvig var som bekendt bl. a. Selskabets virksomme Præsident i en Aarrække og den første Formand i Carlsbergfondets Direktion.

Det vedtoges at overveje Sagen efter Præsidentens Hjemkomst fra U.S.A.

Sekretæren meddelte, at *den historisk-filosofiske Klasse* havde genvalgt Johs. Pedersen til Formand for Aarene 1948—51.

Sekretæren gav Meddelelse om Klassernes *Forslag til Indvalg* af nye Medlemmer.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum havde sendt Beretning for Aaret 1947. Trykt Side 143.

Efter Indstilling fra Repræsentationsudvalget vedtoges følgende:

Til Generalforsamlingen i *Union Internationale de Physique pure et appliquée* i Amsterdam den 8.—11. Juli 1948 delegeredes J. C. Jacobsen.

Til »*Le XVIe Congrès International de Géographie*« i Lissabon i September 1948 delegeredes Niels Nielsen uden Udgift for Selskabet.

Til »*Le VIe et VIIe Congrès International d'Études Byzantines*« i Paris den 27. Juli—2. August 1948 og i Bruxelles den 4.—14. August 1948 delegeredes E. Dyggve.

Til Deltagelse i »*Le XIIIe Congrès International de Zoologie*« i Paris den 21.—27. Juli 1948 delegeredes Th. Mortensen.

Til Mødet i *Union Académique Internationale* i Bruxelles den 14.—17. Juni 1948 delegeredes L. L. Hammerich og Carsten Høeg.

The International Union of Crystallography havde anmodet om Danmarks Tilslutning. Repræsentationsudvalget foreslog, at Selskabet ikke tog noget Initiativ i denne Sag ud over at gøre Unionens Eksistens bekendt i interesserede Kredse. Selskabet sluttede sig til dette Forslag.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Tidsskriftet »Colloquium Mathematicum«, Wrocław, og at sende Mat.-fys. Medd.

Klassemøde:

Den naturvidenskabelig-matematiske Klasse holdt Møde med Dagsorden:

1. Forhandling om og Afstemning over Forslag om Optagelse af nye udenlandske Medlemmer (udsat fra forrige Møde).
2. Eventuelt.

II. Mødet den 2. April 1948.

Til Stede var 39 Medlemmer, nemlig: Øjvind Winge, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, J. Hjlemslev, Bjerrum, N. E. Nørlund, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, Arup, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Lunds-gaard, Børge Jessen, B. Strömngren, Rubow, C. Møller, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, O. E. Ravn, Buchthal, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Math. Thomsen, Fabricius, J. C. Jacobsen, L. Hjlemslev. — Desuden G. Hevesy.

L. L. HAMMERICH gav en Meddelelse om Raabet: *Helle!*

I Fortsættelse af tidligere Studier over retslig Anvendelse af Raab undersøges nogle Udtryk for at raabe helle.

KNUD JESSEN forelagde en af afd. OVE PAULSEN efterladt Afhandling: »*Observations on Dinoflagellates*«.

Carlsbergfondets Direktion forelagde ved Formanden Beretning for Aaret 1. Oktober 1946 til 30. September 1947. Trykt II Side 1—80.

Efter Indstilling fra Bestyrelsen for »*Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat*« vedtog Selskabet at uddele følgende Bevillinger:

Dr. phil. Anders Bjerrum 1.800 Kr.; cand. mag. Aage Kabell 1.800 Kr.; stud. mag. Knud Andersen 300 Kr.; Dr. phil. Thorvald Sørensen 600 Kr.; cand. mag. Kjeld Holmen sammen med cand. mag. Tyge Christensen 500 Kr., — de to første Bevillinger vedrørende dansk Sprog, de tre sidste vedrørende dansk Flora.

Der foretoges Afstemning over de fra Klasserne indbragte Forslag til Optagelse af *nye Medlemmer*. Valgt blev følgende:

I *den historisk-filosofiske Klasse* som indenlandske Medlemmer: Dr. phil. FRITHIOF BRANDT, Professor i Filosofi ved Københavns Universitet; Dr. phil. CARL OLAF BØGGILD-ANDERSEN, Professor i Historie ved Københavns Universitet; Dr. phil. CHRISTIAN THORVALD ELLING, Professor i Kunsthistorie ved Københavns Universitet og Mag. art. HUGO ALBERT MATTHIESSEN, Inspektør ved Nationalmuseet. Som udenlandsk Medlem: Dr. phil. KURT LATTE, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Göttingen.

I *den naturvidenskabelig-matematiske Klasse* som indenlandske Medlemmer: Dr. phil. JANNIK BJERRUM, Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium; Dr. phil. CARL PETER HENRIK DAM, Professor i biologisk Kemi ved Danmarks tekniske Højskole; Dr. phil. MAGNUS ANTON DEGERBØL, Bestyrer af Københavns Universitets zoologiske Museums 1. Afdeling; Dr. phil. KAI ARNE JENSEN, Lektor i Kemi ved Københavns Universitet; Dr. phil. CARL ADOLF JØRGENSEN, Professor i Arvelighedslære ved den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole; Dr. med. HERMAN MORITZ KALCKAR, Amanuensis ved Københavns Universitets medicinsk-fysiologiske Institut og ALFRED JOHANNES ROSENKRANTZ, Professor i Geologi ved Danmarks tekniske Højskole. Som nordiske Medlemmer: Dr. phil. KRISTINE ELISABETH HEUCH BONNEVIE, fh. Professor i Zoologi ved Universitetet i Oslo; Dr. phil. HARRY FEDERLEY, Professor i Genetik ved Universitetet i Helsingfors; Dr. med. CARL ALBIN KLING, fh. Professor og Direktør for Statens bakteriologiske Laboratorium i Stockholm; Dr. phil. JOHANNES BOTVID ELIAS MELIN, Professor i fysiologisk Botanik og Anatomi ved Universitetet i Uppsala; Dr. phil. JOHAN AXEL MAURITZ RUNNSTRÖM, Professor i eksperimentel Zoologi og Cellefysiologi ved Stockholms Högskola og Dr. phil. HARALD ULRIK SVERDRUP, Direktør for Norges Polarinstitut, Oslo. Som øvrige

udenlandske Medlemmer: Dr. phil. ADAM GIEDE BÖVING, U. S. National Museum, Bureau of Entomology, Washington D. C.; Dr. phil. JOHN EDENSOR LITTLEWOOD, Professor i Matematik ved Universitetet i Cambridge, Engl. og Dr. phil. HERMANN JOSEPH MULLER, Professor i Zoologi ved Indiana University, Bloomington, Ind., U.S.A.

Endvidere foretoges følgende Valg:

1. Til Medlem af *Carlsbergfondets Direktion* for Aarene 1948—58 genvalgtes Johs. Pedersen.
2. Til Medlem af *Frederiksborg-Museets Bestyrelse* for Aarene 1948—58 genvalgtes Johs. Pedersen.
3. Til Medlem af *Kassekommissionen* for Aarene 1948—52 valgtes K. Friis Johansen i Stedet for Axel Nielsen, der ikke ønskede Genvalg.
4. Til *Revisor* for Aarene 1948—50 genvalgtes Børge Jessen.
5. Til *Revisorsuppleant* for Aarene 1948—50 genvalgtes Bengt Strömngren.
6. Til Medlem af *Bestyrelsen for Emil Herborg's Legat* for Aarene 1948—56 genvalgtes N. E. Nørlund.
7. Til Medlem af *Bestyrelsen for »Emil Herborg's Legat«* for Aarene 1948—53 valgtes J. A. Christiansen i Stedet for afd. J. N. Brønsted.

Til Medlem af Komiteen for *Union Géodésique et Géophysique Internationale* valgtes Niels Nielsen i Stedet for O. B. Bøggild, der havde ønsket at fratæde.

Til Medlem af Kommissionen for *den nye Ducange* valgtes Carsten Høeg.

Det vedtoges at indlede *Bytteforbindelse* med Sterrewacht, Leiden og at sende Mat.-fys. Medd.

Redaktøren fremlagde:

Arkæol.-kunsthist. Skrifter Bd. I, Nr. 2.

Biol. Skrifter Bd. IV, Nr. 7.

12. Mødet den 16. April 1948.

Til Stede var 49 Medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, Martin Knudsen, Bock, J. Hjeltslev, N. Bjerrum, N. E. Nørlund, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Winge, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, P. Nørlund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, Arup, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Lundsgaard, J. Brøndsted, Børge Jessen, Strömngren, K. Grønbech, C. Møller, Fischer, Holter, Niels Nielsen, Brandt Rehberg, Barr, L. Hjeltslev, Fenchel, O. E. Ravn, Brandt, Elling, Matthiessen, J. Bjerrum, Degerbøl, Kai Arne Jensen, C. A. Jørgensen, Kalckar, Rosenkrantz, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Fred. Poulsen, Math. Thomsen, A. Blinkenberg. — Desuden G. Hevesy.

Lederen af Mødet bød de nye Medlemmer velkommen i Selskabet.

N. E. NØRLUND talte Mindeord om Elis Strömngren. Trykt Side 73—77.

BENGT STRÖMGREN forelagde en Afhandling af den hollandske Fysiker D. ter Haar: »*Studies on the Origin of the Solar System*«.

NIELS NIELSEN gav en Meddelelse: *Heklas Udbrud 1947—48*.

Efter en Hvileperiode paa ca. 102 Aar begyndte Hekla den 29. Marts 1947 et nyt Udbrud, det tyvende i Rækken siden Aaret 1104. Eruptionen, der endnu for faa Dage siden vedvarede, maa i Hovedsagen karakteriseres som et basaltisk Lavaudbrud, men i visse Perioder har den eksplosive Virksomhed været meget voldsom, navnlig i Udbrudets første Fase. Produktionen af Lava og Løsprodukter er indtil nu ca. 2 km³, hvoraf ca. 200 Mill. m³ er Løsprodukter (Aske, Grus, Bomber, Svejse-slagger og Sprængstykker).

Et betydeligt Antal islandske, danske og svenske Videnskabsmænd har deltaget i Undersøgelsen, som har tilvejebragt et meget stort og forskelligartet Stof, indeholdende bl. a. en Registrering af Begivenhederne, herunder et meget omfattende dokumentarisk Filmmateriale, en Samling af Udbrudsprodukter (Løsprodukter, Lavaer og Luftarter) og et Materiale til Studium af Heklafeltets petrologiske Udvikling i Tiden efter sidste Nedisning.

Kassekommissionen forelagde det reviderede *Regnskab* for Aaret 1947. Uddrag deraf trykt Side 125—28.

Til Medlem af Bestyrelsen for »*Danmarks Akvarium*« valgtes Professor R. Spärck i Stedet for August Krogh, der havde ønsket at fratræde.

Til Medlemmer af *Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie* valgtes C. O. Bøggild-Andersen og Hugo Matthiessen. Rigsarkivar Axel Linvald havde ønsket at udtræde af Kommissionen.

Kassekommissionen havde genvalgt N. E. Nørlund til Formand for Aaret 1948—49.

Bestyrelsen for »*Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk Videnskabsmand*« havde sendt Beretning og Regnskabsoversigt for 1947. Trykt Side 138—39.

Bestyrelsen for »*Emil Herborg's Legat*« havde sendt Beretning og Regnskab for Aaret 1947. Selskabet gav Decharge for Regnskabet. Et Uddrag er trykt Side 139—40.

Undervisningsministeriet havde meddelt, at der for Finansaaret 1948—49 var bevilget Selskabet et *Statstilskud* paa Kr. 40.000 foruden det mindre Beløb Kr. 1.175.

Union Académique Internationale havde indsendt Beretning om Møderne i »*Comité International du Dictionnaire du Latin Médiéval (Ducange)*« den 15.—16. Marts 1948 i Bruxelles, i hvilke Professor Franz Blatt havde deltaget som Delegeret for Selskabet.

Efter Indstilling fra Repræsentationsudvalget vedtoges følgende:

Til Deltagelse i »*Le VIe Congrès International des Linguistes*« i Paris den 19.—24. Juli 1948 delegeredes Louis Hjlemslev.

Til Deltagelse i »*Le XXIe Congrès International des Orientalistes*« i Paris den 23.—31. Juli 1948 delegeredes K. Grønbech.

Det vedtoges at optage følgende Afhandling af Mlle CÉCILE MORETTE, Paris: »*On the Production of Mesons by Nucleon-Nucleon Collision*« i Mat.-fys. Medd.

13. Mødet den 30. April 1948.

Til Stede var 46 Medlemmer, nemlig: Johs. Pedersen, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, J. Hjlemslev, N. Bjerrum, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Ad. Jensen, Knud Jessen, J. P. J. Ravn, Orla Jensen, J. A. Christiansen, Arup, Linderstrøm-Lang, Hammerich, Langseth, Børge Jessen, Strömgreen, Math. Thomsen, Høeg, Rubow, K. Grønbech, Fischer, Holter, Barr, L. Hjlemslev, Fenchel,

O. E. Ravn, Brandt, Elling, Matthiessen, J. Bjerrum, Degerbøl, Kai Arne Jensen, C. A. Jørgensen, Kalckar, Rosenkrantz, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Bock, Fabricius, J. C. Jacobsen. — Desuden som Gæster Professor Fruton, New Haven og Civilingeniør M. Ottesen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. theol. & phil. VILHELM PETER GRØNBECHE, fh. Professor extraord. i Religionshistorie ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 3. Maj 1918, død den 21. April 1948.

CARSTEN HØEG talte Mindeord om CHR. S. BLINKENBERG. Trykt Side 105—24.

K. LINDERSTRØM-LANG gav en Meddelelse: *Om Plakalbumin — et nyt Proteinstof.*

Ved Indvirkning af et Enzym fra *Bacillus subtilis* omdannes Ægalbumin til et andet Proteinstof, Plakalbumin, saaledes benævnt, fordi det krystalliserer i Plader. Under Omdannelsen fraspaltes et Peptid, hvis kvalitative Sammensætning er fastlagt.

KAARE GRØNBECHE gav en Meddelelse: *Vokalsystemet i ældre Mongolsk.*

Det mongolske Skriftsprog, der kendes helt tilbage til sin Oprindelse kort efter 1200, giver med sine 3 Vokaltegn ret ufuldstændige Oplysninger om det ældste mongolske Vokalsystem. En væsentlig Klaring kan dog opnaas ved Studium af andre mongolske Skriftkilder, navnlig Tekster i tibetansk Kvadratskrift (ca. 1275—1350), i kinesisk Transkription (ca. 1400) og i det reformerede vestmongolske (kalmykkiske) Alfabet (1648), samt endelig ved en nærmere Undersøgelse af visse moderne Dialekter fra Sydmongoliet.

Det er ad denne Vej muligt at faa et Billede af det fællesmongolske Vokalsystem, som kan danne Grundlag for videre Sprogsammenligninger.

I Overensstemmelse med Afsnit VIII i Selskabets Forretningsorden meddeltes, at »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk Videnskabsmand«, Friboligen »Lundehave« i Helsingør, var ledig efter Vilh. Grønbechs Død. Selskabet vedtog at udsætte de i den Anledning fornødne Skridt fra Selskabets Side i nogle Maaneder, for at Vilkaarene for Beboelsen, der til sin Tid skulde meddeles Medlemmerne, i Mellemtiden kunde blive afklaret. Sekretæren mindede om, at den af Selskabet afgivne økonomiske Garanti var begrænset til Vilh. Grønbechs Levetid (jvfr. Møde den 13. December 1946).

Akademiet for de tekniske Videnskaber havde meddelt, at det efter Forhandling med Selskabet havde overtaget Danmarks Repræsentation i *Union Radio-Scientifique Internationale* og nedsat et Udvalg for denne Union.

14. Mødet den 14. Maj 1948.

Til Stede var 40 Medlemmer, nemlig: Øjvind Winge, *Leder af Mødet*, Holger Pedersen, Bock, J. Hjelmsov, N. Bjerrum, Bøggild, Fred. Poulsen, Mortensen, Johs. Pedersen, Friis Johansen, Tuxen, Ad. Jensen, P. Nør-lund, J. P. J. Ravn, Orla-Jensen, J. A. Christiansen, Dyggve, Hammerich, Martin Kristensen, Børge Jessen, Ström-gren, Fabricius, Høeg, K. Grøn-bech, C. Møller, Brandt Rehberg, Buchthal, Fenchel, O. E. Ravn, Brandt, Bøggild-Andersen, Elling, Matthiessen, J. Bjerrum, Degerbøl, C. A. Jør-gensen, Kalckar, Rosenkrantz, Jakob Nielsen, *Sekretær*, Arup.

EJNAR DYGGVE gav en Meddelelse om *Udgravningen under Koret af Jelling romanske Kirke i April 1948*.

EJNAR DYGGVE fremlagde: »*Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon, von EJNAR DYGGVE. Mit einem religionsgeschichtlichen Beitrag von FREDERIK POULSEN*«.

Særskilt behandles det kunsthistoriske Problem om Tempelfronto-nens (den doriske Tympanons) Oprindelse, idet nogle tilsyneladende uanselige keramiske Fragmenter fra tidligarkaisk Tid, udgravede paa Laphrionhøjen, tages som Udgangspunkt.

Trykt i Arkæol.-kunsthist. Skrifter Bd. I, Nr. 2.

BENGT STRÖMGREN forelagde en Afhandling af den franske Astrofysiker Dr. E. SCHATZMAN: »*Le spectre des naines blanches et leur débit d'énergie*«.

De hvide Dværgstjerner adskiller sig fra normale Stjerner ved deres overordentlig høje Tætheder. E. SCHATZMAN har udviklet en Teori, ifølge hvilken de med de abnorme Tætheder følgende store Tyngdeaccelerationer bevirker en Adskillelse af Grundstofferne, saaledes at de paa-gældende Stjerner ydre Lag bestaar af Brint, de indre Dele af de øv-rige Grundstoffer. Kun i en meget smal Zone forefindes den Blanding af Brint og tungere Grundstoffer, som er Betingelsen for Energi-produktion under stellare Forhold. I den foreliggende Afhandling udvikles denne Teori videre, idet Problemer vedrørende den indre Opbygning, Energi-produktionen samt Forholdene i Atmosfærelagene og det udstraalede Spektrum behandles.

S. ORLA-JENSEN forelagde en Afhandling af Lektor, mag. agro. ERIK OLSEN: »*The Intestinal Flora of Infants*«.

Johs. Pedersen meddelte, at det af Carsten Høeg tidligere stillede Forslag om en Undersøgelse af J. N. MADVIG's Virke og Offentliggørelse af Resultaterne deraf havde været drøftet i Carlsbergfondets Direktion, og Direktionen havde besluttet at bekoste Udarbejdelsen af Værket. Under Forudsætning af Præsidentens Billigelse af Planen vedtoges det at nedsætte et Udvalg, bestaaende af Johs. Pedersen, Aage Friis og Carsten Høeg til at fremme Sagen.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie havde sendt Beretning for Aaret 1947. Trykt Side 133—37.

Sekretæren meddelte, at Beretning og Regnskab for 1947 for »*Niels Bohr Legatet*« senere vilde fremkomme trykt i Oversigten. Trykt Side 140—41.

Bestyrelsen for »*Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat*« havde sendt Beretning for 1947—48 samt Regnskab for 1947. Trykt Side 141—42.

Efter Indstilling fra Repræsentationsudvalget vedtoges følgende:

Til »*The 3rd International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences*« i Bruxelles-Tervuren den 15.—23. August 1948 delegeredes L. L. Hammerich.

Til en Højtidelighed i Stockholm den 20. September 1948 i Anledning af 100-Aaret for JAC. BERZELIUS' Død delegeredes Niels Bjerrum.

Til »*La Ière Réunion Internationale pour les Arts Figuratifs*« i Florence den 20.—25. Juni 1948 skulde ingen Delegeret sendes.

Det vedtoges at udvide *Bytteforbindelsen* med National Museum of Canada Library, Ottawa, og at sende Hist.-filol. Medd. og Skrifter foruden de tidligere Publikationer.

Det vedtoges at optage følgende Afhandlinger i Publikationerne:

Proprietær HANS Q. RASMUSEN, Værslev: »*The Motion of Comet Schwassmann-Wachmann 2 in the Years 1942—48*« i Mat.-fys. Medd. Vil blive trykt i Bd. XXV, Nr. 2.

Docent, Dr. phil. ANDERS REIZ, Lund: »*A Composite Giant Star Model with Isothermal Core*« i Mat.-fys. Medd. Vil blive trykt i Bd. XXV, Nr. 1.

D. TER HAAR: »*Studies on the Origin of the Solar System*« i Mat.-fys. Medd. Vil blive trykt i Bd. XXV, Nr. 3.

Selskabets Sekretariat havde sendt Beretning om Virksomheden i Aaret 1947. Trykt Side 150—54.

Redaktøren fremlagde:

Hist.-filol. Medd. Bd. XXXI, Nr. 4.

Mat.-fys. Medd. Bd. XXIV, Nr. 13, 16.

Sekretæren meddelte, at Selskabet i den forløbne Sæson havde holdt 14 Møder, hvoraf det første, den 17. Oktober 1947, til Minde om afd. Kong Christian X.

Fra *den historisk-filosofiske Klasse* havde 10 Medlemmer givet 12 Meddelelser, nemlig: Arup (Mindeord), Dyggve (2), Fabricius, K. Grønbech, Hammerich (2), L. Hjlemslev, Høeg (Mindeord), O. E. Ravn, Rubow og Ræder; og 14 Medlemmer af *den naturvidenskabelig-matematiske Klasse* havde givet 21 Meddelelser, nemlig: H. Bohr (2), Niels Bohr, J. C. Jacobsen, Knud Jessen (3 + Mindeord), Krogh (Mindeord), Linderstrøm-Lang, Lundsgaard (Mindeord), Mortensen, C. Møller (3), Niels Nielsen, N. E. Nørlund (Mindeord), Orla-Jensen, B. Strömgren og Øjvind Winge.

LAURBERG & GAD FOT. 1940

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

K. S. Friedlitz

MINDEORD

over afdøde Medlemmer.

I.

L. S. Fridericia.

24. Februar 1881—26. Februar 1947.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 28. November 1947.

Af **Einar Lundsgaard.**

Louis Sigurd Fridericia fødtes d. 24. Februar 1881 som Søn af Grosserer Julius Ludvig Fridericia og Hustru Emma Fraenkel. Slægtsnavnet stammer fra Bynavnet Fredericia. Ca. 1775 flyttede Slægten fra Rensborg til Fredericia. Af de to Sønner i næste Generation tog den ene Navnet Fridericia, medens den anden videreførte det oprindelige Slægtsnavn, Levin.

Fridericia er saaledes udgaaet fra et velstillet københavnsk Borgerhjem og fra en af de højt kultiverede danske, jødiske Slægter, der paa saa mange Punkter har præget dansk Aandsliv baade inden for Kunst og Videnskab.

Selv om jeg fra det første Tidspunkt, paa hvilket jeg kom i nærmere Kontakt med Fridericia, nemlig fra det Tidspunkt, da Fridericia fungerede som Opponent ved min Doktordisputats, altid har følt en meget betydelig, og som jeg selv maa synes ganske ufortjent Sympati strømme mig i Møde fra Fridericias Side, kom jeg desværre aldrig i en saa nær personlig Kontakt med Fridericia, at jeg sidder inde med Oplysninger om Fridericias Barndom og Ungdom, der kunde bidrage til at belyse Fridericias Personlighed.

Der er ikke Tvivl om, at det kultiverede og kunstinteresserede Barndomshjem har præget Fridericia stærkt. Mod Barndomshjemmets ortodokse jødiske Tro forblev Fridericia trofast. Han var en højtkultiveret og alment interesseret Personlighed og havde en levende Musikinteresse og Musikglæde, som han delte med sin Hustru Karen Fridericia, f. Monies, der selv var udøvende Kunstner.

I sin ydre Fremtræden kunde Fridericia virke noget stiv og formel, men der er ikke Tvivl om, at denne ydre Form dækkede over et let bevægeligt og temperamentsfuldt Sind, som stundom kunde gøre sig gældende i en Debat om Spørgsmaal af almen eller af ren faglig Art, naar disse laa Fridericia stærkt paa Sinde.

Fridericia gik i Metropolitanskolen og blev i 1899 som atten-aarig Student fra denne Skole. Formentlig har Fridericia ikke vaklet i sit Valg af Studiefag. Umiddelbart efter at være blevet Student begyndte Fridericia det lægevidenskabelige Studium. Han fuldførte Studiet paa normal Tid og blev medicinsk Kandidat 1906. Tidligt er Fridericia blevet draget mod Lægevidenskabens teoretiske Discipliner, og allerede i det sidste Studieaar var Fridericia ansat som Assistent hos Christian Bohr paa Universitetets fysiologiske Laboratorium. Selv om Fridericia kun forblev i denne Stilling i yderligere eet Aar efter afsluttet Embeds-eksamen, kom disse to Læreaar hos Christian Bohr til at præge Fridericias videnskabelige Arbejde i en Række Aar.

Det første videnskabelige Arbejde fra Fridericias Haand er Disputatsen: »Undersøgelser over Fosterstofskiftet«, der forsvarede i 1910. Dette Arbejde er inspireret af Bohr, som i Aarene 1900—1903, til Dels i Samarbejde med Hasselbalch, havde publiceret flere Arbejder, der behandler Problemer vedrørende Fosterets Stofskifte. Det eksperimentelle Arbejde, som ligger til Grund for Disputatsen, blev paabegyndt i Bohrs Laboratorium, men videreført og afsluttet paa det af Carl Julius Salomonsen ledede Laboratorium for Bakteriologi, hvor Fridericia ansattes som Assistent i 1907. I Disputatsarbejdet behandles Spørgsmaalet om Høsefosterets Proteinstofskifte. Protein nedbrydningen vurderedes ved Bestemmelser af Urinsyredannelsen og Nydannelsen af Nucleoproteider vurderedes ved Bestemmelse af Fosterkroppens Indhold af Purinbaser.

I meget sammentrængt Formulering gav Fridericias Undersøgelser som Resultat, at Protein nedbrydningen stiger proportionalt med Fosterets Vægt indtil den 17. Ruggedag. Herefter aftager Urinsyreproduktionen stærkt trods fortsat Vægtforøgelse. Indholdet af Nucleoproteider, som kan tages som et Maal for den samlede Cellemasse, stiger proportionalt med Vægten indtil 16.—17. Ruggedag for derpaa at holde sig konstant trods fortsat Vægtforøgelse gennem Rugeperiodens sidste 4—5 Dage. Det Tids-

punkt, paa hvilket der efter Fridericias Undersøgelser sker en Ændring i Proteinomsætningen, falder sammen med det Tidspunkt, hvor Æggets samlede Energiomsætning ifølge Bohrs og Hasselbalchs Resultater ophører at stige. At der omkring den 17. Ruggedag sker en principiel Ændring i Høsefosterets Stofskifte, er blevet bekræftet i de seneste Undersøgelser paa dette Felt.

Under Udarbejdelsen af Disputatsarbejdet var Fridericia paa Studieophold hos Salkowski i Berlin for at sætte sig ind i de biokemiske Arbejdsmetoder, som kom til Anvendelse i Disputatsarbejdet. Efter Afslutningen af dette Arbejde studerede Fridericia i et halvt Aar almindelig Patologi og Fysiologi hos Dreyer og Gotsch i Oxford. Den Interesse for og Indsigt i stofskiftesylogiske Problemer, som Fridericia havde faaet gennem sit Arbejde med Fosterstofskiftet, præger endnu enkelte af hans følgende Publikationer, som dog ikke er af større Betydning.

1911 deltog Fridericia sammen med Holger Møllgaard i en Konkurrence om Professoratet i Fysiologi ved Landbohøjskolen, som var blevet ledigt, da Valdemar Henriques overtog Christian Bohrs Embede. Det blev Møllgaard, der blev den foretrukne.

Endnu et Par Aar efter dette Tidspunkt forblev Fridericia i sin Stilling som Assistent hos Salomonsen, hvis Laboratorium nu var flyttet til nye og langt større Lokaler ved Rigshospitalet, samtidig med at Navnet var ændret til: Universitetets Institut for almindelig Patologi.

Utvivlsomt paavirket af Hasselbalch, hvis bekendte Arbejde om Neutralitetsregulationen publiceredes i 1911, optog Fridericia Undersøgelser over Alveoleluftens Kuldioxydspænding under forskellige patologiske Forhold. Gennem disse patofysiologiske Undersøgelser nærmede Fridericia sig til Kliniken, og i 1913 forlod han sin Stilling paa Salomonsens Institut for at søge klinisk, medicinsk Uddannelse. Efter Turnustjeneste paa Rigshospitalet gjorde Fridericia et Aar Tjeneste paa Kommunehospitalet og blev derpaa 1914 2. Reservelæge hos Professor Faber paa Rigshospitalets Afdeling B. Fra 1916—1918 var Fridericia Reservelæge hos Overlæge Scheel paa Bispebjerg Hospitals Afdeling B.

I sin Reservelægetid har Fridericia specielt interesseret sig for Hjertesygdomme, og han fik i 1918 Anerkendelse som Specialist i intern Medicin, særligt Hjertesygdomme. Fridericias kliniske

Virksomhed har ikke sat sig synderlig dybe Spor i hans videnskabelige Produktion. Dog foreligger der fra denne Tid foruden forskellige mindre, til dels kasuistiske Arbejder, et værdifuldt Arbejde om Varigheden af Hjertets Systole. Den Formel til Beregning af Systolens Varighed (QT-Intervallet i Elektrokardiogrammet) udfra Hjertets Frekvens, som gives i dette Arbejde, er stadig hyppigt citeret i Haandbøger og Lærebøger.

Der kan ikke være Tvivl om, at Fridericia følte sig langt stærkere draget mod de teoretiske Discipliner end mod Kliniken. Han tabte da heller ikke Forbindelsen med Arbejdet i Laboratoriet, men arbejdede under sin Reservelægetid paa Universitetets zoofysiologiske Laboratorium under Professor August Kroghs Ledelse. To værdifulde Publikationer blev Frugten af dette Arbejde. Den første af disse: »Undersøgelser paa Mennesker over Ilt- og Kulsyrespændingen i Pulmonalarteriens Blod og Maaling af Hjertets Minutvolumen« publiceredes 1916 i Selskabets Forhandlinger. Ved Anvendelse af en stærk Modifikation af et oprindeligt af Plesch angivet Princip var det muligt for Fridericia at naa til virkelig paalidelige Værdier for Ilt- og Kulsyretensionen i Menneskers blandede venøse Blod. Paa Grundlag af disse Tensionsbestemmelser og eksperimentelt fastlagte Kurver over Iltbindingen i de paagældende Forsøgspersoners Blod var det muligt at beregne det blandede venøse Blods Mætningsgrad og dermed dets Iltindhold.

Herved blev Fridericia den første, hvem det lykkedes at foretage Bestemmelser af Hjertets Minutvolumen paa Mennesker efter det direkte Fickske Princip. Værdien heraf maa navnlig ses deri, at det herved for første Gang blev muligt at kontrollere Paalideligheden af de med mere indirekte Metoder foretagne Bestemmelser af Hjertets Minutvolumen.

Det andet Arbejde, som blev Frugten af Fridericias Forbindelse med Zoofysiologisk Laboratorium, publiceredes først i 1920. Det omhandler Klorskiftet mellem Plasma og Blodlegemer. Det er et grundigt og værdifuldt Arbejde, i hvilket der, saa vidt jeg kan se for første Gang, gives den Forklaring paa Fænomenet, som stadig er anerkendt.

Foruden med Zoofysiologisk Laboratorium havde Fridericia i sin Reservelægetid Forbindelse med det hygiejniske Institut, der ligesom Kroghs Institut havde til Huse i Ny Vestergade.

Sammen med Lederen af Institutet, Professor Erlandsen, har Fridericia i 1917 og 1918 publiceret et Par Afhandlinger om Anvendeligheden af hærdet Hvalfedt som Næringsmiddel for Mennesker. Den Interesse for ernæringsfysiologiske Problemer, som senere saa helt prægede Fridericias videnskabelige Arbejde, sætter sig her for første Gang Spor i Fridericias Publikationer.

Efter at Fridericia i 1918 overtog Professoratet i Hygiejne efter Erlandsen, har hans originale, videnskabelige Publikationer alene omhandlet Vitaminproblemer.

I 1923 publiceredes i Samarbejde med Ejler Holm Undersøgelser over A-Vitaminets Betydning for Regenerationen af Synspurporet. Det kunde paa det Tidspunkt betragtes som en sikker klinisk Iagttagelse, at der bestaar en Sammenhæng mellem den af A-Vitaminmangel betingede Øjentørsot (Xerophthalmi) og Natteblindhed (Hemoralopi), men gennem Fridericias og Holms Arbejde leveredes der for første Gang et direkte, eksperimentelt Bevis for A-Vitaminets Betydning for Øjets Adaptation for Mørke.

Fridericias Navn som Vitaminforsker er i ganske særlig Grad knyttet til hans Iagttagelse af det Fænomen, som han har givet Betegnelsen »Refektion«. Den første Meddelelse om dette Fænomen gav Fridericia ved den 12. internationale Fysiologkongres i Stockholm 1926. Iagttagelsen gaar ud paa, at Rotter kan besidde eller erhverve Evnen til at vokse og trives paa en B-vitaminfri Kost. Rotter, der besidder denne Evne, udmærker sig ved at have hvide, meget voluminøse Fæces. Faar andre Rotter Lejlighed til i en kortere Periode at æde friske Fæces fra »refekterede« Dyr, erhverver de Evnen til at trives uden Tilførsel af B-Vitamin og bevarer denne for længere eller kortere Tid. Fæces' hvide Farve skyldes et højt Indhold af Stivelse. Den svigtende Fordøjelse af Fødens Stivelse skyldes ikke Mangel paa stivelse-spaltende Enzym i Fordøjelsessekretterne, men en Ændring af Fødens Stivelse, hvorved den bliver mindre tilgængelig for enzymatisk Spaltning.

Evnen til at trives uden B-Vitamin i Kosten er nær knyttet til Forekomsten af de hvide Fæces. Taber et refekteret Dyr igen Evnen til at trives uden B-Vitamin, antager Fæces samtidig deres naturlige Udseende, men ogsaa hvis der tilføres et refekteret Dyr tilstrækkelige Mængder B-Vitamin med Kosten, antager Fæces

deres naturlige Udseende. Denne sidstnævnte Iagttagelse er dog ikke blevet bekræftet fra alle Sider.

Det er en nærliggende Tanke og vist nok ogsaa almindelig antaget, at selve Evnen til at trives uden B-Vitamin i Kosten skyldes en Udvikling af en B-vitaminproducerende Bakterieflo-
 flora i Dyrenes Tarmkanal. En Forudsætning for Udviklingen af en saadan Bakterieflo-
 ra synes den mangelfulde Stivelsefor-
 døjelse at være. Hvad der ligger til Grund for denne, der altsaa er det primære Led i Refektionen, og hvorledes den overføres fra Dyr til Dyr er uklart. Refektionsfænomenet indeholder saa-
 ledes stadig flere uløste Problemer, og der arbejdes stadig i mange forskellige Laboratorier paa Opklaringen af dette af Fridericia først iagttagne og beskrevne Fænomen. Den betydelige Interesse, der knytter sig til Fænomenet, fremgaar af, at Refektionen var et af Hovedemnerne ved en international Ernæringskongres i London i 1946.

Betydelig Interesse vakte ogsaa Fridericias Undersøgelser over de svulstagtige Forandringer i Mavesækkens Slimhinde, som kan ses hos Dyr ernærede med en Kost med utilstrækkeligt A-Vitaminindhold. Dette Arbejde publiceredes sammen med for-
 skellige Medarbejdere i American Journal of Cancer i 1940.

Saa vidt jeg kan dømme, er de tre nævnte Arbejder de mest betydningsfulde i den ret betydelige Række af Arbejder inden for Vitaminlæren, som foreligger fra Fridericias Haand.

Ved Vurderingen af Fridericias Indsats i Vitaminforskningen maa det erindres, at det er Fridericia, som har indført den eks-
 perimentelle Vitaminforskning her i Landet, og at det Antal Ar-
 bejder, som inspireret af Fridericia er udført af Medarbejdere og Elever paa de to af Fridericia ledede Institutioner, Univer-
 sitetets hygiejniske Institut og Statens Vitaminlaboratorium, er meget betydeligt.

Fridericias eksperimentelle, videnskabelige Arbejde er kun en Del af hans Livsværk. Den Disciplin, som Fridericia i næsten 30 Aar repræsenterede, har meget nær Tilknytning til det prak-
 tiske Liv. Stort og fortjenstfuldt Arbejde har Fridericia i sit Sam-
 arbejde med Sundhedsautoriteterne ydet paa mange praktiske Omraader, ikke mindst gennem Udarbejdelse af Kostnormer for offentlige Institutioner fra Fængsler til Børnehjem. Talløse har

de Hverv af praktisk og administrativ Art været, som er blevet lagt paa Fridericias Skuldre.

Det er dog naturligt ved denne Lejlighed og paa dette Sted at lade disse vigtige Sider af Fridericias Livsgerning glide i Baggrunden for at mindes ham som Dyrkeren af de teoretiske Videnskaber, som allerede fra hans tidligste Ungdom drog ham saa stærkt.

Fridericia blev Medlem af Det kgl. danske Videnskabernes Selskab i 1934. Ved hans Død d. 26. Februar 1947 mistede vort Selskab et Medlem, som i lange Tider vil mindes i Ærbødighed og med Taknemlighed for hans Indsats i dansk Videnskab.

Fortegnelse over Arbejder af L. S. Fridericia.

- 1) FRIDERICIA, L. S.: Undersøgelser over Fosterstofs-kiftet. Disputats. København 1910.
- 2) — Untersuchungen über die Harnsäureproduktion und die Nucleo-proteidneubildung beim Hühnerembryo. — Skand. Arch. f. Physiol. 26:1—128:1912.
- 3) — Om Udnyttelsen af Fødens kemiske Energi i Pattedyrenes Organisme under Ernæringsligevægt. — Bibl. f. Læger. 104:125—201:1912.
- 4) — Erklärung der Versuchsergebnisse von Chauveau. Über die Minderwertigkeit der Fette Kohlenhydraten gegenüber als Energiespender bei Muskelarbeit. — Biochem. Zeitschr. 42:393—398:1912.
- 5) — og OLSEN, OTTO: Undersøgelser over Kulsyrespændingen i Lungernes Alveolærluft ved akut febrile Sygdomme. — Hospitalstidende. 5. Række 5:857—872:1912.
- 6) — und OLSEN, OTTO: Untersuchungen über die Kohlensäurespannung in der Alveolarluft der Lungen bei akut febrilen Krankheiten. — Deutsch. Arch. f. Klin. Mediz. 107:236—251:1912.
- 7) — Ein Respirationsapparat mit selbstkontrollierender Sauerstoffbestimmung, verwendbar für kleine Tiere. — Biochem. Zeitschr. 54:92—107:1913.
- 8) — Om Bestemmelse af diabetisk Acidosis ved Undersøgelse af Kulsyrespændingen i Lungeluftten. — Nord. Tidskr. f. Terapi. 11:439—458:1913.
- 9) — Om Bestemmelse af diabetisk Acidosis ved Undersøgelse af Kulsyrespændingen i Lungeluftten. — Förhandlingar vid åttonde Nordiska Kongressen i Lund År 1913. Side 114—133.
- 10) — 8. nordiske Kongres for indiv. Medicin. Foredrag og Diskussion om Diabetes mellitus. Ugeskr. f. Læger. 75:1531—1540:1913.
- 11) — Ueber die Bestimmung der diabetischen Azidosis durch Untersuchung der Kohlensäurespannung in der Lungenluft. — Zeitschr. f. Klin. Mediz. 80:1—12:1914.
- 12) — En klinisk Metode til Bestemmelse af Kulsyrespændingen i Lungeluftten. — Hospitalstidende. 7:585—594:1914.
- 13) — Eine klinische Methode zur Bestimmung der Kohlensäurespannung in der Lungenluft. — Berliner klin. Wochenschr. 51:1268—1271:1914.
- 14) — Elektrokardiografien. — Ugeskr. f. Læger. 76:229—247:1914.

- 15) FRIDERICIA, L. S., Om Kontraindikationer ved den medicinske Anvendelse af subkutane Adrenalininjektioner. — Ugeskr. f. Læger. 77:1915—1921:1915.
- 16) — Undersøgelser paa Mennesker over Ilt- og Kulsyrespændingen i Pulmonalarteriens Blod og over Maaling af Hjertets Minutvolumen. — Oversigt over Det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger. Side 113—167. 1916.
- 17) — Om Pulsarytmi ved Morbus Basedowii. — Ugeskr. f. Læger. 78:615—618 og 1899—1908:1916.
- 18) — Morbus Mikulicz. — Bibl. f. Læger. 109:39—46:1917.
- 19) — Nogle nyere experimentelle Undersøgelser over Ernæringens Indflydelse paa Væksten. — Bibl. f. Læger. 109:113—128:1917.
- 20) — Krigs-Ødemsygdommen og dens Sammenhæng med Mangler i Ernæringen. — Bibl. f. Læger. 109:342—356:1917.
- 21) — og MØLLER, POUL: Et Tilfælde af Myocarditis, lokaliseret til Septum ventriculorum, med ejendommelige Abnormiteter i Elektrokardiogrammet. — Hospitalstidende 60:(8. Række, Bind X):573—582, 597—612:1917.
- 22) — Varigheden af Hjertets Systole hos normale Mennesker og hos Patienter med Hjertesygdomme. — Bibl. f. Læger. 109:403—426:1917.
- 23) — Om Skørbug. Tidsskrift for Jordemødre. 27:69—76:1917.
- 24) — Et Tilfælde af Morbus Mikulicz. Ugeskr. f. Læger. 79:341—342:1917.
- 25) — Untersuchungen an Menschen über Sauerstoff- und Kohlen-säurespannung im Blut der Pulmonalarterie und über Messung des Minutvolumens des Herzens. Biochem. Zeitsch. 85:307—357:1918.
- 26) ERLANDSEN, A., FRIDERICIA, L. S. og ELGSTROM, AGNES: Undersøgelser over Anvendeligheden af hærdet Hvalfedt som Næringsmiddel for Mennesker. Tidsskr. f. Kemi. 15:109—133:1918.
- 27) FRIDERICIA, L. S. und MÖLLER, PAUL: Ein Fall von auf das Septum ventriculorum lokalisierter Myocarditis mit eigentümlichen Abnormitäten im Elektrokardiogramm. — Deutsch. Arch. f. Klin. Mediz. 126:246—269:1918.
- 28) — Hygiejnens Kaar i Danmark efter Krigen. (Ref. af Foredrag) Meddelelser fra Sundhedsstyrelsen. 136—146:1919.
- 29) — Rachitis og »Vitaminer«. — Bibl. f. Læger. 112:196—204 og 277—281:1920.
- 30) — Die Systolendauer im Elektrokardiogramm bei normalen Menschen und bei Herzkranken. — Acta Med. Scand. 53: 469—486, 489—506:1920, og 54:17—50:1921.
- 31) — Exchange of Chloride Ions and of Carbon Dioxide between Blood Corpuscles and Blood Plasma. — Journ. of Biol. Chem. 42:245—257:1920.
- 32) — og ELGSTROM, A.: Om en Kostsammensætning, der foraar-

- sagede Xerophthalmi hos voksne Mennesker. — Festskrift til Thorkild Røvsing. Kbhvn. 1922. Side 153—171.
- 33) FRIDERICIA, L. S., Nye Problemer indenfor Ventilationslæren set fra en Læges Synspunkt. — Nordisk Hygiejnisk Tidsskrift. 3:205—236: 1922.
- 34) — og HOLM, EILER: Om Optræden af Natteblindhed sammen med Xerophthalmi og om Indflydelse af A-Vitamin-Mangel i Føden paa Synspurplets Regeneration. (Holdt som Foredrag i Medicinsk Selskab, Oktober 1923) Bibl. f. Læger. 115:441—472:1923.
- 35) — Nogle Forsøg over Fremstilling af A-Vitaminrige Udtræk af tørrede Gulerødder. — Bibl. f. Læger. 115:473—488:1923.
- 36) — Nogle Fedtstoffers Evne til at destruere A-Vitamin-Indholdet i andre Fedtstoffer. — (1ste og 2den Meddelelse). (Holdt som Foredrag i »Biologisk Selskab«). Bibl. f. Læger. 115:423—440, 489—495:1923.
- 37) — Medical Education in Denmark. — Health Organization in Denmark. League of Nations. Health Organization. C.H./E.P.S. 49:51—62:1924.
- 38) — Dietary Regulations and Standards in Danish Public Institutions. — Health Organization in Denmark. League of Nations. Health Organization. — C.H./E.P.S. 49:143—159:1924.
- 39) — Kostreglementer i danske offentlige Anstalter. — Nordisk Hygiejnisk Tidsskrift 5:231—248:1924.
- 40) — Inactivating Action of Some Fats on Vitamin A in Other Fats. — Journ. of Biol. Chem., 62:471—485:1924.
- 41) — and HOLM, EILER: Experimental Contribution to the Study of the Relation Between Night Blindness and Malnutrition. — Amer. Jour. of Physiol., 73:63—78:1925.
- 42) — Skolehygiejnens Stilling indenfor Sundhedsplejen. — Bibl. f. Læger. 118:399—412:1926.
- 43) — Influence of The Jonas Nielsen Sterilizing Process on the A-Vitamin-Content of Milk. — Physiological Papers Dedicated to Professor Aug. Krogh. Levin og Munksgaard, Copenhagen 1926. Side 40—46.
- 44) — Refection, a transmissible Change in the Intestinal Content, Enabling Rats to Grow and Thrive without B-Vitamin in the Food. — Skand. Arch. f. Physiol. 49:129—130:1926.
- 45) — Studenternes Undervisning i Medicinallovgivning. Ugeskr. f. Læger. 88:359:1926.
- 46) — Om Grundlaget for Bedømmelsen og Udarbejdelsen af Kostreglementer. Tidsskrift for danske Sygehuse. 2:151—158, 159—161:1926.
- 47) — Dánsko a jeho zdravotni zařizení. — Praktický lékař. č. 24, r. 1927.
- 48) — og GUDJÓNSSON, SKULI V.: Forsøg over Forholdet mellem Evnen til at paavirke fotografiske Plader og A-Vitamin-Ind-

holdet hos Levertran og Svinefedt. — *Bibl. f. Læger.* 119:790—801:1927.

- 49) FRIDERICIA, L. S., FREUDENTHAL, P. GUDJÓNSSON, S. JOHANSEN, G. and SCHOUBYE, N.: Refection, a transmissible Change in the Intestinal Content, Enabling Rats to Grow and Thrive without B-Vitamin in the Food. *J. of Hyg.* 27:70—102:1927.
- 50) — FREUDENTHAL, P., GUDJÓNSSON, S., JOHANSEN, G. og SCHOUBYE, N.: Refektion. En smitsom Ændring i Tarmprocesserne, som sætter Rotter i Stand til at vokse og trives uden B-Vitamin i Føden. — *Hospitalstidende* 71:499—513; 529—542; 543—553:1928.
- 51) — Nyere Fremskridt paa Vitaminforskningens Omraade. — *Læknabladid*, 17:73—83, 105—117:1931.
- 52) — Bemærkninger om Svangerskabskosten og dens Vitaminindhold. — *Foren. Gyn. Obst. Forh. (Hospitalstidende)* 23—36:1931/32.
- 53) — Universitetets hygiejniske Institut og Dr. med. Vilh. Budde og Hustrus hygiejniske Laboratorium. — *Nord. Hyg. Tidsskr.*, 13:201—218:1932.
- 54) — Om nogle af den experimentelle Vitaminforsknings nuværende Problemer. — *Dansk Medicinsk Selskabs Forhandlinger.* 1—16:1934.
- 55) — Om Forslag til Kostordning for danske Sygehuse. *Tidsskrift f. d. Sygehuse.* 10:165—172:1934.
- 56) — and GUDJÓNSSON, SKULI V.: The Effect of Vitamin A Deficiency on the Rate of Growth of the Incisors of Albino Rats. — *Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Biologiske Meddelelser* 13₂:1—18:1936.
- 57) — og SCHOUSBOE, MARIE: Indholdet af B₁- og B₂-Vitamin i danske Brødsorter. — *Nordisk Medicinsk Tidsskrift*, 14:2054—2063:1937.
- 58) — Vitaminforskningens Udvikling. — *Hospitalstidende.* 81:225—247:1938.
- 59) — Om Grundlaget for Ernæringsnormer. — *Tidsskrift for Den norske lægeforening*, 58:436, 505, 576, 641, 709:1938.
- 60) — Om Grundlaget for Udarbejdelsen af Kostordninger og om det nye Forslag til Kostordning for danske Sygehuse. — *Sygehusvæsen* 9:9—32:1939.
- 61) — GUDJÓNSSON, SKULI V. og VIMTRUP, BJ., CLEMMESSEN, S. and CLEMMESSEN, JOHS.: Stomach Lesions in Rats kept on Diets Deficient in Vitamin A. — *Amer. Journ. of Cancer.* 39:61—69:1940.
- 62) — Nye erfaringer om smittespredning ved draabeinfektion og nye metoder til at bedømme luftens smitterisiko. — *Nordisk Medicin*, 28:2177:1945.
- 63) — Om Sundhedstilstanden. Indledning til Kursus i Hygiejne ved det medicinske Studium. — *Kbhvn.* 1946.

JUNCKER-JENSEN FOT. 1940

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

Eis Strömgen

II.

Svante Elis Strömngren.

31. Maj 1870—5. April 1947.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 16. April 1948.

Af **N. E. Nørlund.**

Ved Professor Elis Strömngrens Død, den 5. April 1947, har et langt og usædvanlig virksomt Liv fundet sin Afslutning. Han havde ved sine videnskabelige Arbejder vundet Anseelse langt uden for vort Lands Grænser, og Astronomien har ved hans Bortgang mistet en af sine førende Skikkelser. Gennem de mange Aar han virkede ved Københavns Universitet, var han en fremragende Lærer for de Studerende, og han har herigennem betydet meget for Udviklingen af dansk astronomisk Forskning.

Elis Strömngren blev født i Helsingborg den 31. Maj 1870, han fik sin Uddannelse ved Lunds Universitet, hvor han i 1898 erhvervede Doktorgraden og blev Docent i Astronomi. I Aarene fra 1901 til 1907 var han Assistent hos Redaktøren af *Astronomische Nachrichten* i Kiel. Dette Tidsskrift var i 1823 blevet grundlagt af den danske Astronom Hans Christian Schumacher med særlig Understøttelse af Frederik VI, og det blev snart et Centralorgan for hele den astronomiske Verden. Arbejdet ved Tidsskriftet, og det dertil knyttede astronomiske Regnebureau, var en god Uddannelse for Strömngren og kom til at betyde meget for hans senere Udvikling. I 1904 blev han Docent ved Kiels Universitet, og i 1907 udnævntes han til Professor i Astronomi ved Københavns Universitet og Bestyrer af Universitetets astronomiske Observatorium; han varetog denne Stilling, indtil han i 1940 paa Grund af Alder trak sig tilbage og blev efterfulgt af sin ældste Søn, Professor Bengt Strömngren.

Elis Strömngrens videnskabelige Virksomhed strækker sig over flere forskellige Omraader inden for Astronomien. Nogle af hans

tidligste Undersøgelser omhandlede Kometernes oprindelige Baneformer. Ved Studiet af Kometernes Kosmogoni er det af Betydning at vide, om Kometbanerne er elliptiske, paraboliske eller hyperbolske. Hvis et aneligt Antal Baner var hyperbolske, kunde dette tyde paa, at Kometerne var indtrængt i vort Sol-system udefra. Man finder nu Kometbaner af alle de tre nævnte mulige Former, men disse Baner er beregnede ud fra Observationer i Nærheden af Perihelium, da det kun er her, vi kan se Kometen, og de giver ingen umiddelbar Oplysning om Baneekscentriciteten i store Afstande fra Solen. Da Planeternes Perturbationer ændrer den osculerende Banes Ekscentricitet, kunde man tænke sig, at en i Nærheden af Solen hyperbolsk Bane viser sig at have haft elliptisk Form nogle Aar før Perihelpassagen. Thraen viste saaledes, at dette var Tilfældet med Komet 1886 II. Strömrgren behandlede derefter i Aarene 1896—99 en anden hyperbolsk Komet (1890 II), og af en foreløbig Undersøgelse sluttede han, at Banens Ekscentricitet ved Tilbageregning nærmede sig en Værdi, der syntes at være lidt større end 1. Et mere positivt Resultat erholdt Fayet, som Aar 1900 viste, at Komet 1892 II, hvis Periheliekscentricitet var større end 1, oprindelig havde haft en elliptisk Bane.

Allerede i sin første Afhandling om Komet 1890 II fremhævede Elis Strömrgren, at Ekscentriciteten i de osculerende Baner er underkastet periodiske Variationer, der afspejler Solens Bevægelse i Forhold til Solsystemets Tyngdepunkt. En Komets osculerende Baner giver derfor ingen Oplysning om den Bane, hvori Kometen oprindelig har bevæget sig. Disse periodiske Variationer i Ekscentriciteten hidrører fra, at Solen ved Baneberegningen benyttes som Begyndelsespunkt. Henlægges Begyndelsespunktet til Solsystemets Tyngdepunkt og ændres Formlerne i Overensstemmelse hermed, fremkommer der en Række Ekscentriciteter, der konvergerer mod en bestemt Værdi. Men Konvergenen er langsom, og det er forbundet med meget store Vanskeligheder ved Beregning af de specielle Perturbationer, det vil sige ved numerisk Integration, at naa til et sikkert Resultat og føre Beregningen tilstrækkelig langt tilbage i Tiden. Elis Strömrgren har derfor underkastet Perturbationsteorien en ny Behandling med særlig Henblik paa Himmelleger, der bevæger sig i Baner med stor Ekscentricitet, og afledt analytiske

Perturbationsudtryk for paraboliske Baner. Han er derved naaet til en ny og meget hensigtsmæssig Methode, der tillader en eksakt Behandling af det omhandlede Problem. Han har endvidere fundet en vigtig Ulighed, der giver en øvre Grænse for Perturbationernes Størrelse i det Tidsrum, der ligger forud for det Tidspunkt, til hvilket Perturbationsregningen føres tilbage ved numerisk Integration af Bevægelsesligningerne. Disse gennem mange Aar fortsatte Undersøgelser har været meget frugtbare, og de har i høj Grad beriget vort Kendskab til Kometernes Baneformer. Ved en eksakt og grundig Beregning af et anseligt Antal Kometbaner er det sluttelig lykkedes Strömngren at vise den interessante Kendsgerning, at vi ikke kender nogen Kometbane, som med Sikkerhed kan siges at være hyperbolsk, og han drager heraf den Slutning, at samtlige hidtil observerede Kometer har deres Oprindelse inden for vort eget Solsystem. Dette maa betegnes som et væsentlig Bidrag til Studiet af Kometernes Kosmogni.

Ogsaa paa et andet Omraade har Elis Strömngren publiceret en lang Række af Arbejder, som er baserede paa omfattende numeriske Regninger. Paa Foranledning af T. N. Thiele udsatte vort Selskab i 1889 og 1892 to Prisopgaver angaaende Trelegemeproblemet, som blev besvaret af von Haerdtl og Burrau. Nogle Aar efter publicerede G. H. Darwin i *Acta mathematica* et større Arbejde om de periodiske Løsninger af Trelegemeproblemet i det Tilfælde, hvor en af Masserne er Nul. Disse Undersøgelser er blevet fortsat af Elis Strömngren, og paa Københavns Observatorium er der under hans Ledelse beregnet et stort Antal periodiske Løsninger, Librationsbaner, Ejektionsbaner o. a. Mest indgaaende er det saakaldte »problème restreint« behandlet, hvor en af Masserne er forsvindende lille, men Strömngren har ogsaa undersøgt Tilfælde, hvor alle tre Masser og Afstande er af samme Størrelsesorden; han har derved fundet interessante og vigtige Klasser af Løsninger, der kaster nyt Lys over Problemet. De paa-gældende Regninger er udført med stor Dygtighed og Skarpsindighed.

Endvidere har Elis Strömngren undersøgt Banebevægelsen for Planeten Hektor, som er særlig bemærkelsesværdig, fordi den tilhører den saakaldte Jupitergruppe, det vil sige den kredser i en Bane omkring Solen, som nær sammenfalder med Jupiters Bane, og saaledes med en vis Tilnærmelse illustrerer en af La-

granges Løsninger af Trelegemeproblemet. Han har ogsaa beskæftiget sig med Stjernerfordelingen i de kugleformede Stjerne-hobe, særlig Messier 5, og opstillet en Teori for Bevægelsesforholdene inden for en saadan Stjerne-hob.

Som Bestyrer af Universitetets astronomiske Observatorium har Strömngren udgivet et stort Antal videnskabelige Publikationer forfattet af ham selv eller af hans Medarbejdere. Disse Publikationer viser i hvor høj Grad han har formaaet at vække Interessen for det astronomiske Studium, og de er et Vidnesbyrd om hans fremragende Evner til at vejlede de Studerende ved Udførelsen af astronomiske Observationer og Beregninger.

Sammen med sin Søn, Bengt Strömngren, udgav han en udmærket Lærebog i Astronomi til Brug ved Københavns Universitet. I udvidet Form foreligger denne ogsaa paa Tysk.

I Egenskab af Formand for Astronomisk Selskab har Elis Strömngren desuden organiseret en omfattende Virksomhed for Observation af foranderlige Stjerner og for Iagttagelse af Maaneokkultationer.

Han var i 27 Aar Hovedredaktør af Nordisk Astronomisk Tidsskrift, og han nedlagde et stort Arbejde paa Redaktionen af dette Tidsskrift.

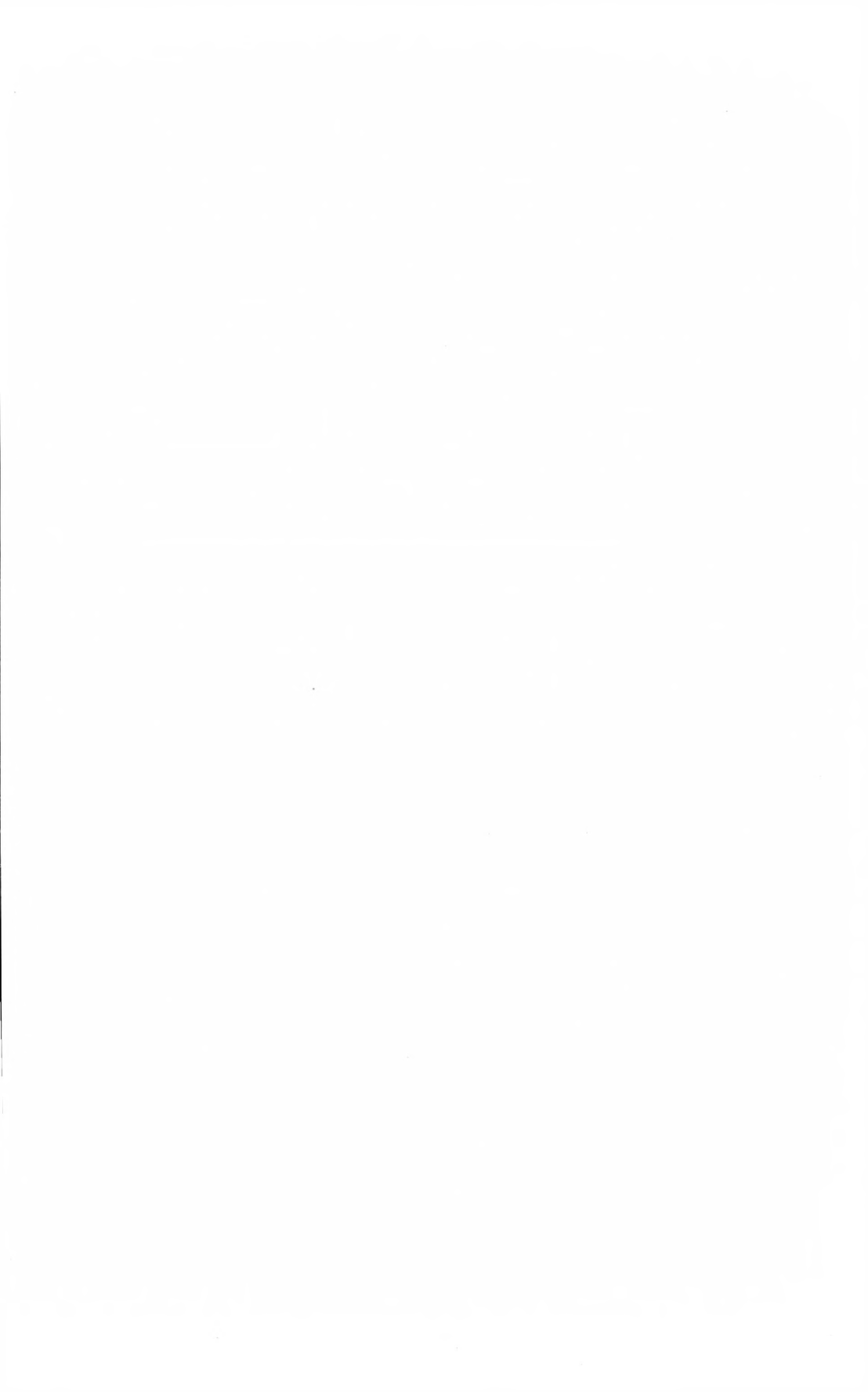
Om hans store Anseelse blandt Fagfæller vidner bl. a. et Festskrift, som blev udgivet i Anledning af 70-Aarsdagen.

I Organisationen af det internationale Samarbejde inden for Astronomien har Elis Strömngren spillet en fremtrædende Rolle, og det skyldes hans Initiativ, at dette endog under de to Verdenskrige delvis har kunnet opretholdes. Det føromtalte astronomiske Centralbureau i Kiel udgjorde tidligere et vigtigt Led i dette Samarbejde. Men da Krigen fra Efteraaret 1914 lagde afgørende Hindringer i Vejen for Kieler-Bureauets Virksomhed, blev Hovedparten af denne Virksomhed overflyttet til Københavns Observatorium, og det lykkedes Strömngren at opretholde Centralbureauet trods de raadende Vanskeligheder. I 1920 oprettede Union astronomique internationale et nyt Centralbureau i Brüssel. Dette blev i 1922 overflyttet til vort Observatorium, hvor det fungerede uafbrudt indtil den 9. April 1940. Der indtraadte nu en kort Pause, men Forbindelserne kom i Gang igen, og de kunde under Besættelsen opretholdes med Bistand af en Filial paa Observatoriet i Lund. Denne Centralbureau-Virksomhed har

været omfattende og krævende. Under Elis Strömngrens Ledelse er en lang Række Baneberegninger for Kometer og Planeter blevet udført og Efemerider for disse udsendt til talrige Observatorier. Det paagældende Arbejde har været til stor Gavn og vundet megen Paaskønnelse.

Elis Strömngren var Formand for »Astronomische Gesellschaft« i Aarene 1921—30. Han var endvidere Formand for den danske Komité i den internationale astronomiske Union. I Marts 1946 lykkedes det Elis Strömngren at samle Repræsentanter for denne Union til en Række Møder, som blev afholdt i denne Sal, og ved hvilke Unionens Arbejde reorganiseredes efter Krigen.

Hans frugtbare Virksomhed vil ogsaa her i Selskabet blive mindet med Ære.

LAURBERG & GAD FOT. 1937

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

Ove Paulsen.

III.

Ove Vilhelm Paulsen.

22. Marts 1874—29. April 1947.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 12. December 1947.

Af **Knud Jessen.**

Ove Vilhelm Paulsen blev født i Aarhus den 22. Marts 1874 som Søn af Ritmester C. A. F. C. L. Paulsen og Hustru, Jenny Christine Pind, der var Datter af Godsejer Jens Pind til Løvenholm. Faderen var af en gammel sønderjydske Slægt, som kan følges tilbage til Slutningen af 1500 Tallet og tæller mange fremtrædende Militærpersoner og civile Embedsmænd. Nævnes kan f. Eks., at Paulsens Grandonkel, Kammerherre J. F. P. Paulsen var Kavaler hos Prinsesse Charlotte Frederikke under dennes Ophold som landsforvist i Rom og var gift med Thorvaldsens Datter.

Da Paulsen var fire Aar gammel, flyttede Familien til Helsingør; her tilbragte han Resten af sin Barndom og tog Studentereksamen i 1892. Kun fem Aar gammel mistede han sin Moder, og det blev en ældre Søster, der senere ægtede den kendte Politilæge Søren Hansen, som paa mange Maader kom til at staa ham i Moders Sted. Forbindelsen med den i Naturfagene saa levende interesserede ældre Svoger, der havde været paa længerevarende Studieophold i Udlandet, bl. a. gentagne Gange i Vestgrønland, har utvivlsomt ført Paulsens Interesser i Retning af et Naturstudium og bidraget til at vække den Rejselyst, som blev af saa stor Betydning for hans videnskabelige Virksomhed. Han skildres fra sin Drengetid som et udpræget Friluftsmenneske og en god Iagttager af Planter og Dyr. Han og tre andre Kammerater, hvis Venskab varede gennem Livet, foretog mange og lange Vandringer i Helsingørs Omegn med aaben Sans for dens Skønhed, for hvilken Paulsen ofte følelsesfuldt kunde finde Ud-

tryk. Han var fra ung af meget optaget af Digtning og Poesi og var ofte rede med et Citat eller en munter, rammende Sentens.

Ved Universitetet valgte han straks det botaniske Studium og mødte her som Studiekammerater en Række unge Mænd med fremtrædende videnskabelige Evner; særlig sluttede han sig til C. H. Ostenfeld og Johannes Schmidt, som til deres Død stod ham nær. Disse og nogle andre Studiefæller dannede til Diskussion og anden Fornøjelighed en Slags Klub, kaldet »Den tykke Dreng« med Hentydning til Professoren i Plantefysiologi, Rasmus Pedersen; den holdt til Huse i et Loftlokale i Botanisk Laboratorium, og Paulsen gav ofte Udtryk for sin Glæde over det frugbringende Samvær med Studiekammeraterne, som fandt Sted der.

Paulsens mest betydende Lærere ved Universitetet var Eug. Warming, der netop dengang stod midt i sin rigeste videnskabelige Virksomhed, og L. Kolderup Rosenvinge, som blev Docent i 1895. Paulsen tog Magisterkonferens i Botanik i 1897. Hans Speciale omfattede Salturterne (*Chenopodiaceæ*), og han kom derved, under Indflydelse af Warming, der betragtede ham som en af sine kæreste Elever, tidligt til at interessere sig for den morfologiske og anatomiske Organisation hos Planter, der lever under Kaar, som vanskeliggør deres Vandbalance, f. Eks. Ørken- og Steppeplanter. Desuden førte Forholdene ham ogsaa snart ind paa et fra det nævnte helt forskelligt Forskningsomraade, nemlig Havets Phytoplankton, ved hvis Udforskning hans maaske betydningsfuldste Arbejde blev ydet.

Fra 1900 til 1916 var Paulsen Assistent ved Universitetets botaniske Museum. Tillige arbejdede han som Plantebestemmer ved Botanisk Have fra 1912 til 1918, da han ved Ostenfelds Afgang som Inspektør ved Botanisk Museum blev dennes Efterfølger. I 1920 overtog han Professoratet i Botanik ved den farmaceutiske Læreanstalt, og virkede i denne Stilling til 1944. Desuden var han fra 1902 til 1916 ansat som Assistent ved Planktonafdelingen under Kommissionen for Havundersøgelser. Ved sin Tiltrædelse af Professoratet opgav han Stillingen som Lærer i Botanik ved Statens Lærerhøjskole, som han havde haft siden 1908. Gennem mange Aar og indtil sin Død virkede Paulsen som Censor i Botanik ved Skoleembedseksamen ved Københavns Universitet.

Paulsen ægtede i 1902 Lucie Paulsen, f. Søltoft, der overlever ham.

Paulsens Rejselyst førte ham allerede som Student ud paa Langfart, idet han i Vinteren 1895—96 deltog i et Togt med Krydserfregatten »Fyen« til Vestindien i Selskab med Fr. Børgesen. Sammen med denne publicerede han i 1898 en Afhandling, »Om Vegetationen paa de dansk-vestindiske Øer«, der ogsaa udkom paa Fransk. Paulsen giver her en værdifuld Skildring af Øernes Krat- og Skovvegetationer med Analyser af Bladbygningen hos en Række karakteristiske Buske i de stærkt xeromorfe Croton-Krat, som dækker de tørre Omraader af Øerne.

Han slap aldrig Interessen for Vegetationen i denne vor sidste Tropekoloni og arbejdede indtil sine sidste Aar, naar Tiden tillod det, paa en Dansk-vestindisk Flora; imidlertid naaede han kun at afslutte en første Bearbejdelse af den. I en Afhandling (1936) i Festskriftet for Eduard Rübel om de dansk-vestindiske Græssers Livsformer nævnes, at han arbejder paa en sammenlignende Flora fra de tidligere danske Øer, og at det er hans Hensigt ikke blot at anføre Arterne, men ogsaa at undersøge deres Biologi i Forsøg paa at give en biologisk Diagnose af hver Art, saaledes som det er gennemført for Græssernes Vedkommende i den nævnte Afhandling; altsaa noget tilsvarende som det O. Hagerup og K. Gram har ydet fra henholdsvis Timbouktu og Mouydir i Sahara. Desværre er der næppe nogen dansk Botaniker nu, der kan paatage sig at fuldende Paulsens Vestindien-Flora.

Snart efter Vestindien-Rejsen blev der igen Mulighed for Paulsen til at komme ud, idet han umiddelbart efter Magisterkonferensen tog med som Botaniker i daværende Premierløjtnant O. Olufsens 2. Pamir-Ekspedition, der varede fra Marts 1898 til November det følgende Aar og gennemrejste det transkaspiske Lavland, Højlandene Alai og Pamir samt Nordpersien. De store Plantesamlinger, som Paulsen hjembragte fra Rejsen, blev bearbejdet af ham selv med Assistance af flere danske og fremmede Botanikere og publiceredes i 1900—1909 under Fællestitlen »Plants collected in Asia-Media and Persia«, et Værk, der giver talrige nye Bidrag til Kundskaben om de nævnte Egnes Flora.

Warmings epokegørende Bog »Plantefund« var just ud-

kommet, og Paulsen kastede sig naturligt over Studiet af de Vegetationsformer, som han iagttog paa sin Rejse, noterende sig deres Artssammensætning, de fremherskende Livsformer og de Kaar, som er af Betydning for deres Eksistens og Udbredelse. Hans Behandling af Transkasiens Plantesamfund, rig som den er paa biologiske Iagttagelser samt morfologiske og anatomiske Analyser af Assimilationsorganerne, er et vigtigt Bidrag til Studiet af Ørkennaturen, og ved sin Afgrænsning af Samfundene naar han mere tilfredsstillende Resultater end de Forskere, som tidligere havde udtalt sig om Problemet. Under Udarbejdelsen af det store Materiale, der resulterede i hans Disputats (1911), »Træk af Vegetationen i Transkasiens Lavland«, som senere udkom paa Engelsk, og i Bogen »Studies in the Vegetation of Pamir« (1920), publicerede Raunkjær sit Livsformsystem og sine Tanker om Livsformernes Statistik som Grundlag for biologisk Plantegeografi, og derved blev det muligt for Paulsen mere eksakt at drage Sammenligninger med andre Egnes Vegetationsforhold.

Desuden har Paulsen berejst Nordamerika (1913), Schweiz (1923) og Marokko (1936) som Deltager i de internationale plantegeografiske Ekskursioner til disse Lande og har derom publiceret forskellige mindre Afhandlinger.

Af hans Bidrag til fremmede Floraer foruden Transkasiens og Pamirs skal nævnes hans Bearbejdelse af Chenopodiaceerne i Ostenfelds »Contribution to West-Australian Botany« (1918) og Udgivelsen sammen med Ostenfeld (1922) af en Fortegnelse over de af Sven Hedin i det indre Asien indsamlede Plantearter.

Medens Paulsen saaledes har en betydelig Produktion om fremmede Landes Plantevækst, og hans Skildring af Transkasiens Vegetation er grundlæggende for Kendskabet til dette Omraades Naturforhold, har han kun i ringe Grad hentet Emner for sin Forskning i Danmark. Herfra er væsentlig kun at nævne hans første større Publikation (1898), der er en ganske indgaaende Skildring af Vegetationen paa Øen Anholt, samt hans lille Studie over de blivende Akselblade hos Bøgen (1902).

Ove Paulsens andet store Forskningsomraade var Havets Phytoplankton. Da Kommissionen for Havundersøgelser oprettedes i 1902 med den Opgave at organisere og udvide de marine Undersøgelser, som allerede i nogle Aar havde fundet Sted

under Ledelse af Søofficerer, blev Paulsen som nævnt ansat som Assistent ved Planktonafdelingen, hvis Leder var Ostenfeld. Samtidig organiseredes de internationale Havundersøgelser med Hovedsæde i København, der saaledes blev et betydeligt Centrum paa Havforskningens Omraade. I nært og venskabeligt Samvær med Aaleforskeren Johs. Schmidt og Hydrografen J. N. Nielsen deltog Paulsen i mange af Kommissionens store Havundersøgelsestogter især i de nordlige Farvande; i Somrene 1903, 1904 og 1905 f. Eks. var han saaledes med ved Island og Færøerne, i Sommeren 1906 i Biskayahavet og Atlanterhavet og i Vinteren 1908—09 i Middelhavet. Desuden var han gennem Resten af sit Liv jævnlig Deltager i lignende Havundersøgelsestogter, sidste Gang i 1938 ved Færøerne, og i 1928 deltog han i de forberedende Undersøgelser i Atlanterhavet og i det vestlige Middelhav under den første Del af »Dana«s Togt omkring Jorden. Samme Efteraar virkede Paulsen ifølge Indbydelse fra det spanske oceanografiske Institut et Par Maaneder som Lærer ved den biologiske Station i Malaga. Siden 1931 var Paulsen Medlem af Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser og Leder af dens Planktonafdeling. Det friske og ubundne Liv til Søs laa særdeles godt for Paulsen; han befandt sig fortræffeligt om Bord paa et Skib, altid veloplagt, fornøjelig og ligetil.

Det videnskabelige Resultat af disse Rejser blev for Paulsens Vedkommende en Række Planktonstudier, af hvilke de fleste udkom i Aarene 1904—1918, mest behandlende Phytoplanktonet i det nordlige Atlanterhav, men ogsaa i danske Farvande (saaledes »The Peridinales of the Danish Waters«, 1907). Det var et relativt nyt Forskningsfelt, der skulde opdyrkes, og Paulsen ydede her sammen med Ostenfeld, Nordmanden H. H. Gram og andre et stort og grundlæggende Arbejde m. H. t. Arternes Taxonomi, Biologi og Udbredelse, idet han særlig tog sig af Peridineerne og hurtigt blev internationalt kendt som Specialist i denne Gruppe. Fremhæves kan maaske hans store Afhandling »Peridinales Ceteræ« (1912), idet den gennem Behandling af Gruppens mindste og daarligst kendte Arter giver en god Prøve paa Paulsens Grundighed og Evne til kritisk Vurdering. Afhandlingen ledsages af 58 Kort over Vesterhavet og det nordlige Atlanterhav visende Arternes Udbredelse og Hyppighed til forskellige Aarstider. Paulsen behandlede den nævnte Gruppe i Branth og

Apsteins Nordisches Plankton (1908), og i 1913 gav han i Bulletin trimestrielt et Resumé af de i Aarene 1902—08 ved de internationale Havundersøgelser udførte Planktonstudier. Endvidere maa her nævnes hans Afhandling (1928) om Mikroplankton i Almindelighed og — som et Resultat af Opholdet i Malaga — en systematisk Behandling af Phytoplanktonet i Havet ud for denne By, begge Arbejder i spanske Tidsskrifter. Kort før sin Død overdrog Paulsen til en yngre Medarbejder, Magister Jul. Grøntved, at bringe et næsten afsluttet Manuskript, »Observations on Dinoflagellates« i trykfærdig Stand, en Afhandling, der hviler paa mange Aars Arbejde og, som han har udtalt, skulde være et Ord til Nutidens Systematikere.

Det var imidlertid ikke alene Havets Phytoplankton, som Paulsen studerede, ogsaa med dets Zooplankton beskæftigede han sig, og den hidtil betydeligste Behandling af Krebsdyret *Calanus finmarchicus*' Biologi i islandske Farvande skyldes ham. Ligeledes arbejdede han bl. a. med Vingesneglene og skrev en Afhandling om disse Dyrs Udbredelse i nordlige Havomraader.

Det meste af denne betydelige og meget forskelligartede Produktion kom i Aarene før Paulsen tiltraadte Professoratet i Botanik ved den farmaceutiske Højskole. Han var en dygtig Lærer, der interesserede sig meget for de studerende, og Undervisningen lagde stærkt Beslag paa hans Tid og Kræfter, hvortil kom at han udarbejdede en Lærebog i systematisk Botanik samt »Grundtræk i den almindelige Botanik«, der benyttedes meget ogsaa ved Universitetet og udsendtes i en ny revideret Udgave i 1939.

Paulsen var stærkt interesseret i at sprede Oplysning om Forskningens Fremskridt og Betydning og virkede som Redaktør af det populære Tidsskrift »Naturens Verden« fra dets Start i 1917 og indtil 1932. Ligeledes maa her erindres om hans Virksomhed gennem mange Aar som Medlem af Bestyrelserne for Naturhistorisk Forening og for Dansk Botanisk Forening. For den sidst nævnte Forening var han Formand fra 1938 til sin Død, og ved dens Hundreaars-Jubilæum i 1939 udarbejdede han en fyldig Redegørelse for dens Arbejde gennem Aarene.

I 1937 indvalgte Paulsen som Medlem af Videnskabernes Selskab.

Paulsen var som Forsker Florist, Plantegeograf, Planteanatome samt beskrivende Systematiker og Økolog. Hans Ar-

bejder er prægede af stor Grundighed og Omhu og har blivende Værdi ved det rige Iagttagelsesmateriale, som deri er fremlagt. Han nærede en levende Trang til alsidigt at trænge ind i Biologens Problemer og var meget belæst, men fandt efterhaanden kun ringe Tid til produktivt videnskabeligt Arbejde. Af Væsen var han vel noget tilbageholden, men venlig og hjælpsom, rig paa Humor og mild i sin Dom over andre, men med sin selvstændige Mening om Tidens store Spørgsmaal, der optog ham meget. En harmonisk og ridderlig Personlighed og en betydelig Forsker, hvis Minde vil blive bevaret.

En Fortegnelse over Ove Paulsens videnskabelige Produktion findes i Carl Christensen: Den danske botaniske Litteratur 1880—1911, p. 202—204, 1912—1939, p. 80—82 samt i Botanisk Tidsskrift, Bd. 46, 1944, p. 225.

LAURBERG & GAD FOT. 1940

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

Paul Johan Jorgensen.

IV.

Poul Johannes Jørgensen.

25. September 1873—31. Juli 1947.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 21. November 1947.

Af **Erik Arup.**

Poul Johannes Jørgensen blev født 25. September 1873 og døde 31. Juli 1947. Hans Liv igennem disse 74 Aar forløb paa en meget stilfærdig Maade. Han forblev ugift, men en Søster og hendes Børn stod ham meget nær, dertil kom en snæver Kreds af Venner fra Studieaarene. Han afholdt sig fra og mepriserede enhver offentlig Optræden, særlig i politisk eller økonomisk Virksomhed, som hans Evner kunde have fristet ham til. Hans Stemme var ikke kraftig og kunde vanskeligt være trængt igennem i en offentlig Forsamling. Hans legemlige Konstitution var i det hele svag, lige fra hans Ungdom tvang et atter paa ny genopbyggende *ulcus ventriculi* ham til at paalægge sig selv en meget regelmæssig og asketisk Livsførelse, først de sidste femten Aar af sit Liv var han i bedre Vigør. Denne sensible Fysik, der maa have deprimeret ham i hans yngre Aar, kom dog til at virke ligesom en Beskyttelse for hans Individualitet. Thi derved samlede han sig helt om de to Hovedinteresser, hans Aand omfattede, Lærergerningen ved Universitetet og den danske Rets-historie. Dem viede han den betydelige Arbejdskraft, han trods alt raadede over, og sit Skarpsind, hvis Virksomhed rigtignok blev bestemt ved en udpræget konservativ og tilbageholdende Grundopfattelse og Indstilling.

Efter lykkelige Barndomsaar paa Laaland, hvor hans Far var Slotsgartner paa Hardenberg, i hvis Park og Drivhuse Poul Johs. Jørgensen erhvervede sig en ikke ringe botanisk Viden, blev han 1891 Student fra Nykøbing F., i den rette Tid, da Gymnasiet endnu gav sine Elever en solid og fyldig klassisk

Dannelse. Han bestemte sig for det juridiske Studium, som han havde ganske særlige Anlæg for. Flid, en sikker Hukommelse, som han bevarede til det sidste, en udpræget Sans for juridiske Problemers Indhold og Behandling forenet med en Evne til indtrængende Gennemtænkning af dem, saaledes at alle Forhold kom i fuld Belysning, saa at hans sluttelige Besvarelse maatte fremtræde for Tilhøreren som ikke blot velbegrundet, men ligesaa konklusiv og overbevisende, som han selv fandt den.

Hans fremtrædende receptive Evner blev bemærket af hans Professorer, saa at han 1897 kunde afslutte sit Studium med et *laudabilis et quidem egregie*, et Resultat, der sidst for 60 Aar siden var opnaaet af A. F. Krieger og før ham kun af A. S. Ørsted.

I sin Studietid havde han vist stor Interesse for Retshistorien og herved havde han i særlig Grad vakt Matzens Opmærksomhed. Retshistorien var Matzens eget Udgangspunkt, og hvilken højt-begavet Forsker han var inden for dette Omraade, lagde han netop for Dagen i Poul Johs. Jørgensens Studieaar i 1890erne, da han i Historisk Tidsskrift skrev retshistoriske Afhandlinger, der fik deres Friskhed ogsaa af den Indsigt, han havde vundet ved sin Deltagelse i det politiske Liv. I disse Aar 1893—97 var det ogsaa, at Matzen, hvis Arbejdskraft var ganske usædvanlig, i Trykken udgav sine Forelæsninger over dansk Retshistorie. Det blev dengang sagt, at Ark deraf blev skrevet eller korrigeret paa Herregaardene mellem de politiske Møder. I det hele havde dette Arbejde en foreløbig Karakter. Matzen selv vilde ikke anse det for offentligt udgivet, kun til Studiebrug for de juridiske studerende. Usædvanlig hos en Professor men stor var hans Glæde over endelig blandt disse Studenter at have fundet en Elev, i hvem han kunde se en Medarbejder i denne vigtige Disciplin; en samtidig har fortalt om de undertiden rørende Udtryk, den ellers lidet sentimentale Professor gav for denne Glæde. Og denne Elevs Grundindstilling var endog helt i Overensstemmelse med hans egen, meget konservativ.

For 1899 udsatte det juridiske Fakultet som Prisspørgsmaal: Den danske Strafferets Udvikling i Tiden fra Reformationen til Danske Lov. Opgaven er meget interessant, fordi det er i denne Periode, at den danske Strafferet saa aldeles forandres ved Receptioner, ikke blot af Carolina, Kejsreretten, men ogsaa af Mose-

loven og den Gudslov, som Protestantismen kunde udlede af Bibelen, og som ikke var skaansom over for strafskyldige. I sin Besvarelse, der belønnedes med Guldmedaillen, gør Poul Johs. Jørgensen Rede for alt dette, men han havde dog lagt sit meste Arbejde paa Indsamlingen af et omfattende, væsentlig utrykt Materiale af Domme til Belysning af Spørgsmaalet; Interesse for Kilderne til Emnet overvejer hans Interesse for Emnet selv. Poul Johs. Jørgensen tog ikke senere dette Arbejde op igen, endskønt det kunde være blevet et Udgangspunkt for en videregaaende Skildring af Strafferettens historiske Udvikling efter Danske Lov, som man endnu i høj Grad føler Savnet af. Det var imidlertid Retshistorien før Danske Lov og ikke efter den, der havde Poul Johs. Jørgensens Interesse.

1899—1901 studerede han i Udlandet, først Folkeret i London og Paris, derefter Retshistorie i München og Berlin. Her forelæste Karl v. Amira og Heinrich Brunner, der dengang som 50aarige stod i deres fulde Kraft, over germansk Retshistorie. Anden Del af Brunners Deutsche Rechtsgeschichte var kommet 1892, v. Amiras Studie over Westnordisches Obligationenrecht 1895. Disse to var de ypperste Repræsentanter for den sammenlignende Retshistorie, hvis Grundtanker var først, at Retshistorien maatte indgaa som et selvstændigt Led i den almindelige Kulturhistorie, og at en Sammenholden mellem nærbeslægtede Folks ældste nedskrevne Ret maatte kunne give Mulighed for en fyldigere og rigtigere Bestemmelse af de Retsregler, der beherskede den ældste Ret og tillige ved Rekonstruktion et Billede af Retstilstanden i Perioder, der laa forud for disse ældste skrevne Retskilders Tilblivelse. De tænkte sig i Virkeligheden, at den sammenlignende Retshistorie skulde kunne naa Resultater, der svarede til, hvad den sammenlignende Sprogvidenskab allerede havde naaet. Det var naturligt, at denne Betragtning fremkom i Tyskland, der var saa rigt forsynet med gamle Folkelove, der tilmed var fortrinligt udgivne i Monumenta Germaniæ Historica, som ogsaa Brunner var en fremragende Medarbejder ved. v. Amira havde allerede 1876 i et Programforedrag über Zwecke und Mittel der germanischen Rechtsgeschichte fremhævet Nødvendigheden af at faa ogsaa de ældste nordiske Folkelove inddraget i denne Betragtning og selv gjort en Begyndelse dertil. Det var denne dengang moderne Retning inden for tysk Rets-

historie med dens Fremdragen af de ældste Retskilder og ofte et rent filologisk Studium deraf, der stærkest vakte Poul Johs. Jørgensens Interesse, og som gav ham Tanken om at overføre samme Betragtning til dansk Retshistorie.

Optagelsen af en saadan Forskning kunde for ham kun muliggøres ved en Ansættelse som Universitetslærer, men der blev da ogsaa beredt Plads for ham. I 1902 blev den juridiske Embedseksamen omdannet, saaledes at dansk Retshistorie blev gjort til Eksamensfag ved første Del deraf i Stedet for eller valgfrit med Romerret, en Ændring som Matzen sikkert nok var meget medvirkende til. Derved blev det nødvendigt, at der blev oprettet en særlig Lærerpost i Retshistorie, som Poul Johs. Jørgensen overtog som Docent 1903, som Professor extraordinarius 1907.

Med Glæde og Mod optog Poul Johs. Jørgensen de Opgaver, som herved paalagdes ham, af hvilke den første var at faa Matzens midlertidige Forelæsninger afløst af en fuldt gennemarbejdet Fremstilling. 1904 udsendte han et første Hefte Forelæsninger over den Danske Retshistorie; naar Omslagets Indholdsfortegnelse anfører: Første Hovedafsnit, Tiden indtil sidste Halvdel af det 17. Aarh. (Kongeloven og Danske Lov), er det deraf klart, at Jørgensen dengang tænkte sig et andet Hovedafsnit, der omfattede Tiden efter disse Love, altsaa en Fremstilling af hele Retshistorien op til Nutiden. Det maatte ogsaa synes naturligt, naar Retshistorien var blevet Eksamensfag, at Studenterne fik meddelt Kundskab netop om Retsudviklingen i den nyere Tid. Indtil 1908 kom endnu 3 Hefter, hvori Jørgensen efter i et første Kapitel at have givet en Oversigt over Retskilderne, dernæst i et andet Kapitel gik over til at give en Fremstilling af, hvad han dengang kaldte Statsretten: Kongemagten, Administrationen, Kirken, Borgerstanden og Bondestanden. Saalangt var han naet i 1908, helt op til at paabegynde Skildringen af Landboforholdene i Danmark, da han pludselig opgav at videreføre denne Skildring. Han vendte tilbage til en Revision af sin Behandling af Retskilderne, der kom i nye og udvidede Udgaver 1913 og 1926. Derimod opgav han at føre sin Samfundsskildring videre, han holdt fortsat Forelæsninger derover, men de kom kun til at foreligge for de studerende i mimeograferede Udgaver. Følgen heraf var, at der ved juridisk Eksamen kun eksamineredes i Retskilderne til den ældste danske Retshistorie.

En første Aarsag hertil var, at Jørgensen 1910 ved Matzens Død blev dennes Efterfølger som Professor ordinarius i Retsvidenskab. Dette bevirkede, at han nu maatte overtage de mange andre Omraader, Matzen havde bestridt, Folkeretten, Statsretten, Kirkeretten og saaledes ogsaa Forvaltningsretten; han maatte anvende megen Tid paa en Fremstilling af denne sidste, som vel blev sat, men som han alligevel ikke lod udkomme i Trykken, hvad enten det nu var hans Selvkritik, der hindrede ham deri, eller han følte, at de Synspunkter, han havde lagt til Grund, næppe vilde blive accepteret eller forstaaet i en Tid, hvor de politiske Meninger netop paa dette Omraade var i stærk Bevægelse og paa adskillige Punkter stod haardt mod hinanden.

En anden Aarsag var, at han i den Stilling, han nu indtog, øjeblikkelig blev beslaglagt til Arbejde i Universitetets Administration og i alle de mangfoldige Spørgsmaal, der til enhver Tid rejser sig om Universitetets hele store Virksomhed, indadtil og udadtil. Mange er de Professorer, hvis videnskabelige Forsken Universitetet er traadt hindrende i Vejen for ved sit Krav om, at deres Stilling forpligter dem til at ofre en væsentlig Del af deres Arbejdskraft til selve den Institution, de er knyttet til. Allerede 1917 blev Jørgensen Medlem af Konsistorium og vedblev at være det ligetil 1943, utallige var de Kommissioner og Udvalg, Universitetet satte ham ind i. Hertil var han ingenlunde uvillig, tværtimod, hans Kærlighed til og Veneration for Universitetet var saa oprigtig, at han med Glæde ydede den Arbejdskraft og Indsigt, han raadede over. Han erhvervede sig paa dette Omraade en meget stor Autoritet, særlig efter Munch-Petersens Død i 1934. Han havde ogsaa en dyb Sympati for Studenterne og søgte paa enhver Maade at hjælpe dem i deres Vanskeligheder. Men alt dette betød en væsentlig Afkortning i det Arbejde, han kunde afse til videnskabelig Forskning og Produktion.

Til Standsningen var der dog endnu en tredje Aarsag, som for Jørgensen selv sikkert var den mest afgørende. Vore Dages Publistik fremhæver ofte som et karakteriserende Træk for Aarhundredskiftet den overordentlige Tillidsfuldhed, hvormed man da betragtede de Resultater, den videnskabelige Forskning dengang havde indvundet. Dette gjaldt ogsaa et saa specielt Omraade som Retshistorien. Naar Jørgensen 1904 saa dristigt tog fat paa den store Opgave at fremstille dansk Samfundsudvikling lige fra

langt tilbage i den forhistoriske Tid, var det i sikker Fortrøstning til, at hertil havde han jo ypperlige Forarbejder i de tidligere givne retshistoriske Skildringer, sidst Matzens, i Ludvig Holbergs og Sechers Arbejder, i de foreliggende Udgaver af Landskabslovene og i Særdeleshed i den store Skildring i Danmarks Riges Histories to første Bind, der udkom 1897—1905. Men han kom snart til den Erkendelse, at dette Grundlag var meget svigefuldt, særlig hvis Maalet var at lade Retshistorien fremtræde som en selvstændig Forgrening af Kulturhistorien. Danmarks Riges Historie gengav næsten kun historiske Beretninger, Udgaverne af de danske Landskabslove var utilfredsstillende, Dokumenter, som Brunner havde kunnet arbejde saa meget med, var for Danmarks Vedkommende overhovedet ikke udgivne, Jørgensen havde selv med største Besvær maatte samle de Domme han havde Brug for til Prisaftandlingen frem fra utrykte Kilder. Den Opgave han havde foresat sig, var paa det Tidspunkt i Virkeligheden uløselig. Det var ikke mærkeligt, at han standsede sine Forelæsninger netop, da han 1908 var naaet frem til Landboforholdene, dengang forelaa kun Steenstrups og Erslevs delvis modstridende Studier over Kong Valdemars Jordebog, det var først i 1910erne og 1920erne, at den moderne Forskning over Danmarks ældste Landbrug satte ind, først fra Historieforskningens, senere fra Arkæologiens Side, der i saa høj Grad har udvidet vort Kendskab hertil. Det var først siden 1920, at den moderne Udgave af Landskabslovene fremkom, først for ti Aar siden, at Diplomatarium Danicum begyndte at fremkomme. Dommene mangler endnu. Under disse Omstændigheder var det ikke mærkeligt, at Poul Johs. Jørgensen foretrak og mente det forsvarligt at indtage en afventende Holdning, at notere og overveje de mange nye Kendsgerninger og Betragtninger, der fremkom, og stadigvæk holde de studerende à jour hermed, omend Eksaminationen i Dansk Retshistorie i alle disse Aar vedblev at være begrænset til de middelalderlige Retskilder dertil.

Men selvom den sammenlignende Forskning over dansk Retshistorie ligesom over germansk begrænsedes til de ældste Retskilder og de ældste konstaterlige Retsforhold laa den dog paa ethvert Punkt saa langt vanskeligere end den tyske. Brunners Deutsche Rechtsgeschichte sluttede omved Aar 900, og han havde haft et rigeligt og højst forskelligartet og veloverleveret Materiale

helt tilbage til 4.—5. Aarh. at arbejde med. Poul Johs. Jørgensen maatte jo begynde med et sparsomt, slet udgivet og aldeles ubearbejdet Materiale fra omved 1200, medens Retshistoriens danske Fortid praktisk talt var et Vacuum. Hvad hjalp det, at den officielle danske Historieskrivning vedblev at hævde, at der i Danmark allerede omved 1200 var en aartusind gammel Kongemagt, naar det var næsten umuligt i Retskilderne at finde noget Spor af, hvilke Beføjelser denne aartusind gamle Kongemagt havde efterladt sig og da besad? Dette var vel Aarsagen til, at Jørgensen i Universitetets Festskrift 1922 under den lærde og derfor noget kedsommelige Titel: Manddrabsforbrydelsen i den skaanske Ret fra Valdemarstiden, i Virkeligheden gennemførte en fortrinlig Undersøgelse af, hvilken Del i den lovgivende Myndighed i Danmark Kongemagten mente at kunne paaberaabe sig, da Knud 4. 28. December 1200 udstedte den første kongelige Lov, der gjaldt Manddrab i Skaane. Jørgensen kommer selv til det Resultat, at det var kun under store Undskyldninger for sin Dristighed og under Paaberaabelse af, at det kun var gammel Lov, der her stadfæstedes, og af Kirkens Autoritet, at Kongen da vovede sig frem til at lovgive. Paa Trods af denne sin egen Konstatering af dansk Kongemagts svage Stilling paa dette Tidspunkt vilde Jørgensen dog nødigt opgive den traditionelle Fremstilling om Kongemagtens fremtrædende Plads i Danmarks Forhistorie. I 1933 skrev han i Nordisk Kultur en Fremstilling af de danske Byers Retstilstand i forhistorisk Tid, hvor Kongen fremtræder som den almægtige Ophavsmand til al Byernes Ret — men dansk Forhistorie er nu engang en Periode, der er saa blottet for alle sikre historiske Kendsgerninger, at der er Mulighed for adskillige frie Formodninger.

Jørgensen skrev senere nogle faa interessante retshistoriske Undersøgelser af typisk retssammenlignende Karakter. Det var Afhandlinger om Hærværks-Forbrydelsen, om Tyveri og Ran i Landskabslovene, om Biskop og bedste Bygdemænd og flere andre. Men ikke mindst gav han Nedslag af sin sikre og omfattende Viden i en Række Bidrag til Salmonsens Leksikon. Ved Universitetets Fest for Jyske Lov 1941 holdt han Talen derom.

Da han i de sidste Aar af Trediverne følte sig ved bedre Helbred og med mere Arbejdskraft, besluttede han sig trods al Selvkritik og efter Venners Tilskyndelse alligevel til at meddele Efter-

tiden en samlet Sum af sin Viden og sit lange Arbejde. Den kom i Trykken 1940 under Titlen Dansk Retshistorie. Det var et Værk paa 600 Sider, delt i to Kapitler, af hvilke det første paa 150 Sider behandlede Retskilderne, medens det andet og langt omfangsrigere var en Fremstilling af, hvad han nu kaldte for Forfatningsretten, hvilket vilde sige Danmarks politiske og sociale Samfundsudvikling op til Midten af 17. Aarh., et Par temmelig løst tilknyttede Afsnit om Regeringsforandringen 1660, Kongeloven og Danske Lov gav Arbejdet en vis Afslutning. Dette Værk var langt fra, hvad Jørgensen havde haabet at kunne fuldføre, da han i sin Ungdom lyttede til Brunners og v. Amiras Forelæsninger og begejstredes for den sammenlignende Retshistories store Maal. Det er et ejendommeligt Værk, fuldt af en fuldstændig og positiv Viden, men ogsaa fuldt af en dybtgaaende Skepsis og en instinktiv Uvilje over for de følgerigtige Resultater, man synes at maatte drage af denne Viden. Paa næsten ethvert Punkt nøjes han med samvittighedsfuldt at stille Argumenterne op mod hinanden uden at decidere. Dansk Historieforskning maa dog være ham i høj Grad taknemmelig for dette store Værk. Det samler i sig al den Viden, dansk retshistorisk Forskning i to Hundrede Aar har samlet sammen og behandler denne Viden ikke doktrinært eller autoritativt, men stadig overvejende og ræsonnerende under Hensyn til nyere Forskning. Det vil for en lang Fremtid staa som et Værk, der vel afslutter en ældre Tids Forskning, men ogsaa giver fortsat og nyere Forskning sikre Udgangspunkter.

De mest fremragende Forskere inden for dansk Retshistorie har været Medlemmer af dette høje Selskab, Kofod Ancher, Kolderup-Rosenvinge, J. E. Larsen, desværre ikke Matzen. Kun kort Tid var Poul Johs. Jørgensen Medlem heraf, men hans Skikkelse slutter sig værdig op i disse forudgangne Forskeres Række. Vi vil i Ære bevare Mindet om hans uførtroede Arbejde, hans Retsindighed og hans Forskerevner.

LAURBERG & GAD FOT. 1925

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

J. Lindström.

V.

Johannes Lindhard.

25. April 1870—11. Oktober 1947.

Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 23. Januar 1948.

Af August Krogh.

Jens Peter Johannes Lindhard, der blev født d. 25. april 1870 som søn af en købmand i Dalby, har haft en noget usædvanlig karriere. Undervist af sin mor til sit 14' år kom han derefter i handelslære, var et år på Askov og tog i 1889 præliminærexamen ved Universitetet, blev derefter soldat og avancerede til løjtnant i artilleriet — okt. 91—okt. 92, gik på kursus og tog studentereksamen i 1893. Medicinsk embedsexamen allerede i 1898. Han var 1 år læge ved kryolithbrudet i Ivigtut, og derefter var han ansat ved Middelfart sindssygeanstalt som 2' reserve-læge. I 1900 havde han giftet sig med Bodil Pontoppidan, datter af den bekendte præst Morten Pontoppidan. De fik flere børn, og i 1903 begyndte han praxis i Karise. Videnskaben tiltrak ham imidlertid med uimodståelig styrke. Han er den første af de tre læger jeg har kendt, som har opgivet en indbringende praxis for at få mulighed for videnskabeligt arbejde. Den eneste udvej han fandt var i 1906 at melde sig som deltager i Danmarksexpeditionen til NOGrønland. Han kom i den anledning til Universitetets fysiologiske laboratorium for at diskutere sine arbejdsplaner og få råd og vejledning til deres udførelse. Det blev til en undersøgelse over virkningen af de arktiske forhold, navnlig den stærke veksling i lyset, på en række fysiologiske forhold hos mennesket. Efter hjemkomsten i 1908 blev han ansat på Finseninstitutets laboratorium, hvis chef dr. Hasselbalch han kendte fra studietiden. Omtrent samtidig begyndte han at arbejde som lærer ved Teilmans massage-kursus.

I 1909 fik han den nyoprettede stilling som midlertidig do-cent i gymnastikteori ved Universitetet og kom hermed ind på sin egentlige livsgerning. Oprettelsen af denne stilling skyldtes

et initiativ fra den højere skoles side. Man ønskede at gymnastikundervisningen skulde overtages af akademisk uddannede lærere der kunde tage gymnastik som et bifag ved skoleembedsexamen. Man kan vist trøstigt sige at intet menneske, hverken ved skolerne eller ved Universitetet, havde nogen anelse om hvad dette betød og hvad det skulde føre til.

Ved Universitetet traf man den ordning at den nye docent skulde sortere under det medicinske fakultet, mens han skulde undervise studenter fra de filosofiske og naturvidenskabelige fakulteter. Lindhard fik et, yderst beskedent, honorar for at besørge denne undervisning, men ikke nogen mulighed for at arbejde med faget. Hvor meget Lindhard på forhånd har vidst om gymnastikens teoretiske grundlag ved jeg ikke, men det er sikkert at han hurtigt fandt ud af at det ikke eksisterede, og at gymnastikens praxis var opbygget på spekulationer og empiri. Han foresatte sig, dels at gøre dette faktum klart, dels at søge det afhjulpet, og derved kom han hurtigt i en klar kampstilling både overfor de ledende mænd indenfor gymnastiken og overfor Universitetet. Gymnastikfolket kunde ikke erkende at deres praxis ikke kunde begrundes videnskabeligt og blev navnlig ophidsede over at Lindhard ikke vilde indrømme at gymnastikens berettigelse som sundhedskilde var videnskabelig fastslået, og ved Universitetet så man med den dybeste mistillid på muligheden af et videnskabeligt arbejde med gymnastik.

Da jeg i 1910 havde fået et beskedent laboratorium, men var uden videnskabelig assistance, blev Lindhard og jeg enige om at samarbejde, og det lykkedes faktisk i løbet af ret få år at tilvejebringe et arbejdsfysiologisk grundlag som der kunde bygges videre på. Til de videnskabelige arbejder kommer jeg senere tilbage.

Lindhard søgte gentagne gange at få den urimelige ordning ændret at han sorterede under et fakultet der ikke havde noget kendskab til eller nogen interesse for hans undervisning eller arbejde, mens han havde sin undervisning ved to andre fakulteter. Jeg har en meget klar erindring om de store vanskeligheder der var forbundet med i 1918 at få docenturet lagt ind under det matematisk-naturvidenskabelige fakultet, hvor man dels hævdede at gymnastikteori ikke var videnskab, og dels at den ihvertfald måtte være en humanistisk videnskab, og et par år

senere at få Lindhard som professor extraordinarius optaget i fakultetet; men da det var sket var sejren til den side også vundet. Lindhard fik sit første laboratorium i et stort rum under disputatsauditoriet i Studiestræde, og da Fysiologisk Institut i 1926—28 blev bygget for den store gave fra Rockefeller Foundation, var det en selvfølge at også han fik laboratorium der. I 1925 blev han medlem af Videnskabernes Selskab.

Kampen til den anden side, som jeg ikke har kunnet følge på så nært hold, var vistnok endnu bitrere og varede meget længere. Undervisningen af de gymnastikstuderende foregik dels ved universitetsforelæsninger over Almindelig Gymnastikteori, dels på Statens Gymnastikinstitut, hvor de skulde lære den specielle gymnastikteori og gymnastisk praxis. Efterhånden som Lindhard udarbejdede teorien for de gymnastiske øvelser kom modsætningsforholdet stærkere og stærkere frem, og det blev mere og mere utåleligt, at studenterne på Gymnastikinstitutet undervistes på et uvidenskabeligt grundlag og måtte lære en praxis som på en række punkter underkendes af deres universitetslærer. Først i 1930 blev også på denne front den endelige sejr vundet ved Lindhards udnævnelse til forstander for Statens Gymnastikinstitut. Skønt denne løsning utvivlsomt var nødvendig var den ikke ideel og medførte senere uheldige konsekvenser. Arbejdet som leder af Gymnastikinstitutet tog megen tid, og allerede i 1935 fandt Lindhard at han ikke på forsvarlig måde kunde varetage både professoratet og forstandergerningen. Han tog da med 65 år afsked fra Universitetet, mens han fortsatte som forstander. Dette var vistnok et misgreb. Lindhard var klar over at en meget betydelig udvidelse af Gymnastikinstitutet var nødvendig, men han besad ikke den smidige forhandlingsevne som skulde til for at sætte kravene igennem. I 1938 satte han sin stilling ind på at opnå en række forbedringer, og da det ikke lykkedes tog han sin afsked og har siden udelukkende arbejdet videnskabeligt.

Når jeg nu går over til at gøre rede for Lindhards videnskabelige indsats møder jeg to vanskeligheder. Den ene er at Lindhard, skønt han i sit arbejde holdt sig indenfor et relativt velafgrænset område, dog var meget alsidig og har gennemført flere parallelt løbende undersøgelsesrækker, der hver for sig strakte sig over adskillige år. Jeg vil derfor prøve på at dele stoffet efter disse rækker og ikke gå strengt kronologisk frem.

Den anden vanskelighed hænger sammen med at Lindhard meget ofte arbejdede sammen med andre, og at det i reglen ikke er muligt at holde hans indsats ude fra hans medarbejders.

Lindhards første publicerede arbejder udførtes under Danmarksexpeditionen og drejede sig om det arktiske klimas virkninger på den menneskelige organisme. Under den flere måneders vinternat gennemførtes på et antal af expeditionens medlemmer bestemmelse af legemstemperaturen, hvoraf det fremgik at den velkendte døgnrytme udelukkende er betinget af aktivitet og ikke har noget konstitutionelt grundlag.

Han arbejdede med sig selv som forsøgsperson over klimaets virkninger på stofskifte og respiration. Denne undersøgelse gennemførtes under yderst primitive og besværlige arbejdsforhold. Hans »laboratorium« var et rum ca. 1 m i kvadrat, med væggene så tæt pakket med hans hjælpemidler, at de måtte sættes ind i en ganske bestemt orden, hvis det overhovedet skulde være muligt. Rummet var opvarmet, og temperaturen i hovedhøjde kunde blive $+ 20^{\circ}$, samtidigt med at den ved gulvet var $- 20^{\circ}$. At gennemføre respirationsundersøgelser og luftanalyser under sådanne forhold er noget af en bedrift, men Lindhard fik så godt overensstemmende resultater, at han kunde fastslå en variation i de respiratoriske forhold med årstiden, således at navnlig CO_2 -tensionen i alveoleluften viste et betydeligt fald om sommeren. På grundlag af Hasselbalchs forsøg over virkningen af lysbade måtte Lindhard antage at hovedvirkningen skyldtes det stærke lys. Dette arbejde blev senere fortsat i København og resultaterne bekræftet på en række forsøgspersoner, idet dog naturligvis udsvingene i den danske sommer og vinter var meget mindre. Forsøgene med lysbade blev efterprøvet, og på to expeditioner til Tyrols Alper, som Hasselbalch og Lindhard foretog, blev det også påvist at lyset i højfjældet var en medvirkende årsag til de fundne ændringer. For at kunne arbejde med lave ilttryk, uafhængigt af lyset, konstrueredes et stål-kammer som blev installeret i Finsens Lysinstitut, og i en forsøgsrække tilbragte Lindhard en måned i dette kammer, hvor lufttrykket svarede til højdelaboratoriet på Monte Rosa. Disse forsøg blev dog ikke ført til ende, da Hasselbalch snart efter fandt at måtte forlade Lysinstitutet.

Det gentagne fund af nedsat CO_2 spænding i lungernes alveoler,

såvel som følge af lavt O-tryk som af stærkt lys, førte Lindhard ind på studiet af respirationens regulering. Haldanes glimrende undersøgelser havde vist, at alveolekulsyren, idet den er identisk med arterieblodets CO_2 spænding og, som man måtte antage, også er et mål for respirationscentrets, er det adækvate irritament for respirationen, men Lindhard fandt at Haldanes betragtningsmåde ikke slog helt til, og at det yderligere måtte antages at respirationscentrets følsomhed kunde reguleres af organismen. Allerede i en afhandling i 1911 viste han at følsomheden kunde både forringes og nedsættes ved indgift af små mængder af stoffer som stryknin og morfin, og at den var stærkt afhængig af luftens iltryk. Han begrundede den anskuelse at det kun var CO_2 spændingen over et vist neutralpunkt, der virkede som irritament. I en afhandling publiceret 1933 om respirationscentrets følsomhed under muskelarbejde viste Lindhard at denne var stærkt forøget, indførte en bestemmelse af »apnøpunktet«: den CO_2 -tension ud fra hvilken irritamentet skal regnes og viste at en forøget følsomhed, dels kan skyldes en forskydning af apnøpunktet, dels en forstærket virkning af det effektive irritament. Denne afhandling har dannet grundlaget for videre undersøgelse over respirationens regulering udført af Lindhards elever.

I samarbejde med Krogh påbegyndtes i 1911 systematiske undersøgelser af muskelarbejde, som førte til betydningsfulde resultater. Jeg vil i første linie omtale undersøgelserne over kredsløbets kvantitative forhold: blodets minutvolumen — som blev indgående behandlet i Lindhards disputats (1914). Forøgelsen af blodstrømmen under arbejde viste sig at kunne blive større end nogen havde tænkt sig, idet en arbejdsfør mand lettelig pumper 30 l blod gennem sine lunger pr. minut.

Lindhards lærebog i Almindelig Gymnastikteori, der udkom 1' gang i 1915 og senere er kommet i flere udgaver, er i hovedsagen en lærebog i menneskets fysiologi, men i de afsnit der omhandler menneskelegemet som arbejdsmaskine går fremstillingen langt ud over andre lærebøgers og har både ved sin kritik og ved sit positive indhold værdi som en selvstændig videnskabelig indsats.

Endnu to arbejder af denne række skal kortelig omtales. Det ene er en undersøgelse udført sammen med Krogh og Liljestrand af muskelarbejdets nyttevirkning i dens afhængighed af kosten. Det vistes heri, at muskelarbejde kan udføres på bekost-

ning såvel af fedt- som af kulhydratforbrænding, men at den første giver en $11\% \pm 1$ ringere nyttevirkning. Dette resultat, som flere gange senere er blevet verificeret, har fået betydning derved at de forestillinger man gør sig om fedtets omsætning i organismen må bringes i harmoni med det. Det andet er en undersøgelse af kortvarigt muskelarbejde, hvori det vistes at den iltoptagelse som svarer til arbejdet i stor udstrækning først sker efter arbejdets afslutning, og at der altid ved et arbejdes begyndelse opstår en »iltgæld« som først kan afbetales efter arbejdet.

Igennem årene 1910—30 publicerede Lindhard en række afhandlinger om specielle stillinger og bevægelser, således 1911 om den muskelkraft der udfoldes når man står på tærerne. Det vistes her bl. a. at plاتفodede behøver en meget større muskelanstrengelse for at indtage denne stilling og dermed også for at foretage normale gangbevægelser.

Ved hjælp af en »thorakograf« bestemte Lindhard i 1925 brystkassens form og rumfang i en række gymnastiske stillinger og viste at de stillinger man havde anset for særlig gunstige for respirationen alle i virkeligheden var respirationshæmmende.

Jeg må gå let hen over en del af disse arbejder, men må dog nævne en undersøgelse over »aktiv« og »passiv« muskelkraft (1928) der indeholder en nødvendig, men meget hvas, kritik af tilsvarende undersøgelser foretaget af den kendte fysiolog Bethe. Den vigtigste af de herhen hørende undersøgelser findes i to små afhandlinger fra 1920 om statisk muskelkontraktion. Det er velbekendt at det er overordentlig trættende f. ex. at holde en arm vandret udstrakt og at det, hvis armen er let belastet, bliver umuligt i løbet af et par minutter. Lindhard undersøgte stofskifte og kredsløb ved en række stillinger, der er karakteriserede ved statisk muskelkontraktion, i første række at hænge i bøjede arme, og viser at stigningen i omsætning i det væsentlige indtræder *efter* anstrengelsen, og at der samtidig frigøres betydelige mængder af mælkesyre i blodet. Ved en skarpsindig analyse godtgøres det at dette kun kan skyldes at kredsløbet gennem de statisk kontraherede muskler er ophævet eller stærkt nedsat, og at dette er grunden til trætheden. Dette problem har senere været diskuteret, ikke uden lidenskab, uden at man tog hensyn til Lindhards arbejder. Først nu har Knisely's direkte

mikroskopiske iagttagelser på muskler endelig slået fast, at Lindhard havde ret.

Lindhards bidrag til musklens og muskelkontraktionens fysiologi er talrige og strækker sig i tid fra ca. 1920 fremefter. I et arbejde publiceret i 1920 viste Henriques og Lindhard at det man hidtil havde opfattet som en »aktionsstrøm«, betinget af kontraktionsprocessens *fremadskriden* gennem muskelsubstansen, ikke havde noget at gøre med denne, men måtte antages ihvertfald overvejende at gå forud for den og at hidrøre fra overgangsstederne mellem nerver og muskeltråde, de såkaldte endeplader. Dette vistes bl. a. ved at man på et frømuskelpræparat kunde aflede »aktionsstrøm« fra en fugtig uldtråd i forlængelse af musklen, og at man kunde aflede aktionsstrømme fra menneskemuskler, der var så trætte at irriterende overhovedet ikke fremkaldte kontraktion. Lindhard fortsatte dette arbejde og fremdrog (1924) den udprægede analogi der findes mellem de normale muskelendeplader og de elektriske organer hos forskellige fisk, som må betragtes som meget forstørrede endeplader på rudimentære muskelfibre. Han førtes derved til at betragte endepladen som et organ *sui generis*, der efter nervepåvirkning producerede den elektricitet, som var den naturlige muskelstimulus.

I 1926 publicerede Lindhard sine grundlæggende undersøgelser over musklernes bygning. Man havde hidtil praktisk talt udelukkende arbejdet med hele muskler og var stiltiende gået ud fra at man kunde slutte fra de resultater, man således opnåede, til hvad der foregik i muskelfibrene, som man, ihvertfald i muskler som sartorius, mente at kunne antage for cylindriske og gennemgående. Lindhard viste, at muskelbygningen i virkeligheden er helt anderledes. Fibre er kun undtagelsesvis cylindriske og gennemgående fra knogle/sene—sene/knogle, men oftest meget slankt kegleformede, med den tynde ende blot fasthæftet til sine nabofibre gennem muskelbindevævet. Hvis man altså fastgør en muskel i begge ender og registrerer det man kalder en isometrisk kontraktion, sker der i virkeligheden det at de tykke ender af fibrene forkorter sig og passivt forlænger de tynde.

En nødvendig konsekvens af disse undersøgelser var at man for at komme frem til sikre resultater m. h. t. muskel-mekniken

måtte gå over fra at studere komplicerede hele muskler til studiet af enkelte muskelfibre. Denne konsekvens var Lindhard hurtig til at drage og at anvende kritisk overfor foreliggende muskel-fysiologiske arbejder af Hill og andre, medens det varede nogle år før udmærkede medarbejdere hjalp ham med at overvinde de meget store tekniske vanskeligheder. Det skete først i 1933 i to arbejder udført sammen med Asmussen, hvor dels potentialsvingningen, som følger på irritation af en enkelt endeplade, blev målt, og det blev påvist at denne kunde antages at være identisk med muskelfibrens normale irritant, medens det i det andet arbejde blev påvist at den fiberkontraktion, som blev fremkaldt af dette normale fysiologiske irritant, altid var af samme størrelse, men ikke, som man havde antaget, maximal, medens man ved direkte irritation af fibren kunde få kontraktioner af alle størrelser, så at muskelfibren ikke i virkeligheden reagerede efter »all or none« principet.

I 1933 kom Buchthal her til landet, indkaldt af Lindhard, og dermed begyndte et yderst frugtbart samarbejde der i højeste grad har fremmet kundskaben om muskelfibrens fysiologi og som stadig fortsættes af Buchthal sammen med en række yngre medarbejdere.

Jeg må endnu omtale Lindhards lærebog i »Speciel Gymnastikteori«, der fra 1914 er udkommet i en række oplag og som foreligger også i engelsk og spansk oversættelse.

Det vilde naturligvis føre alt for vidt, og på dette sted ikke være på sin plads, nærmere at gøre rede for indholdet af dette værk, men det bør dog fremhæves, at Lindhards indsats på fysiologisk grundlag er overordentlig betydningsfuld, både ved at have vist uholdbarheden af en række øvelser som man fra de »praktiske« gymnastikfolks side havde tillagt stor betydning, navnlig de såkaldte »åndedrætsøvelser«, men også positivt, bl. a. ved at give grundlaget for den dybtgående adskillelse mellem mands- og kvindegymnastik som nu er gennemført her i landet.

I indledningen til den specielle gymnastikteori giver Lindhard en kritisk oversigt over gymnastiksystemernes udvikling fra Guts Muths over Nachtegall til P. Ling og hans efterfølgere. Denne oversigt har han yderligere uddybet i en udførlig fremstilling, publiceret i to bind 1944—45, af den svenske gymnastiks, specielt sygegymnastikens, historie. Disse bøger giver en meget grundig og dokumenteret fremstilling af gymnastikens »udvikling«

under det Lingske dynasti ved kgl. Gymnastiska Centralinstitutet i Stockholm, der oprettedes i 1813 med P. Ling som den første forstander. Helt indirekte viser de klart at noget der med blot skygge af ret kunde kaldes naturvidenskabelig gymnastikteori ikke fandtes, og at derfor Lindhard var en pioner og den første grundlægger af den videnskab som han repræsenterede.

Billedet af Lindhard som videnskabsdyrker vilde være ufuldstændigt hvis man ikke medtog hans »hobby«. Lindhard og jeg havde som studenter haft en fælles interesse for Danmarks flora. Den blev genoplivet under vort samarbejde i årene fra 1911—20, men medens den hos mig aldrig kom til nogen større udvikling, førte den fra en gang i tyverne Lindhard ind i et virkelig systematisk fritidsarbejde, der har betydet meget for ham. Han stiftede en lille klub, opkaldt efter det Linné'iske system »Pentandra« (de femhannede), hvis medlemstal var betinget af at så mange netop kunde rummes i en bil. Medlemmerne kørte ud til et gunstigt terræn og lod siden bilen tage dem op igen på et andet sted, som de botaniserede sig frem til. Lindhard blev en meget fremragende kender af danske planter og samlede et herbarium på ca. 10.000 numre som senere skal overgå til Aarhus Universitet.

Lindhard havde visse særheder. En af dem var en tilbøjelighed for i mundtlig diskussion at bruge kraftudtryk, en anden var en uovervindelig sky for at tale med udlændinge.

Når jeg skal prøve på at karakterisere Lindhard som videnskabsmand, så slår det mig at han viste et stærkt åndeligt slægtskab med Kroman. Han var en stejl og ubønhørlig logiker. Han forfulgte altid en tankegang til dens sidste konsekvenser, og han angreb, ofte på en temmelig bidsk måde, enhver forsyndelse mod logiken som han i sit arbejde eller i litteraturen stødte på, bl. a. engang hos Kroman. Han var ikke i første linie experimentator og har kun i meget ringe grad givet bidrag til experimentel teknik, men han eksperimenterede med stor omhu og et skarpt blik for fejlkilder. Han byggede forsøg og iagttagelser sammen til et godt sammenhængende system, og uden på nogen måde at negligere resultater der ikke vilde passe med systemet, havde han en tilbøjelighed til at betvivle deres rigtighed.

Lindhard har for arbejdsfysiologien, muskelfysiologien og gymnastikens teori og praxis ydet en indsats, som vil blive stående og hvis betydning vil kunne spores langt frem i tiden.

Ære være hans minde.

LAURBERG & GAD FOT. 1917

FOTOTYPI PACTH & CRONES EFTF.

Chr. Blinkenberg

VI.

Christian Blinkenberg.

15. Februar 1863—25. Januar 1948.

Tale holdt i Videnskabernes Selskabs Møde den 30. April 1948.

Af **Carsten Høeg.**

Christian Sørensen Blinkenberg tilhørte en stor Generation i dansk Antikforskning. Han var omtrent jævnaldrende med A. B. Drachmann og kun en halv Snes Aar yngre end J. L. Heiberg, og selvom han ikke naaede at opleve Madvig som Universitetslærer, tør man dog hævde at han er blevet præget af den Aand som Oldtidsstudiet havde faaet i vort Land gennem Madvigs overordentlige Personlighed. Ligesom Heiberg og Drachmann søgte han nye Veje, og det blev endog hans Lod at give Selvstændighed og fast Form til Universitetsstudiet og Forskningen herhjemme af en ny Gren af Oldtidsstudiet, den klassiske Arkæologi. Men gennem hele hans Virke spores at han havde faaet sin Skoling i den klassiske Filologi i madvigsk Forstand.

Han fødtes den 15. Februar 1863 i Ribe som Søn af Drejermester A. P. Blinkenberg, og han blev Student i 1880 fra Ribe Latinskole. Familien Blinkenberg har vistnok sit Navn efter en Lokalitet i Sydjylland og har i hvert Tilfælde gennem en Række Generationer hørt til i disse Egne. Christian Blinkenberg var den første studerede Mand indenfor Familien, men han vedblev Livet igennem at føle en nøje Tilknytning til sin Families gamle Egn og en dyb Sympati med Bondelivets enkle Livsformer. Hermed stemmede ogsaa hans ydre Fremtræden; der var over hans tunge Skikkelse og skarptskaarne Træk et stærkt Præg af Myndighed og Ro men ogsaa af en noget tillukket og stundom haard Selvhævdelse. Endnu som gammel Mand elskede han at tilbringe Ferier paa en lille Ejendom, Stridbjerg, i Nærheden af Varde. Dèr kunde han føle sig som en rigtig gammeldags Jyde, rolig og sindig, allermest tilfreds naar han kunde gaa paa Fiske-

tur og ryge paa sin Forpagterpibe. Dette har ogsaa Betydning for Forstaaelsen af Blinkenbergs Egenart som Videnskabsmand: han vilde altid have fast Grund under Fødderne; han vilde gennemarbejde, paa alle Ledder og Kanter og tilbunds, det Omraade der var blevet hans Lod; han var mistænksom overfor det lette og fantasifulde men havde en umiddelbar Finsans for Naturlighed og Humor (Herodot og Holberg hørte til hans Yndlingsforfattere); og han glemte aldrig at ogsaa Oldtidens Grækere levede et Hverdagsliv der var fyldt med de samme Tanker og Glæder og Bekymringer som Nutidens Hverdagsliv naar det ikke er blevet altfor urbaniseret.

Ved Universitetet fik han som Lærere i de klassiske Sprog J. L. Ussing, M. Cl. Gertz og Oskar Siesbye. Men han studerede ogsaa Dansk med stor Iver og fulgte sproglige Forelæsninger indenfor andre Omraader, hos Fausbøll og Vilh. Thomsen. I Filologisk-historisk Samfund har han endnu kunnet naa at høre Foredrag af Madvig, og vi ved at han var levende med i Samværet med sine Studiefæller; bl. a. var han Medlem af det Udvalg der tilrettelagde Opførelsen af Plautus' *Miles Gloriosus* da denne Komædie i 1883 blev opført paa Latin paa Folketeatret; selv udførte han Sceledrus' Rolle. Et særlig nøje Venskab forbandt ham med Dines Andersen med hvem han delte Forkærligheden for danske Dialektstudier og for Folklore; begge har i deres Doktorvita henvist til Betydningen af deres daglige Samarbejde og Diskussioner. De første Frugter af hans videnskabelige Bestræbelser er Foredrag han har holdt i Filologisk-historisk Samfund; de handler alle om sproglige Emner (hentet fra latinsk Sprog-historie og dansk Syntaks); og i 1888 udgav han og Dines Andersen, som unge Kandidater, en dansk Lydlære, beregnet i første Række for Optegnere af danske Dialekter og forsynet med et Forord af Vilh. Thomsen.

I Januar 1887 tog han Skoleembedseksamen med Latin som Hovedfag og Græsk og Dansk som Bifag og kastede sig derefter over Studiet af klassisk Arkæologi. Der var den Gang ikke nogen selvstændig Lærestol i dette Fag ved Universitetet, men Ussing var næsten lige saa meget Arkæolog som Filolog og han blev Blinkenbergs Vejleder. Det var da naturligt at Blinkenberg søgte en Stilling hvor han kunde dyrke denne nye Interesse, og allerede i 1888 blev han, som extraordinær Assistent, knyttet til Antiksamlingen,

der den Gang var forenet med Møntsamlingen; han kom her til at arbejde under den udmærkede Arkæolog C. L. Müller, hvis Nøjagtighed og Skarpsindighed han beundrede og hos hvem han blev bestyrket i sin strænge Holdning overfor det han kaldte »ørkesløs Lærdom«. Han opgav dog ikke sine filologiske Beskæftigelser; i 1889 udgav han i et Jubilæumsskrift for Borchs Kollegium en Afhandling om Sokrates' Anklager i Xenofons Erintringer, hvori han med Kyndighed og udpræget common sense vender sig mod nogle temmelig løse Hypoteser som Cobet havde sat ind i Verden; og han vedblev endnu en Række Aar at undervise ved Skoler og Kursus, en Virksomhed han var begyndt med allerede som ganske ung Student.

Det blev af langtrækkende Betydning for Blinkenberg at Universitetet i Efteraaret 1888 udsatte som Prisopgave »De Aesculapii cultu Athenis et Epidauri et monumentis cum eo coniunctis«. Det var en fortræffelig og ansporende Opgave da der faa Aar i Forvejen var blevet offentliggjort et rigt Materiale til Studiet af Asklepios-Kulten, fremdraget gennem de græske Udgravninger af denne Guds Helligdom i Epidaurus. Det var rigtig en Opgave for Blinkenberg: der var her et Væld af Enkeltproblemer ved Læsningen og Tydningen af de mange betydningsfulde Indskrifter; der var Muligheder for at trænge ind i Forstaaelsen af en simpel, folkelig Religionsform der havde udviklet sig i historisk Tid og følgelig kunde studeres saa at sige in concreto; og der var Brug for indtrængende Iagttagelse og skarpsindig Kombination. Blinkenberg maa have arbejdet med al sin stædige Energi paa denne Opgave, thi Prisen blev ham tilkendt — med megen Berømmelse — for en paa Latin skrevet Besvarelse paa ikke mindre end 327 Sider (Bedømmerne anmærker blot at der undertiden er »visse Besynderligheder« i den latinske Sprogform). Umiddelbart efter denne vældige Anstrængelse fik Blinkenberg Lejlighed til en lang Studierejse der tog ham halvandet Aar og førte ham til Paris, Italien, og først og fremmest til Grækenland, det Land han kom til at elske og kende som faa.

Under Grækenlandsrejsen fik han ikke blot Tid til at lære Landet og Monumenterne at kende men ogsaa til selvstændige Studier, i Eretria paa Eubøa og i Asklepioshelligdommen i Epidaurus. Begge Steder var det Epigrafikken der lokkede ham. I Eretria var han saa heldig at forefinde en lille Samling Grav-

skrifter der ikke var blevet udgivet; Blinkenberg fik Tilladelse til at publicere den og hans Udgave udkom i Videnskabernes Selskabs Skrifter. Indskrifterne er i og for sig ikke særlig interessante da det mest blot er Personnavne, men Blinkenberg har bearbejdet Materialet med den Nøjagtighed og Grundighed der var den ufravigelige Regel for ham, og har tænkt alt igennem og draget de Slutninger Navnematerialet kan give Anledning til. I Epidaurus kunde han fordybe sig i det Materiale han havde arbejdet saa intenst med ved Prisopgaven; det lykkedes ham ogsaa paa en Række Punkter at naa længere end Forgængerne i Læsning og Tydning af Indskrifterne, og af den græske Udgravningsleder fik han Lov til at publicere nogle hidtil uudgivne Indskrifter. Det var derefter ganske naturligt at han, efter sin Hjemkomst, tog fat paa en Omarbejdelse, Beskæring og Udvidelse af Prisopgaven, og Resultatet blev den Afhandling han blev Doktor paa i 1893: »Asklepios og hans frænder i Hieron ved Epidaurus« (Titelens Form er karakteristisk for Blinkenbergs Forkærlighed for en vis nordisk Tone der hang sammen med hans stille og dybe Fædrelandsfølelse og som i de yngre Aar kunde føre ham ret langt i puristisk Retning; hans stærke Sans for Naturlighed var en effektiv Modvægt herimod). I denne Afhandling gives der en klar og overbevisende Redegørelse for hvorledes Trangen til, og Troen paa overnaturlig Helbredelse — den egentlige Kærne i Asklepiosdyrkelsen — har indpasset Asklepioskikkelsen — hvis ældste Historie er ukendt — i en ny, fast Form og omgivet den med en Kreds af hjælpende Aander, dels igennem folkelig Tradition, dels gennem Præstelegender, og dels gennem den græske Religions rige litterære og kunstneriske Apparat. Det med Sikkerhed fastholdte Udgangspunkt for Betragtningerne er selve Votivindskrifterne, og ogsaa til Detailforstaaelsen af disse gives der en Række værdifulde Bidrag.

Interessen for dette den græske Oldtids bedst kendte Kur- og Valfartsted og det folkelige Liv der udfoldede sig dør, fastholdt Blinkenberg gennem hele sit Liv. I et Par Afhandlinger fra Halvfemserne forelagde han — tildels paa Fransk og Tysk — en Række nye Læsninger og Tydninger af epidauriske Indskrifter og Studier over Votivgaver. Da han mange Aar senere blev Docent ved Universitetet og forelæste over græsk Epigrafik, vendte han tilbage til sin Ungdoms Kærlighed og gennemgik den

store Mirakel-Indskrift med sine Studenter og udgav en populært skreven Bog paa Dansk »Miraklerne i Epidaurus«, hvori han med stor folkloristisk Lærdom stiller en Række af Miraklerne i den rette Belysning og med sikker Haand tager Livet af let-sindige Formodninger om at Præsterne i Epidaurus skulde have været en Slags Læger. I et Tillæg i denne Bog — og senere i en særlig Afhandling — beskæftiger han sig indgaaende med en dansk Parallel, Miraklerne ved Helene-Kilde; og under en af sine sidste Rejser i Grækenland (i 1924) granskede han nyfundne Indskrifter og, som et Resultat heraf, kunde han i 1928 i en paa Dansk skreven Afhandling »Statuen med guldhovedet« forelægge en ny Læsning og Tolkning af en næsten udvisket Indskrift. Her ser man i kort Form nogle af de mest karakteristiske Sider af Blinkenbergs Begavelse. Han forklarer selv hvor medtaget Indskriften er, og føjer til: »fra tidligere arbejde med græske indskrift-steler var jeg kendt med de vilkaar en saadan indskrift byder: selv hvor bogstaverne synes helt forsvundne, kan stundom det svage skær af dem, der er blevet igen, pludselig afsløre en hel linjes sammenhængende tekst.« Men han tilføjer ikke at selv for et Blik der er skærpet indtil det fantastiske ved Træning og taalmodig Energi, er en saadan Indskrift ulæselig undtagen hvis Øjnene bruges af en Mand der har Herredømme over meget omfattende Viden, udpræget Sans for den relevante Detaille, og en stærkt disciplineret Fantasi. Det er f. Eks. karakteristisk at se hvordan en tilfældig Studentereksamensopgave i Tysk Stil gav Blinkenberg et nyt Spor som han straks forfulgte med Energi og Held.

Vi vender tilbage til Tiden efter hans Doktordisputats. Hans Stilling ved Antiksamlingen forandrede Karakter ved Nyordningen af Musæumsforholdene i 1891. Ved denne blev Antiksamlingen, Ethnografisk Samling, og den forhistoriske Del af de danske Samlinger slaaet sammen som første Afdeling af Nationalmusæet; ved denne Afdeling kom Blinkenberg til at gøre Tjeneste. Dette medførte at administrativt Arbejde, Frednings- og Udgravningsrejser kom til at tage en stor Del af hans Tid; til Gengæld erhvervede han sig indgaaende Kendskab til nordisk Arkæologi og praktisk Færdighed i det arkæologiske Arbejde i Marken. Og det var i det hele taget betydningsfuldt for hans senere Virksomhed at han, netop fordi han kom til at arbejde under to helt forskellige

Musæumsordninger, fik en ganske usædvanlig bred Orientering i arkæologisk Stof i videste Forstand. Den græske Arkæologi blev dog ved at være Centrum i hans videnskabelige Arbejde og ved nye Rejser til Grækenland og Italien og de store vesteuropæiske Musæer udvidede han sit Kendskab til alle dens Faser. I Halvfemserne bidrager han til den klassiske Arkæologi, ikke blot med de allerede nævnte Arbejder med epidauriske Emner, men ogsaa med en betydelig Afhandling om præmykenske Oldsager. Det er i og for sig naturligt at den græske Stenalder maatte interessere en Mand der som Blinkenberg besad den sjældne Kombination af praktisk Erfaring i nordisk Arkæologi og dybtgaaende Uddannelse i det klassiske Oldtidsstudium. Hertil kommer at der paa vort Nationalmusæum, ejendommeligt nok, findes adskillige virkelig oplysende Specimina paa præmykenske Oldsager fra forskellige Lokalteter. Det er da intet Under at denne Afhandling bringer Klarhed paa en Række Punkter og giver et stærkt Indtryk af overlegen Beherskelse af Stoffet. I de nordisk-arkæologiske Afhandlinger beskæftiger Blinkenberg sig især med Berøringerne mellem Danmark og den antikke Kulturs Lande; mere udpræget nordisk-arkæologisk er en Afhandling om skæftede Redskaber i den yngre Stenalder. Der blev, ved et mærkeligt Tilfælde, i eet og samme Aar gjort to Fund herhjemme af skæftede Redskaber der, af let forklarlige Grunde, paa den Tid udgjorde en meget sparsomt repræsenteret Kategori af Oldsager. Blinkenberg erkendte i det ene af disse Redskaber en Kornsegl og gjorde vigtige Bemærkninger om den rette Bestemmelse af forskellige Former af Flinteflækker; det andet Redskab var en Økse, og man læser Blinkenbergs Behandling deraf med særlig Glæde, baade fordi der udaf hans Fremstilling lyser Glæden over det — funktionalistisk set — fuldendt smukke Arbejde og fordi man aner en Sammenhæng mellem denne indgaaende Beskæftigelse med Økseskafter og Blinkenbergs smukke Forklaring af den Episode i Odysseen hvor Odysseus demonstrerer sin Færdighed som Bueskytte ved at skyde en Pil gennem Øjerne paa 12 Økser. En lille Afhandling om Helenas Bortførelse staar isoleret mellem denne Periodes Arbejder (hvad der er sjældent hos Blinkenberg); i denne forsøger han at bevise at Sujettet paa en berømt arkaisk Vase er den skønne Helenas Bortførelse, en Tydning som morede Blinkenberg særligt fordi den paagældende Kvindeskik-

kelse paa Vasen, i næsten stødende Grad, fjærner sig fra vore Skønhedsideal. En Afstikker fra Vejen er ogsaa den Afhandling hvori han publicerede et ptolemaisk Papyrus som var erhvervet gennem H. O. Lange og som Blinkenberg, skønt han ikke havde givet sig af med Papyrologi, læste og forklarede med vanlig Omhu og Sikkerhed.

Denne første Periode i Blinkenbergs videnskabelige Vita afsluttedes da han i 1901 blev Medleder af den danske Rhodos-Ekspedition, men, inden vi gaar over dertil, maa omtales en Samling Afhandlinger »Archäologische Studien« der ganske vist først udkom i 1904 men som slutter sig til den foregaaende Periode og hvis enkelte Afhandlinger for Størstedelen var forfattede før 1902. I een Afhandling gennemfører han den allerede omtalte Forklaring af Bueskydning-Scenen i Odysseen; i en anden fortsætter han Asklepios-Linjen gennem Tydning af et attisk Votivrelief. De to øvrige Afhandlinger er fødte af den indgaaende Beskæftigelse med Antiksamlingens Bestand. I Aarene 1893—99 forfattede Blinkenberg en ny »Vejledning for Besøgende« over Antiksamlingen, og hans Arbejdsform krævede at naar han ved den indgaaende Gennemgang der krævedes for at give en saadan »Vejledning« kom til at beskæftige sig med Objekter hvis rette Placering eller Tydning voldte ham Vanskeligheder, da maatte han gøre Holdt og undersøge Sagen til Bunds, og naar han var naaet til en rigtig Bestemmelse og Gruppering forelagde han Resultatet i en Afhandling. Den største af disse Afhandlinger gaar ud fra et romersk Bronzerelief i Antiksamlingen der forestiller den frygiske Gud Sabazios, omgivet af et Væld af mere eller mindre mystiske Attributter; i den ene Haand holder han et Scepter der foroven afsluttes i Form af en Haand med tre løftede Fingre. Herudfra kunde Blinkenberg give den rigtige Tydning af en lang Række Bronzehænder der findes spredt rundt i Europas Musæer: det er Votivgaver forestillende Sabazios' Haand der symboliserer Gudens afværgende og helbredende Magt. Karakteristisk for Blinkenberg er den minutøse, samvittighedsfulde Gennemgang af samtlige Eksemplarer han har kunnet opspore, og Angivelsen af Sammenhængen mellem disse Hænder og gammel Folketro og den kristne Kirkes Anvendelse af Haanden med de tre løftede Fingre. Mindre af Omfang er Afhandlingen om »Griechische Steingeräte« der som Udgangspunkt har den

rige Samling af græske Stenaldergenstande der findes i Nationalmusæet (incl. Rhusopulos-Samlingen der den Gang befandt sig i Glyptoteket). Behandlingsmaaden er præget af at Blinkenberg var saa indlevet i den nordiske Arkæologis hele Kultursyn og havde personlig Føling med dens ledende Skikkelser.

I 1902 rejste Blinkenberg ned til Rhodos for sammen med K. F. Kinch at overtage Ledelsen af en stor Udgravning som Carlsbergfondet lod foretage under Tilsyn af en Kommission i Videnskabernes Selskab, bestaaende af J. L. Ussing og J. L. Heiberg. Ideen til Foretagendet var udgaet fra Kinch der havde opholdt sig meget længe i Grækenland og som i højere Grad end Blinkenberg kunde frigøre sig fra Arbejde herhjemme. Det blev derfor ogsaa Kinch der maatte fortsætte Arbejdet alene (indtil 1914) da Blinkenberg i 1905 efter tre Kampagner maatte vende tilbage til Danmark. Skønt Blinkenbergs Deltagelse i Udgravningerne blev af saa forholdsvis kort Varighed, og skønt han — til dels paa Grund af Dodekanesiens mærkelige og sørgelige Historie — aldrig senere vendte tilbage til Rhodos, blev hans videnskabelige Arbejde for Resten af hans Liv i ganske væsentlig Grad bestemt af Beskæftigelsen med det paa Rhodos fundne rige Materiale. Selve Publikationen af Udgravningerne er end ikke afsluttet nu ved Blinkenbergs Død men maa føres videre af Arkæologer der ikke selv har været med ved Udgravningerne. Aarsagerne til denne beklagelige Forsinkelse er af forskellig Art; i første Række maa nævnes at Kinch kort efter sin Hjemkomst fra Rhodos blev syg og døde i 1921 og at hans Andel i den definitive Publikation udelukkende angaar en Udgravning af sekundær Betydning, i Vrulia, hvor Blinkenberg ikke havde været med. Men det er vel ogsaa rimeligt at nævne at Blinkenbergs Arbejds-Ethos ikke i første Række var bestemt af Hensynet til den arkæologiske Verdens Forventning om hurtig Forelæggelse af nyt Materiale: det væsentlige for ham var at han ikke vilde give noget fra sig førend han ogsaa havde afsluttet de Undersøgelser af mere almen Art han fandt væsentlige og førend han kunde udsende sin Bog i Bevidsthed om virkelig at være færdig.

Det primære Udgravningsfelt var Akropolen i Lindos, der ligger paa Østkysten af Rhodos. Lindos er et førgræsk Navn og har været en vigtig Plads allerede i den mykeniske Tid. Traditioner fra denne Periode er gaaet i Arv til den græske Befolkning der

kom hertil ved den saakaldte doriske Vandring; og selv efter at hele Øen Rhodos var blevet en statslig Helhed og havde faaet Byen Rhodos til Hovedstad, vedblev Lindos at være et religiøst Centrum. Ogsaa i Middelalderen havde Lindos en anselig Betydning, navnlig i den Periode da Johanniterne havde deres Borg her, og der har egentlig aldrig været noget Brud i Traditionen og selve Navnet Lindos lever den Dag i Dag som Navn paa en lille By ved Akropolens Fod. I kulturhistorisk Henseende frembyder Rhodos den særlige Interesse at den i den ældste Periode var et vigtigt Gennemgangsled for Forbindelsen mellem de østlige Kulturer og Grækenland og at den havde en straalende Periode i den hellenistiske Tidsalder og vandt Berømmelse i hele den antikke Verden som Kulturcentrum; det ses bl. a. af at unge Romere, som f. Eks. Cicero, gerne tog herover naar de skulde fuldende deres Uddannelse ved en Studierejse i Grækenland. Store Filosofer som Panætius og Posidonius var Rhodiere; den »rhodiske« Stil i Veltalenheden var et Begreb man regnede med overalt; og nogle af Hellenismens berømteste Billedhuggere, f. Eks. de tre Mestre for Laokoongruppen, var fra Rhodos.

Dette er Baggrunden for de Forventninger man kunde nære ved at optage en Udgravning i Lindos. Og selvom man endnu ikke ganske kan overskue Resultaterne af denne store danske Indsats, og selv om man kan beklage at Lindos-Akropolen, paa Grund af visse historiske og fysiske Forhold, ikke gav synderlig Lejlighed til Udnyttelse af den nordiske Arkæologis fineste Teknik, maa man sige at Forventningerne ikke er blevet skuffet. Og de indtil nu publicerede Resultater har faaet øget Betydning fordi Blinkenberg altid har bestræbt sig for at stille det lindiske Stof ind i en bred Sammenhæng. Som direkte Vidnesbyrd om Lindos-Arbejdet foreligger fra hans Haand, foruden hans Andel i de foreløbige Beretninger, to monumentale, definitive Publikationer, een over de Objekter af mindre Format der blev fundet paa Borgen, og een over Indskrifterne; desuden en fransk og tysk Udgave af den saakaldte Tempelkrønike, en hel Serie »Lindiaca« i vort Selskabs Meddelelser, og endelig nogle Afhandlinger, tildels publicerede i udenlandske Tidsskrifter, om den ældste rhodiske Historie, om Laokoongsgruppen, og enkelte andre Emner.

Som Blinkenbergs største Bedrift maa man nævne Læsningen og Tydningen af den store Indskrift han — en Smule misvisende

— kaldte den »lindiske Tempelkrønike«. Det er en omfangsrig monumental Indskrift, der har været opstillet i Helligdommen paa Borgen men som en Gang, da den hedenske Kultus var døet ud, er blevet slæbt ned fra Klippen for at blive anvendt som Byggemateriale. Den blev fundet ved en lille Kirke, brudt i flere Stykker og stærkt medtaget fordi den har ligget i Aarhundreder som Gulvbelægning, med den beskrevne Side opad. Det er en Tekst af udpræget litterært Tilsnit, forfattet af en ung lærd Lindier i Begyndelsen af det 1. Aarh. f. Chr. med det Formaal at faa fastslaaet den lindiske Athene-Kultus' Ælde og Betydning. Den vigtigste Del af den er en Katalog over de fornemste Motivgaver; heriblandt fandtes der baade Sager af samme dubiose Karakter som de fleste Relikvier i katolske Kirker, og Genstande hvis Authencitet og historiske Placering er ganske klar. Selve Indskriften er nu opstillet i Nationalmusæets Antiksamling og enhver kan dør overtude sig om at Blinkenbergs Læsning af disse paa mange Steder næsten udviskede Bogstaver er en imponerende Præstation. Han har selv undertiden fortalt om hvordan han ved de vanskelige Steder maatte gaa i Maanedsviis og prøve sig frem med alle Former for Belysning, baade kunstige og naturlige. Skønt andre fremragende Epigrafikere siden har arbejdet med Stenen, er det da heller ikke lykkedes dem at naa synderlig længere end Blinkenberg. Ogsaa i Forstaaelsen af Indskriften som Helhed og af dens enkelte Dele lykkedes det Blinkenberg allerede i den første Publikation at opnaa imponerende klare og sikre Resultater, hvad man kan overtude sig om ved at sammenligne den første Udgave med den definitive i den store Indskriftpublikation hvor der i Kommentaren er taget Hensyn til alt hvad Blinkenberg senere har fundet ud af og hvad der er blevet ydet af de mange Epigrafikere, Filologer, og Historikere der har beskæftiget sig indgaaende med »Kroniken«.

Af de andre store Indskrifter er det den saakaldte »Præstelite« der har voldt Blinkenberg mest Hovedbrud. Ved denne og mange andre Indskrifter har han kunnet bygge videre paa Kinchs udmærkede Arbejde — hvad der ogsaa udtrykkelig fremhæves i Indskriftudgavens Titel — men vi skylder i første Række Blinkenberg Tak for at der ved taalmodige og skarpsindige Studier, med Præstelisten som Midtpunkt, er skaffet Klarhed over lindisk Kronologi og Genealogi. Man kan nu, ved Gennemlæsning

af de to store Indskriftbind, virkelig opnaa at føle sig hjemme i dette lille Samfund og blive fortrolig med de Familier der dominerede det gennem et Par Aarhundreder. Og man kan føle dets Forbindelse med den store Verden naar man f. Eks. møder den unge Panætius som »Hierothyt« (Offerpræst) eller, i smaa interne Begivenheder, aner Eftervirkningerne af den Opsigt Laokoongruppen vakte ved sin Fremkomst. I en fængslende Afhandling har Blinkenberg behandlet denne Gruppe og han er, ved Benyttelse af Indskrifternes Vidnesbyrd, ved Iagttagelse af den benyttede Stenart og af skulpturelle Ejendommeligheder (Gruppens reliefagtige Karakter, Behandlingen af Sønnerne som voksne af mindre Format), naaet til vigtige Resultater om Gruppens Tilblivelse (i Tiden omkring Aar 25 f. Chr.) og til Opstilling af den interessante Hypothese at det Værk de tre rhodiske Mestre udførte i Slutningen af det 1. Aarh. har skullet erstatte en ældre Gruppe af reliefagtig Karakter.

Undertiden mærker man, naar man arbejder med den store Indskriftpublikation, visse Mangler der forklares ved at den er blevet til gennem en lang Aarrække og at Blinkenberg var en gammel Mand da han gav den i Trykken, men det drejer sig om Smaaating og det altbeherskende Indtryk er Beundring for den forbilledlige Omhu og Kyndighed hvormed den er udarbejdet.

Det andet Omraade der interesserede Blinkenberg i særlig Grad var, som man kan tænke sig, det religionshistoriske og sagnhistoriske. I et Par Afhandlinger har han kastet Lys over den Sammenhæng der er mellem Athene-Kulten i Lindos og den førgræske Religion og Kultur saaledes som vi kender den fra den kretisk-mykenske Verden og specielt fra Cypren. I andre Afhandlinger har han, tildels i nøje Tilslutning til Tempelkrøniken, beskæftiget sig med de rhodiske »Urfolk« og bl. a. særlig studeret de mythiske Telchiniere der hører til den Gruppe Væsener af Nisser og Trolde som Blinkenberg holdt saa meget af.

Det tredie store Omraade er »Smaagenstandene«. Oppe paa Borgen fandtes der, foruden de Smaa-Objekter der er kommet der ved Forglemmelse eller Tab, en stor Mængde Smaasager der har været Votivgaver men paa et givet Tidspunkt, da der ikke mere var Plads til dem i Templet, er blevet stuvet væk i en stor Dynge (af religiøse Grunde kunde man ikke fjerne dem fra Akropolen). Det drejer sig om Vaser, kvindeligt Husgeraad,

Lamper, Statuetter, Smykker, Vaaben, og meget andet. Det var Blinkenbergs Opgave at forelægge denne brogede Vrimmel af Genstande i den definitive Publikation, og det medførte, som det var naturligt for ham, ikke blot at han gav en minutios Beskrivelse af de fundne Objekter men ogsaa at han optog en hel Række Studier over Kategorier af Genstande der ikke forelaa tilstrækkeligt gennemarbejdede. Man finder en Del af disse Forstudier i selve Publikationen; een Gruppe, de saakaldte Fibuler, har han behandlet i en omfattende Særpublikation. Det der særlig gjorde Studiet af disse »Smaaagenstande« fængslende for Blinkenberg var, dels de kronologiske Problemer, dels den intense Beskæftigelse med Dagliglivets Nyttegenstande som det morede ham at kaste Lys over, ikke mindst gennem de Iagttagelser han gjorde over Nutidens Liv, baade andetsteds og hos de græske Bønder som han befandt sig saa vel imellem og forstod saa godt. Interessen for det kronologiske kommer stærkt frem baade i Fibel-Afhandlingen og den store Publikation af »Petits Objets« der begge, saavidt jeg kan skønne, i fremtrædende Grad er præget af Blinkenbergs Skoling i den nordiske Arkæologis Praksis.

Ogsaa et andet af Blinkenbergs store Arbejder fra de senere Aar er i Virkeligheden født som en Udløber af Arbejdet med Lindos. I Tempelkrøniken findes der en kuriøs Historie om en ung Mand der blev lukket inde i Athenes Tempelcelle og hængte sig derinde. Som Historien staar i Indskriften, er det svært at se den egentlige Mening med den. Det har aabenbart intrigeret Blinkenberg og han har ad alle mulige Veje søgt at faa nogen Klarhed derover. Han fandt hvad han søgte i en temmelig skabros Anekdote der meddeles i et lille Skrift der tillægges Lukian. Her fortælles om en ung Mand der blev dødelig forelsket i den berømte Venus-Statue der stod i Templet paa Knidos, og om de frygtelige Følger deraf. Ved nøje Granskning af denne Historie blev Blinkenberg klar over at man i Virkeligheden derudaf kunde drage Slutninger af ret vidtrækkende Betydning for denne Statues Forhistorie og Placering. Og endvidere blev han klar over at han, netop ud fra de Erfaringer om Forbindelsen med Østen som han havde gjort ved Studiet af det lindiske Athenebillede (og forresten allerede ved de Studier han i Halvfemserne havde gjort over de gamle Stenalders-Idoler) kunde naa til at forstaa hvordan det kunde gaa til at en attisk Billedhugger i det fjerde

Aarh. f. Chr. — tvært imod den normale Konvention — kunde faa den Bestilling at udføre en nøgen Venus-Statue til Opstilling i et Tempel. Nu er jo, som bekendt, den knidiske Afrodite forsvundet for mange Aarhundreder siden (rimeligvis i den Periode da Kristendommen fortrængte Hedenskabet), og Vejen til at faa et nogenlunde rigtigt Indtryk af hvordan Statuen har været, er da en møjsommelig Sammenstilling af mulige Replikker og Sammenligning med den litterære Overlevering og med Møntbilleder. Blinkenberg gav sig da, som han selv sagde for Spøg, til at »rejse i Venus« og skaffede sig ved Selvsyn, eller i Nødsfald gennem Fotografier, Kendskab til alle Statuer (og Fragmenter) der kan gælde for Replikker af Knidia, og han anstillede dybtgaaende Betragtninger, baade over det almene Forhold mellem de romerske Replikker og Originalerne, og i Særdeleshed over Knidia-Replikernes Forhold til den berømte Original. Resultatet blev en stor og smuk Bog hvor meget nyt Materiale er fremdraget og bedømt med fremragende arkæologisk Akribi og Kyndighed. I en Række enkelte Bemærkninger mærker man ogsaa at Blinkenberg havde levende Sans for skulpturel Skønhed, men egentlig Kunsthistoriker i snævrere Forstand var han ikke og vilde han ikke være.

Ved Siden af disse vidtforenede Studier der direkte eller indirekte er affødte af Lindos-Arbejdet, fik Blinkenberg Tid til at udføre andre Studier. Særdeles karakteristisk er den Bog han i 1909 udgav om Tordenvaabnet i Kultus og Folketro. Det var et Omraade der maatte tiltrække ham stærkt fordi der her, gennem Samling og Bedømmelse af arkæologisk og etnografisk Materiale i Norden, i den antikke Kulturs Lande, og andetsteds er Mulighed for at paavise store kulturhistoriske Sammenhænge i simple, dybtliggende Forestillinger. Gennem det Blinkenberg havde lært som studeret Mand kunde han da kaste Lys over de Tanker fra en fjærn Tid »der endnu i vor Barndom levede et ubevidst liv hos bonden i den afsides jyske hedeegn«.

I det store og hele kunde han ikke lide at man brød ind i hans Cirkler og forstyrrede de Linjer han havde lagt for sit Arbejde (dette er vel ogsaa Grunden til at han kun ganske sjældent har skrevet Anmeldelser). Men stundom paatog han sig dog Opgaver som kom til ham udefra. Da Union Académique Internationale, hvor Blinkenberg gennem en Aarrække var Danmarks

Delegerede, besluttede at organisere Udgivelsen af et internationalt Corpus Vasorum Antiquorum, paatog han sig, sammen med Friis Johansen, at bearbejde det Materiale der forefindes i danske Samlinger, og Resultatet blev en statelig Samling af (indtil nu) 6 Fascikler. Og da der i 1927, under Redaktion af Friis Johansen, blev udgivet et Oversigtsværk (i Danmark og Sverrig) om Europas forhistoriske Tider, var det Blinkenberg der skrev Afsnittet om Grækenlands forhistoriske Arkæologi. Dette Stof havde han arbejdet med allerede i sin første arkæologiske Periode, og desuden havde han gennemgaaet det paa Universitetet. Afsnittet om det ethniske Substrat for den mykenske Kultur har særlig Betydning fordi Blinkenberg her forfægtter en Opfattelse der synes at forklare de foreliggende Forhold paa en naturlig og simpel Maade men som faktisk er opgivet af de fleste andre Arkæologer.

Endelig blev Blinkenberg ogsaa ved med lejlighedsvis at behandle Emner fra nordisk Arkæologi, og den personlige Kontakt med dette Fag og dets Udøvere opretholdt han ved sin Virksomhed i Oldskriftselskabet hvis Vicepræsident han var fra 1934 til 1945.

I det foregaaende har jeg forsøgt at fremhæve de store, klare Linjer der gaar gennem Blinkenbergs videnskabelige Arbejde og som fører til den forbavsende sene Kulmination af hans Produktion (om de Arbejder, tildels betydningsfulde, som jeg har maattet undlade at omtale, henvises til den vedføjede Bibliografi¹). Men for at forstaa hvad Blinkenberg har betydet for dansk Videnskab, maa man ogsaa vide hvad han har ydet gennem sin Undervisning i de Aar han var knyttet til Universitetet, først som Docent, senere (fra 1916) som Professor, indtil han i 1925 tog sin Afsked for helt at kunne hellige sig Arbejdet med Lindos-Publikationerne. Da han i 1911 blev indstillet til Docenturet i klassisk Arkæologi, blev det fremhævet hvilken Betydning det havde at han ogsaa havde Indsigt og praktisk Erfaring i nordisk Arkæologi. Dette Forhold kom ikke til at gøre sig gældende direkte i Blinkenbergs Undervisning da han, saa vidt jeg ved, i sin Universitetsundervisning altid har holdt sig til den klassiske Arkæologis Enemærker. Men indirekte kom det til at betyde meget. Den nære Berøring

¹ Artikler i Aviser, Konversationsleksika (de betydeligste af disse, om Grækenlands Religion og Kultus og om græsk Arkæologi, findes i Salmonsens Konversationsleksikon) o. lgn. er ikke medtaget. Naar intet andet er angivet, er København Udgivelsesstedet.

med Arbejdet i Marken var nemlig en af Aarsagerne til et meget fremtrædende Træk i hans Undervisning: man kunde altid mærke at den klassiske Fortid for ham ikke var noget fjært og ideelt, men noget der havde dyb Betydning fordi der, ogsaa i de smaa dagligdags Ting, er Sammenhæng mellem denne Fortid og den nordiske Fortid og det Land vi lever i i Dag.

Hans Elever var for en meget stor Del klassiske Filologer, og jeg tror ikke der er een af os der ikke har faaet stærke Indtryk og Impulser gennem Blinkenbergs Undervisning fordi vi, gennem Beskæftigelsen med selve de arkæologiske Objekter, fik placeret vor Forstaaelse af de mere abstrakte Kulturomraader der er Filologiens egentlige Omraade, paa en solid Basis og in concreto kunde lære at forstaa hvad Iagttagelse er. Blinkenberg lagde, som man kan tænke sig, et stort Arbejde i Forberedelsen til sine Forelæsninger og Øvelser, og hans Elever følte derfor altid en velgørende Tryghed ved at følge hans Vejledning. Og saa besad han den Egenskab der er saa vigtig for en Universitetslærer: Evnen til at koncentrere Opmærksomheden om en lille bitte Ting og dog just derigennem skærpe Sansen for Sammenhængen og de store Linjer. Og Baggrunden herfor var naturligvis at han ikke blot beherskede sit Fag i snævraste Forstand men ogsaa kunde skabe Liv og Sammenhæng ved sit Kendskab til den antikke Litteratur, ved sin Viden og Erfaring indenfor nordisk Arkæologi, og endelig ved sin levende Forstaaelse af saa mange, baade aandelige og materielle Sider af Hverdagslivet i et gammeldags dansk Milieu.

At Blinkenberg var en saa fremragende Universitetslærer fik særlig Betydning fordi det blev hans Lod at indføre Arkæologien som selvstændigt Fag ved Universitetet og faa den placeret paa den Maade der er naturlig og hensigtsmæssig ved et dansk Universitet. Ogsaa derigennem forberedte han Oprettelsen af en Lærestol i nordisk Arkæologi, det Fag hvis Trivsel i det hele laa ham saa stærkt paa Sinde. Og det er naturligt at det Festskrift hvormed han blev hyldet ved sin Firsarsfødselsdag udkom som et Bind af *Acta Archaeologica* og staar som et Monument for den Tak og den Respekt der skyldes ham baade af nordiske og af klassiske Arkæologer. Som klassisk Filolog er jeg taknemmelig for at have faaet denne Lejlighed til at give Udtryk for Taknemmelighed for det han har betydet ogsaa for den klassiske Filologi herhjemme.

I Videnskabernes Selskab, som Blinkenberg blev Medlem af i 1913, er der særlig Grund til at mindes hvad han har udrettet ved Rhodosekspeditionen og ved de vigtige Publikationer han har ladet fremkomme i Selskabets Skrifter, Oversigter, og Meddelelser. Men der er ogsaa Grund til at mindes hans Foredrag her. En Del af de tilstedeværende vil sikkert huske den Dag i 1941 da han forelagde sit store Indskriftværk. Man fik den Aften et stærkt Indtryk af en gammel men endnu stærk Mands Glæde og Stolthed over at have fulden et Storværk som virkelig var færdig, velgjort Arbejde og som vilde være til Ære for dansk Videnskab. Det blev den sidste Gang han talte her, og det varede ikke længe inden han blev svækket paa Sjæl og Legeme. Det var som følte han selv at nu havde han udrettet sin Pligt og nu var der ikke mere Arbejde der ventede paa ham. Hans sidste Tid var sørgelig. Den sidste Gang jeg saa ham laa han paa Hospitalet og havde kun momentvis Klarhed i sine Tanker. Jeg prøvede at udtrykke overfor ham den Taknemmelighed hans Elever følte overfor ham og den Beundring vi følte for den store Indskriftudgave der kronede hans Livsværk, og da jeg saa ogsaa kunde fortælle ham at et stort Hold af dygtige Unge for Tiden deltager i Øvelser over græsk Epigrafik, da talte han med stærk Bevægelse om at det altid havde været hans Bestræbelse at udrette noget der ikke var unyttigt og at han gerne vilde kunne tro at de Værdier han havde følt ved Oldtidsstudiet ikke blev glemt eller sat til Side. Jeg synes jeg har Ret til at bringe disse Ord videre her, som Vidnesbyrd om de Tanker der fyldte Blinkenberg i hans sidste Levetid, og om den stærke Ethos der var Drivfjederen til denne fremragende Videnskabsmands og Universitetslærers utrættelige Arbejde og virksomme Interesse for sit Fag og sine Elever.

Ære være hans Minde.

Publikationer af Chr. Blinkenberg.

1. *Udsigt over de nyere fortolkninger af carmen fratrum Arvalium* (kort Referat af Foredrag holdt d. $15/5$ 1884). I *Kort Udsigt o. d. phil.-hist. Samfunds Virksomhed*, 1885, S. 51—54.
2. *Om resterne af det sigmatiske aorist i latin* (kort Referat af Foredrag holdt d. $30/10$ 1884). I *Kort Udsigt o. d. phil.-hist. Samfunds Virksomhed*, 1886, S. 68—69.
3. *Om Ordet fej(g)*. I *Vor Ungdom*, 1896, S. 438—442.
4. (sammen med Dines Andersen) *Dansk lydskrift med hovedpunkterne af den danske lydlære. Med et forord af Vilh. Thomsen*. 1888.
5. *Sokrates's anklager i Xenofons erindringer om Sokrates*. I *Festskrift i Anledning af Borchs Kollegiums 200-Aars Jubilæum*, 1889, S. 285—312.
6. [Biografi af] *Carl Ludvig Müller*. I *Museum*, 1891, 2, S. 233—241.
7. *Eretriske gravskrifter*. = *Vid. Selsk. Skr.*, 6. R., hist. og philos. Afd. III, 2, 1891.
8. *Fra Epidaurus. Bemærkninger til de udgivne indskrifter*. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, Ny R., 10, S. 257—277.
9. *Asklepios og hans frænder i Hieron ved Epidaurus* [Doktordisputats], 1893.
10. *Nationalmuseet. Antiksamlingen. Vejledning for Besøgende* [Teksten forfattet af Chr. B.], 1893—99. (Samtidig i tysk Oversættelse. I 1918 ny Udgave; i 1919 i Tilslutning hertil fuldstændig Oversættelse ved Chr. B. af den lindiske Tempelkrønike.).
11. *Les inscriptions d'Epidaure*. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, 3. R., 3, 1894—95, S. 153—178.
12. [Anmeldelse af] Sam Wide, *Lakonische Kulte*. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, 3. R., 3, 1894—95, S. 40—44.
13. *Etruskisk kedelvogn funden ved Skallerup*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1895, S. 360—375. (Fransk Overs. i *Mém. d. Ant. du Nord*, 1896, S. 70—84).
14. *Præmykeniske oldsager. Bidrag til studiet af Grækenlands ældste kultur*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1896, S. 1—64. (Fransk Overs. i *Mém. d. Ant. du Nord*, 1896, S. 1—69).
15. *Epidaurische Weihgeschenke, I—IV*. I *Athen. Mitt.*, 23, 1898, S. 1—35; 24, 1899, S. 294—309 og S. 379—397.
16. *L'enlèvement d'Hélène représenté sur un lécythe protocorinthien*. I *Revue Arch.*, Sér., 2, 1898, S. 399—404.

17. *Skæftede stenaldersredskaber*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1898, S. 125—156. (Fransk Overs. i *Mém. d. Ant. du Nord*, 1898, S. 165—198).
18. *Romerske bronzekar med fabriksmærke. Romerske bronzestatuetter*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1900, S. 51—82. (Fransk Overs. i *Mém. d. Ant. du Nord.*, 1900, S. 297—311 og 1902, S. 1—19).
19. *Et attisk votivrelief*. I *Festskrift til J. L. Ussing*, 1900, S. 1—18. (I tysk Overs. i *Archäol. Stud.* [Nr. 23]).
20. *Un contrat de vente de l'époque ptolémaïque*. I *Vid. Selsk. Oversigt*, 1901, S. 119—126.
21. [Anmeldelse af] H. R. Hall, *The oldest civilization of Greece*. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, 3. R., 11, 1902—03, S. 74—76.
22. *Exploration archéologique de Rhodes (Fondation Carlsberg). Premier rapport*. I *Vid. Selsk. Oversigt*, 1903, S. 73—98.
23. *Archäologische Studien*, 1904.
24. *Exploration archéologique de Rhodes (Fondation Carlsberg). Troisième rapport*. (Afsnit III af Blinkenberg og Kinch, Afsnit IV af Blinkenberg). I *Vid. Selsk. Oversigt*, 1905, S. 29—125.
25. [Anmeldelse af] W. Judeich, *Topographie von Athen*. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, 3. R., 14, 1905—06, S. 164—171.
26. *Tordenvaabenet i kultus og folketro, en komparativ archæologisk undersøgelse*. = *Studier fra Sprog- og Oldtidsforsk.*, 79, 1909.
27. *The thunderweapon in religion and folklore, a study in comparative archaeology*, Cambridge 1911.
28. *Epinetron und Webstuhl*. I *Athen. Mitt.*, 36, 1911, S. 145—152.
29. *Tordenvåbenet i danske oldtidsfund*. I *Festskrift til H. F. Feilberg*, 1911, S. 58—71.
30. *La chronique du temple lindien (Exploration archéol. de Rhodes, Fondation Carlsberg, VI)*. I *Vid. Selsk. Oversigt*, 1912, S. 317—457.
31. *A propos des vases cyréniens*. I *Revue archéol.*, 4. Sér., 21, 1913, S. 418—19.
32. Ῥόδου κτίσται. I *Hermes*, 48, 1913, S. 236—249.
33. [Anmeldelse af] *Inscriptiones Graecae*, ed. O. Kern. I *Nord. Tidsskr. f. Philol.*, 4. R., 2, 1913—4, S. 175—177.
34. *Die lindische Tempelchronik, neu bearbeitet*. = *Kleine Texte f. Vorles. u. Übung.*, 131, Bonn 1915.
35. *Rhodische Urvölker*. I *Hermes* 50, 1915, S. 271—303.
36. *Mindre meddelelser om danske fund af græske og romerske oldsager*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1915, S. 165—173.
37. *Un bas-relief votif grec de la Glyptothèque Ny-Carlsberg*. I *Vid. Selsk. Oversigt*, 1916, S. 203—209.
38. Συμφαλίδες. I *Nord. Tidsskr. f. Filol.* 4. R., 5, 1916—17, S. 65—80.
39. *Søvn og død. Det antikke motiv i Thorvaldsens relief Natten*. I *Kunstmuseets Aarsskr.*, 1917, S. 131—154.
40. *Miraklerne i Epidaurus*. 1917.
41. *L'image d'Athana Lindia (= Lindiaca I)*. = *Vid. Selsk. hist.-filol. Medd.*, I, 2, 1917.
42. *Helene Kilde i de skiftende tiders lys*. I *Vor Tid*, 2, 1917, S. 97—125.

43. *Polykleitos*. I *Kunstmuseets Aarsskr.*, 1918, S. 125—160.
44. *Den knidiske Afrodite*. I *Kunstmuseets Aarsskr.*, 1920, S. 1—40 og 132—133.
45. *Hades's munding*. = *Vid. Selsk. hist.-filol. Medd.*, 2, 5, 1919.
46. *Kretisk seglring fra ældre mykenisk tid*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1920, S. 308—322.
47. *Den underjordiske basilika ved Porta Maggiore i Rom*. I *Architekten*, 1922, S. 277—296.
48. *Jærnets hjemstavn*. I *Aarb. f. nord. Oldk.*, 1923, S. 139—206. (Fransk Overs. i *Mém. d. Ant. du Nord*, 1925, S. 191—206).
49. *Le temple de Paphos*. = *Vid. Selsk. hist.-filol. Medd.*, 9, 2, 1924.
50. (sammen med K. Friis Johansen) *Corpus Vasorum Antiquorum. Danmark. Sous la direction de Chr. Blinkenberg*, Fasc. 1—6, Paris og Kbhvn., 1924—1939.
51. *Gorgone et lionne*. I *Rev. Archéol.*, 5. Sér., 19, 1924, S. 267—279.
52. *Lindiaca II—IV*. = *Vid. Selsk. hist.-filol. Medd.*, 11, 4, 1926.
53. *Fibules grecques et orientales*. = *Lindiaca V* = *Vid. Selsk. hist.-filol. Medd.*, 13, 1, 1926.
54. [Anmeldelse af] B. Laum, *Heiliges Geld og Das Eisengeld der Spartaner*. I *Gnomon*, 2, 1926, S. 102—109.
55. *Grækenlands forhistoriske Kultur*. I *De forhistoriske Tider i Europa, under Redaktion af K. Friis Johansen*, 1, 1927, S. 109—250. (Svensk Overs. i den samtidig i Sverrig udsendte Udgave).
56. *Zur Laokoongruppe*. I *Röm. Mitt.* 42, 1927, S. 177—192.
57. *Statuen med guldhovedet*. I *Danske Studier*, 1928, S. 97—113.
58. *Der panathenäische Siegespreis in einem Epigramm der Anthologie*. I *Hermes*, 64, 1929, S. 272—274.
59. *La déesse de Lindos*. I *Actes du 5. congrès intern. de l'hist. des religions à Lund*, Lund 1929, S. 181—183. (Sml. Nr. 60).
60. *La déesse de Lindos*. I *Arch. f. Religionswiss.*, 28, 1929, S. 154—165.
61. *Die dänischen Ausgrabungen in Lindos*. I *Arch. Inst. d. deutsch. Reiches, Berich. ü. d. Hundertjahrfeier*, Berlin 1930, S. 269—270.
62. *Gaurion, ein umgetäufte attischer Töpfer*. I *Hermes* 66, 1931, S. 119—122.
63. *Lindos. Fouilles et recherches 1902—1914 (Fondation Carlsberg)*. Par Chr. Blinkenberg et K. F. Kinch. I. *Fouilles de l'Acropole. Les petits objects*, par Chr. Blinkenberg, 1—2, Berlin 1931.
64. *Knidia. Beiträge zur Kenntnis der praxitelischen Aphrodite*. 1933.
65. *Apollon Hyperdexios dans le fronton ouest d'Olympie*. I *Annuaire de l'Institut de philol. et d'hist. orient.*, 2, Bruxelles 1933—34 (= *Mélanges Bidez*), S. 27—33.
66. [Anmeldelse af] Rich. Eilman, *Labyrinthos*. I *Gnomon*, 10, 1934, S. 295—298.
67. *Les prêtres de Poseidon Hippios, étude sur une inscription lindienne*. = *Lindiaca VI* = *Vid. Selsk. arch.-kunsthist. Medd.*, 2, 2, 1937.
68. *Triemiolia, étude sur un type de navire rhodien*. = *Lindiaca VII* = *Vid. Selsk. arch.-kunsthist. Medd.*, 2, 3, 1938.

69. *Deux documents chronologiques rhodiens.* = *Lindiacæ VIII* = *Vid. Selsk. arch.-kunsthist. Medd.*, 2, 4, 1938.
70. *Règlements de sacrifices rhodiens.* I Δράγμα (Festschrift Martin P. Nilsson), Lund 1939, S. 96—113.
71. *De danske udgravninger i Lindos.* I *Arkæol. og kunsthist. Afhdl. tilegnede Frederik Poulsen*, 1941, S. 1—14.
72. *Lindos. Fouilles et recherches (Fondation Carlsberg).* Par Chr. Blinkenberg et K. F. Kinch. II. *Fouilles de l'Acropole. Inscriptions publiées en grande partie d'après les copies de K. F. Kinch par Chr. Blinkenberg*, 1—2, Berlin og Kbhvn., 1941.

UDDRAG AF REGNSKABET

FOR AARET 1947

Indtægt.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. <i>Beholdning fra forrige Aars Regnskab:</i>				
Kassebeholdning	95874	03
2. <i>Renteindtægt m. m.:</i>				
a. Rente af Obligationer	27503	27		
b. Rente af Indskud i Bank	390	10	27893	37
3. <i>Statstilskud i Kalenderaaret 1947</i>	38675	00
4. <i>Bidrag ifølge statutmæssig Bestemmelse:</i>				
a. til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	00		
fra Etatsraad Schou og Hustrus Legat ...	100	00		
b. Til videnskabelige Formaals Fremme:				
det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
Aaret 1946 (udbet. Juni 1947)	5147	84		
c. Fra Carlsbergfondet	20000	00		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring				
om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
Rente af 120200 Kr. Østift. Krdf. Oblig. ...	4364	42		
e. F. J. Ørnborg's Legat	2000	00	32012	26
5. <i>Salg af Selskabets Publikationer</i>	10257	96
6a. <i>Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets</i>				
<i>internationale Forbindelser</i>	10000	00
6b. <i>Bidrag fra Carlsbergfondet</i>	20000	00
7. <i>Tilfældige Indtægter:</i>				
Udtrukne Obligationer	73000	00
Samlet Indtægt	307712	62

Udgift.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
<i>1. Selskabets Bestyrelse:</i>				
a. Løn til Embedsmænd, Fuldmægtig og Medhjælper m. m.	27500	00		
b. Selskabets Møder	4109	77		
c. Rengøring	1971	87		
d. Kontor og Oplag	5209	04		
e. Porto	1744	81		
f. Forsikring	93	75	40629	24
<i>2. Selskabets Publikationer:</i>				
a. Oversigten	3497	24		
b. Meddelelserne og Skrifterne:				
α. Af Selskabets Midler	38721	03		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag	4000	00	46218	27
<i>3. Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat</i>				
	1500	00
<i>4. Understøttelse til Skrifflers Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:</i>				
a. Af Selskabets Midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag: Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie	1400	00	1400	00
<i>5. Selskabets internationale Forbindelser:</i>				
a. Kontingent til internationale Sammenslutninger for Aaret 1947	4307	28		
b. Rejseudgifter til Selskabets Delegerede ...	3134	00		
c. Concordance and Indices of the Arabian traditional literature	600	00	8041	28
Overføres	97788	79

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
	Overført	97788	79
6. <i>Pengepræmier og Medailler:</i>					
a. Præmier af Legaterne:					
	Af Thott's Legat	»	»		
	Af Classen's Legat	»	»		
b. Medailler og Pengepræmier af Selskabets					
	Kasse	2000	00		
c. F. J. Ørnborg's Legat for 1947					
		2000	00	4000	00
7. <i>Udgifter til Istandsættelser og Anskaffelser</i>					
		201	59
8. <i>Indkøb af Obligationer</i>					
		202209	52
9. <i>Beholdning ved Aarets Slutning:</i>					
	Kassebeholdning	3512	72
	Samlet Udgift	307712	62

Regnskab for Bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse:

Beholdning ultimo 1946 Kr. 2576,50	Udgifter 1947 Kr. 5400,00
Bidrag indgaaet 1947 . . . - 5147,84	Beholdning ultimo 1947 - 2324,34
Kr. 7724,34	Kr. 7724,34

Regnskab for Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets internationale Forbindelser:

Beholdning ultimo 1946. Kr. 4908,85	Kontingentudgifter til
Bidrag indgaaet 1947 . . . - 10000,00	Unions for 1947 Kr. 4307,28
	Rejseudgifter 1947 til
	Selskabets Delegerede - 3134,00
	Bidrag til Concordance etc. - 600,00
	Beholdning ultimo 1947 - 6867,57
Kr. 14908,85	Kr. 14908,85

Opsamlet af Legaterne:

	Thott's Legat	Classen's Legat	Schou's Legat	Ørnborg's Legat
Beholdning ultimo 1946	1000 Kr.	3400 Kr.	2100 Kr.	» Kr.
Bidrag for 1947	200 -	400 -	100 -	2000 -
Pengepræmier udbetalt 1947	» -	» -	» -	2000 -
Beholdning ultimo 1947	1200 Kr.	3800 Kr.	2200 Kr.	» Kr.

Formueopgørelse pr. 31. December 1947.

I. Værdipapirer lydende paa Selskabets Navn (herunder

Thott's Legat paa 5000 Kr.):

8000	Kr. danske Statsobl. 1894	à 3 ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	Kr.	6 340,00
21000	- danske Statsobl. 1941/66	à 4 ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	-	21 105,00
83000	- - - 1944/84	à 4 ⁰ / ₁₀₀	-	-	83 415,00
38000	- konv. danske Statsobl. 1919	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	-	39 520,00
125700	- Husejer Kreditk. Obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	-	116 272,50
175000	- Østift. Kreditf. Obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	-	-	161 910,00
207000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	-	-	207 115,00
3000	- - - -	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	-	-	3 082,50
49000	- Jydske Land. Krdf. Obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	-	-	46 340,00
4000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	-	-	3 990,00
20000	- - - -	à 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	-	-	20 500,00
55000	- Kbhvns. Kreditf. Obl.	à 4 ⁰ / ₁₀₀	-	-	54 862,50
20000	- Nyjydske Købstads Krdf. Obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	-	-	18 250,00

 Ialt 808700 Kr. nominelt, til Kursværdi Kr. 782 702,50

II. J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Professor,

Dr. med. & phil. Julius Thomsen:

95200	Kr. Østift. Kreditf. Obl.	à 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	Kursværdi	Kr.	91 798,00
25000	- - - -	à 4 ⁰ / ₁₀₀	-	-	24 855,00

 120200 Kr. nominelt, til Kursværdi Kr. 116 653,00

III. Kassebeholdning Kr. 3 512,72

I ovenstaaende Formueopgørelse er inkluderet Beholdning af Bidrag fra den Hielmstjerne-Rosencroneske Stiftelse Kr. 2 324,34, Beholdning af Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet Kr. 6 867,57 samt opsamlede Bidrag til Prisopgaver for Legaterne Kr. 1200 + Kr. 3 800 + Kr. 2 200.

Regnskabet er revideret af Selskabets Revisorer og godkendt af Kassekommissionen.

D. 2. April 1948.

N. E. Nørlund.

Kassekommissionens Formand

BUDGET

FOR AARET 1948

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Indtægt.				
1. Beholdning:				
a. Kassebeholdning				
b. Gulmedailler				
2. Renteindtægt m. m.:				
a. 8000 Kr. Danske Stats Oblig. à 3 pCt.	240	»		
104000 - do. do. à 4 -	4160	»		
38000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	1710	»		
125700 - Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	4399	50		
215000 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	7525	»		
157000 - do. do. à 4 -	6280	»		
3000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	135	»		
50000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1750	»		
4000 - do. do. à 4 -	160	»		
26000 - do. do. à 4 ¹ / ₂ -	1170	»		
55000 - Københavns Krdf. Oblig. à 4 -	2200	»		
20000 - Ny jyske Købst. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	700	»		
b. Rente af Indskud i Bankerne	200	50		
3. Forventet Statstilskud	30630	»
			41175	»
4. Bidrag ifølge statutmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige Formaals Fremme:				
Det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag for Aaret 1947	5000	»		
c. Fra Carlsbergfondet	20000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente 3 ¹ / ₂ pCt. af 95200 Kr. og 4 pCt. af 25000 Kr. Østif. Krdf. Oblig.	4332	»		
e. Pastor emer. F. J. Ørnborgs Legat	2000	»		
			31832	»
5. Salg af Selskabets Publikationer	6000	»
6. a. Forventet Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet	10000	»
b. Bidrag fra Carlsbergfondet	20000	»
Samlet Indtægt	139637	»

	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Udgift.				
1. Selskabets Bestyrelse:				
a. Lønninger m. m.	28000	»		
b. Selskabets Møder	3500	»		
c. Rengøring	2000	»		
d. Kontor og Oplag	6000	»		
e. Porto	2500	»		
f. Forsikring	1750	»		
			43750	»
2. Selskabets Publikationer:				
a. Oversigten	8000	»		
b. Meddelelserne og Skrifterne m. m.:				
α. Af Selskabets Midler	65500	»		
β. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag ...	4000	»		
			77500	»
3. Til Raadighed for Selskabets Præsident fra				
<i>J. P. Suhr & Søns Legat</i>	1500	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:				
a. Af Selskabets Midler	»	»		
b. Af det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk				
Privateje bevarede Kilder til dansk Historie...	1400	»	1400	»
5. Selskabets internationale Forbindelser:				
a. Kontingent til internationale Sammenslutninger	5800	»		
b. Rejser	4200	»	10000	»
Overføres	134150	»

Udgift.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
	Overført...	134150	»
6. <i>Pengepræmier og Medailler:</i>					
a. Præmier af Legaterne:					
	Af Thott's Legat	»	»		
	Af Classen's Legat.....	»	»		
	Af Schou's Legat.....	»	»		
b. Medailler og Pengepræmier af Selskabets Kasse					
	c. Ørnborg's Legat.....	2000	»	2000	»
7. <i>Udgifter til Istandsættelser og Anskaffelser</i>					
	8. <i>Indkøb af Obligationer</i>	1500	»
	9. <i>Beholdning til Raadighed</i>	1987	»
	Samlet Udgift	139637	»

Af disse Udgifter er 1 a fast, 1 b—f, 2 a—b samt 5 a og b kalkulatoriske (5 a dog fast i udenlandsk Valuta). De øvrige Bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig Bevilling af Selskabet.

Det Hielmstjerne-Rosencroneske Bidrag.

	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1948 ca.	2300	»
Bidraget for 1947 ca.	5100	»
	7400	»
Budgetteret Udgift.....	5400	»
Beholdning ved Aarets Udgang ca.	2000	»

Bidrag fra Legaterne til Præmier.

	Thott's Legat		Classen's Legat		Schou's Legat	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1948.....	1200	»	3800	»	2200	»
Bidraget for 1948	200	»	400	»	100	»
	1400	»	4200	»	2300	»
Budgetteret Udgift.....	»	»	»	»	»	»
Beholdning ved Aarets Udgang	1400	»	4200	»	2300	»

PRISOPGAVE

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATEMATISKE KLASSE

OPGAVE FOR DET CLASSENSKE LEGAT

(PRIS KR. 4000)

Kløveraalen, Nematoden *Tylenchus dipsaci* var., er en farlig Snylter i dansk Landbrug. Den fremkalder store Ødelæggelser ikke mindst i Rødkløvermarker, men ogsaa hos Hvidkløver, Alsikekløver og Lucerne. Der er Sandsynlighed for, at der findes forskellige biologiske Racer af Kløveraal, som er tilpassede til hver sin Planteart, men der savnes paa dette Omraade en Viden, som er nødvendig for en rationel Bekæmpelse af Snylteren.

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab udsætter derfor følgende Prisopgave:

Der ønskes foretaget Undersøgelser til Belysning af Kløveraalens Biologi. Særlig ønskes det klarlagt, om der findes biologiske Racer, der er tilpassede til henholdsvis Rødkløver, Hvidkløver, Alsikekløver og Lucerne.

Besvarelser af Opgaven kan være affattet i det danske, norske, svenske, engelske, franske eller tyske Sprog. De betegnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages af en forsegleet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stilling og Bopæl, og som bærer samme Motto. Intet af Selskabets indenlandske Medlemmer kan konkurrere til den udsatte Prisbelønning.

Besvarelserne indleveres senest den 31. December 1949 til *Selskabets Sekretariat, Ny Vestergade 23, København V.*

Af enhver Prisbesvarelse opbevarer Selskabet eet Eksemplar.

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie.

Beretning om Virksomheden i 1947.

Af Udvalgets Medlemmer er Lensgreve, Kammerherre, Hofjægermester Frederik (Frits) Ahlefeldt Laurvig afgaaet ved Døden 25. Maj 1947. Lensgreve Kaj Ahlefeldt Laurvig er derefter indtraadt i Udvalget.

Lensgreve Frits Ahlefeldt Laurvig der gennem mange Aar havde været Medlem af det Udvalg, som har bistaaet Kommissionen i dens Arbejde, var ikke blot frugtbar slægtshistorisk Forfatter, men omfattede med levende Interesse det store Ahlefeldtske Gods- og Privatarkiv paa Tranekjær, som han holdt vel ordnet og i vidt Omfang havde benyttet ved sine Skrifter.

Efter at hans Brodersøn Lensgreve Kaj Ahlefeldt Laurvig har overtaget Grevskabet Langeland, vil hele det Arkiv, der beror paa Tranekjær, blive omhyggeligt opbevaret paa dette Slægten Ahlefeldts Hovedsæde. Der vil ved Henvendelse til Ejeren blive Adgang til at benytte det i videnskabeligt eller tilsvarende Øjemed.

Bestræbelserne for at udvide og konsolidere Erhvervsarkivet i Aarhus, ved hvilket Kommissionen medvirker, er fortsat paa frugtbringende Maade.

Efter Forhandlinger med Det konservative Folkeparti er i Rigsarkivet deponeret en Række Arkivalier vedrørende Højres og Det konservative Folkepartis Virksomhed og Forhandlinger i Aarene fra 1885 til 1934, af stor Betydning for Danmarks politiske Historie.

Under Kommissionens nu snart 25-aarige Virksomhed er Eftersøgning af skriftlige Kilder til dansk Historie i Hovedsagen

sket ved Henvendelse til Enkeltpersoner eller paa Steder, hvor man havde direkte Anledning til at formode, at Kildematerialet var opbevaret. Ved Bistand fra det Udvalg af Godsejere og andre, som gennem Aarene har været Kommissionen behjælpelig og ved Drøftelser med mange Interesserede, er en stor Del af dette fremdragne Materiale blevet sikret. Som nævnt i tidligere Beretninger har Kommissionen ogsaa ment det formaalstjenligt ved en systematisk Henvendelse at inddrage videre Kredse i Arbejdet for de skriftlige Kilders Bevarelse. I Nordslesvig og enkelte andre Landsdele er dette med Udbytte sket.

I April 1947 blev denne Virksomhed nærmere udformet; en Skrivelse blev udsendt til alle lokale historiske Samfund saavel som til Museer i Købstæder eller paa Landet med Opfordring til at foretage Indsamlingsarbejde, eventuelt ved Møder i de forskellige Foreninger og Henvendelser til Sognerepræsentanter. For at oplyse om den almindelige historiske Baggrund for en saadan Indsamling og om de Arkivalier, der især maatte have Betydning, udsendte Kommissionen samtidig en af Landsarkivar Johan Hvidtfeldt i Viborg affattet Redegørelse. En væsentlig Del af det Materiale, der maatte blive fremdraget, vil formentlig være af mindre Omfang og vil antagelig først komme til de lokalhistoriske Foreninger eller Museer, men efter fornøden Gennemgang og Udskillelse af uvæsentligt gaa til Landsarkiverne eller Rigsarkivet.

Ved Møder i Dansk Historisk Fællesforening i de enkelte lokalhistoriske Samfund eller disses Bestyrelser saavel som i Museumsbestyrelser drøftes nu denne Sag. Under den sidste Menneskealders rige Udvikling af lokalhistorisk Arbejde, Stiftelse af Foreninger og Museer er der ofte indsamlet historisk vigtige Arkivalier af almindelig Interesse; det har de allerfleste Steder mødt Forstaaelse, naar Kommissionen har gjort opmærksom paa, at slige Arkivalier ikke bør forblive spredt, men bedst vil komme Forskningen til Gode ved at overgives til Landsarkiverne eller Rigsarkivet.

Kommissionens Formand og Sekretær har i Maj 1947 foretaget en ny kortere Rejse til Sydslesvig og Holsten for at undersøge, hvad der i visse slesvigske eller holstenske Privatarkiver, særlig paa nogle adelige Gaarde, findes af særlig Betydning for dansk Historie og nu henligger under uheldige Forhold,

saaledes at man fra dansk Side kunde yde en Haandsrækning til deres Sikring.

Eftersøgt er Papirer efterladt af Konsistorialraad Hans Gram Bechmann (1759—1836) med det Resultat, at alt væsentligt af dette Efterladenskab formentlig er gaaet til Grunde.

Ved velvillig Bistand af Fuldmægtig Willy Bodenhoff har Kommissionen til Rigsarkivet faaet overdraget den i Hr. Bodenhoffs Eje værende Samling af værdifulde Dagbøger og Breve efterladt af Generalmajor Frederik Gotthold Müller (1795—1882) og ligeledes opnaaet Tilsagn om, at Samlinger, Optegnelser og Breve vedrørende Familien Bodenhoff ved testamentarisk Bestemmelse paa et senere Tidspunkt vil blive sikret i Rigsarkivet.

Til Det kgl. Bibliotek er overdraget en Samling af Kunstmaler Peter Hansens (1868—1928) Papirer, væsentlig Korrespondancer mellem Peter Hansen og en Række samtidige betydende danske Malere.

Plantagebestyrer Torben Krabbe har gennem Kommissionen til Rigsarkivet overdraget Optegnelser og Breve efterladt af hans Bedstefader, Juristen og Politikeren, Kammerherre Christopher Krabbe (1833—1913). Dette betydelige Privatarkiv indeholder værdifulde Optegnelser vedrørende saavel Krabbes Privatforhold som hans mangesidede offentlige Virksomhed som Journalist, Embedsmand, Rigsdagsmand og Minister. Optegnelserne støttes ved samtidige Breve bl. a. mange Breve fra Krabbe til hans Hustru, Malerinden Marie Dorothea, f. Boesen (1837—1918) med Oplysninger og Udtalelser om den politiske Virksomhed, Samtaler med ledende Personligheder etc. De selvbiografiske Optegnelser giver Bidrag bl. a. til Forstaaelsen af de forskellige Venstrepartiers Politik ca. 1864—1912 og af Krabbes Forhold som Justitsminister i det første Ministerium Zahle 1909—10.

Til Det kgl. Bibliotek er ved velvillig Bistand af Dommer Ove Krarup overdraget en mindre, men meget værdifuld Samling Breve til og fra Præsten Dr. theol. F. C. Krarup (1852—1931) med Bidrag til Belysning af dennes Personlighed og aandelige Strømninger i Samtiden.

Med Maleren Johannes Larsen (f. 1867) er forhandlet om Overdragelse af hans store omfattende Brevveksling med danske Kunstnere og Forfattere.

Eftersøgning er foretaget efter Papirer og Breve efterladt af Gaardejer i Nordborg Nis Nissen (1862—1947), der i mange Aar var stærkt fremtrædende i de danske Nordslesvigeres nationale og kulturelle Kamp.

Redaktør Hendrik Steins (1874—1944) efterlodte Papirer er ved Enkefru Olga Stein og Redaktør Koch-Jensen overdraget til Rigsarkivet. Samlingen, der indeholder vigtige Bidrag til den sidste Menneskealders politiske Historie, er indtil videre utilgængelig.

Fra Fru Højesteretsdommer Eva Drachmann-Bentzon f. Weis har Kommissionen modtaget en Samling Familiepapirer mest vedrørende Møller i Aarhus Andreas Severin Weis (1815—89) og Hustru Bertha, f. Schönheyder og deres Familiekrede. Efter Ordning og Registrering vil Brevene blive overdraget til Rigsarkivet.

Ved forskellige Undersøgelser er konstateret, at et stort Arkiv, der indtil 1915 fandtes paa Dronninglund, Hjørring Amt, efter Ejerskifte omkring nævnte Aar er fjernet fra Gaarden og formodes at være tilintetgjort.

Godsejer Vagn Aage Hansen, Henrikseje pr. Randers, har gennem Kommissionen til Rigsarkivet overdraget Dokumenter vedrørende Gaardene Julianelyst og Urup, Østbirk Sogn, Aarhus Amt. Tidligere er af Hofjægermester P. A. Lund, Lerchenborg, til Landsarkivet i Viborg overgivet tilsvarende Arkivalier vedrørende Julianelyst.

Hofjægermester Niels Juel, Hverringe ved Kerteminde, og Hofjægermester Gregers Juel, Juelsberg, har gennem Kommissionen i Landsarkivet i Odense til Brug for den historiske Forskning deponeret Arkivalier vedrørende henholdsvis Hverringe og Juelsberg Godser.

Paa Börringekloster i Skaane er ved venlig Imødekommenhed af den nuværende Ejer, Greve Corfitz Beck-Friis, undersøgt det Beck-Friiske Familiearkiv, der blandt meget andet indeholder en værdifuld Samling velordnede Breve og andre Papirer vedrørende Danmarks ældre og nyere Historie.

Paa Huseby Bruk i Smaaland findes et stort og værdifuldt Bibliotek med Breve og andre Papirer efterladt af Samleren, Sprog-, Folkeminde- og Runeforskeren, Professor ved Københavns Universitet George Stephens (1813—95). I 1926 blev

disse Samlinger gennemset af senere Overbibliotekar Dr. Lauritz Nielsen. En fornyet Undersøgelse har ved Imødekommenhed af den nuværende Ejer, Frk. Florence Stephens, i 1936 og senest i 1947 kunnet foretages af de righoldige Samlinger under særligt Hensyn til, hvad der maatte findes af Bidrag til Belysning af George Stephens' Deltagelse i skandinaviske Rørelser og Forbindelse med danske Politikere.

Kommissionen har i 1947 raadet over Kr. 7.879,42.

Fra Videnskabernes Selskab er modtaget Kr. 1.400,00. Fra Carlsbergfondet Kr. 2.000,00 og som Bevilling paa Finansloven Kr. 3.000,00. Renter har udgjort Kr. 9,65 og fra 1946 har Kommissionen haft en Kassebeholdning paa Kr. 1.469,77.

Udgifterne har beløbet sig til Kr. 7.381,28. Sekretærhonorar 1.200,00, til Papir, Porto, Telefon, Forsendelse af Arkivalier, Af-skrivninger m. m. Kr. 821,19. Tilsyn med Ordningsarbejder Kr. 400,00, Rejser, Ordning og Registrering Kr. 4.960,08. Aaret sluttede med en Kassebeholdning paa Kr. 498,15.

København, April 1948.

AAGE FRIIS.

AXEL LINVALD.

POUL NØRLUND.

R. ROSENDAL

II.

„Grosserer A. Collstrop's
Hjem for en dansk Videnskabsmand.“

Beretning for 1947

afgivet af Martin Knudsen, Formand i Bestyrelsen.

»Lundehave« har været beboet af Professor, Dr. phil. & theol. Vilhelm Grønbech.

Bestyrelsen har fra 1. Januar 1947 overdraget Videnskabernes Selskabs Sekretariat alle Forretninger knyttet til Driften af »Lundehave«.

Regnskabsoversigt for 1947.

Indtægt.

Kassebeholdning pr. 1. Januar 1947	Kr.	962,68
Renter af Obligationer:		
300.000 Kr. 4 $\frac{1}{2}$ % konv. danske Statsoblig.	Kr.	13.500,00
10.400 » 4 % Østifternes Kreditf. Oblig.	»	416,00
19.600 » 4 % Østift. Husm. Kreditf. Oblig.	»	784,00
		<hr/>
Rente paa Postgirokonto	»	1,92
Erstatninger i Anledn. af tysk Beslaglæggelse	»	6.843,90
Udtrækning af Obligationer	»	10.200,00
		<hr/>
	Ialt Kr.	32.708,50

Udgift.

Udbetaling til Prof. Vilh. Grønbech $\frac{1}{2}$ 1947— $\frac{31}{1}$ 1948	Kr.	7.200,00
Løn til Gartner J. Christiansen for 1947	»	5.400,00
Pension til fh. Gartner P. Sørensen for 1947	»	1.500,00
Skatter og Afgifter	»	1.568,81
Forsikringspræmier	»	959,55
Til Bygninger med Inventar og Haven	»	961,72
Depotafgift, Postgiro o. a.	»	65,38
Honorarer for Administration, Revision og Arkitekttilsyn	»	420,00
Køb af Obligationer	»	9.672,03
Beholdning paa Postgirokonto	»	4.961,01
		<hr/>
	Ialt Kr.	32.708,50

Status pr. 31. December 1947.

Aktiver.

Ejendommen vurderet til Ejendomsskyld	Kr. 125.000,00
Indbo	» 12.109,60
4 ¹ / ₂ 0/0 konv. danske Statsoblig. (Genforeningslaan), nom.	» 294.000,00
4 0/0 Østifternes Kreditforenings Oblig. 14. Serie »	» 6.200,00
3 ¹ / ₂ 0/0 Østifternes Kreditforenings Oblig. 16. Serie »	» 10.200,00
4 0/0 Østifternes Husm. Kreditf. Oblig. 6. Serie »	» 19.600,00
Beholdning paa Postgirokonto	» 4.961,01
	<u>Ialt Kr. 472.070,61</u>

Passiver.

Kapital	Kr. 437.109,60
Reservefond	» 30.000,00
Kassebeholdning til Disposition	» 4.961,01
	<u>Ialt Kr. 472.070,61</u>

Regnskabet er revideret paa Undervisningsministeriets Foranstaltning.

III.

„Emil Herborg's Legat.“
Beretning for 1947.

I Aaret 1947 er udbetalt fire Legatportioner hver paa 150 Kr. maanedlig, til:

Mag. scient. K. Gyldenkærne	i 12 Maaneder	
Cand. mag. H. Højgaard Jensen	i 12	—
Mag. scient. Poul Helveg Jespersen	i 12	—
Cand. mag. Erik Gotfred Jørgensen	i 12	—

Regnskabsoversigt for 1947.

Indtægt.		Udgift.	
Kassebeholdning	Kr. 6.170,53	Udbetaling af 4 Legat-	
Renter af Obligationer ..	- 7.565,00	portioner	Kr. 7.200,00
Renter paa Bankbog ...	- 27,89	Udbetalt i Henhold til	
Udtrækning af Obligationer	- 4.000,00	Fundatsens § 8	- 600,00
		Administration	- 365,85
		Indkøb af Obligationer ..	- 3.834,85
		Kassebeholdning	- 5.762,72
	<u>Kr. 17.763,42</u>		<u>Kr. 17.763,42</u>

Formue pr. 31. December 1947.

3 ¹ / ₂ 0/0 Obligationer, nom.....	Kr.	44.000,00
4 0/0 » »	-	26.000,00
4 ¹ / ₂ 0/0 » »	-	110.000,00
Kassebeholdning	-	5.762,72
		<u>Kr. 185.762,72</u>

Januar 1948.

Paa Bestyrelsens Vegne
NIELS BOHR.

Revisionspaategning:

Regnskabet er revideret af undertegnede Revisorer i Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Beholdningerne er eftersat, og Regnskab og Beholdninger er fundet i Orden.

København, den 19. Marts 1948.

CARSTEN HØEG.

BØRGE JESSEN.

IV.

„Niels Bohr Legatet.“
Uddrag af Regnskab for 1947.

Indtægt.

1. Kassebeholdning ult. 1946	Kr.	29.992,13
2. Renter af Obligationer og Bankkonto.....	-	12.526,69
3. Udtrukne Obligationer	-	86.008,99
		<u>Samlet Indtægt... Kr. 128.527,81</u>

Udgift.

1. Udbetalinger ved Professor Niels Bohr.....	Kr.	15.000,00
2. Indkøb af Obligationer	-	81.646,57
3. Kassebeholdning ult. 1947	-	31.881,24
		<u>Samlet Udgift... Kr. 128.527,81</u>

Formue pr. 31. December 1947.

310.000 Kr. Kreditforeningsobl. à $3\frac{1}{2}$ 0/0, Kursværdi	Kr. 283.380,00
66.000 » » » à 4 0/0 »	- 65.445,00
<hr/>	
376.000 Kr. nominelt, til Kursværdi	Kr. 348.825,00
Kassebeholdning ult. 1947	- 31.881,24
<hr/>	
	Kr. 380.706,24
<hr/>	

Revisionspaategning:

Regnskabet er revideret og Beholdningen forefundet.

København den 17. Marts 1948.

CARSTEN HØEG.

BØRGE JESSEN.

V.

„Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat.“

Beretning for 1947—48.

Angaaende Fundatsen for Legatet og Tillæg til Selskabets Forretningsorden vedrørende Legatet henvises til Oversigt over Selskabets Virksomhed 1946—47, Side 41 og 49.

Selskabet modtog i Januar 1947 de Legatet tilhørende Midler. Til Bestyrelse af Legatet nedsatte Selskabet et Udvalg bestaaende af J. Brøndum-Nielsen, Knud Jessen og Poul Johs. Jørgensen. Efter sidstnævntes Død valgtes Jakob Nielsen i hans Sted.

Legatet blev første Gang opslaaet ledigt i Marts 1948. Efter Udvalgets Indstilling vedtog Selskabet i April 1948 følgende Bevillinger af de disponible Legatmidler:

Dr. phil. Anders Bjerrum	Kr. 1.800,00
Cand. mag. Aage Kabell	- 1.800,00
Stud. mag. Knud Andersen	- 300,00
Cand. mag. Kjeld Holmen og cand. mag. Tyge Christensen i Forening	- 500,00
Dr. phil. Thorvald Sørensen	- 600,00

Ialt... Kr. 5.000,00

De to første Bevillinger vedrører Dansk Sprog, de tre sidste den danske Flora.

April 1948.

J. BRØNDUM-NIELSEN. KNUD JESSEN.

JAKOB NIELSEN.

Regnskab for 1947.

Legatets Arvepart af mag. art. Marcus Lorenzen's Bo beløb sig til Kr. 159.568,20. Herfra fragik Arveafgift Kr. 14.359,50 + Gebyr Kr. 63,00, saaledes at Legatets Formue ved Overdragelsen i Januar 1947 udgjorde Kr. 145.145,70. Hovedparten af Formuen bestod i Værdipapirer til en nominal Værdi af Kr. 140.932,00.

Indtægt.

Kontant Beholdning ved Legatets Overdragelse	Kr.	2.035,68
Renter af Obligationer og Bankindestaaende	-	6.305,14
Udtrukne Obligationer.....	-	10.700,00
		<hr/>
Samlet Indtægt....	Kr.	19.040,82

Udgift.

Indkøb af Obligationer.....	Kr.	10.433,67
Kassebeholdning.....	-	8.607,15
		<hr/>
Samlet Indtægt....	Kr.	19.040,82

Formue pr. 31. December 1947.

14.400 Kr. danske Statsobl. à 2 $\frac{1}{2}$ % (Stabiliseringslaan), Kursværdi	Kr.	7.236,00
5.000 Kr. Kreditforeningsobl. à 5 % Kursværdi	-	5.200,00
23.200 - » à 4 $\frac{1}{2}$ % »	-	23.838,00
20.000 - » à 4 % »	-	19.663,50
4.000 - » à 3 $\frac{1}{2}$ % »	-	3.700,00
47.700 - Hypotekforeningsobl. à 4 $\frac{1}{2}$ % »	-	48.415,50
16.632 - Bankhæftelsesobl. à 4 % »	-	16.632,00
10.000 - Aktier i Kbhvns. Handelsbank »	-	15.475,00
		<hr/>
140.932 Kr. nominelt til Kursværdi.....	Kr.	140.160,00
		<hr/>
Kassebeholdning....	-	8.607,15
		<hr/>
	Kr.	148.767,15

Regnskabet er revideret og Beholdningen forefundet.

København, den 17. Marts 1948.

CARSTEN HØEG.

BØRGE JESSEN.

VI.

**Kommissionen for
Corpus Lexicographorum Graecorum.****Beretning for 1947.****Hesychios.**

Udgiver: Prof. Dr. Kurt Latte, Göttingen.

Efter en længere Afbrydelse kunde Arbejdet paany optages, idet Udgiveren under et flere Maaneders Ophold i København blev i Stand til ved Hjælp af det dør forhaandenværende Materiale at klare de sidste endnu tilbagestaaende Tvilsspørgsmaal angaaende Forholdet mellem de forskellige Haandskrifter af Kyrillos' Lexikon, som har Betydning for Hesychios, særlig mellem et Haandskrift i København og et, der findes i Messina. Endvidere foretoges for 2. Binds Vedkommende en Sammenligning mellem Hesychios' Text og Kyrillos-Haandskrifterne indtil Slutningen af Bogstavet E. Resultatet af disse Undersøgelser har Udgiveren efter sin Hjemkomst indarbejdet i Indledningen, som dermed er trykfærdig. Efter at endelig det allerede afsluttede Manuskript til 1. Bind er blevet forøget med de Tilføjelser, som de sidste Aars Studier har nødvendiggjort, behøves der kun et sidste Gennemsyn, for at dette Bind kan være trykfærdigt. Hvornaar Trykningen kan paabegyndes, afhænger af, om der kan skaffes de fornødne Bevillinger hertil.

København og Göttingen, i Februar 1948.

K. BARR.

CARSTEN HØEG.

KURT LATTE.

HANS RÆDER.

Kommissionen for Monumenta Musicae Byzantinae.

Beretning for Aarene 1943—1948.

Som meddelt i Kommissionens forrige Beretning (fra Maj 1943, *Oversigt* 1943, S. 124—31) blev Arbejdet her i Landet med *Monumenta Musicae Byzantinae* afbrudt i December 1940. I Efteraaret 1945 blev Forbindelsen med Medarbejderne i England og Amerika genoptaget. Det viste sig, at baade Professor Tillyard og Professor Wellesz og Dr. Zuntz ogsaa i Krigsaarene havde haft Mulighed for at fortsætte deres videnskabelige Arbejde, omend med store Afbrydelser og under meget vanskelige Forhold. Baade Tillyard og Wellesz havde afsluttet Arbejder, der var beregnet til Udgivelse i København indenfor *Monumenta's* Rammer, og Dr. Zuntz havde fortsat Kollationeringen for Udgaven af Prophetologiet. I 1942 havde Lederen af det Byzantinske Institut i Boston, Professor Th. Whittemore, tilbudt at trykke et af Tillyard's og et af Wellesz' Arbejder i Amerika for Midler, som det af ham ledede Institut vilde stille til Raadighed. Der foregik en Række Forhandlinger herom i London, og Sagen blev ogsaa forelagt for den fungerende Præsident for Union Académique Internationale, Professor Leland, U.S.A. Man var fra alle Sider enig om Ønskeligheden af, at Arbejdet ikke skulde gaa helt i Staa, trods Afbrydelsen af Forbindelsen med Danmark, men man var ogsaa ivrig for at undgaa at gaa det danske Videnskabernes Selskabs Interesser for nær. Sagen trak imidlertid i Langdrag, da de amerikanske Trykkerier var overbelastede med Statsopgaver, og da Professor Høeg i Efteraaret 1945 mødtes med Tillyard og Wellesz og Whittemore i Oxford, var man endnu ikke begyndt med Trykningen af de to Bind. Da det imidlertid var overordentlig værdifuldt at faa denne Støtte fra amerikansk Side, blev der truffet Aftale med Professor Whittemore om, hvordan Samarbejdet bedst kunde ordnes: der skulde etableres en særlig *American Series*, foreløbig omfattende de to nævnte Bind, men Hovedredaktionen, det ydre Udstyr, Abonnement, og Distribution gennem Munksgaards Forlag skulde være det samme for den amerikanske Serie som for *Monumenta's* øvrige Publikationer. Det

første Bind i denne Serie, Egon Wellesz, *Eastern Elements in Western Chant*, printed at the University Press, Oxford, for the Byzantine Institute, Boston, udkom i Juni 1947. Desværre havde man ikke overholdt de Aftaler, der var blevet truffet, og Følgen er, at Forholdene med denne Bogs Forhandling hidtil ikke har været tilfredsstillende. Dette blev fremført paa Mødet i Union Académique Internationale sidste Efteraar, og der er nu Sikkerhed for, at det næste Bind i *American Series* vil blive udsendt i Overensstemmelse med de trufne Aftaler; dette Bind, der vil udkomme i Løbet af ganske kort Tid, er af Professor Tillyard og bærer Titelen *Twenty Canons of the Trinity Hirmologium*. Og ved direkte Forhandling med Professor Whittemore er der truffet Foranstaltninger, saa at ogsaa Distributionen af Wellesz' *Eastern Elements* for Fremtiden vil kunne ske, sammen med *Monumenta's* øvrige Publikationer, gennem Munksgaards Forlag. Med disse to Bind er denne amerikanske Serie afsluttet. Men dette betyder ikke, at det Byzantinske Institut i Boston ikke fortsat er interesseret i Foretagendet. Der er bl. a. Tale om, at Instituttet vil yde et Bidrag paa 1500 Dollars til Trykning af en Afhandling af Dr. Verdeil, Paris, om bulgarsk Kirkemusik, hvis *Monumenta* vil yde et tilsvarende Beløb dertil.

I Efteraaret 1946 bevilgede Rask-Ørsted Fondet et Beløb paa 20.000 Kr. til fortsat Støtte af *Monumenta*; Størstedelen af dette Beløb er beregnet til Fremstilling af et nyt Bind i Serien *Transcripta* (nemlig andet Bind af Tillyard's Transkriptioner af Hymnerne i Octoëchus); en betydelig Del af Beløbet vil blive anvendt til Ophold her i Landet for Dr. Zuntz med Henblik paa Videreførelsen af *Prophetologium*. Med disse Arbejder er vi nu, i Maj 1948, naaet saa langt, at det nye Bind i *Transcripta* for en stor Del er sat, og at Teksten til 3. Fascikel af *Prophetologium* er sat, saaledes at Dr. Zuntz, naar han i Sommer kommer til København, sammen med Professor Høeg kan faa Arbejdet ført et langt Skridt videre. Om Udgivelsen af det andet store Værk i Serien *Lectionaria*, nemlig Evangeliaret, kan endnu ikke siges noget bestemt, men Dr. Silva Lake, U.S.A., der forbereder denne Publikation, kommer formentlig til København i Løbet af indeværende Aar for at tilrettelægge den praktiske Gennemførelse deraf.

Ved Drøftelsen af *Monumenta* paa Mødet i U.A.I. sidste

Efteraar var der Enighed om Ønskeligheden af, at der blev etableret et nærmere Samarbejde mellem vor Kommission og en Repræsentant for *British Academy* og *American Council of Learned Societies*, de to Institutter, der, ved Siden af vort Selskab, har været mest aktive for Foretagendet. Der er dog endnu ikke kommet noget praktisk Resultat af denne Vedtagelse. Paa samme Møde vedtog Unionen at yde et Bidrag paa 20.000 belg. Francs til *Monumenta*.

København, Maj 1948.

E. DYGGVE. CARSTEN HØEG. K. JEPPESEN.

POUL TUXEN.

VIII.

Beretning om Mødet i International Union of Biological Sciences i København den 28. Juli 1947.

Selskabet havde stillet sine Lokaler til Raadighed for Unionsmødet, i hvilket der deltog ca. 50 Delegerede fra Belgien, Brasilien, Bulgarien, Czechoslovakiet, Danmark, England, De forenede Stater, Frankrig, Holland, Marokko, Meksiko, Norge, Polen, Schweiz, Sverige og Uruguay. Mødet var det første siden Aar 1935.

Prof. É. Borel, Frankrig, Vicepræsident for International Council of Scientific Unions, hvorunder Unionen hører, havde givet Møde, ligesom ogsaa Dr. Joseph Needham, Chef for Unesco's Sektion for Naturvidenskab, var tilstede.

Danmark, der fornylig har sluttet sig til Unionen gennem Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab, var repræsenteret af Prof. R. Spärck, Dr. J. Ørskov og Prof. Ø. Winge. Sidstnævnte fungerede som Formand for den biologiske Komité i Stedet for Prof. Brandt Rehberg, der er Komiteens Formand, men som var bortrejst. Den danske Komité's Medlemmer, ialt 10, var ekstraordinært alle indbudt til Mødet, for at de kunde sætte sig ind i Unionens Arbejde, ligesom Selskabets Sekretær, Prof. Jakob Nielsen, var tilstede.

Mødet aabnedes af Unionens Vicepræsident, Prof. H. Munro Fox, England, idet Præsidenten, Prof. E. D. Merrill, U. S. A., havde trukket sig tilbage. Unionens Generalsekretær ad hoc, Prof. M. J. Sirks, Holland, valgtes til Præsident. Til Generalsekretær valgtes Prof. P. Vayssièrè, Frankrig.

Prof. Sirks aflagde Rapport for Aarene 1935—47. Kassereren, Prof. A. Pictet, Schweiz, aflagde Regnskab, og der fremsattes Budget for Aarene 1947—50.

Statutterne revideredes paa en Række Punkter, hvorved blandt andet en Simplificering af Administrationen tilsigtedes. Oprettelsen af nye Sektioner inden for Unionen diskuteredes.

En Række Kongresser og Symposier i 1948 og 1949 vil blive afholdt under Unionens Auspicier, saaledes Kongresser for Genetik (Stockholm), Entomologi (Stockholm), Zoologi (Paris), Silkekultur (Alès, Gard), Forplantnings-Fysiologi og -Patologi (Milano).

Der fremsattes en Række Forslag om internationale Foranstaltninger, saaledes Symposier vedrørende Anaerobionter, zoologisk Nomenclatur, Evolution; Publikation af et Katalog over Type-Eksemplarer af Dyrearter, et Værk om de zoologiske Samlingers Historie; Fordeling af radioaktive Isotoper til Brug for den experimentelle Biologi; Oprettelse af en international marin-biologisk Station i det malayiske Arkipelag; Dannelse af en Sammenslutning af Direktører for de europæiske botaniske Haver.

Selskabet bød Mødedeltagerne paa Frokost i dets Lokaler. Næste Møde vil blive afholdt i 1950, antagelig i Stockholm.

ØJVIND WINGE.

IX.

Beretning om Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles den 29. September — 1. Oktober 1947.

Der var mødt Repræsentanter for 13 Lande samt to Repræsentanter for Unesco; Videnskabernes Selskabs Delegerede var L. L. Hammerich og Carsten Høeg. Da Funktionstiden var udløbet

for alle Unionens Embedsmænd, og da Professor Waldo G. Leland, der var Præsident ved sidste Møde og har fungeret indtil dette Møde, var forhindret i at komme tilstede, blev Ledelsen overdraget til den tidligere Vicepræsident, Sir W. David Ross. Ved det afsluttende Møde blev Professor Ch. de Visscher valgt til Præsident, Vollgraff og Mario Roques til Vicepræsidenter, Carsten Høeg til Sekretær, McKeon og E. Löfstedt til adjungerede Sekretærer.

Der blev afholdt Møder i 12 Kommissioner, der hver behandlede eet af de af Unionen ledede Arbejder. Det fremgik af de herunder afgivne Beretninger, at der, trods de store Vanskeligheder, er blevet udrettet en hel Del i de Aar, der er forløbet siden Unionens sidste Møde (i Maj 1939 i London). Der er saaledes i *Corpus Vasorum Antiquorum* udgivet 13 nye Fascikler, og Forberedelserne til en Række yderligere Publikationer er vidt fremskredet; i flere Tilfælde, f. Eks. for Østrigs Vedkommende, blev det dog meddelt, at Vanskelighederne ved at fremskaffe fotografisk Materiale og Papir er saa store, at Arbejdet maa stilles i Bero. Der er ligeledes udkommet vigtige Publikationer indenfor Serierne *Forma Orbis Romani*, *Codices Latini Antiquiores*, og *Monumenta Musicae Byzantinae*. Indenfor det store Foretagende *Corpus Philosophorum Medii Aevi* meldes der om ret betydelige Fremskridt for den ene Serie, *Aristoteles Latinus*, takket være Sir David Ross' energiske og kloge Ledelse; derimod savnes der en kraftig Ledelse for *Corpus Platonicum Medii Aevi*, der derfor synes at staa i Stampe; en tredie Serie, et Corpus af de franske middelalderlige Filosoffer, vil blive oprettet under Ledelse af Institut de France. For *Concordance et Indices de la Tradition Musulmane* har der været store Vanskeligheder. Efter Wensincks Død er Værket blevet ført videre af Professor Mensing, Utrecht, men han er i Øjeblikket ganske alene om Arbejdet, der forøvrigt efter Mensings, af det hollandske Akademi godkendte Opfattelse, bør have et betydeligt større Omfang end planlagt af Wensinck. Under Krigen har det hollandske Akademi, fraset et Tilskud fra dansk Side, maatte afholde alle Udgifterne. Lignende Vanskeligheder har der været for *Dictionnaire de la Terminologie du Droit International Public*, for hvilket den finansielle Ledelse ligger hos det norske Akademi; Arbejdet blev standset i Maj 1940, og den Sum, der nu er til Raadighed, er ca. 18,000 norske Kroner; det blev vedtaget, at Lederen, Professor Basde-

vant, ved det næste Møde af Unionen skal forelægge et Budget for Videreførelsen af Arbejdet; det blev udtalt at det vilde være en meget effektiv Form for Støtte, om enkelte Lande kunde sende kvalificerede Medarbejdere til Professor Basdevant i Paris. I Kommissionen for *Dictionnaire du Latin médiéval* var der en meget livlig Diskussion. Det fremgik af Beretningen, at Indsamlingen af Materiale er ret vidt fremskreden i flere Lande (i Frankrig er den afsluttet for Tiden indtil Aar 1000 og langsomt fremadskridende for den senere Periode; i Holland er den afsluttet for Tiden indtil 1300; i England omtrent helt afsluttet; i Jugoslavien afsluttet undtaget for Dokumenter i Arkiverne; i Belgien er Seddelmaterialet mere end fordoblet siden 1940, og man forbereder Udgivelsen af Ordlistor for de belgiske Provinser, nogenlunde svarende til Baxters engelske; i Norge stiller Trykkevanskeligheder sig i Vejen for Afslutningen af Leksikonnet over den norske Latinitet; i Østrig savner man Medarbejdere; i Spanien er man »ved Begyndelsen af Arbejdet«). Fra engelsk Side (Baxter) var fremført Forslag om Udsendelse i en nær Fremtid af en forkortet, foreløbig Ducange, bygget op paa Seddelmateriale stillet til Disposition af de enkelte Landes Kommissioner. Dette Forslag blev meget stærkt bekæmpet af Mario Roques, der fremførte særdeles vægtige Argumenter og ønskede, at Arbejdet foreløbig skulde fortsættes som hidtil, men Afslutningen fremskyndes mest muligt. En Afstemning gav et svagt Flertal for det engelske Forslag, men der var Enighed om, at paa saa spinkelt et Grundlag kan Sagen ikke uden videre sættes i Værk; det blev derfor vedtaget, at der i Løbet af denne Vinter skal indkaldes til et lille Møde af Specialister; som Repræsentant for de skandinaviske Lande blev Professor Blatt udpeget.

En særlig Kommission blev nedsat til at drøfte Forholdet mellem U. A. I. og Unesco. Der var i denne Kommission Enighed om, at U. A. I. skal medvirke til, at der snarest mulig kan dannes et Organ svarende til *International Council of Scientific Unions*, men nogen Uenighed om den rette Fremgangsmaade. Ved det afsluttende Plenarmøde vedtog man, efter Indstilling fra denne Kommission, følgende Formulering:

1. U. A. I. skal ogsaa i Fremtiden principielt kun give sig af med rent videnskabelige Foretagender. Unionens Arbejde skal kun ændres forsaavidt som

- (a) Arbejdsfeltet skal udvides ved Indvalg af nye Medlemmer;
- (b) Unionen skal i højere Grad end hidtil drage Konsekvensen af, at ogsaa Samfundsvidenskaberne, i Følge Statutternes Artikel 2, hører ind under Unionens Virksomhedsomraade.

2. U. A. I. skal tage Initiativet til at sammenkalde et Møde med Repræsentanter for internationale Sammenslutninger indenfor det humanistiske Omraade med Henblik paa Drøftelse af Mulighederne for at stifte en Føderation til Fremme for humanistiske Studier og for Samarbejde med Unesco.

Paa det afsluttende Møde blev der ogsaa, i Tilslutning til den sidstnævnte Kommissions Forslag, vedtaget, at Unionen ikke kan overtage noget Ansvar eller Patronage for *Erasmus*, men man henledte Opmærksomheden paa, at den kommende Føderation maaske kan tage en saadan Opgave op.

Til Slut vedtog man at rette Henvendelse til de tilsluttede Akademier om Ønskeligheden af, at de Delegerede repræsenterer, ikke blot de klassiske og middelalderlige Studier men ogsaa nyere Filologier og Samfundsvidenskaber. Det aarlige Bidrags Størrelse blev sat op fra 3000 til 10,000 belgiske Francs, og Tiden for det næste Møde blev fastlagt til den 14.—17. Juni 1948.

Marts 1948.

CARSTEN HØEG.

Beretning for 1947 fra Selskabets Sekretariat.

Ved Fuldmægtig A. LOMHOLT.

Sekretariatet har i det forløbne Aar forestaaet Tilrettelæggelsen af de holdte 14 Møder i Selskabet, 9 i 2. Halvdel af Sæsonen 1946—47 fra 17. Januar til 9. Maj og 5 i Begyndelsen af indeværende Sæson fra 17. Oktober til 12. December 1947. Der er sørget for Indkaldelse til Møder ved »Mødesedler« og for Trykning og Udsendelse af dertil hørende Bilag: Beretninger om Møder, Kommissionsberetninger, Betænkninger fra Udvalg til Bedømmelse af indsendte Afhandlinger, Budget og Regnskabsuddrag og lign. Beretning om Moderne er indført i Forhand-

lingsprotokollen, og den af Beslutningerne i Møderne følgende Korrespondance er lagt til Rette. Bespisningen efter Møderne er varetaget af Fru Ellen Erichsen. Fuldmægtigen har taget Del i en Række Udvalgmøder og afgivet Beretning derom. Ud over Korrespondancen efter Møderne har Sekretariatet udvekslet et stort Antal Breve om almindelige Emner, men i Særdeleshed om Publikationsudvekslingen gennem Bytteforbindelserne. Fra Slutningen af Oktober 1947 og Aaret ud var Sekretæren, Professor Jakob Nielsen, bortrejst til Mellem- og Nord-Amerika, og hans Hverv varetoget af Redaktøren.

Sekretariatet har redigeret »Oversigten over Selskabets Virksomhed« Juni 1946—Maj 1947, omfattende 118 Sider foruden Carlsbergfondets Beretning paa 84 Sider. Fortegnelserne deri over inden- og udenlandske Medlemmer er revideret og ført à jour, og der er udarbejdet en Beretning om Møderne, indeholdende de vigtigere Sager, der er behandlet. Paa Grund af Trykkeristrejken og den deraf følgende Ophobning af Arbejde i Trykkeriet er »Oversigten« først blevet udgivet i Januar 1948.

Fuldmægtigen har assisteret Redaktøren, Professor L. L. Hammerich, ved Udgivelsen af Selskabets øvrige Publikationer. Der er ført Forhandlinger vedrørende Trykning af Manuskripter og Fremstilling af Clicheer, Korrekturer er formidlet mellem Forfatter og Trykkeri, og paa de fleste Afhandlinger er læst 2. Korrektur. Kassekommissionen er til Stadighed holdt underrettet om Publikationskontoens Status. I nogle Maaneder i Aarets første Halvdel har Redaktøren opholdt sig i Holland, og Sekretæren har varetaget hans Forretninger. Paa Grund af Strejken er relativt faa Publikationer blevet færdige i 1947.

Endvidere har Fuldmægtigen assisteret Kassereren, Professor Mathias Thomsen, ved Ind- og Udbetalinger, Renskrivning af Regnskaber o. l.

Fortegnelserne over Restoplagene af samtlige Publikationer, der viser Udlevering, Salg og Oplagsstatus for hver enkelt Publikation, er ført op til Dato. Udtagningen fra Oplaget til Kommissionæren har i 1947 været meget stor. Salgsindtægten for Selskabet har i 1946 beløbet sig til godt 8800 Kr., og et lignende Beløb vil formentlig blive naaet i 1947, mod tidligere normalt 3—4000 Kr.

Alle nye Clicheer er indført i Fortegnelsen derover. En Del

Udlaan har fundet Sted. Arbejdet med Registrering af Oplag og Clicheer har paahvilet Fru E. Erichsen.

Det af Fuldmægtig A. Lomholt udarbejdede udførlige Grundmanuskript til Fortsættelse af Selskabets Jubilæumsskrift er under Tilsyn af Redaktionsudvalget, bestaaende af Sekretæren, Redaktøren og Professor Aage Friis, revideret og i væsentlig Grad forkortet, og et Manuskript foreligger nu i trykfærdig Form.

I Aarets Løb er alle ind- og udgaaede Skrivelser m. m. ordnet og henlagt i Arkivet.

Nogle faa Forfattere af Selskabets Publikationer har i 1947 anvendt Sekretariatets Assistance ved Udsendelsen af Frieksemplarer. Der udsendtes 270 Eksemplarer. Udgift til Porto beløb sig til c. 60 Kr., til Emballage o. l. c. 25 Kr., ialt c. 85 Kr.

Fra 1. Januar 1947 har Sekretariatet af den af Selskabet valgte Legatbestyrelse faaet overdraget Administrationen af alle Sager vedrørende »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk Videnskabsmand« (»Lundehave«), der har været beboet af Professor Vilh. Grønbech. Fuldmægtigen fører i Forvejen Regnskabet vedrørende »Emil Herborg's Legat til unge, danske, mandlige, ubemidlede Naturvidenskabsmænd«, hvilket Legat bestyres af en af Selskabet valgt Bestyrelse.

Det betydelige Arbejde med Genoptagelsen af de ved Krigen afbrudte internationale Bytteforbindelser er stadig fortsat, men paa Grund af de urolige Forhold i mange Lande er Udviklingen kun skredet langsomt frem. Der er fra Sekretariatets Side foretaget et stort Antal Henvendelser og Reklamationer for at faa Udvekslingen i regelmæssig Gang, men mange Forbindelser, spec. i Europa, forholder sig endnu afventende, og Selskabet har intet modtaget fra dem. Derimod er fra Selskabets Side alle udgivne Publikationer regelmæssigt tilsendt alle tidligere Bytteforbindelser i de Lande, hvormed Postforbindelse opretholdes.

Universitetsbiblioteket har stillet Selskabet Forslag om Oprettelsen af en lang Række nye Bytteforbindelser, fortrinsvis med Syd-Amerika. Forslaget omfattede i første Række 85 Institutioner, deraf 38 af særlig Betydning. I Aarets Løb har Selskabet indgaaet 25 nye Bytteforbindelser med Udlandet, een Forbindelse er udvidet, og Listen over danske Modtagere er forøget med 2 Institutioner. Desuden har Selskabet indledt Forhandlinger om Bytteforbindelse med en Række Institutioner, som dog endnu

ikke i Løbet af 1947 har accepteret Selskabets Tilbud. Ved Aarets Udgang var Antallet af Modtagere af Selskabets Publikationer 547 Akademier, Universiteter, Selskaber, Biblioteker o. l., deraf 61 indenlandske.

De forskellige Publikationsserier er ultimo 1947 udsendt til det følgende Antal Medlemmer og Bytteforbindelser.

	Antal	Over- sigt	Medd. og Skrifter			
			Hist.- filol.	Arkæol.- kunsth.	Mat.- fys.	Biol.
Danske Medlemmer . .	68	68	61	61	52	58
» Forbindelser . .	61	61	40	40	51	48
Udenl. Medlemmer . .	126	126	56	55	37	37
» Forbindelser . .	486	217	212	223	327	357
Ialt . . .	741	472	369	379	467	500

I Aarets Løb er følgende nyudgivne Publikationer udsendt: Hist.-filol. Medd. XXXI. 2; Filos. Medd. II. 4; Mat.-fys. Medd. XXIV. 2—3, 6; Biol. Medd. XX. 7—10; Biol. Skrifter IV. 5—6; Tycho Brahe: Description of his Instruments.

Udsendelsen af Selskabets Publikationer er foretaget af Sekretariatet ved Fru E. Erichsen. For indenlandske og andre nordiske Medlemmers og Institutioners vedkommende — samt for en Del Reklamationer til andre Lande — er Udsendelsen foretaget direkte med Posten.

Medl. og Inst.	1070 Pk.	255 kg	Porto Kr. 340,38
Reklamationer	95 »	75 »	» » 92,14
Ialt	1165 Pk.	330 kg	Porto Kr. 432,52

Udsendelsen til ikke-nordiske Medlemmer og Institutioner er foretaget portofrit gennem »Danmarks Institut for international Udveksling af videnskabelige Publikationer« (I. D. É.). Der er i 1947 ad denne Vej udsendt 1027 Pakker, Vægt 1238 kg, til Videreforsendelse.

I Bytte for de udsendte Publikationer har Selskabet fra 293 Akademier, Universiteter, Selskaber, Biblioteker o. l., dels Forbindelser, dels andre — de indenlandske dog undtaget — mod-

taget 538 forskellige Tidsskrifter, Beretninger, Aarbøger, Dissertationsrækker m. m. i et Antal af 5100 Bind og Hefter, mod c. 4610 i 1946, c. 500 i 1945, c. 465 i 1944 og 5650 i 1939. Mere end Halvdelen af de indkomne Bind og Hefter er modtaget fra U. S. A. Der er i det forløbne Aar foretaget et stort Antal Reklamationer af udeblevne Publikationer, Mangler, der for største Delen skyldes Afbrydelser eller Tab under Krigen.

Efter Registrering i Sekretariatet og Fremlæggelse i Selskabets Møder er de indkomne Publikationer afgivet til Bibliotekerne.

PUBLIKATIONER

UDGIVET AF

DET KGL. DANSKE VIDENSKABERNES SELSKAB

JULI 1947—JUNI 1948

Oversigt.

	Kr. Ø.
Oversigt over Selskabets Virksomhed Juni 1946—Maj 1947. Med 1 Portræt. Résumé en français. 1947	4.00

Historisk-filologiske Meddelelser.

BIND XXXI:

1. BOCK, KARL N.: Mittelniederdeutsch und heutiges Plattdeutsch im ehemaligen Dänischen Herzogtum Schleswig. Studien zur Beleuchtung des Sprachwechsels in Angeln und Mittelschles- wig. 1948	24.00
2. WESTRUP, C. W.: Notes sur la sponsio et le nexum dans l'ancien droit romain. Le nouveau fragment des Institutes de Gaius. 1947	2.00
3. HAMMERICH, L. L.: Laryngeal before Sonant. 1948	12.00
4. ERICHSEN, W.: Eine ägyptische Schulübung in demotischer Schrift. 1948	3.50

Matematisk-fysiske Meddelelser.

BIND XXIV:

3. LANGSETH, A. and BAK, BØRGE: Hindered Rotation IV. The Raman Spectrum of Deuterated Ethyl Bromides. 1947.....	1.25
4. WEBER, SOPHUS: Untersuchungen über den Einfluss des Ak- kommodationskoeffizienten auf Radiometererscheinungen und Molekularmanometer. 1947	6.50
5. STRÖMGREN, ELIS: The Short-Periodic Comets and the Hypo- thesis of their Capture by the Major Planets. 1947	1.00

6. CLAUSON-KAAS, N.: Reactions of the Furan Nucleus; 2,5-Dialkoxy-2,5 dihydrofurans and 2,5-Diacetoxy-2,5-dihydrofuran. 1947	1.50
7. KOCH, JØRGEN: A Special Case of Velocity Focusing in a Magnetic Deflecting Field. 1948	2.50
8. JENSEN, H. HØJGAARD: Some Notes on Heat-Transfer by Radiation. 1948	3.00
9. BAK, B.: Spectroscopy and Thermodynamics. I. Moments of Inertia of Methyl Bromide. II. Equilibrium Constants of the Reaction $\text{CH}_3\text{Br} + \text{HCl} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{Cl} + \text{HBr}$. Moments of Inertia of Methyl Bromide. 1948.....	4.00
10. BAK, B.: Geometry of the Molecules Methyl Chloride and Methyl Bromide. 1947.....	1.00
11. TORNEHAVE, HANS: On a Generalization of Kronecker's Theorem. 1948	2.00
13. GJALDBÅK, J. CHR.: The Solubility of Carbon Monoxide in some Lower Monovalent Alcohols. 1948.....	2.00
14. BRODERSEN, ROLF: The Inactivation Velocity of Penicillin G by Acids as a Function of the Salt Concentration. 1948.....	2.50
15. BRODERSEN, ROLF: Kinetical Investigations into Enzymatic Inactivation of Penicillin G. 1948	3.00
16. SINDING, ERIK: On the Systematic Changes of the Eccentricities of nearly Parabolic Orbits. 1948.....	1.00

Biologiske Meddelelser.

BIND XVIII:

3. WESTERGAARD, MOGENS: The Aspects of Polyploidy in the Genus <i>Solanum</i> . III. Seed Production in Autopolyploid and Allopolyploid <i>Solanums</i> . 1948	2.00
--	------

BIND XX:

8. BÖCHER, TYGE W.: Cytogenetic and Biological Studies in <i>Geranium Robertianum</i> L. 1947.....	3.00
9. HAGERUP, O.: The Spontaneous Formation of Haploid, Polyploid, and Aneuploid Embryos in some Orchids. 1947.....	2.00
10. JØRGENSEN, C. BARKER: On the Spicule-Formation of <i>Spongilla lacustris</i> (L.) and <i>Ephydatia fluviatilis</i> (L.). 2. The Rate of Growth of the Spicules. 1947.....	2.50
11. HOLM-JENSEN, IB: Osmotic Regulation in <i>Daphnia magna</i> under Physiological Conditions and in the Presence of Heavy Metals. 1948.....	5.00
12. BØRGESEN, F.: Some Marine Algae from Mauritius. Additional Lists to the Chlorophyceae and Phaeophyceae. 1948.....	6.00

Arkæologisk-kunsthistoriske Skrifter.

BIND I:

Kr. Ø.

2. DYGGVE, EJNAR: Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon. Mit einem religionsgeschichtlichen Beitrag von FREDERIK POULSEN. 1948..... 60.00

Biologiske Skrifter.

BIND IV:

7. KNISELY, MELVIN H., BLOCH, EDWARD H., and WARNER, LOUISE: Selective Phagocytosis. I. Microscopic Observations concerning the Regulation of the Blood Flow through the Liver and other Organs and the Mechanism and Rate of Phagocytic Removal of Particles from the Blood. 1948 10.00

BIND V:

1. NIELSEN, ANKER: Postembryonic Development and Biology of the Hydroptilidæ. A Contribution to the Phylogeny of the Caddis Flies and to the Question of the Origin of the Case-Building Instinct. 1948 30.00
2. JØRGENSEN, ERIK G.: Diatom Communities in Some Danish Lakes and Ponds. 1948 18.00
3. LEMCHE, HENNING: Northern and Arctic Tectibranch Gastropods. I. The Larval Shells. II. A Revision of the Cephalaspid Species. 1948 18.00
4. SØRENSEN, THORVALD: A Method of Establishing Groups of Equal Amplitude in Plant Sociology Based on Similarity of Species Content and its Application to Analyses of the Vegetation on Danish Commons. 1948 7.50

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

Résumé.

Au cours de l'année 1947—48 l'Académie a perdu cinq de ses membres nationaux: M. CHRISTIAN SØRENSEN BLINKENBERG, ancien professeur d'archéologie classique à l'Université de Copenhague, décédé le 25 janvier 1948; M. JOHANNES NICOLAUS BRØNSTED, professeur de chimie à l'Université de Copenhague, décédé le 17 décembre 1947; M. VILHELM PETER GRØNBECH, ancien professeur d'histoire des religions à l'Université de Copenhague, décédé le 21 avril 1948; M. POUL JOHANNES JØRGENSEN, ancien professeur de droit à l'Université de Copenhague, décédé le 31 juillet 1947; et M. JENS PETER JOHANNES LINDHARD, ancien professeur de gymnastique théorique à l'Université de Copenhague, décédé le 11 octobre 1947.

De plus l'Académie a perdu six de ses membres étrangers: M. FRANZ-VALÉRY-MARIE CUMONT, historien des religions à Rome, domicilié à Paris, décédé le 21 août 1947; M. ALBERT-LOUIS-MARIE CUNY, ancien professeur de langue latine et de grammaire comparée à l'Université de Bordeaux, décédé en 1947; M. GODFREY HAROLD HARDY, ancien professeur de mathématiques à l'Université de Cambridge, Angl., décédé le 1er décembre 1947; le baron FRIEDRICH HILLER VON GAERTRINGEN, professeur honoraire d'épigraphie grecque à l'Université de Berlin, décédé le 25 octobre 1947; M. MAX KARL ERNST LUDWIG PLANCK, ancien professeur de physique théorique à l'Université de Berlin, décédé le 4 octobre 1947, et M. JOHAN HENRIK EMIL SCHÜCK, ancien professeur d'esthétique et d'histoire de la littérature et de l'art à l'Université d'Upsal.

Dans sa séance du 2 avril 1948 l'Académie a élu, dans la Classe des Lettres, quatre nouveaux membres nationaux: M. FRITHIOF BRANDT, professeur de philosophie à l'Université de

Copenhague; M. CARL OLAF BØGGILD-ANDERSEN, professeur d'histoire à l'Université d'Aarhus; M. CHRISTIAN THORVALD EL-LING, professeur d'histoire de l'art à l'Université de Copenhague; et M. HUGO ALBERT MATTHIESSEN, conservateur adjoint au Musée national de Copenhague; et un membre étranger: M. KURT LATTE, professeur de philologie classique à l'Université de Gœttingue. — De plus l'Académie a élu, dans la Classe des Sciences, sept nouveaux membres nationaux: M. JANNIK BJERRUM, chef de travaux au Laboratoire de chimie de l'Université de Copenhague; M. CARL PETER HENRIK DAM, professeur de chimie biologique à l'École polytechnique de Copenhague; M. MAGNUS ANTON DEGERBØL, conservateur au 1er département du Muséum de zoologie de l'Université de Copenhague; M. KAI ARNE JENSEN, lecteur de chimie à l'Université de Copenhague; M. CARL ADOLF JØRGENSEN, professeur de génétique à l'Institut royal vétérinaire et agronomique de Copenhague; M. HERMAN MORITZ KALCKAR, chef de travaux à l'Institut de physiologie médicale de l'Université de Copenhague; et M. ALFRED JOHANNES ROSENKRANTZ, professeur de géologie à l'École polytechnique de Copenhague; et neuf membres étrangers: Mme KRISTINE ELISABETH HEUCH BONNEVIE, ancien professeur de zoologie à l'Université d'Oslo; M. HARRY FEDERLEY, professeur de génétique à l'Université de Helsingfors; M. CARL ALBIN KLING, ancien professeur et directeur du Laboratoire national de bactériologie à Stockholm; M. JOHANNES BOTVID ELIAS MELIN, professeur de botanique et d'anatomie physiologiques à l'Université d'Upsal; M. JOHAN AXEL MAURITZ RUNNSTRÖM, professeur de zoologie expérimentale et de physiologie cellulaire à l'Université de Stockholm; M. HARALD ULRIK SVERDRUP, directeur de l'Institut polaire de Norvège à Oslo; M. ADAM GIEDE BÖVING, Dr., U. S. National Museum, Bureau of Entomology, Washington D. C.; M. JOHN EDENSOR LITTLEWOOD, professeur de mathématiques à l'Université de Cambridge, Angl.; et M. HERMAN JOSEPH MULLER, professeur de zoologie à l'Indiana University, Bloomington, Ind., États-Unis.

A la fin de l'année (juin 1948), l'Académie comptait 78 membres nationaux et 133 membres étrangers, dont 31 membres nationaux et 54 membres étrangers dans la Classe des Lettres et 47 membres nationaux et 79 membres étrangers dans la Classe des Sciences.

M. JOHS. PEDERSEN a été réélu président de la Classe des Lettres pour les années 1948—51.

M. JOHS. PEDERSEN a été réélu délégué au Conseil d'administration de la Fondation Carlsberg et au Conseil de direction du Musée de Frederiksborg pour les années 1948—58.

MM. POUL NØRLUND et K. FRIIS JOHANSEN ont été élus membres de la Commission des fonds jusqu'à 1950 et 1952 respectivement.

Pour les membres des comités des unions du *Conseil International des Unions Scientifiques*, de l'*Union Académique Internationale*, etc., auxquelles l'Académie a adhéré, voir pp. 20—22.

L'Académie s'est fait représenter aux réunions et manifestations suivantes:

La session de l'*Union Internationale des Sciences Biologiques* à Copenhague le 28 juillet 1947 par MM. ØJVIND WINGE, J. ØRSKOV et R. SPÄRCK. Voir le compte rendu pp. 146—47.

La session de l'*Union Académique Internationale* à Bruxelles du 29 septembre—1er octobre 1947 par MM. L. L. HAMMERICH et CARSTEN HØEG. Voir le compte rendu pp. 147—50.

La session du *Comité international pour la rédaction du nouveau Ducange* à Bruxelles du 15—16 mars 1948 par M. FRANZ BLATT, d'Aarhus.

Le centenaire de l'*École Française d'Athènes* du 10—17 septembre 1947 à Athènes par M. EJNAR DYGGVE. Voir l'adresse présentée p. 31—32.

Le 175e anniversaire de la *Fysiografiska Sällskapet i Lund* le 2 décembre 1947 par M. N. E. NØRLUND.

Le bicentenaire de la *Princeton University* le 17 juin 1947 par M. HEINZ HOLTER.

L'Académie a adressé des félicitations au *Royal Institute of Philosophy* à Londres à l'occasion de la commémoration de ses nouveaux statuts le 27 novembre 1947, et à l'*Université de Louisville, Kentucky*, à l'occasion de son 150e anniversaire les 9—10 février 1948.

M. NIELS BOHR a été élu délégué consultant de l'Académie à la commission nationale de l'*U.N.E.S.C.O.* en Danemark.

La représentation du Danemark à l'*Union Radio-scientifique Internationale* a passé de l'Académie à l'Académie des sciences techniques à Copenhague.

La *Commission pour la rédaction du Corpus Lexicographorum Graecorum* a déposé un rapport sur l'année 1947, voir p. 143.

Le *Comité de la Fondation Rask-Ørsted* a accordé une subvention de 10.000 couronnes pour les relations internationales de l'Académie.

M. JAKOB NIELSEN a fait un rapport sur la 2e assemblée générale de l'*U.N.E.S.C.O.* du 6 novembre au 3 décembre 1947 à Mexico City, à laquelle il a assisté.

L'Académie a résolu d'entrer en *relations d'échanges* avec les institutions suivantes. Quelques-unes de ces relations ne sont pas encore établies.

State College of Washington, Pullman, Wash.

Institut Botanique, Université de Montréal, Canada.

Polar Scientific Research Institute of Marine Fisheries and Oceanography, Mourmansk, U.R.S.S.

Faraday Society, Londres.

Scuola Normale Superiore, Pise.

Institut de Recherches Sahariennes, Université, Alger.

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin, Pologne.

National Institute of Sciences of India, Delhi.

Bibliothèque Royale de Belgique, Bruxelles.

Universidad de Santo Domingo, Ciudad Trujillo, República Dominicana.

Springer-Verlag, Heidelberg.

Orientální ústav, Prague.

Cleveland Museum of Natural History, Cleveland, Ohio.

American School of Prehistoric Research, Cambridge, Mass.

Society for the Advancement of Scandinavian Study, Vermillion, South-Dakota.

»Colloquium Mathematicum«, Wrocław, Pologne.
 Sterrewacht, Leyde.
 En plus 23 échanges mentionnés pp. 34—35.

Les échanges ont été élargis avec:
 University of North Carolina Library, Chapel Hill.
 National Museum of Canada Library, Ottawa.

Toutes les publications de l'Académie seront désormais envoyées à la Bibliothèque centrale d'Aarhus.

Le *Conseil d'administration de la Fondation Carlsberg* a déposé un rapport sur l'année 1946—47. Voir II pp. 1—80.

La *Commission pour les recherches sur les sources de l'histoire du Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées* a déposé un rapport sur l'année 1947. Voir pp. 133—37.

Le *Secrétariat de l'Académie* a déposé un rapport sur l'année 1947, contenant entre autres choses un rapport sur les échanges d'imprimés de l'Académie. Voir pp. 150—54.

L'Académie a mis au concours pour un prix de 4000 couronnes du legs Classen le sujet suivant: »Étude sur la biologie du tylenchus. Déterminer surtout s'il existe des races biologiques adaptées au trèfle rouge, au trèfle blanc, au trèfle hybride et à la luzerne.« Les réponses devront être remises avant le 31 décembre 1949. Voir p. 132.

L'Académie a tenu 14 séances, dont la première, du 17 octobre 1947, a été consacrée à la commémoration du feu roi CHRISTIAN X. Dans cette séance M. KNUD FABRICIUS a fait une conférence sur: *Quelques caractéristiques du règne de Christian X.*

Ont été faites en plus les communications suivantes:

³¹/₁₀ 47. M. HARALD BOHR présente: PAUL TURÁN: *On some Approximative Dirichlet-Polynomials in the Theory of the Zeta-Function of Riemann (M)*¹.

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (S) après le titre de la communication indique que l'auteur l'a destinée à être publiée dans les *Meddelelser* ou dans les *Skifter* de l'Académie. Un astérisque (M* ou S*) désigne que la communication a été imprimée dans l'année courante.

- ³¹/₁₀ 47. M. L. L. HAMMERICH: *De l'articulation laryngale en indo-européen.*
 — M. LOUIS HJELMSLEV présente: *La dissimilation d'aspiration.*
- ²¹/₁₁ 47. M. PAUL RUBOW: *Shakespeare et son temps.*
- ²⁸/₁₁ 47. M. HANS RÆDER: *Du sens primitif du mot philosophie.*
 — M. C. MØLLER: *De la notion de centre de gravité dans la théorie de la relativité.*
 — Le même présente: J. BLATON: *Momentum and Energy Conservation (M).*
- ¹²/₁₂ 47. M. O. E. RAVN: *Remarques sur un exposé de la religion babylonienne.*
 — M. KNUD JESSEN présente: TAGE NILSSON: *On the Application of the Scanian Post-Glacial Zone System to Danish Pollen-Diagrams (S).*
- ²³/₁ 48. M. Ø. WINGE: *La transmission du pouvoir fermentatif chez les champignons de levure.*
- ⁶/₂ 48. M. NIELS BOHR: *Le problème de l'observation en physique atomique.*
- ²⁰/₂ 48. M. HARALD BOHR: *Quelques remarques sur le problème de convergence et de sommabilité des séries de Dirichlet.*
 — M. J. C. JACOBSEN: *Recherches sur le recul de noyaux dans la radio-activité bêta.*
- ⁵/₃ 48. M. TH. MØRTENSEN présente: *Monograph of the Echinoidea, Vol. IV, Part 1.*
- ¹⁹/₃ 48. M. KNUD JESSEN: *Une flore interglaciaire irlandaise.*
 — M. C. MØLLER présente: CÉCILE MORETTE: *On the Production of Mesons by Nucleon-Nucleon Collision (M).*
- ²/₄ 48. M. L. L. HAMMERICH: *Du cri: Helle!*
 — M. KNUD JESSEN présente: OVE PAULSEN: *Observations on Dinoflagellates.*
- ¹⁶/₄ 48. M. BENGT STRÖMGREN présente: D. TER HAAR: *Studies on the Origin of the Solar System (M).*
 — M. NIELS NIELSEN: *L'éruption de Hekla en 1947—48.*
- ³⁰/₄ 48. M. K. LINDERSTRØM-LANG: *De la placalbumine — nouvelle substance protéique.*
 — M. KAARE GRØNBECH: *Le système vocalique du vieux mongol.*

- ¹⁴/₅ 48. M. EJNAR DYGGVE: *Les excavations sous le chœur de l'église romane de Jelling faites en avril 1948.*
 — Le même présente: *Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon, von Ejnar Dyggve. Mit einem religionsgeschichtlichen Beitrag von FREDERIK POULSEN (S*)*.
 — M. BENGT STRÖMGREN présente: E. SCHATZMAN: *Le spectre des naines blanches et leur débit d'énergie (M)*.
 — M. S. ORLA-JENSEN présente: ERIK OLSEN: *The Intestinal Flora of Infants (S)*.

Au cours de l'année ont été prononcés six éloges funèbres de membres nationaux décédés:

- ²¹/₁₁ 47. Éloge de M. POUL JOHS. JØRGENSEN par M. ERIK ARUP.
 L'éloge est imprimé aux pages 87—94.
²⁸/₁₁ 47. Éloge de M. L. S. FRIDERICIA par M. EINAR LUNDSGAARD. L'éloge est imprimé aux pages 61—71.
¹²/₁₂ 47. Éloge de M. OVE PAULSEN par M. KNUD JESSEN. L'éloge est imprimé aux pages 79—85.
²³/₁ 48. Éloge de M. JOHS. LINDHARD par M. AUGUST KROGH.
 L'éloge est imprimé aux pages 95—103.
¹⁶/₄ 48. Éloge de M. ELIS STRÖMGREN par M. N. E. NØRLUND.
 L'éloge est imprimé aux pages 73—77.
³⁰/₄ 48. Éloge de M. CHR. BLINKENBERG par M. CARSTEN HØEG.
 L'éloge est imprimé aux pages 105—24.

L'Académie a résolu la publication des travaux suivants, dont les auteurs ne sont pas membres de l'Académie:

CHR. ELLING (élu par la suite membre): *Function and Form of the Roman Belvedere (M)*.

HANS TORNEHAVE: *On a Generalization of Kronecker's Theorem (M*)*.

J. CHR. GJALDBÆK: *The Solubility of Carbon Monoxide in some Lower Monovalent Alcohols (M*)*.

ROLF BRODERSEN: *Kinetical Investigations into Enzymatic Inactivation of Penicillin G (M*)*.

ROLF BRODERSEN: *The Inactivation Velocity of Penicillin G by Acids as a Function of the Salt Concentration (M*)*.

TAGE NILSSON: *On the Application of the Scanian Post-Glacial Zone System to Danish Pollen-Diagrams (S)*.

ERIK SINDING: *On the Systematic Changes of the Eccentricities of nearly Parabolic Orbits* (M*).

W. ERICHSEN: *Eine ägyptische Schulübung in demotischer Schrift* (M*).

J. BLATON: *On a Geometrical Interpretation of Energy and Momentum Conservation in Atomic Collisions and Disintegration Processes* (M).

HANS Q. RASMUSEN: *The Motion of Comet Olbers 1815—1956* (M).

PAUL TURÁN: *On some Approximative Dirichlet-Polynomials in the Theory of the Zeta-Function of Riemann* (M).

F. BØRGENSEN: *Some Marine Algae from Mauritius. Additional Lists to the Chlorophyceae and Phaeophyceae* (M*).

AAGE BOHR: *Atomic Interaction in Penetration Phenomena* (M).

J. PRYTZ JOHANSEN: *Character and Structure of the Action in Maori* (M).

MOGENS WESTERGAARD: *The Aspects of Polyploidy in the Genus Solanum. III. Seed Production in Autopolyploid and Allopolyploid Solanum* (M*).

CÉCILE MORETTE: *On the Production of Mesons by Nucleon-Nucleon Collision* (M).

HANS Q. RASMUSEN: *The Motion of Comet Schwassmann-Wachmann 2 in the Years 1942—48* (M).

ANDERS REIZ: *A Composite Giant Star Model with Isothermal Core* (M).

D. TER HAAR: *Studies on the Origin of the Solar System* (M).

Voir pages 155—57 la liste des publications issues de l'Académie au cours de l'année.

Voir pages 166—76 l'Index analytique.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- AARHUS, Centralbibl. faar samtlige Publ. 33.
- ADRESSER, til École Française d'Athènes i Anl. af 100-Aars Jubilæum 31–32; til Carlsbergbryggerierne i Anl. af 100-Aars Jubilæum 32–33.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER antages til Offentliggørelse 35, 39, 40, 44, 48, 49, 55, 59.
- ALGER, Institut de Recherches Sahariennes, Université, Bytteforb. indledes 34.
- AMSTERDAM, anbefaling gives til Støtte for Tidsskr. »Erasmus« 33.
- ANDERSEN, EINAR, Statsgeodæt, Dr. phil., vælges til Medlem af Komiteen for Union Géod. et Géoph. Intern. 30.
- ANDERSEN, KNUD, stud. mag., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.
- ARKIV, SELSKABETS, Beretn. fra Sekretariatet 152.
- ARUP, ERIK, taler Mindeord om Poul Johs. Jørgensen 36, trykt 87–94.
- ATHEN, L'École Française d'Athènes holder 100-Aars Jubilæum 1947, E. Dyggve delegeres, Adresse overrækkes 31–32.
- BALTIMORE, Federation of American Societies for Experimental Biology, Bytteforb. indledes 34.
- BERZELIUS, JAC., Højtidelighed i Stockholm i Anl. af 100-Aars Dødsdag 1948, Niels Bjerrum delegeres 58.
- BJERRUM, ANDERS, Dr. phil., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.
- BJERRUM, JANNIK, Amanuensis, Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- BJERRUM, NIELS, genvælges til Medl. af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse 30; delegeres til Højtidelighed for Jac. Berzelius i Stockholm 1948 58.
- BLATON, J., Prof., Kraków, Afh. »Momentum and Energy Conservation« forelægges af C. Møller 38, opt. 40.
- BLATT, FRANZ, Prof., Dr. phil., Aarhus, delegeres til Møde i den intern. Ducange-Komité i Bruxelles 1948 49.
- BLINKENBERG, CHR. S., afgaar ved Døden 45, Mindeord ved Carsten Høeg 56, trykt 105–24.
- BOGOTÁ, Academia Columbiana de ciencias exactas, físicas y naturales, Bytteforb. indledes 35.
- BOHR, AAGE, mag. sc., Afh. »Atomic Interaction in Penetration Phenomena« opt. 48.

- BOHR, HARALD, forelægger Afh. af Prof., Dr. Paul Turán 30; giver Medd. »Nogle Bemærkninger om de Dirichletske Rækkers Konvergens- og Summabilitetsproblem« 47.
- BOHR, NIELS, faar tildelt Elefantordenen 27; vælges til Selskabets raadgiv. Repræs. for Nationalkomm. for Unesco i Danmark 32; giver Medd. »Iagttagelsesproblemet i Atomfysikken« 45. Se ogsaa: Præsident.
- »BOHR LEGATET, NIELS«, Administrationsudvalget 24; Beretn. og Regnskab for 1947 58, trykt 140-41.
- BOMBAY, Bombay Natural History Society, Bytteforb. indledes 34.
- BONNEVIE, KRISTINE E. H., fh. Prof., Dr., Oslo, vælges til Medlem 52.
- BRANDT, FRITHIOF, Prof., Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- BRETING, A. E., Prof., vælges til Medl. af Komiteen for Union Géod. et Géoph. Intern. 30.
- BRODERSEN, ROLF, mag. scient., Afh. »Kinetical Investigations into Enzymatic Inactivation of Penicillin G« og »The Inactivation Velocity of Penicillin G by Acids as a Function of the Salt Concentration« opt. 39, udk. 156.
- BRUXELLES, Société chimique de Belgique, Bytteforb. indledes 34; Bibliothèque Royale de Belgique, Bytteforb. indledes 37.
- BRØNSTED, J. N., afgaar ved Døden 43.
- BUDGET for 1948, vedtages 39, trykt 129-31.
- BUENOS AIRES, Academia nacional de ciencias exactas, físicas y naturales, Bytteforb. indledes 34; Asociación bioquímica Argentina, Bytteforb. indledes 34.
- BYTTEFORBINDELSER, indgaas 33, 34, 35, 37, 38, 40, 44, 46, 47, 51, 53, udvides 34, 35, 58; Beretn. fra Sekretariatet 152-54.
- BØGGILD, O. B., fratræder som Medl. af Komiteen for Union Géod. et Géoph. Intern. 53.
- BØGGILD-ANDERSEN, C. O., Prof., Dr. phil., Aarhus, vælges til Medl. 52; vælges til Medl. af Arkivkommissionen 55.
- BØRGESEN, F., Bibliotekar, Dr. phil., Afh. »Some Marine Algae from Mauritius. Additional Lists to the Chlorophyceae and Phaeophyceae« opt. 44, udk. 156.
- BÖVING, ADAM G., Dr. phil., Washington D. C., vælges til Medlem 53.
- CAMBRIDGE, Mass., American School of Prehistoric Research, Bytteforb. indledes 46.
- CARLSBERGBRYGGERIERNE, 100-Aars Jubilæum 1947, Præsidenten overrækker Adresse 32-33.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION, 22-23; Formanden forelægger Beretn. for 1946-47 51, trykt II. 1-80; Johs. Pedersen genvælges til Medlem 53; vil bekoste Udarb. af Værk om J. N. Madvig 58.
- CARLSBERGLABORATORIETS BESTYRELSE, Tilforordnede 23.
- CHAPEL HILL, University of North Carolina, Library, Bytteforb. udvides 35.
- CHRISTENSEN, TYGE, cand. mag., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.

- CHRISTIAN VIII, 100-Aarsdag for hans Død mindes 43.
- CHRISTIANSEN, J. A., vælges til Medl. af Best. for Emil Herborg's Legat 53.
- CIUDAD TRUJILLO, Rep. Dominicana, Universidad de Santo Domingo, Bytteforb. indledes 37.
- CLASSEN'S LEGAT, Prisopgave i Biologi udsættes 45, trykt 132.
- CLEVELAND, Ohio, Cleveland Museum of Natural History, Bytteforb. indledes 44.
- COLLSTROP, A., GROSSERER, HJEM FOR EN DANSK VIDENSKABSMAND, Bestyrelse 23; Beretn. for 1946 33; sender Beretn. og Regnskabsovers. for 1947 55; trykt 138-39; Medd. om Boligens Ledighed efter V. Grønbechs Død 56.
- »COMMITTEE ON SCIENCE AND ITS SOCIAL RELATIONS«, Komité 21; P. Brandt Rehberg Medl. af Komiteen 44.
- CONGRÈS INTERNATIONAL D'ÉTUDES BYZANTINES, LE VIe ET VIIe, i Paris og Bruxelles 1948, E. Dyggve delegeres 50.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DE GÉOGRAPHIE, LE XVIe, i Lissabon 1948, Niels Nielsen delegeres 50.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DES LINGUISTES, LE VIe, i Paris 1948, Louis Hjelmslev delegeres 55.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DES ORIENTALISTES, LE XXIe, i Paris 1948, K. Grønbech delegeres 55.
- CONGRÈS INTERNATIONAL DE ZOOLOGIE, LE XIIIe, i Paris 1948, Th. Mortensen delegeres 50.
- CONGRESS OF ANTHROPOLOGICAL AND ETHNOLOGICAL SCIENCES, THE 3rd INTERNATIONAL, i Bruxelles-Tervuren 1948, L. L. Hammerich delegeres 58.
- CONGRESS OF PHILOSOPHY, THE Xth INTERNATIONAL, i Amsterdam 1948, ingen Delegation 48.
- CONSEIL INTERNATIONAL DES UNIONS SCIENTIFIQUES, Komiteer for derunder hørende Unioner 20-21; Dato for Møde i København 1949 fastsættes 32.
- CÓRDOBA, Universidad nacional, Facultad de ciencias exactas, físicas y naturales, Bytteforb. indledes 34.
- CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRAECORUM, Kommission 22; Beretn. for 1947 50, trykt 143.
- CUMONT, F.-V.-M., Dr. phil., Paris, Selsk. udenl. Medl. død 29.
- CUNY, A.-L.-M., fh. Prof., Bordeaux, Selsk. udenl. Medl. død 45.
- DAM, C. P. HENRIK, Prof., Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- DANMARKS AKVARIUM, Medlem af Bestyrelsen 25; Aug. Krogh fratræder, Prof. R. Spærek vælges til Medlem 54.
- DANMARKS INSTITUT FOR INTERNATIONAL UDVEKSLING AF VIDENSKABELIGE PUBLIKATIONER 153.
- DEGERBØL, MAGNUS A., Museumsbestyrer, Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- DELHI, National Institute of Sciences of India, Bytteforb. indledes 34.
- DUCANGE, Kommission 22; Prof. Fr. Blatt delegeres til Møde i den intern. Ducange-Komité i Bruxelles 1948 49; Carsten Høeg vælges til Medl. af Komm. 53; Beretn. om Mødet i Bruxelles 1948 55.

- DYGGVE, E., Delegeret ved 100-Aars Jubilæum i L'École Française d'Athènes 1947, overrækker Adresse 31–32; delegeres til Byzantinistkongres i Paris og Bruxelles 1948 50; giver Medd. om Udgravningen under Koret af Jelling romanske Kirke i April 1948 57; forelægger »Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon« i Samarb. med Fred. Poulsen 57.
- EDINBURGH, Mathematical Society, Bytteforb. indledes 34.
- ELLING, CHR., Prof., Dr. phil., »Risalit og Belvedere. Bidrag til den romerske Barokstils Morfologi« opt. 35; vælges til Medlem 52.
- ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA, et Eksemplar heraf modtages 36.
- »ERASMUS«, Tidsskriftet. Se: Amsterdam.
- ERICHSEN, W., Dr. phil. »Eine ägyptische Schulübung in demotischer Schrift« opt. 40, udk. 155.
- FABRICIUS, KNUD, holder Foredrag »Træk af Christian den Tiendes Kongeærning« 28.
- FEDERLEY, HARRY, Prof., Dr., Helsingfors, vælges til Medlem 52.
- FENCHEL, WERNER, Docent, Dr. phil., overværer Møder 26, 29, 36, 38, 39, 43, 45, 47, 48, 49, 54, 55, 57; overført til indenlandsk Medlem 8.
- FORFATTEREKSEMPLARER, SELSKABETS UDSENDELSE AF, Beretn. fra Sekretariatet 152.
- FORRETNINGSORDEN, SELSKABETS, 1. Beh. af Forslag om Ændring af § 2 vedr. Valg af indenl. Medl. 39; 2. Beh. og Vedtagelse 40, trykt 42–43.
- FREDERIKSBORG-MUSEETS BESTYRELSE, Medlem 23; Johs. Pedersen genvælges til Medlem 53.
- FRIDERICIA, L. S., Mindeord ved Einar Lundsgaard 38, trykt 61–71.
- FRUTON, Prof., New Haven, er til Stede som Gæst 56.
- VON GAERTRINGEN, FR. Freiherr HILLER, fh. Prof., Dr., Berlin, Selsk. udenl. Medlem død 36.
- GALVESTON, Texas University, Bytteforb. indledes 34.
- GEOLOGICAL CONGRESS, THE 18th INTERN., i London 1948, ingen Delegation 31.
- GJALDBÆK, J. CHR., cand. pharm., Afh. »The Solubility of Carbon Monoxide in some Lower Monovalent Alcohols« opt. 35, udk. 156.
- GRØNBECH, KAARE, delegeres til Orientalistkongres i Paris 1948 55; giver Medd. »Vokalsystemet i ældre Mongolsk« 56.
- GRØNBECH, VILH., afgaar ved Døden 56.
- GÆSTER, til Stede ved Selskabets Møder 26, 29, 36, 38, 39, 43, 45, 47, 48, 49, 51, 54, 56.
- HAAR, D. TER, Afh. »Studies on the Origin of the Solar System« forelægges af B. Strömngren 54, opt. 59.
- HAMMERICH, L. L., giver Medd. »Om laryngal Artikulation i Indo-Europæisk« 30; udk. 155; Delegeret ved Mødet i Union Acad. Intern. i Bruxelles 1947 31; Delegeret ved Mødet i Union Acad. Intern. i Bruxelles 1948 50; giver Medd. om Raabet: Helle! 51; delegeres til Antropologkongres i Bruxelles-Tervuren 1948 58. Se ogsaa: Redaktør.
- HARDY, G. H., fh. Prof., Dr., Cambridge, Selskabets udenl. Medlem død 43.

- HEIDELBERG, Springer-Verlag, Bytteforb. indledes 38.
- HERBORG, EMIL, LEGAT, Bestyrelse 24; N. E. Nørlund genvælges til Medlem 53; J. A. Christiansen vælges til Medlem 53; sender Beretn. og Regnskab for 1947 55, trykt 139–40.
- HEVESY, G., overværer Møder, 51, 54.
- HJELMSTIERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE, DEN GREVELIGE, sender Medd. om Tilskud for 1946 35; Beretn. for 1946 38.
- HJELMSLEV, LOUIS, fremlægger Afh. »La dissimilation d'aspiration« 30; giver Beretn. om Rejse i Tjecoslovakiet 32; delegeres til Linguistkongres i Paris 1948 55.
- HOLMEN, KJELD, cand. mag., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.
- HOLTER, HEINZ, aflægger Beretn. om Princeton University's 200-Aars Jubilæum 1947 46.
- HOPKINS, Sir F. G., fh. Prof., Dr., Cambridge, Engl., Selsk. udenl. Medl. død 29.
- HØEG, CARSTEN, Delegeret ved Mødet i Union Acad. Intern. i Bruxelles 1947 31; giver Beretn. om Møde i U. A. I. 48, trykt 147–50; foreslaar Undersøgelse af J. N. Madvigs Virke og Offentliggørelse af Resultaterne 50; Delegeret ved Mødet i Union Acad. Intern. i Bruxelles 1948 50; vælges til Medl. af Komm. for den nye Ducange 53; taler Mindeord om Chr. Blinkenberg 56, trykt 105–24.
- JACOBSEN, J. C., giver Medd. »Undersøgelser over Beta-Recoil« 47; delegeres til Møde i Union Intern. de Physique i Amsterdam 1948 50.
- JENSEN, KAI ARNE, Lektor, Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- JESSEN, BØRGE, genvælges til Revisor 53.
- JESSEN, KNUD, taler Mindeord om Ove Paulsen 39, trykt 79–85; forelægger Afh. af Lektor, Dr. phil. Tage Nilsson, Stocksund 39; giver Medd. »En irsk interglacial Flora« 49; forelægger efterl. Afh. af Ove Paulsen 51.
- JOHANSEN, J. PRYTZ, cand. mag., Afh. »Handlingens Karakter og Struktur paa Maori« opt. 48.
- JOHANSEN, K. FRIIS, genvælges til Medl. af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse 30; vælges til Medl. af Kassekomm. 53.
- JØRGENSEN, C. A., Prof., Dr. phil., vælges til Medlem 52.
- JØRGENSEN, POUL JOHS., afgaar ved Døden 29; Mindeord ved Erik Arup 36, trykt 87–94.
- KABELL, AAGE, cand. mag., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.
- KALCKAR, HERMAN M., Amanuensis, Dr. med., vælges til Medlem 52.
- KASSEKOMMISSION, SELSKABETS, 19; Poul Nørlund vælges til Medlem 30; forelægger Budget for 1948 39; trykt 129–31; Axel Nielsen fratræder, K. Friis Johansen vælges til Medlem 53; forelægger Regnskab for 1947 54, trykt 125–28; N. E. Nørlund genvælges til Formand 55.
- KASSERER, SELSKABETS, 19.
- KLASSEFORMÆND, SELSKABETS, 19; leder Møderne 47 ff.; Valg af Formand i hist.-filos. Klasse 49, 50.

- KLASSER, SELSKABETS**, holder Møde 45, 49, 51; den nat.-mat. forelægger Forslag til Prisopgave 45.
- KLING, C. A.**, fh. Prof., Dr., Stockholm, vælges til Medlem 52.
- KNUDSEN, MARTIN**, delegeres til Møde i Union Géod. et Géoph. Intern. i Oslo 1948 48.
- KONGEN, HS. MAJESTÆT**, Møde til Minde om Christian X, Kong Frederik IX overværer Mødet, paatager sig Hvervet som Selskabets Protektor, tildeler Niels Bohr Elefantordenen, Knud Fabricius holder Foredrag »Træk af Christian den Tiendes Kongegerning« 26–29.
- KROGH, AUGUST**, fremsætter Ændringsforslag vedr. Valg af indentl. Medl. 39; taler Mindeord om J. Lindhard 43, trykt 95–103; fratræder som Medl. af Best. for Danmarks Akvarium 54.
- KØBENHAVN, Universitetsbibl.** foreslaar lang Række Bytteforb. 34; Akademiet for de tekniske Videnskaber overtager Danmarks Repræsentation i Union Radio-Scient. Intern. 57.
- LA HABANA, Cuba**, Academia de ciencias médicas, físicas y naturales, Bytteforb. indledes 35.
- LA PLATA, Instituto del Museo, Universidad de la Plata**, Bytteforb. indledes 34.
- LATTE, KURT**, Prof., Dr., Göttingen, vælges til Medlem 52.
- LEGATER.** Se: Bohr, Classen, Herborg, Lorenzen og Ørnborg.
- LEIDEN, Sterrewacht**, Bytteforb. indledes 53.
- LIMA, Peru**, Academia nacional de ciencias físicas y naturales, Bytteforb. indledes 35.
- LINDERSTRØM-LANG, K.**, giver Medd. »Om Plakalbumin — et nyt Proteinstof« 56.
- LINDHARD, JOHS.**, afgaar ved Døden 29; Mindeord ved August Krogh 43, trykt 95–103.
- LINVALD, AXEL**, Rigsarkivar, fratræder som Medl. af Arkivkommissionen 55.
- LITTLEWOOD, J. E.**, Prof., Dr., Cambridge Engl., vælges til Medlem 53.
- LOMHOLT, ASGER**, Fuldmægtig 25; Beretn. fra Sekretariatet trykt 150–54.
- LONDON, Faraday Society**, Bytteforb. indledes 33; Royal Society sender Mindeskrift om Newton 36; Royal Institute of Philosophy modtager Hilsen i Anl. af ny Status 1947 37.
- LORENZEN'S LEGAT, MAG. ART. MARCUS**, Bestyrelse 24; Jakob Nielsen vælges til Medlem 30, og Formand 46; Legatet opslaas ledigt 46; Legatet uddeles 51–52; Beretn. for 1947–48 og Regnskab 1947 58, trykt 141–42.
- LOS ANGELES, Cal.**, Southern California, Academy of Sciences, Bytteforb. indledes 34.
- LOUISVILLE, Kentucky**, Universitetet har 150-Aars Jubilæum, Selsk. sender Lykønskning 46.
- LUBLIN, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej**, Bytteforb. indledes 34.
- LUND, Fysiografiska Sällskapet** holder 175-Aars Jubilæum 1947, N. E. Nørlund delegeres 37.
- LUNDEHAVE.** Se: Collstrop, A.
- LUNDGAARD, EINAR**, taler Mindeord om L. S. Fridericia 38, trykt 61–71.

- LÖFSTEDT, E., fh. Prof., Dr., Lund, Selsk. udenl. Medl., er til Stede som Gæst 38.
- MADVIG, J. N., C. Høeg foreslaar Undersøgelse af hans Virke og Offentliggørelse af Resultaterne i Anl. af 150-Aars Fødselsdag 1954 50; Carlsbergfondet vil bekoste Udgivelsen 58.
- MATTHIESSEN, HUGO, Insp. v. Nationalmuseet, mag. art., vælges til Medlem 52; vælges til Medlem af Arkivkommissionen 55.
- MEDLEMMER, SELSKABETS, 1—18; afgaar ved Døden, 29, 36, 43, 45, 56; 1. Beh. af Forslag fra Udv. vedr. Forhøjelse af Medlemsantallet 39; Bevill. til Dækn. af Rejseudgifter for Medl. i Aarhus 40; 2. Beh. og Vedtagelse af Forslag vedr. Valg af indenl. Medlemmer 40; Forslag om Valg meddeles 50; nye Medlemmer optages 52—53.
- MELIN, J. B. E., Prof., Dr., Uppsala, vælges til Medlem 52.
- MEXICO, Escuela nacional de ciencias biológicas, Bytteforb. indledes 35.
- MINDEORD, Kong Christian X 26—29; Poul Johs. Jørgensen ved Erik Arup 36, trykt 87—94; L. S. Fridericia ved E. Lundsgaard 38, trykt 61—71; Ove Paulsen ved Knud Jessen 39, trykt 79—85; Johs. Lindhard ved Aug. Krogh 43, trykt 95—103; Elis Strömngren ved N. E. Nørlund 54, trykt 73—77; Chr. S. Blinkenberg ved Carsten Høeg 56, trykt 105—24.
- MONTRÉAL, Can., Institut Botanique, Univ. de Montréal, Bytteforb. indledes 33.
- MONUMENTA MUSICAE BYZANTINAE, Kommission 22.
- MORETTE, CÉCILE, Paris, Afh. »On the Production of Mesons by Nucleon-Nucleon Collision« forelægges af C. Møller 50, opt. 55.
- MORTENSEN, TH., faar Pastor emer. F. J. Ørnborg's Legat 37; fremlægger »Monograph of the Echinoidea« Vol. IV Part 1, 48; delegeres til Zoologkongres i Paris 1948 50.
- MULLER, H. J., Prof., Dr., Bloomington, Ind., vælges til Medlem 53.
- MUNKSGAARD, E., Medd. om Salg af Selsk. Publikationer 37; afgaar ved Døden 43.
- MURMANSK, U. S. S. R., Polar Scientific Research Institute of Marine Fisheries and Oceanography, Bytteforb. indledes 33.
- MØDER, SELSKABETS, Beretn. 26—59.
- MØLLER, C., giver Medd. »Om Tyngdepunktsbegrebet i Relativitetsteorien« 38; forelægger Afh. af Prof. J. Blaton, Kraków 38; forelægger Afh. af Mlle Cécile Morette, Paris 50.
- NEWARK, Del., University of Delaware, Bytteforb. indledes 34.
- NIELSEN, AXEL, fratræder som Medl. af Kassekomm. 53.
- NIELSEN, JAKOB, vælges til Medl. af Bestyrelsen for »Mag. art. Marcus Lorenzen's Legat« 30, Formand for samme 46; giver Medd. om den 2. Generalfors. i Unesco i Mexico City 1947 46. Se ogsaa: Sekretær.
- NIELSEN, NIELS, delegeres til Geografkongres i Lissabon 1948 50; vælges til Medl. af Komiteen for Union Géod. et Géoph. Intern. 53; giver Medd. »Heklas Udbrud 1947—48« 54.
- NILSSON, TAGE, Lektor, Dr. phil., Stocksund, Afh. »On the Application of the Scanian Post-Glacial Zone System to Danish Pollen-Diagrams« forelægges af Knud Jessen 39, opt. 40.

- »NORDEN'S« NORDISKE SPROGNÆVN, Medlem 25.
- NØRLUND, N. E., delegeres til 175-Aars Jubilæum i Fysiografiska Sällskapet i Lund 37; delegeres til Møde i Union Astron. Intern. i Zürich 1948 48; delegeres til Møde i Union Géod. et Géoph. Intern. i Oslo 1948 48; genvælges til Medl. af Best. for Emil Herborg's Legat 53; taler Mindeord om Elis Strömngren 54, trykt 73-77; genvælges til Formand for Kassekomm. 55.
- NØRLUND, POUL, vælges til Medl. af Kassekomm. 30.
- OLSEN, ERIK, Lektor, mag. agro., Afh. »The Intestinal Flora of Infants« forelægges af S. Orla-Jensen 58.
- ORLA-JENSEN, S., forelægger Afh. af Lektor, mag. agro. Erik Olsen 58.
- OTTAWA, National Museum of Canada Library, Bytteforb. udvides 58.
- OTTESEN, M., Civilingeniør, er til Stede som Gæst 56.
- OVERSIGT OVER SELSKABETS VIRKSOMHED 1946-47, udk. 155.
- PÅLI DICTIONARY, A CRITICAL, Kommission 22.
- PAULSEN, OVE, Mindeord ved Knud Jessen 39, trykt 79-85; efterl. Afh. »Observations on Dinoflagellates« forelægges af Knud Jessen 51.
- PEDERSEN, JOHS., foreslaar Anbefaling til Støtte for Tidsskr. »Erasmus« 33; leder Møde 47, 49, 54, 55; genvælges til Klasseformand 50; genvælges til Medl. af Carlsbergfondets Direktion 53; genvælges til Medl. af Frederiksborg-Museets Bestyrelse 53.
- PHILADELPHIA, Pa., Wagner Free Institute of Sciences, Bytteforb. indledes 34; American Philosophical Society sender Medaille 38.
- PISA, Scuola Normale Superiore, Bytteforb. indledes 33.
- PLANCK, MAX K. E. L., fh. Prof., Dr., Berlin, Selsk. udenl. Medl. død 29.
- POULSEN, FRED. Se: Dyggve, E.
- PRAHA, Orientální ústav, Bytteforb. indledes 40.
- PRETORIA, Transvaal Museum, Bytteforb. udvides 34.
- PRINCETON, Universitetets 200-Aars Jubilæum, H. Holter aflægger Beretning og overgiver Selsk. en Medaille 46.
- PRISOPGAVER, Medd. om Indsendelse af Forslag 37; den nat.-mat. Klasse stiller Forslag til Opgave i Biologi for Classens Legat 45, trykt 132.
- PRÆSIDENT, SELSKABETS, 19; byder Kong Frederik IX Velkommen til Møde og mindes Kong Christian X 26-29; overbringer Adresse ved Carlsbergbryggeriernes 100-Aars Jubilæum 1947 32-33; nedlægger Krans ved Christian VIII's Kiste 43; er fraværende 47 ff. Se ogsaa: Bohr, Niels.
- PUBLIKATIONER, SELSKABETS, fremlægges af Redaktøren 36, 44, 47, 49, 53, 59; udk. 154-57; Beretn. fra Kommissionær om Salg i 1946 37.
- PULLMAN, Wash., State College of Washington, Bytteforb. indledes 33.
- RASK-ØRSTED FONDETS BESTYRELSE, Medlemmer 23; Genvalg af Medlemmer 30; bevilger 10.000 Kr. til intern. Forbindelser 35; sender Beretn. for 1945-46 47.
- RASMUSEN, HANS Q., Proprietær, Værsløv, Afh. »The Motion of Comet Olbers 1815-1956«, opt. 44; Afh. »The Motion of Comet Schwassmann-Wachmann 2 in the Years 1942-48« opt. 59.
- RAVN, O. E., giver Medd. »Bemærkninger til en Fremstilling af Babyslonsk Religion« 39.

- REDAKTØR, SELSKABETS, 19; fremlægger udkomne Publikationer 36, 44, 47, 49, 53, 59; fungerer som Sekretær 29. Se ogsaa: L. L. Hammerich.
- REGISTRERING AF LITTERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE, Medl. af Kommission 20.
- REGNSKAB for 1947 forelægges 54, trykt 125–28.
- REHBERG, P. BRANDT, vælges til Medl. af Komiteen for »The Committee on Science and its Social Relations« 44.
- REIZ, ANDERS, Docent, Dr. phil., Lund, Afh. »A Composite Giant Star Model with Isothermal Core« opt. 59.
- RÉUNION INTERNATIONALE POUR LES ARTS FIGURATIFS, La Ière, i Florence 1948, ingen Delegation 58.
- REVISORER, SELSKABETS, 19; Børge Jessen genvælges 53.
- REVISORSUPPLEANTER, SELSKABETS, 20; K. Grønbech vælges 40; Bengt Strömngren genvælges 53.
- RIESZ, FRIEDR., Prof., Budapest, er til Stede som Gæst 48.
- RIESZ, MARCEL, Prof., Lund, er til Stede som Gæst 48.
- RIO DE JANEIRO, Academia Brasileira de ciencias, Bytteforb. indledes 34; Biological Society of Brazil, Bytteforb. indledes 35.
- ROSARIO, Universidad nacional del Litoral, Instituto de matemáticas, Bytteforb. indledes 34.
- ROSENKRANTZ, ALFRED J., Prof., vælges til Medlem 52.
- RUBOW, PAUL, giver Medd. »Shakespeare og hans Samtidige« 37.
- RUNNSTRÖM, J. A. M., Prof., Dr., Stockholm, vælges til Medlem 52.
- RÆDER, HANS, giver Medd. »Om den oprindelige Betydning af Ordet Filosofi« 38; fremsætter Ændringsforslag vedr. Valg af indenl. Medl. 39.
- RØMER, OLE, MEDAILLE, Medl. af Bestyrelsen 25.
- SANTIAGO, Sociedad científica de Chile, Bytteforb. indledes 35; Academia Chilena de ciencias naturales, Bytteforb. indledes 35.
- SÃO PAULO, Universidade de São Paulo, Bytteforb. indledes 35.
- SCHATZMAN, E., Dr., Afh. »Le spectre des naines blanches et leur débit d'énergie« forelægges af B. Strömngren 57.
- SCHNEIDER, A., Prof., vælges til Medl. af Komiteen for Union Géod. et Géoph. Intern. 30.
- SCHÜCK, J. H. E., fh. Prof., Dr., Uppsala, Selsk. udenl. Medl. død 29.
- SCHWARTZ, LAURENT, Prof., Nancy, er til Stede som Gæst 29.
- SEKRETARIAT, SELSKABETS, 25; Lønninger forhøjes 40; sender Beretn. for 1947 59, trykt 150–54.
- SEKRETÆR, SELSKABETS, 19; meddeler Dødsfald 29, 36, 43, 45, 56; er bortrejst til Mexico og U. S. A., Redaktøren fungerer 29; giver Medd. om Forslag til Prisopgaver for Legaterne 37; nedlægger Krans ved Christian VIII's Kiste 43; meddeler Valg af Klasseformand og Forslag om Valg af nye Medlemmer 50; giver Oversigt over Sæsonens Møder 59. Se ogsaa: Nielsen, Jakob.
- SINDING, ERIK, mag. sc., Afh. »On the Systematic Changes of the Eccentricities of Nearly Parabolic Orbits« opt. 40, udk. 156.
- SKANDINAVISKE NATURFORSKERMØDER, den danske Bestyrelse 24.

- SPÄRCK, R., Prof., Dr., vælges til Medl. af Best. for Danmarks Akvarium 54.
- STATSTILSKUD, Meddelelse herom 55.
- STRÖMGREN, BENGT, delegeres til Møde i Union Astron. Intern. i Zürich 1948 48; genvælges til Revisorsuppleant 53; forelægger Afh. af D. ter Haar 54; forelægger Afh. af Dr. E. Schatzman 57.
- STRÖMGREN, ELIS, Mindeord ved N. E. Nørlund 54, trykt 73–77.
- SVERDRUP, HARALD U., Direktør, Dr., Oslo, vælges til Medlem 52.
- SØRENSEN, THORVALD, Lektor, Dr. phil., faar Bevilling af mag. art. Marcus Lorenzen's Legat 52.
- TILLIDSHVERV, SELSKABETS, 19–25.
- TORNEHAVE, HANS, Dr. phil., Afh. »On a Generalization of Kronecker's Theorem« opt. 35, udk. 156.
- TURÁN, PAUL, Prof., Dr., Budapest, Afh. »On some Approximative Dirichlet-Polynomials in the Theory of the Zeta-Function of Riemann« forelægges af Harald Bohr 30, opt. 44; er til Stede som Gæst 39.
- UDSENDELSE AF DANSKE PUBLIKATIONER TIL NØDSTEDTE, FREMMEDE BIBLIOTEKER, Udvalget herfor sender Beretn. 44.
- UDVALG, KOMMISSIONER OG KOMITEER 19–25.
- UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE, Kommissionen 20; faar Bevilling 40; Rigsarkivar Axel Linvald fratræder Komm., C. O. Bøggild-Andersen og Hugo Matthiesen vælges til Medl. 55; Beretn. for 1947 58, trykt 133–37.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET, Meddelelse om Statstilskud 55.
- UNESCO, Jakob Nielsen giver Medd. om den 2. Generalfors. i Mexico City 1947 46.
- UNESCO, RAADGIVER FOR NATIONALKOMMISSIONEN FOR, 22; Niels Bohr vælges 32.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, Komité 20; Møde i Bruxelles 1947, L. L. Hammerich og Carsten Høeg Delegerede 31, Beretn. 48, trykt 147–50; Møde i Bruxelles 1948, L. L. Hammerich og Carsten Høeg delegeres 50.
- UNION ASTRONOMIQUE INTERNATIONALE, Komité 20; Generalfors. i Zürich 1948, N. E. Nørlund og B. Strömgren delegeres 48.
- UNION GÉODÉSIQUE ET GÉOPHYSIQUE INTERNATIONALE, Komité 21; nye Medl. af Komiteen vælges 30; Generalforsamling i Oslo 1948, Martin Knudsen og N. E. Nørlund delegeres 48; Niels Nielsen vælges til Medl. af Komiteen i St. for O. B. Bøggild 53.
- UNION INTERNATIONALE DE CRISTALLOGRAPHIE, Anmodn. om Danmarks Tilslutning 51.
- UNION INTERNATIONALE DE PHYSIQUE PURE ET APPLIQUÉE, Komité 21; Generalforsamling i Amsterdam 1948, J. C. Jacobsen delegeres 50.
- UNION INTERNATIONALE DES SCIENCES BIOLOGIQUES, Komité 21; Beretn. om Møde i København 1947 30–31, trykt 146–47.
- UNION RADIO-SCIENTIFIQUE INTERNATIONALE, Danmarks Repræs. overtages af Akad. for de tekn. Videnskaber 57.
- VALG AF EMBEDSMÆND o. l. 30, 40, 50, 53.

- VEDTÆGTER, SELSKABETS, 1. Beh. af Forslag om Ændring af §§ 4 og 6 vedr. Medlemsantallet 39; 2. Beh. og Vedtagelse 40, trykt 41—42.
- VERMILLION, South Dakota, »Scandinavian Studies«, Bytteforb. indledes 47.
- WASHINGTON, D. C., National Academy of Sciences sender Medaille 38.
- WESTERGAARD, MOGENS, Dr. phil., Afh. »The Aspects of Polyploidy in the Genus Solanum. III« opt. 49, udk. 156.
- WIEN, Akademie der Wissenschaften sender Jubilæumsskrift 36.
- WINGE, ØJVIND, giver Medd. »Nedarvning af Forgæringsevne hos Gærsvampe« 44; leder Møde 48, 51, 57.
- WROCLAW, »Colloquium Mathematicum«, Bytteforb. indledes 51.
- ÆGYPTISK ORDBOG, Kommission 22.
- ØRNBORG, PASTOR EMER. F. J., LEGAT, uddeles 37.
-
-

BERETNING

FRA

CARLSBERGFONDET

FOR AARET

1. OKTOBER 1946 TIL 30. SEPTEMBER 1947

KØBENHAVN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI

1948

*Denne Beretning er af Carlsbergfondets Direktion indgivet
til Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab i Henhold
til § XVIII i Fondets Statuter.*

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Afdeling A: Carlsberg Laboratoriet.....	5
Afdeling B: Carlsbergfondets videnskabelige Understøttelser	14
Carlsbergfondets biologiske Institut.....	39
Skrifter indsendt til Carlsbergfondet.....	43
Afdeling C: Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg	54
Ny Carlsbergfondet.....	60
Regnskab og Status for Carlsbergfondet og Afdelingerne A, B og C samt Ny Carlsbergfondet.....	70
Almindelige Meddelelser	79

Afdeling A

Carlsberg Laboratoriet.

Fra Laboratoriets Bestyrelse er modtaget følgende Beretning:

Den kemiske Afdeling.

(Leder: Professor, Dr. K. LINDERSTRØM-LANG).

I det forløbne Aar har Professor K. LINDERSTRØM-LANG dels alene dels i Samarbejde med forskellige Medarbejdere været beskæftiget med Studier over Proteinstoffer og proteolytiske Enzymer.

I Juli 1947 deltog Professor LINDERSTRØM-LANG i den internationale Cytolog-Kongres i Stockholm, hvor han holdt Foredrag om Proteinsyntese.

Dr. phil. C. F. JACOBSEN har i det forløbne Aar fortsat og afsluttet sin Undersøgelse over Variabiliteten af Laktoglobulin fremstillet paa forskellig Maade. Ligeledes har Dr. JACOBSEN sammen med Cand. med. L. KORSGAARD CHRISTENSEN deltaget i et Arbejde over Laktoglobulinets Denaturering ved forskellig Temperatur. Iøvrigt har Dr. JACOBSEN deltaget paa forskellig Maade i de følgende nævnte Arbejder.

Cand. polyt. G. JOHANSEN har udført en Undersøgelse over Pepsinets Denaturering i sur Vædske samt paabegyndt en Forsøgsrække over Aminosyrers Reaktion med Sukkerarter.

Cand. polyt. M. OTTESEN har med Støtte af Rockefeller-Foundation fortsat sine Undersøgelser over Vekselvirkningen mellem Ægalbumin og forskellige Stoffer bl. a. Mannit og Urinstof. Til lige har han været beskæftiget med den bakterielle Omdannelse af Ægalbumin til Plakalbumin, et nyt Proteinstof, der er betegnet saaledes paa Grund af dets Krystallers Pladeform. Et Arbejde herom er offentliggjort i Aarets Løb (se Publikationslisten).

Cand. polyt. A. V. GÜNTEMBERG har som Gæst ved Afdelingen med Støtte af et teknisk-videnskabeligt Forskningsstipendium

foretaget Maalinger af det osmotiske Tryk af Ægalbumin og Plakalbumin i stærke Natriumkloridopløsninger.

Dr. med. J. THYGESEN har som Gæst ved Afdelingen fortsat sine Undersøgelser over Peptidaseindholdet i Blodet.

Civilingeniør A. JØHANSEN har ligeledes som Gæst ved Afdelingen bistaaet Dr. Thygesen ved ovennævnte Undersøgelser.

Cand. med. L. KORSGAARD CHRISTENSEN har som Gæst ved Afdelingen tildels i Samarbejde med Dr. Jacobsen paabegyndt en Undersøgelse over Laktoglobulinets og Ægalbuminets Denaturering med Urinstof. En Afhandling med Titlen: »The influence of temperature on the urea denaturation of β -lactoglobulin« er under Publikation i »Nature«.

Dr. H. CHANTRENNE, Bruxelles, har som Gæst ved Afdelingen deltaget i Undersøgelser over Nukleinsyreens Nedbrydning med Nuklease (se Publikationslisten) og studeret Hippursyresyntesen *in vivo* og *in vitro*. En Afhandling med Titlen: »Hippuric acid formation from glycine and dibenzoylphosphate« er under Publikation i »Nature«.

Dr. L. G. G. VANDENDRIESSCHE, Gent, har som Gæst ved Afdelingen dels alene dels i Samarbejde med Dr. Chantrenne udført Undersøgelser over Nukleinsyrernes Volumenforhold under Nedbrydning med Nuklease (se Publikationslisten).

Dr. J. E. LÉONIS, Bruxelles, har som Gæst ved Afdelingen udført Undersøgelser over Reaktionen mellem Aminogrupeer og Svovlkulstof.

Dr. E. P. O. FREDERICQ, Liège, har som Gæst ved Afdelingen været beskæftiget med Undersøgelsen af de elektrokemiske Forhold hos Plakalbuminet.

Dr. H. A. LILLEVIK, Michigan State College, har som Gæst ved Afdelingen paabegyndt en Undersøgelse af de kemiske Forhold ved Plakalbumindannelsen.

Desuden har følgende Gæster i Aarets Løb arbejdet ved Afdelingen:

Dr. J. R. HAWTHORNE, Cambridge, England, Dr. EDITH KRUGELIS, Poughkeepsie, New York, Dr. J. W. LEGGE, Cambridge, England, Læge HARALD MOE, København, Dr. W. J. NICKERSON, Norton, Mass., Stud. med. O. CH. POCK-STEN, København, og Dr. P. TUFT, Cambridge, England.

Følgende Arbejder er publiceret:

- BRÜEL, DRUDE, HEINZ HOLTER, K. LINDERSTRØM-LANG and K. ROZĪTS: A micromethod for the determination of total nitrogen (accuracy 0.005 $\mu\text{g N}$). *Compt. rend. Lab. Carlsberg, Sér. Chim.* Vol. 25, No. 13 (1946). *Biochimica et Biophysica Acta.* Vol. 1. 1947.
- CHANTRENNE, H. C., K. LINDERSTRØM-LANG and L. VANDENDRIESSCHE: Volume Change Accompanying the Splitting of Ribonucleic Acid by Ribonuclease. *Nature.* Vol. 159. 1947.
- JACOBSEN, C. F.: The activation of chymotrypsinogen. *Compt. rend. Lab. Carlsberg, Sér. Chim.* Vol. 25, No. 14. 1947. (Disputats).
- JACOBSEN, C. F.: Note on the synthesis of thiazolines. *Compt. rend. Lab. Carlsberg, Sér. Chim.* Vol. 26, No. 1. 1947.
- JACOBSEN, C. F.: An iodine cystine derivate. *Compt. rend. Lab. Carlsberg, Sér. Chim.* Vol. 26, No. 2. 1947.
- LINDERSTRØM-LANG, K.: Molecular Weight by Solubility Measurements. *Archives of Biochemistry.* Vol. 11. 1946.
- LINDERSTRØM-LANG, K. and M. OTTESEN: A New Protein from Ovalbumin. *Nature.* Vol. 159. 1947.

Den fysiologiske Afdeling.
(Leder: Professor, Dr. Ø. WINGE).

Prof. WINGE har sammen med Dr. CATHERINE ROBERTS foretaget genetiske Undersøgelser over Nedarvningen af enzymatiske Egenskaber hos Gær, og en Afhandling herom er under Udarbejdelse. Det drejer sig om Krydsning imellem Arterne *Saccharomyces cerevisiae* og *S. Chevalieri*, der adskiller sig med Hensyn til Maltose- og Galaktoseforgæring.

Endvidere har Prof. WINGE varetaget Forsøgene med Humle og Byg paa »Nordgaarden«.

Paa »Nordgaarden« høstede i 1947 kun ca. 1600 kg Humle. Den abnormt tørre Sommer var Aarsag til det ringe Udbytte, idet Humlekopperne ikke udviklede sig tilstrækkeligt paa Grund af Vandmangel. Nye Byg-Krydsninger foretoges i Væksthus, hvor ogsaa en Vintergeneration dyrkedes. Begge de to nye Sorter, Lentabyg og Carlsbergbyg indgik i Statens Forsøg saa vel som i de lokale Landboforeningers Forsøg over hele Landet. Stamsæd af førstnævnte Sort kommer i Handelen til Foraarssaaning 1948.

Den 17.-26. November 1946 deltog Prof. WINGE efter Indbydelse i en mikrobiologisk Kongres i Paris til Minde om Louis Pasteur i Anledning af Pasteur's 50-Aars Dødsdag og holdt her

et Foredrag, »Studies on yeast by Pasteur and later investigators«, der vil blive trykt i Kongresberetningen.

Ved den 4. internationale Kongres for Mikrobiologi i København i Juli 1947 holdt han et af Hovedforedragene, »Yeast in modern genetics«, der ligeledes trykkes i Kongresberetningen.

Den ordinære Assistent, Dr. phil. AAGE SKOVSTED, har bistaaet ved Byg- og Humleforsøgene. Forskellige Kemikaliers Indflydelse paa Mutationshyppigheden hos Gærsvampe er blevet undersøgt. Indsamling og Beskrivelse af danske lavere Svampe er blevet fortsat. Den 4. November 1946 holdt han efter Indbydelse fra »Mendelska Sällskapet« i Lund Foredrag om »Mutationer hos jäst« og 22. Juli 1947 ved den 4. internationale Kongres for Mikrobiologi i København et Foredrag om »Induced Camphor Mutation in Yeast«.

Ekstraordinær Assistent, Cand. mag. ESSEN DITLEVSEN har fortsat de genetiske Eksperimenter med *Saccharomyces Italicus* og har tillige paabegyndt Undersøgelser over Sporedannelsen hos nogle laktoseforgærende Saccharomyceter med det Formaal at kunne bruge dem til Artskrydsning. Endvidere har han deltaget i det almindelige Arbejde vedrørende Bygforsøgene.

Ekstraordinær Assistent, Cand. mag. ERIK BILLE HANSEN har foretaget Analyser af Byg og Humle samt deltaget i det almindelige Arbejde vedrørende Bygforsøgene. Med den Hensigt at foretage Krydsninger mellem Saccharomycesarter og Zygosaccharomycesarter har han undersøgt Sporedannelsesevnen hos de Zygosaccharomycesarter, der findes i Laboratoriets Samling. Forskellige Metoder blev gennemprøvet. Han har foretaget Krydsninger imellem to Pressegærtyper, »Yeast Foam«, der er pantothenesyreheterotrof, og »Royal Yeast Cakes«, der er pantothenesyreaufotrof. Hybriden er blevet analyseret, og Eensporeisolaterne er blevet undersøgt for Evne til Pantothenesyredannelse af Cand. mag. V. HARTELIUS. Sluttelig har han foretaget Krydsninger mellem *Saccharomyces cerevisiae* og *S. Carlsbergensis*. Da Hybriden viste sig at give sterile Sporer, kunde en nærmere Analyse af Nedarvningsforholdene ikke gennemføres.

Ekstraordinær Assistent, Cand. mag. VAGN HARTELIUS har fortsat Undersøgelserne over forskellige Gærstammers og Eensporekulturers Behov for Vitaminerne: Biotin, Pantothenesyre, Aneurin, Pyridoxin, Nikotinsyre og Inosit og i Forbindelse her-

med undersøgt forskellige Gærstammers Anvendelighed som Testorganismer ved mikrobiologisk Bestemmelse af Vitaminer. Sammen med Dr. SHU-WAI HWANG foretoges saaledes Forundersøgelser til Anvendelse af *Schizosaccharomyces octosporus* til Bestemmelse af Inosit og Nikotinsyre. Endvidere viste *Saccharomyces Carlsbergensis* sig anvendelig til Bestemmelse af Pyridoxin.

Undersøgelserne over β -Alaninets Antivækststoffer fortsattes med en Undersøgelse af bl. a. Glycinets og β -Amino-Smørsyrens Antivækststofvirkning. Undersøgelserne over Pantothensyrens og andre Vitaminers Indvirkning paa Gærens Respiration genoptoges.

Frk. AASE HJØRT har vedligeholdt Laboratoriets Samling af Gær- og Skimmelsvampkulturer og har assisteret ved Undersøgelser over Forskellen imellem Over- og Undergær og over Raffinose- og Melibioseforgæring. Hun har under et Studieophold i Holland i Juni—Juli 1947 haft Lejlighed til at sætte sig ind i specielle Metoder og Teknik ved Dyrkning af Svampe, særlig ved »Centraalbureau voor Schimmelcultures« i Baarn, men ogsaa ved Besøg paa »Laboratorium voor Microbiologie« ved Landbohøjskolen i Wageningen samt ved det mikrobiologiske og det bakteriologiske Laboratorium ved Universitetet i Groningen.

Følgende Afhandlinger er offentliggjort i Aarets Løb:

- VAGN HARTELIUS: Glutamic acid, Aspartic acid, Asparagine and Glutamine as Antigrowth substances for β -Alanine. Compt. rend. Lab. Carlsberg, Sér. physiol. Vol. 24, No. 18. 1946.
- VAGN SCHMIDT: Excretion of Pantothenic acid after injection of Pantoic acid and β -Alanine, the Pantothenic acid components. Acta pharmacol. Vol. 3. 1947.
- N. SKOVSTED: Induced camphor mutations in yeast. Abstr. of Comm. Fourth Internat. Congress for Microbiology. Copenhagen 1947.
- Ø. WINGE: The Segregation in the ascus of *Saccharomyces Ludwigi*. Antonie van Leeuwenhoek. Amsterdam. 12. 1947.
- Ø. WINGE and E. DITLEVSEN: Colour inheritance and sex determination in *Lebistes*. Heredity. 1. 1947.

Følgende Videnskabsmænd har som Gæster foretaget Studier ved Afdelingen:

Dr. SHU-WEI HWANG, Central University, Nanking, China, i 6 Maaneder (Februar—Juli 1947).

Dr. HELENA KARCEWSKA, Państwowe Zjednoczenie Przemysłu Drożdżowego, Warszawa, Polen, i Februar 1947.

Cand. phil. URS LEUPOLD, Universität Zürich, Schweiz, indtil November 1946.

Dr. Lt. WALTER J. NICKERSON, Wheaton College, Norton, Mass., U. S. A. fra Juni 1947 og indtil videre.

Dr. CATHERINE ROBERTS, University of California, Berkeley, Cal., U. S. A., hele Aaret.

Læge VAGN SCHMIDT, København.

Et Antal Gærkulturer er paa Opfordring sendt til Institutioner og Personer i Udlandet.

Cytokemisk Underafdeling. (Leder: Dr. H. HOLTER).

Dr. H. HOLTER har i Samarbejde med forskellige Medarbejdere fortsat Undersøgelserne over Stofskifte og Enzymfordeling i Cytoplasma hos Amøber og andre Protozoer, under særlig Hensyntagen til Lipoidstofskiftet og Peptidaseaktivitet. Sammen med Mag. scient. S. LØVTRUP og Dr. phil. E. ZEUTHEN (Universitetets Zoofysiologiske Lab.) har han paabegyndt en metodisk Undersøgelse af den af sidstnævnte tidligere udarbejdede Teknik til Vejning ved Hjælp af den Cartesianske Dykkervægt. Endvidere har han i Samarbejde med Dr. EDITH KRUGELIS og Mag. scient. N. ANDRESEN paabegyndt en Undersøgelse af Fosfatase i Amøbe-Cytoplasma. Den i sidste Aarsberetning omtalte, i Samarbejde med E. ZEUTHEN udførte Undersøgelse over Sultestofskiftet hos Amøben *Chaos chaos* er afsluttet og foreligger færdig til Trykning.

I Februar 1947 holdt Dr. HOLTER et Foredrag i Biologisk Selskab om »Undersøgelser over Amøben *Chaos chaos*«.

Efter Indbydelse af Rockefeller Foundation har Dr. HOLTER fra Februar til Juni 1947 foretaget en Studierejse i U. S. A., hvor han ved et Symposium om Cytokemi, foranstaltet af New York Academy of Science, talte om »Cytoplasmic Components and Metabolism in *Chaos chaos*«. Desuden deltog han i Kongresser i Chicago og Cold Spring Harbor og holdt Foredrag om Laboratoriets Arbejder i Pasadena, Berkeley, Pacific Grove, Columbia Mo., Charlottesville, Detroit, Boston, New Haven og New York.

I Juli 1947 deltog Dr. HOLTER, Mag. ANDRESEN og Mag. LØVTRUP i den VI. Internationale Cytolog-Kongres i Stockholm, hvor

Dr. HOLTER talte om »Cell physiological work with the amoeba *Chaos chaos*«.

Foredragene i New York og Stockholm er under Trykning.

Mag. N. ANDRESEN har fortsat sine Undersøgelser over cytologiske Forhold hos Amøben *Chaos chaos*, særlig med Hensigt paa Virkningen af forskellig Diæt, idet der er tilstræbt en Dyrkningsmaade, der giver ensartet Forsøgsmateriale. Han har endvidere sammen med Mag. S. LØVTRUP undersøgt Dipeptidaseindholdet og Respirationen hos Amøber efter Centrifugering og Skæring i lette og tunge Halvdele, og i Extrakt af Amøber. Der er paabegyndt en Undersøgelse af Anvendeligheden af Feulgens og Brachets Farvemethoder til Paavisning af Desoxyribo- og Ribonucleinsyre.

I Samarbejde med Cand. med. E. PRÆTORIUS er en Undersøgelse af visse Fejlkilder ved den kliniske Leucocyttælling afsluttet, og et Arbejde herom foreligger trykfærdigt.

Endvidere har Mag. ANDRESEN ydet Laboratoriets Gæster Hjælp i cytologisk og histologisk Teknik.

Mag. scient. S. LØVTRUP, som arbejder paa Afdelingen med Støtte af Rockefeller Foundation, har foruden sit tidligere nævnte Samarbejde med Dr. HOLTER og Mag. ANDRESEN beskæftiget sig med en Undersøgelse af den Cartesianske Dykkervægts Evne til Maaling af Optagelsen af tungt Vand i Amøber.

Foruden den tidligere nævnte Dr. E. KRUGELIS fra New York har i Aarets Løb følgende Gæster arbejdet paa Afdelingen:

Dr. A. BACK, Jerusalem, H. CHANTRENNE, Bruxelles, R. J. HAWTHORNE, Cambridge, M. JAKUS, Boston, W. J. NICKERSON, Boston, P. TUFT, Cambridge, L. VANDENDRIESSCHE, Gent.

Følgende Afhandlinger er offentliggjort:

- H. HOLTER: Establishment of Cytochemical Techniques. Nature. Vol. 158. 1946.
- H. HOLTER: Nobelprisen i Kemi. James B. Sumner, John H. Northrop, W. M. Stanley. Naturens Verden. 1947.
- E. ZEUTHEN: A Sensitive 'Cartesian Diver' Balance. Nature. Vol. 159. 1947.

Yderligere Publikationer, se Beretningen fra kemisk Afdeling.

Beretning fra Amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet
Dr. phil. CARSTEN OLSEN.

I det forløbne Aar har Dr. OLSEN fortsat de tidligere omtalte Vandkulturforsøg over forskellige Plantearters Ionoptagelsseshastighed og dennes Afhængighed af Koncentrationen. Desuden har han fuldendt en større Afhandling: »Bøgebladenes og Bøgebladsaftens Indhold af Mineralstoffer, Kvælstof og Sukker paa forskellige Tidspunkter mellem Løvspring og Løvfald«. Dette Arbejde er ved at blive oversat til Engelsk og vil fremkomme i Carlsberg Laboratoriets Meddelelser. I Tilslutning til dette Arbejde er der foretaget en Undersøgelse over adsorptiv Binding af Kalium i Plantecellerne.

Endvidere har han foretaget Undersøgelser over Vandbregnen *Azolla caroliniana*. Da denne tropiske Planteart kan trives om Sommeren i Danmark paa Overfladen af Damme og Tørvegrave, og da den grundet paa, at den dækker sit Kvælstofforbrug ved Binding af Atmosfærens frie Kvælstof, kan opformeres i kolossal Mængde (4 kg Plantemasse pr. m² Vandflade kan opnaas), foretages for Tiden Forsøg over dens mulige Anvendelse, bl. a. i ensileret Tilstand, som Kvægfoder. Forsøgene udføres i Samarbejde med Landøkonomisk Forsøgslaboratorium og Godsejer Jarl paa Strødam.

Af »Comptes rendus des Travaux du Laboratoire Carlsberg«, Série chimique, udkom i Regnskabsaaret 1946—47 Vol. 25, No. 13—14, og Vol. 26, No. 1—2, ialt 10 Ark. Af Série physiologique udkom Vol. 24, No. 18, ialt 2 Ark.

Laboratoriets Personale bestaar ved Slutningen af Aaret 1946—47 af følgende:

For den kemiske Afdeling er Professor, Dr. phil. K. LINDERSTRØM-LANG (ansat 1. August 1919 som ekstraordinær, 1. Oktober 1930 som ordinær Assistent, i den nuværende Stilling 1. April 1938) Forstander, Dr. phil. C. F. JACOBSEN (ansat 1. Oktober 1943 som ekstraordinær Assistent, i den nuværende Stilling 1. Oktober 1944) ordinær Assistent. Ekstraordinær Assistent er Cand. polyt. GORDON JOHANSEN (ansat 1. November 1944).

For den fysiologiske Afdeling er Professor, Dr. phil. ØJVIND WINGE (ansat 1. September 1933) Forstander, Dr. phil. AAGE SKOVSTED (ansat 1. December 1936) ordinær Assistent. Ekstraordinære Assistent er Cand. mag. ESSEN DITLEVSEN (ansat 1. Oktober 1941), Cand. mag. ERIK BILLE HANSEN (ansat 15. Juli 1944) og Cand. mag. VAGN HARTELIUS (ansat 1. Maj 1931 som ekstraordinær Assistent ved den gæringsfysiologiske Underafdeling, overgaaet 1. Juni 1946 til den fysiologiske Afdeling).

For den cytokemiske Underafdeling er Dr. phil. HEINZ HOLTER (ansat 1. Oktober 1937 som ekstraordinær Assistent ved den kemiske Afdeling, i den nuværende Stilling 1. Januar 1943) Afdelingsleder. Ekstraordinær Assistent er Mag. scient. NIELS ANDRESEN (ansat 1. Oktober 1946).

Ekstraordinær Amanuensis ved Laboratoriet er Dr. phil. CARSTEN OLSEN (ansat 1. Juni 1919 som ekstraordinær, 1. April 1938 som ordinær Assistent ved den kemiske Afdeling, i den nuværende Stilling 1. Oktober 1944).

Angaaende Regnskabet henvises til Ekstrakten S. 73.

Bestyrelsen for Carlsberg Laboratoriet den 27. Oktober 1947.

A. C. ANDERSEN.

NIELS BJERRUM.

N. HJELTE CLAUSSEN.

J. HJELMSLEV.

KNUD JESSEN.

Afdeling B

Carlsbergfondets videnskabelige Understøttelser.

I 1946—47 indkom der 362 Ansøgninger om et samlet Beløb af ca. 2.425.000 Kr. Der bevilgedes i alt 1.993.079 Kr. 50 Øre. Af det Beløb, som Afdelingen havde bevilget, men endnu ikke udbetalt d. 30. September 1947 (jfr. Noten S. 74), var bortfaldet 59.467 Kr. 04 Øre.

I 1946—47 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 1.378.349 Kr. 97 Øre¹. Beløbet fordeler sig saaledes:

1. Konst. Stadsarkivar, Cand. mag. SVEND AAKJÆR til Studier i ældre dansk Landbrugs- og Bebyggelsehistorie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
2. Samme til Dækning af Udgifter ved Arkivundersøgelser 2.199 Kr.
3. ADELSAARBOGSFORENINGEN til Udarbejdelse og Trykning af Stamtavler og Slægtsbeskrivelser m. v. af danske adelige Familier 1.500 Kr.
4. Dr. phil. ADA ADLER (†) til en kritisk Udgave af det græske Etymologicum m. m. 1.750 Kr.
5. Lektor ved Københavns Universitet, Bibliotekar, Dr. phil. HARRY ANDERSEN til Fuldendelse af Undersøgelser over det runedanske Sprog 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
6. Lektor ved Københavns Universitet, Mag. art. POUL ANDERSEN og Dr. phil. SVEND SMITH til fonetiske Apparater og Hjælpe-midler til Forsøg med samme 55 Kr. 50 Øre. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 400 Kr.
7. Professor emer., Dr. phil. VILH. ANDERSEN til litteraturhisto-riske Studier 2.000 Kr. Andet Bidrag af en femaarig Bevilling.

¹ Det samlede udbetalte Beløb har været 1.524.277 Kr. 57 Øre. Heri er ovenfor fradraget Refusioner til samlet Beløb af 145.927 Kr. 60 Øre. Af dette sidste Beløb vedrører 16.927 Kr. 61 Øre Bevillinger fra tidligere Regnskabsaar; Resten er i nedenstaaende Fortegnelse ført til Indtægt for de paagældende Bevillinger.

8. Professor emer., Dr. phil. ERIK ARUP til Studier i Danmarks Historie i 17.—19. Aarhundrede 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
9. Fast Assistent ved Carlsbergfondets biologiske Institut, Dr. phil. TAGE ASTRUP til en Rejse til Oxford 850 Kr.
10. Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium, Dr. phil. BØRGE BAK og Professor, Dr. phil. ALEX LANGSETH til Anskaffelse af Enkeltdeler til Opbygning af et Kortbølgeapparat 1.312 Kr. 07 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.
11. Musikbibliograf SIGURD BERG til afsluttende Udarbejdelse af en dansk musikkritisk Bibliografi og Registerarbejde 800 Kr.
12. Dr. phil. ANDERS BJERRUM til Studier indenfor nordisk Dialektgeografi, specielt en sammenlignende Undersøgelse af et mindre Antal nordiske Dialekters Lydsystemer, 1.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
13. Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium, Dr. phil. JANNIK BJERRUM til Udarbejdelse af en Monografi over Kompleksdannelse 800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
14. Samme til Medhjælp til kompleksekemiske Experimentalundersøgelser 2.850 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.800 Kr.
15. Professor, Dr. phil. FRANZ BLATT til Studieophold i Italien og Frankrig 3.000 Kr.
16. Direktør for Dansk biologisk Station, Dr. phil. H. BLEGVAD til Undersøgelse over marine Bunddyrs Biologi 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
17. Professor, Dr. phil. ANDREAS BLINKENBERG til et Studieophold i Frankrig 6.700 Kr.
18. Professor, Dr. phil. CHR. BLINKENBERG (†) som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 9.000 Kr.
19. Fhv. Bibliotekar og Lektor, Dr. phil. SIGFÚS BLÖNDAL til Studier over islandsk Filologi og Historie 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
20. Kgl. Ordenshistoriograf, Dr. phil. LOUIS BOBÉ til litteratur- og kulturhistoriske Studier 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

21. Assistent i Dansk Folkemindesamling, Dr. phil. INGER MARGR. BOBERG til Fuldførelse af et Værk om Danmarks Folkeminder 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
22. Kunsthistoriker, Redaktør af 3. Udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon MERETE BODELSEN til en Rejse til Sverige 300 Kr.
23. Professor, Dr. phil. HARALD BOHR som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 5.000 Kr.
24. Samme til Assistance ved videnskabeligt Arbejde 2.400 Kr.
25. Professor, Dr. phil. & scient. & techn. & jur. NIELS BOHR som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c 12.000 Kr.
26. Samme til Lønning af Medarbejdere og til Apparater ved Undersøgelser indenfor Atomteorien 48.000 Kr.
27. Samme til Instrumenter til Udvidelse af Københavns Universitets Institut for teoretisk Fysik 67.775 Kr. 21 Øre. Andet Bidrag af en Bevilling paa 300.000 Kr.
28. Samme og Professor emer., Dr. phil. & jur. & med. & scient. AUGUST KROGH til Dækning af Udgifter ved fysisk-biologiske Undersøgelser 80.000 Kr.
29. Mag.scient. AAGE BOHUS JENSEN til en Rejse til Oxford 850 Kr.
30. Lektor, Cand. mag. MORTEN BORUP til Udarbejdelse af en Biografi af J. L. Heiberg 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
31. Amanuensis ved Københavns Universitet, Lektor, Dr. phil. JOHS. BOYE PETERSEN til Studium af Jord- og Ferskvandsalger 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
32. Professor emer., Dr. phil. P. BOYSEN JENSEN til plantefysiologiske Studier, især til Undersøgelser over Vævkultur og over Differentiering hos højere Planter 2.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
33. Samme til Medhjælp ved plantefysiologiske Undersøgelser 1.150 Kr.
34. Samme, Professor, Dr. phil. DETLEV MÜLLER og Professor, Dr. phil. CARL MAR. MØLLER til Dækning af Udgifter ved en Undersøgelse over Aandingstab og Grentab i Bøgeskov af forskellige Aldre 2.343 Kr. 21 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.300 Kr.
35. Inspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. H. C. BROHOLM til Studier over Bronzealderen i Danmark 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

36. Samme til Udgivelse af »Danmarks Bronzealder«, Bind 3, 14.600 Kr.
37. Samme til Fotografering af Billedmateriale til samme Værk, Bind 4, 600 Kr.
38. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Dr. phil. A. FR. BRUUN til Undersøgelser over oceaniske Fisk og Bløddyr 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
39. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Dr. phil. F. W. BRÆSTRUP til en Rejse til London 550 Kr.
40. Samme, Overinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. & scient. KAJ BIRKET-SMITH og Museumsdirektør, Dr. phil. H. M. THAMDRUP til en biologisk-økologisk Ekspedition til Østafrika med Indsamling af zoogeografisk og etnografisk Studiemateriale 30.000 Kr.
41. Rektor, Dr. phil. H. V. BRØNDSTED til Studier over Organismernes Formdannelsesfysiologi 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
42. Samme til Dækning af Udgifter ved disse Studier 200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
43. Professor, Dr. phil. JOHANNES BRØNDSTED til Studier i nordisk Arkæologi 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
44. Samme til en Studierejse til Norge, Sverige og Finland 4.000 Kr.
45. Samme til en Rejse i Anledning af en Publikation vedrørende Ladbyskibet 400 Kr.
46. Professor, Dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til Studier indenfor dansk Sproghistorie 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
47. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 3.000 Kr.
48. Professor, Dr. phil. J. N. BRØNSTED (†) til Studier indenfor den fysiske Kemis Omraade 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
49. Direktør for Universitetets neurofysiologiske Institut, Dr. med. FRITZ BUCHTHAL til muskel- og nervefysiologiske Undersøgelser 2.000 Kr.
50. Samme til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser vedrørende de energirige Fosfaters Indvirkning paa Muskulens Proteiner 3.189 Kr. 35 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.

51. Lektor og Amanuensis ved Københavns Universitet, Dr. phil. T. W. BØCHER til Behandling af et omfattende Materiale af Dyrkningsforsøg og Kromosotalundersøgelser udført med *Prunella vulgaris* og nærstaaende Arter 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
52. Samme til Dækning af Overskridelse ved en botanisk-plantgeografisk Ekspedition til det Indre af Vestgrønland 2.869 Kr. 38 Øre.
53. Samme til Bearbejdelse af Materialet fra denne Ekspedition 2.927 Kr. 58 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 8.000 Kr.
54. Fil. lic. LAURITS BØDKER til Tilvejebringelse af en Samling af Udtog af indiske Eventyrsamlinger 1.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr.
55. Professor emer., Dr. phil. N. BØGHOLM til en Rejse til England 1.000 Kr.
56. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. FR. BØRGESEN til algologiske Undersøgelser 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
57. CARLSBERGFONDETS INDKØB AF INSTRUMENTER OG APPARATER. a) Til et Præparermikroskop med Tilbehør 653 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.100 Kr. (For Tiden stillet til Raadighed for Dr. phil. Paul Gelting). b) Til et binokulært Mikroskop med Tilbehør 1.350 Kr. (For Tiden stillet til Raadighed for Professor, Dr. phil. Niels Nielsen). c) Til en Analysevægt og et »Philoscop« 315 Kr. 50 Øre. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.444 Kr. (For Tiden stillet til Raadighed for Overassistent under Københavns Magistrat Sigurd Olsen).
58. CARLSBERGFONDETS UDGRAVNING I HAMA til Bearbejdelse af Ekspeditionens Materiale 31.394 Kr. 95 Øre. Niende Bidrag af samlede Bevillinger paa 160.000 Kr.
59. Samme til Trykning af Hama-Publikationens første Bind 5.852 Kr. 50 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 32.014 Kr.
60. Dr. phil. OLAF CARLSEN til afsluttende Undersøgelser over Rousseastudiet i Danmark 1.200 Kr.
61. Universitetsadjunkt ved Københavns Universitet, Dr. phil. AKSEL E. CHRISTENSEN til et Arbejde over Magtkampen mellem Konge og Adel i dansk Senmiddelalder 1.670 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 5.000 Kr.
62. Arkitekt CHARLES CHRISTENSEN til Studier og Rekonstruktioner af danske Bygningsværker fra ældre Tid 1.200 Kr.

63. Fhv. Seminarieforstander, Mag. art. GEORG CHRISTENSEN til Trykning af en Bibliografi over N. F. S. Grundtvigs Skrifter 3.800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 7.500 Kr.
64. Fhv. Arkivar i Rigsarkivet, Cand. mag. CARL S. CHRISTIANSEN til Udgivelse af Bd. 10 af L. Laursens Værk: »Danmark-Norges Traktater 1523—1750«, omfattende Tiden 1694—1698, 4.367 Kr. 75 Øre. Andet Bidrag af en Bevilling paa 16.805 Kr.
65. Professor, Dr. phil. HENRIK DAM til Studier over Lipoidernes Biokemi 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
66. Samme til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over experimentelt fremkaldt alimentært peptisk Ulcer 2.625 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
67. Civilingeniør, Dr. techn., Landsretssagfører LEO A. DAMM (†) til Trykning af »Rum og Tid i vor Erkendelse« 4.000 Kr.
68. DANSK FOLKEMINDESAMLING til en fuldstændig Samling af Udtog vedrørende Folkeeventyr, Dyrefabler, Kæderemser og Skæmtesagn 1.200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr.
69. DANSK NATURHISTORISK FØRENING til Udgivelse af et Bind af »Danmarks Fauna« 1.000 Kr.
70. DET KØNIGELIGE DANSKE SELSKAB FOR FÆDRELANDETS HISTORIE til forberedende Arbejder til en Udgave af Kong Christian VIII.s Dagbøger og efterladte Papirer 1.530 Kr. Fjortende Bidrag af samlede Bevillinger paa 26.100 Kr.
71. Samme til Udgivelse af Papirer efterladt af betydningsfulde danske Personligheder ca. 1830—1849 2.500 Kr. Femte Bidrag af en Bevilling paa 25.000 Kr.
72. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELKAB til Udgivelse af den af Verner Dahlerup grundlagte Ordbog over det danske Sprog 58.883 Kr. 75 Øre. Enogtredivte Bidrag af samlede Bevillinger paa 1.282.846 Kr. 61 Øre.
73. Samme til Udgivelse af et Diplomatarium Danicum 44.946 Kr. 40 Øre. Del af en større Bevilling.
74. Samme til Forarbejder til »Danmarks gamle Købstadlovgivning« 3.407 Kr. 90 Øre. Del af en større Bevilling.
75. Samme som Bidrag til Udgivelsen af Professor Peter Skautrup: »Det danske Sprogs Historie« 747 Kr. 35 Øre. Del af en større Bevilling.
76. Samme til en Udgave af Breve fra og til Adam Oehlenschläger indtil 1809 1.347 Kr. 73 Øre. Del af en større Bevilling.

77. Samme til Forarbejder til Udgivelse af »Adam Oehlenschlägers Breve 1809—29« 3.049 Kr. 30 Øre.
78. Samme til Udgaven af Thomas Kingos Skrifter 3.407 Kr. 90 Øre. Del af en større Bevilling.
79. Samme til Udgaven af »Gamle danske Bønnebøger« 7.486 Kr. 90 Øre. Del af en større Bevilling.
80. Samme til Honorarer til en Udgave af Breve og Aktstykker vedrørende J. L. Heiberg 3.886 Kr. 20 Øre. Del af en større Bevilling.
81. Samme til Udgivelse af Matthias Moth's danske Ordbogsværk 4.035 Kr. 65 Øre. Del af en større Bevilling.
82. Museumsbestyrer, Dr. phil. MAGNUS DEGERBØL til Bearbejdelse af Danmarks og Grønlands Pattedyr i Fortid og Nutid 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
83. Samme, Statsgeolog, Dr. phil. JOHS. IVERSEN og Overinspektør, Dr. phil. THERKEL MATHIASSEN til Bearbejdelse af geologisk, pollenanalytisk og zoologisk Materiale vedrørende Køkkenmøddingproblemet samt Fremstilling af Manuskripttegninger 12.500 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 40.000 Kr.
84. Universitetsadjunkt ved Københavns Universitet, Dr. phil. PAUL DIDERICHSEN til Medhjælp ved Seddeludskrivning m. v. som Støtte for den endelige Redaktion af en dansk Grammatik 543 Kr. 50 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
85. Arkitekt, Dr. phil. EJNAR DYGGE til arkæologiske Studier 12.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 36.000 Kr.
86. Samme til Dækning af Udgifter ved hans Arbejde 2.000 Kr.
87. Samme til en Rejse til Split 1.420 Kr.
88. Samme til en Rejse til Athen og Rom 5.428 Kr.
89. Professor, Dr. phil. RICHARD EGE til Dækning af Udgifter ved biokemiske Undersøgelser 3.449 Kr. 96 Øre.
90. Fhv. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRØN-MÜLLER til Udarbejdelse af »Supplement til Bibliotheca Danica« 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
91. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Mag. art. HANS ELLEKILDE til Forarbejder og Studier vedrørende »Nordens Gudeverden« I-II 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
92. Samme til Afskrivning af Kildestof 1.350 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.

93. Professor, Dr. phil. CHRISTIAN ELLING til Dækning af Udgifter ved forberedende Arbejder til en samlet Fremstilling af Danmarks Kunsthistorie i det 18. Aarhundrede 1.600 Kr.
94. Samme til Illustrationer til en Afhandling »Villa Pia in Vaticano« 895 Kr.
95. Cand. mag. POVL ENGELSTOFT og Overarkivar, Dr. theol. BJØRN KORNERUP til forberedende Arbejde paa en ny Udgave af S.V.Wibergs danske Præstehistorie 10.000 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 39.000 Kr.
96. Professor emer., Dr. phil. KNUD FABRICIUS til Studier og til Udarbejdelse af en Fortsættelse af Værket: »Skaanes Overgang fra Danmark til Sverige« 1.200 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.800 Kr.
97. Samme til en Rejse til Stockholm 600 Kr.
98. Samme til Trykning af Chr. Paulsens Dagbøger (1809—54) 11.585 Kr. 57 Øre.
99. Inspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. C. G. FEILBERG til afsluttende Bearbejdelse af Materiale fra hans Rejse til Iran 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
100. Dr. med. ALBERT FISCHER til Undersøgelser over Vævscellernes Stofskifte og Ernæring med særlig Hensyntagen til Æggehvidestofskiftet og Sukkerstofskiftet 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
101. Professor emer., Dr. phil. AAGE FRIIS til Medhjælp 4.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
102. Samme til videnskabeligt Arbejde med Danmarks Historie i 18.—20. Aarhundrede 3.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
103. Samme til afsluttende Arbejde med og Trykning af »Europa, Danmark og Nordslesvig«, Bd. 1—3, 540 Kr. Sjette Bidrag af en Bevilling paa 28.000 Kr.
104. Professor, Dr. phil. ASTRID FRIIS til Medhjælp ved Studier i det 16. og 17. Aarhundredes Historie 515 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.600 Kr.
105. Forfatter, Cand. mag. OLUF FRIIS til Udarbejdelse af andet Bind af: »Den danske Litteraturs Historie« 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
106. Amanuensis ved Landbohøjskolen, Dr. phil. E. K. GABRIELSEN til et Arbejde vedrørende Kulsyreassimilation 2.000 Kr.

107. Lektor, Dr. phil. OLAF GALLOE til lichenologiske Studier 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
108. Samme til Udgivelse af Værket: »Natural History of the Danish Lichens« 2.644 Kr. Del af en større Bevilling.
109. Leder af den danske arktiske Station paa Disko, Dr. phil. PAUL GELTING til en botanisk-biologisk Undersøgelse af Diskobugtens Strandplantesamfund og deres Relation til den Landsænkning, der foregaar paa Vestgrønland, 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
110. DET KGL. DANSKE GEOGRAFISKE SELSKAB til Bearbejdelse af de fra Selskabets centralasiatiske Ekspedition 1936—37 hjembragte Samlinger 700 Kr. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 45.150 Kr.
111. Amanuensis ved Danmarks tekniske Højskoles biologiske Afdeling, Civilingeniør JOHS. GLAVIND til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over Blodets Koagulation med særligt Henblik paa Blodkoagulationen hos Krebsdyrene 1.129 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.000 Kr.
112. Inspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. P. V. GLOB til et Arbejde over danske Oldtidspløve 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
113. Samme til Dækning af Udgifter ved samme Arbejde 1.250 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.400 Kr.
114. Samme til en Rejse til Bornholm for at fortsætte og afslutte Undersøgelserne af de bornholmske Helleristninger fra Bronzealderen 500 Kr.
115. Arkivar i Rigsarkivet P. B. GRANDJEAN til Forberedelse af en Udgave af danske Lavssegl, samt Indsamling af diverse Segl fra det 16. og 17. Aarhundrede 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
116. Samme til Udgivelse af »Danske Herreders Segl« (indtil 1660) 4.793 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.500 Kr.
117. Samme til Afstøbning og Fotografering af danske Haandværkerlavs Segl 20 Kr. 32 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.800 Kr.
118. Professor emer., Dr. phil. & theol. VILH. GRØNBECHE til religionshistoriske Studier 4.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

119. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 1.500 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr.
120. Bibliotekar, Mag. scient. JOHS. GRØNTVED til en Studierejse til Island 1.500 Kr.
121. Museumsinspektør, Dr. phil. OLAF HAGERUP til Undersøgelser over afrikanske og danske Planter 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
122. Samme til botaniske Studier paa Færøerne 2.800 Kr.
123. Inspektør ved Nationalmuseet MARGRETHE HALD til Klichéer til en Publikation af olddanske Tekstiler 845 Kr.
124. Professor, Dr. phil. & litt. LOUIS L. HAMMERICH til Studier indenfor Middelalderfilologi og Lingvistik 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
125. Dr. phil. KAJ HANSEN til Dækning af Udgifter ved geologiske Undersøgelser i Præstø Fjord 850 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
126. Samme til fysiografiske Undersøgelser i Susaaens Vandomraade 2.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
127. Bibliotekar VALDEMAR HANSEN til en Studierejse til Paris 3.000 Kr.
128. Professor emer., Dr. phil. GUDMUND HATT til Dækning af Udgifter ved arkæologiske Undersøgelser i Vestjylland 6.000 Kr.
129. Dr. phil. POUL HEEGAARD til Fuldendelse af et Arbejde over Copepodernes Ontogeni og Fylogeni samt fortsat Arbejde over hele Krebsdyrgruppens Fylogeni 2.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 5.000 Kr.
130. Dr. phil. AXEL M. HEMMINGSEN til Afslutning af et Arbejde over egne, fleraarige Fugleiagttagelser og Fugleindsamlinger i Nordkina 1.195 Kr. 60 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
131. Fhv. Direktør ved Observatoriet og Professor ved Universitetet i Leiden, Dr. math. & phys. EJNAR HERTZSPRUNG til Studier paa astrofysisk Omraade 5.000 Kr.
132. Samme til videnskabelig Medhjælp 4.666 Kr. 67 Øre. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.667 Kr.
133. Overarkivar, Dr. phil. HOLGER HJELHOLT til historiske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

134. Professor, Dr. phil. LOUIS HJELMSLEV til Undersøgelser indenfor Sprogteori og almen Grammatik 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
135. Samme til videnskabelig Medhjælp 800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.600 Kr.
136. Professor, Dr. phil. SØREN HOLM til Udarbejdelse af en Bog om Religionsfilosofien i 20. Aarhundrede 1.000 Kr.
137. Afdelingsleder ved Carlsberg Laboratoriet, Dr. phil. HEINZ HOLTER til histokemiske og cytokemiske Undersøgelser 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
138. Professor, Dr. phil. CARSTEN HØEG til Studier over byzantinsk Kirkedigtning og Musik, samt over Problemer fra græsk Kultur- og Litteraturhistorie 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
139. Docent ved Handelshøjskolen, Dr. phil. POUL HØYBYE til en Studierejse til Frankrig 2.400 Kr.
140. INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDSØKONOMI til historiske Undersøgelser 15.000 Kr.
141. Mag. art. ERIK IVERSEN til et Studieophold i England 3.000 Kr.
142. Professor emer., Dr. phil. AD. S. JENSEN til zoologiske Arbejder 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
143. Professor, Dr. med. KAI ADOLF JENSEN til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over Penicillinets Egenskaber 3.575 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.000 Kr.
144. Amanuensis ved Københavns Universitets kemiske Laboratorium, Lektor Dr. phil. KAI ARNE JENSEN til Assistance til analytisk og syntetisk organisk-kemisk Arbejde 3.000 Kr.
145. Professor, Dr. phil. KNUD JEPPESEN til Studier over italiensk Musik, særlig i Begyndelsen af det 16. Aarhundrede, 2.400 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
146. Samme til en Studierejse til England, Belgien, Frankrig, Spanien og Italien 8.000 Kr.
147. Samme til Fotografering 1.000 Kr.
148. Lektor, Cand. mag. FRANS JESPERSEN og Cand. mag. NIELS HAISLUND til Udgivelse af Otto Jespersen: »Modern English Grammar«, Bd. VII, 300 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 20.739 Kr.

149. Afdelingsleder under Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, Dr. phil. POUL JESPERSEN til Planktonundersøgelser og andre havbiologiske Undersøgelser 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
150. Samme til Dækning af Udgifter ved Undersøgelse over forskellige Fuglearters Udbredelse og Forekomst her i Landet 800 Kr.
151. Professor, Dr. phil. BØRGE JESSEN til matematiske Studier 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
152. Samme til videnskabelig Medhjælp 1.200 Kr.
153. Professor, Dr. phil. KNUD JESSEN til Dækning af Udgifter ved botaniske Undersøgelser 2.400 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 6.600 Kr.
154. Samme til Fremstilling af et elektrisk Hygrometer 580 Kr. 09 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.600 Kr.
155. Professor, Dr. phil. C. A. JØRGENSEN og Dr. phil. THORVALD SØRENSEN til en Rejse til Vestgrønland 5.400 Kr.
156. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til historiske Studier 3.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
157. Dr. phil. HANS JØRGENSEN til Studier over Newāri-Sproget og andre Himālayasprog 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
158. Professor, Dr. jur. POUL JOHS. JØRGENSEN (†) til Sekretærhjælp ved videnskabeligt Arbejde 1.600 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr.
159. Amanuensis ved Universitetets medicinsk-fysiologiske Institut, Dr. med. HERMAN M. KALCKAR til Apparatur 4.000 Kr.
160. Samme til et Køleanlæg 3.500 Kr.
161. Assistent ved Nationalmuseet, Mag. art. OLE KLINDT-JENSEN til en Studierejse til Irland 1.700 Kr.
162. Fhv. Postmester C. KLITGAARD til Arkivundersøgelser vedrørende Nordjyllands indre Historie 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
163. Kontorchef ved Stednavneudvalget, Cand. mag. GUNNAR KNUDSEN til Studier over dansk Sproghistorie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
164. Samme til Udgivelse af »Danmarks gamle Personnavne« 7.500 Kr. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 94.360 Kr.

165. Fhv. Lektor, Cand. mag. REGNAR KNUDSEN til et Arbejde over nordiske Stednavne 2.000 Kr.
166. Dr. phil. LAUGE KOCH til Studier over Grønlands Geologi og Geografi 2.000 Kr.
167. DET KONGELIGE BIBLIOTEK til Fotografering af Haandskrifter 900 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.500 Kr.
168. Overarkivar, Dr. theol. BJØRN KORNERUP til Studier over Danmarks Kirke- og Skolehistorie, især i 16. og 17. Aarhundrede, 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
169. Overlæge, Dr. med. KNUD H. KRABBE til Medhjælp ved et Arbejde over Hjerneudviklingen i Fosterlivet hos højere Pattedyr 1.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
170. Museumsbestyrer, Dr. phil. P. L. KRAMP til zoologiske Undersøgelser, særlig morfologiske og systematiske Undersøgelser af Meduser, 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
171. Fhv. Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Udarbejdelse af et Navne- og Sagregister til Acta Consistorii fra ældre Tid til omtrent 1800 750 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
172. Professor emer., Dr. phil. & jur. & med. & scient. AUGUST KROGH til videnskabelig Medhjælp 2.859 Kr. 50 Øre.
173. Arkivar, Dr. phil. ERIK KRÖMAN til Undersøgelse af Haandskrifter og middelalderlige Tekster, herunder navnlig en Undersøgelse af de danske Annalers indbyrdes Slægtskabsforhold 1.600 Kr.
174. Samme til en Rejse til Sydslesvig 250 Kr.
175. Fhv. Lærer J. P. KRYGER til Arbejde med Snyltehvepse og Billelarver 800 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
176. KØBENHAVNS UNIVERSITET til en Meridiankreds til det nye Observatorium, i Anledning af 300 Aars Dagen for Ole Rømers Fødsel, 48.709 Kr. 71 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 340.000 Kr.
177. Bestyrelsen for KØBENHAVNS UNIVERSITETS MATEMATISKE INSTITUT til Docent, Dr. phil. Werner Fenchel for Delta-gelse i videnskabeligt Arbejde ved Institutet 4.000 Kr.
178. Dr. phil. VILH. LA COUR til Studier over Danmarks, specielt Sønderjyllands Historie 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

179. Professor, Dr. phil. ALEX LANGSETH til molekylspektroskopiske Undersøgelser 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
180. Samme til videnskabelig Medhjælp 2.400 Kr.
181. Samme til Apparater og Præparater til molekylspektroskopiske Undersøgelser 150 Kr. Tiende Bidrag af samlede Bevillinger paa 37.500 Kr.
182. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Dr. phil. SVEN GISLE LARSSON til Dækning af Udgifter ved Udførelse af entomologiske Arbejder, væsentligt til Tegnearbejde 300 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.800 Kr.
183. Samme til Dækning af Udgifter til Tegnearbejde 350 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.800 Kr.
184. Samme til Illustrationsmateriale til et Bind af »Danmarks Fauna« (danske Insektordener og Insektfamilier) 1.540 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.200 Kr.
185. Samme til Dækning af Udgifter, især Tegneudgifter, ved Afslutningen af afd. Bogtrykker E. C. Rosenbergs Arbejder over Billernes Levevis, Udvikling og Systematik 150 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.500 Kr.
186. Amanuensis ved Landbohøjskolen, Dr. phil. HENNING LEMCHE til en anatomisk Undersøgelse over skalbærende Baggælle-snegle 1.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
187. Samme til Ophold ved Kristinebergs Zoologiska Station 500 Kr.
188. Professor, Dr. med., J. LINDHARD (†) til Undersøgelser indenfor Muskelfysiologien 3.000 Kr.
189. Fhv. Lektor, Dr. phil. VILH. LORENZEN til Studier over dansk Bybygnings Historie 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
190. Samme til Dækning af Udgifter til Rejser og Udarbejdelse af Kort og Tegninger 728 Kr. 74 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
191. Lektor ved Aarhus Universitet, Dr. phil. ERIK LUNDING til et Arbejde over Romantik og Klassicisme i dansk Litteratur 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
192. Fhv. Museumsdirektør, Dr. phil. M. MACKEPRANG til Undersøgelse og Udgivelse af de til Kronborg i 1570/80'erne væ-

- vede Kongetapeter 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
193. Amanuensis ved Aarhus Universitets fysiske Institut, Dr. phil. C. B. MADSEN til Studier i København af nyere kernefysiske Problemer 3.000 Kr.
194. Inspektør ved Danmarks Akvarium, Mag. scient. G. MANDAHL-BARTH som Honorar for Bearbejdelsen af afd. Professor C. M. Steenbergs Materiale vedrørende Ørkensnegle 500 Kr.
195. MARINBIOLOGISK LABORATORIUM til Behandling, herunder Sortering, af det af Carlsbergfondets Dana-Ekspedition 1928—30 hjembragte Materiale, samt Offentliggørelse af Resultaterne, 55.390 Kr. 45 Øre.
196. DEN 10. SKANDINAVISKE MATEMATIKERKONGRES til Trykning af Kongressens Forhandlinger 5.000 Kr.
197. Overinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. THERKEL MATHIASSEN til Bearbejdelse af Materiale fra Danmarks ældre Stenalders Kulturer 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
198. Docent, Dr. phil. CHR. MATRAS til Udarbejdelse af Manuskript til den færøske Ordbog 2.000 Kr.
199. Inspektør ved Nationalmuseet, Mag. art. HUGO MATTHIESSEN til Studium af Danmarks historiske Topografi og ældre Kulturforhold 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
200. Amanuensis ved Københavns Universitets Institut for sammenlignende Anatomi og zoologisk Teknik, Dr. phil. N. THYDSEN MEINERTZ til Undersøgelser over Ansigtsmuskulaturen og dens Innervation hos Pattedyrene 1.200 Kr.
201. Fhv. Museumsbestyrer, Dr. phil. TH. MORTENSEN til zoologisk Arbejde, særlig Udarbejdelsen af Vol. IV-V af »Monograph of the Echinoidea«, 3.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
202. Samme til Reproduktion af Tekstfigurer til samme Værk 1.122 Kr. 36 Øre. Trettende Bidrag af samlede Bevillinger paa 17.000 Kr.
203. Samme til Fotografering af Echinodermer 131 Kr. 29 Øre. Fjortende Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.500 Kr.

204. Samme til Assistance ved videnskabeligt Arbejde 1.200 Kr.
205. Amanuensis ved Landbohøjskolen, Forstkandidat C. MUHLE LARSEN til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser vedrørende Forholdet mellem Rødsætningsevnen hos afskaarne Skud af træagtige Planter (Skovtræer) og Skuddenes fysiologiske Udviklingsgrad 1.013 Kr. 14 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
206. Professor, Dr. phil. DETLEV MÜLLER til Assistance ved Assimilations- og Enzymundersøgelser 600 Kr.
207. Fhv. Lektor, Dr. phil. TH. A. MÜLLER til Udarbejdelse og Fuldendelse af andet Bind af et Værk om Ludvig Holberg 1.800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
208. Amanuensis ved Københavns Universitets botaniske Museum, Dr. phil. H. MØLHOLM HANSEN til Tegning af Knopbeskyttelsestyper af Karplanter, hvis geologiske Forhold er kendt, 332 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 1.500 Kr.
209. Samme til Dækning af Udgifter ved geografiske Undersøgelser af Vegetationen paa jyske Oldtidsagre 800 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr.
210. Professor, Dr. phil. CHRISTIAN MØLLER til teoretiske Undersøgelser indenfor Atomkernefysiken 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
211. NATIONALMUSEET til Udgivelse af »Danmarks Kirker« 12.000 Kr. Del af en større Bevilling.
212. Forfatter, Leder af Teatermuseet ROBERT NEHENDAM til teaterhistoriske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
213. Assistent ved Ole Rømer-Observatoriet i Aarhus, Cand. mag. AXEL V. NIELSEN til Arbejde med foranderlige Stjerner 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
214. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. DITLEF NIELSEN til Deltagelse i Udarbejdelsen af »Handbuch der altarabischen Altertumskunde« 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
215. Museumsinspektør, Dr. phil. EIGIL NIELSEN til Undersøgelse af den grønlandske triassiske Fiskefauna 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
216. Professor, Dr. phil. JAKOB NIELSEN til matematiske Studier 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

217. Overbibliotekar, Dr. phil. LAURITZ NIELSEN (†) til Udarbejdelse af et Værk om de danske Privatbiblioteker i 17.—18. Aarhundrede 2.000 Kr.
218. Amanuensis ved Københavns Universitets zoofysiologiske Laboratorium, Dr. phil. MARIUS NIELSEN til Undersøgelser over Respirationens og Kredsløbets Regulation 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
219. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til Undersøgelse af Halvøen Skallingen 2.000 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 16.000 Kr.
220. Samme til Drift af Laboratoriet i Esbjerg samt Videreførelse af paabegyndte Arbejder 5.000 Kr.
221. Professor, Dr. phil. ARNE NOE-NYGAARD til en Rejse til Island for at studere et Udbrud i Vulkanen Hekla 3.000 Kr.
222. Inspektør ved Nationalmuseet, Mag. art. HANS NORLING-CHRISTENSEN til Studier over romersk Jernalder i Sverige og Norge 1.300 Kr.
223. Lektor, Cand. mag. GUNNAR NYGAARD til Fuldførelse af 2. Del af »Hydrobiologiske Studier over danske Søer og Damme« 1.200 Kr.
224. Fhv. Arkivar, Dr. phil. EILER NYSTRØM til kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
225. Professor, Dr. phil. & scient. & ing. N. E. NØRLUND til videnskabelige Studier 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
226. Samme til Drift af den seismiske Station ved København 1.700 Kr.
227. Samme til Drift af den seismiske Station ved Scoresbysund 4.000 Kr.
228. Museumsdirektør, Dr. phil. POUL NØRLUND til Studier over middelalderlig Arkæologi 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
229. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 1.600 Kr.
230. Samme til en Rejse til Stockholm 400 Kr.
231. Professor, Dr. phil. ALBERT OLSEN til en Studierejse til England 2.500 Kr.
232. Ekstraordinær Amanuensis ved Carlsberg Laboratoriet, Dr. phil. CARSTEN OLSEN til Undersøgelse over Ionoptagelses-

- hastigheden hos forskellige Plantearter 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
233. Lektor ved Københavns Universitet, Mag. art. HEDVIG OLSEN til Fuldførelse af og Korrekturlæsning paa »Syntaxe roumaine« II, af Kr. Sandfeld og Hedvig Olsen 1.200 Kr.
234. Fhv. Sognepræst H. B. S. OSTERMANN til Studier vedrørende Finmarkens Kolonisationshistorie 600 Kr.
235. Fiskeribiolog, Mag. scient. C. V. OTTERSTRØM til Arbejde med de ferske Vandes Biologi og specielt med Ferskvandsfiskenes Biologi og Faunistik 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
236. Professor, Dr. phil. SVEND AAGE PALLIS til Fuldførelse af et større religionshistorisk Værk 1.334 Kr. Tredie Bidrag af en Understøttelse paa 4.000 Kr.
237. Professor, Dr. phil. OVE PAULSEN (†) til botanisk Undersøgelse af Isefjordens Kyster 1.000 Kr.
238. Professor emer., Dr. phil. HOLGER PEDERSEN til sprogvidenskabelige Studier 4.800 Kr.
239. Docent, Dr. phil. HENNING E. PETERSEN (†) til Klichéer til en Afhandling om *Ceramium*-Arter 600 Kr.
240. Lektor, Dr. phil. MOGENS PIHL til Studier over Ole Rømers videnskabelige Virksomhed 3.000 Kr.
241. Dr. phil. CLAUS MUNK PLUM til Undersøgelser over Erythropoesen og Leucopoesen *in vitro* 2.970 Kr.
242. Samme til Dækning af Udgifter ved samme Undersøgelser 1.986 Kr. 84 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
243. Professor, Dr. phil. CHRISTIAN POULSEN til en Rejse til Skotland 2.211 Kr. 10 Øre.
244. Afdelingsleder ved Dansk Biologisk Station, Dr. phil. ERIK M. POULSEN til Undersøgelser af Krebsdyrenes Udbredelse, Vækst og Forplantning i danske og nordiske Ferskvande og Have 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
245. Fhv. Museumsdirektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til Studier over antik Kunst og Arkæologi 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
246. Lektor ved Københavns Universitet, Dr. phil. G. RASCH til Udarbejdelse af en samlet Fremstilling af den nyere matematiske Statistik 1.600 Kr.
247. Professor, Dr. phil. EBBE RASMUSSEN til Undersøgelser over

- Atomernes optiske Spektre og Spektralliniernes Finstruktur med Henblik paa Bestemmelse af Atomkernernes Egenskaber 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
248. Professor, Dr. phil. P. BRANDT REHBERG til Undersøgelser over Nyrernes Fysiologi, specielt med Henblik paa Inulinets Forhold, 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
249. RHODOSEKSPEDITIONEN til Bearbejdelse af dens Materiale 167 Kr. 38 Øre¹.
250. Professor ALFRED ROSENKRANTZ til en Botanikers Deltagelse i en geologisk Ekspedition til Nûgssuaq 2.320 Kr.
251. Professor, Dr. phil. & jur. ALF ROSS til Oversættelse paa Engelsk og Trykning af et retsfilosofisk Arbejde om Virkelighed og Gyldighed i Retslæren 72 Kr. 92 Øre. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 2.492 Kr. 38 Øre.
252. Professor, Dr. phil. EDGAR RUBIN til Undersøgelser indenfor Psykologien 1.600 Kr.
253. Samme til Medhjælp ved Afslutning af en Undersøgelse over Oplevelsen af andres Handlinger 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
254. Professor, Dr. phil. PAUL V. RUBOW til litteraturhistoriske Forskninger 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
255. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. HANS RÆDER til filologiske Studier 3.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
256. Professor, Dr. phil. C. E. SANDER-HANSEN til Dækning af Udgifter ved ægyptologiske Studier 2.357 Kr. 34 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.000 Kr.
257. Forfatter AUGUST F. SCHMIDT til Studium af den danske Almues Naturdyrkelse, Sædvaneret, Sagndigtning og Kulturhistorie, samt til egnshistoriske Undersøgelser 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
258. Bibliotekar, Cand. mag., Ph. D. OLAF H. SCHMIDT til en matematisk Bearbejdelse af Menelaos' Sphærik 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
259. Professor PETER SKAUTRUP til Indsamling, Udskrivning og Systematisering af Dialektmateriale fra Jylland 800 Kr.
260. Fhv. Gesandt P. SKOV til Udarbejdelse af et sociologisk

¹ I Aarets Løb er indgaaet en Indtægt for Salg af Publikation paa 1.320 Kr. I Regnskabet opføres derefter som Indtægt 1.152 Kr. 62 Øre.

- Værk om de sociale Begreber 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
261. Ordinær Assistent ved Carlsberg Laboratoriet, Dr. phil. A. SKOVSTED til Undersøgelser over lavere Svampe 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
262. Dr. phil. FRIDLEV SKRUBBELTRANG til Studier over Hove-riets Historie i Danmark ca. 1770—1800 1.400 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
263. Arkitekt ved Nationalmuseets 2. Afdeling C. M. SMIDT (†) til Studier over Danmarks middelalderlige Bygningskunst 2.000 Kr.
264. Lærer ved Statens Institut for Talelidende, Dr. phil. SVEND SMITH til Dækning af Udgifter ved eksperimentelle Undersøgelser af Sangens fysiologiske Forhold 630 Kr. 61 Øre.
• Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr.
265. Afdelingsgeolog, Dr. phil. THEODOR SORGENFREI til en Rejse til Holland 1.200 Kr.
266. Professor, Dr. phil. E. STEEMANN NIELSEN til Assistance og Dækning af Udgifter ved Forsøg over Fotosyntesens Mekanik 2.227 Kr. 25 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.600 Kr.
267. Overinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. AXEL STEENSBERG til Bearbejdelse af Materiale fra Undersøgelser af Hustomter fra Middelalderen og Renæssancetiden i Landsbyen Hejninge ved Slagelse 1.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
268. Samme til Pollenanalyser i Forbindelse med Bearbejdelsen af Materiale fra Undersøgelser af middelalderlige Landsby-Hustomter i Bolle (Vendsyssel) 1.100 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
269. Adjunkt, Dr. phil. STEFFEN STEFFENSEN til Udarbejdelse af en Afhandling om tysk Litteratur i det 19. Aarhundredes første Halydel 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
270. Professor, Dr. phil. ADOLF STENDER-PETERSEN til Studier i ældre og nyere russisk Litteraturhistorie 2.400 Kr.
271. Samme til Tilvejebringelse af et materielt Grundlag for et organiseret videnskabeligt Forskningsarbejde vedrørende Østeuropa gennem Tiderne 5.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.

272. STRØDAM-KOMITÉEN til en biologisk Undersøgelse over Muslinge Krebs (Ostracoder) 1.800 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.000 Kr.
273. Samme til biologisk Undersøgelse af Fuglelivet paa »Strødam« ved Professor Hans Johansen 200 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.600 Kr.
274. Professor, Dr. phil. BENGT STRÖMGREN til astrofysiske Undersøgelser, specielt vedrørende Grundstoffernes kosmiske Udbredelse, 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaars Bevilling.
275. Samme til Oprettelse og foreløbig Drift af en Observationsstation til fotoelektrisk-astrofotometriske Maalinger 200 Kr. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 18.000 Kr.
276. Samme til Regnemedhjælp ved astrofysiske Undersøgelser 2.360 Kr. Femte Bidrag af samlede Bevillinger paa 6.000 Kr.
277. Samme til instrumentel Udrustning til fotografiske Positionsbestemmelser af Asteroider 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
278. Professor, Dr. phil. ELIS STRÖMGREN (†) til astronomiske Studier 1.500 Kr.
279. Arboretforstander, Dr. agro. C. SYRACH LARSEN til Medhjælp og Materialer ved Undersøgelser over vore Skovtræers Blomstrings- og Bastarderingsforhold 2.400 Kr.
280. Lektor i Paris, Dr. phil. HANS SØRENSEN til Udarbejdelse af en Afhandling om Charles Baudelaire's Billedstil 1.500 Kr.
281. Amanuensis ved Landbohøjskolen, Dr. phil. THORVALD SØRENSEN til Dækning af Udgifter ved Udførelsen af cytologiske Arbejder i Tilknytning til eksperimentelle Undersøgelser over Artsdannelse hos *Taraxacum* 2.901 Kr. 35 Øre. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 13.600 Kr.
282. Leder af Marinbiologisk Laboratorium, Dr. phil. Å. VEDEL TÅNING til Dækning af Udgifter ved Eksperimenter i »Danmarks Akvarium« over Milieu'ets Indflydelse paa Anlæggelsen af visse meristiske Karakterer hos Benfisk og Tidspunktet for disse Karakterers Fastlæggelse 400 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 800 Kr.
283. Universitetsadjunkt ved Københavns Universitet, Dr. phil. ERIK TETENS NIELSEN til Dækning af Udgifter ved insektbiologiske Undersøgelser 4.507 Kr. 84 Øre.

284. Samme til Bearbejdelse af en Undersøgelse over Mygs Sværmning 3.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
285. Professor emer. WILLIAM THALBITZER til Studier vedrørende Eskimoerne, særlig Østgrønländerne, 3.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
286. Samme til Overspilning af grønlandske Fonogrammer til moderne Grammofonplader 505 Kr. 28 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 990 Kr.
287. Museumsdirektør, Dr. phil. HARALD M. THAMDRUP til mikroklimatiske Registrerapparater til Anvendelse paa Molslaboratoriet 3.520 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.553 Kr.
288. Professor, Dr. phil. MATHIAS THOMSEN til Dækning af Udgifter og til Assistance ved zooløgiske Undersøgelser 1.800 Kr.
289. Lektor og Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Dr. phil. GUNNAR THORSON til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over Bunddyrenes Forplantningsforhold i danske Have 2.400 Kr.
290. Samme til et Arbejde over marine Bunddyrs Vækst- og Konkurrenceforhold 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
291. Samme som Tilskud til Trykning af Afhandlingen »The Reproduction and Larval Development of Danish Marine Invertebrates« 10.000 Kr.
292. Samme til Tegnearbejde under Forberedelse af Bindet »Marine Forgællenesne« i Værket »Danmarks Fauna« 2.400 Kr.
293. Samme til Undersøgelser over marine Bunddyrs Forplantningsforhold ved de kanariske Øer 11.000 Kr.
294. DEN DANSKE THULE-ELLESMERELAND EKSPEDITION 1939-41 til Bearbejdelse af zoologisk Materiale, hjembragt af Ekspeditionen 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
295. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Dr. phil. S. L. TUXEN til Færdiggørelse af afd. Museumsbestyrer, Dr. phil. Kai L. Henriksens efterladte Arbejde »The Maxillipedization of the Arthropodan Head« 1.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
296. Samme til Medhjælp ved en Undersøgelse over Proturernes Morfologi og Anatomi 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.

297. UDVALG FOR FOLKEMAAL til Videreførelse af Arbejdet paa Ordbog over de danske Ømaal og til Redaktion af denne 19.166 Kr. 44 Øre.
298. Samme til Redaktionen af den bornholmske Ordbog 1.000 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 5.000 Kr.
299. Samme til delvis Dækning af Udgifter ved Optagelse af Dialektprøver paa Grammofonplader 737 Kr. 41 Øre. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 4.900 Kr.
300. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til Udgivelse af Danmarks gamle Folkeviser 5.134 Kr. 22 Øre. Del af en større Bevilling.
301. Amanuensis ved Landbohøjskolen, Cand. polyt. AUGUSTA M. UNMACK til Medhjælp ved røntgenografisk Undersøgelse af danske Lerarter 1.430 Kr. 25 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 5.400 Kr.
302. VIDENSKABERNES SELSKAB som aarligt Tilskud efter Statutternes § X 20.000 Kr. samt Tillæg 20.000 Kr.
303. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION FOR VARETAGELSEN AF FORTSÆTTELSEN AF A CRITICAL PĀLI DICTIONARY til Honorering af Ordbogens Medarbejdere 6.000 Kr.
304. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION TIL UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE til systematisk Gennemgang af danske Privatarkiver og -biblioteker 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
305. VIDENSKABERNES SELSKABS KOMMISSION FOR DEN ÆGYPTISKE ORDBOG til Lønning for Dr. phil. habil. W. Erichsen 11.500 Kr.
306. Samme til Dr. Erichsens Rejse til Berlin 780 Kr.
307. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Studiesamling, Dr. phil. HELGE VOLSØE til Dækning af Udgifter ved Indsamling af Materiale til en Undersøgelse over Testiscyklus' aarlige Forløb hos forskellige danske Hvirveldyr samt til dette Materiales mikroskopiske Bearbejdelse 700 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.400 Kr.
308. Samme til en Undersøgelse over forskellige Landvertebraters Sexualcyklus paa de kanariske Øer 7.000 Kr.
309. Videnskabelig Assistent ved Københavns Universitets ægyptologiske Laboratorium, Dr. phil. A. VOLTEN til Bearbejdelse af ægyptiske Papyri 2.000 Kr.

310. Dr. phil. SOPHUS WEBER til Undersøgelser over Radiometerkraften i Luftarter og andre nærbeslægtede gaskinetiske Undersøgelser 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
 311. KOMITEEN FOR UDGIVELSE AF WEILBACHS KUNSTNERLEKSIKON, 3. UDGAVE, til Forarbejder 18.875 Kr. Femte Bidrag af samlede Bevillinger paa 61.975 Kr.
 312. Professor emer., Dr. phil. C. WESENBERG-LUND til Medhjælp ved Ferskvandsundersøgelser 500 Kr.
 313. Samme til zoologiske Arbejder 3.500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
 314. Samme til Dækning af Udgifter ved zoologiske Undersøgelser 1.000 Kr.
 315. Amanuensis ved Københavns Universitets zoologiske Museum, Mag. scient. ELISE WESENBERG-LUND til Dækning af Udgifter ved Tegnearbejde til Arbejder over nordiske Børsteorme 1.035 Kr. Femte Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.500 Kr.
 316. Translatør, pens. Fuldmægtig i Marineministeriet AUGUST WEST til Udgivelse af et Tillæg til »Fortegnelse over Danmarks Biller, deres Udbredelse i Danmark, Forekomsttider og -steder, Biologi m. m.« 1.890 Kr.
 317. Politifuldmægtig, Landsretssagfører ERIK WESTERBY til et Arbejde vedrørende Bopladser fra tidlig Stenalder 1.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
 318. Stiftsskriver, Dr. juris C. W. WESTRUP til retshistoriske og retsociologiske Undersøgelser 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
 319. Fhv. Departementchef, Dr. polit. J. WILCKE til en Studierejse til Sverige, Norge og Slesvig-Holsten 2.000 Kr.
 320. Købmand JENS WINTHER til Dækning af Udgifter til arkæologiske Undersøgelser paa Langeland 5.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.
 321. Universitetsadjunkt ved Københavns Universitet, Dr. phil. ERIK ZEUTHEN til Assistance til et Arbejde over Celledelingens Stofskifte 200 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
 322. Professor, Dr. med. SØREN L. ØRSKOV til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over de røde Blodlegemers Permeabilitet 2.000 Kr.
-

323. Carlsbergfondets Universitetslegat af 25. September 1926 (jfr. Beretning 1925—26 S. 57 og 1943—44 S. 80).

I 1946—47 er udbetalt ialt 28.000 Kr., nemlig 4.000 Kr. til Mag. art. CHR. WESTERGÅRD-NIELSEN, Cand. mag. NIELS ALKJÆR, Dr. phil. POUL HEEGAARD og Cand. mag. MORTEN LANGE samt 2.000 Kr. til Mag. art. MOGENS HAUGSTED, Cand. mag. MOGENS RUDKJØBING, Cand. mag. GUNNAR OLSEN, Dr. phil. E. TH. LIND, Dr. phil. RUDI THOMSEN og Cand. mag. VIGGO HANSEN.

324. Carlsbergfondets Universitetslegat for Aarhus Universitet (se Beretning 1943—44 S. 80).

I 1946—47 er udbetalt 4.000 Kr., nemlig 2.000 Kr. til Cand. mag. KNUD HANNESTAD og Cand. mag. NIELS AAGE NIELSEN.

325. Carlsbergfondets biologiske Institut.

Til Institutets Drift i 1946—47 er udbetalt 83.295 Kr. 37 Øre af Afdeling B, jfr. Institutets Regnskab S. 75.

Carlsbergfondets biologiske Institut.

(Leder: Dr. ALBERT FISCHER)

I det forløbne Aar har Dr. ALBERT FISCHER i Samarbejde med Institutets Assistent, Dr. phil. TAGE ASTRUP og Civilingeniør V. ØHLENSCHLÄGER fortsat Undersøgelserne over isolerede Vævscellers Æggehvidestofskifte *in vitro*. Herom foreligger der tre Afhandlinger og en er i Trykken i U. S. A. Det i sidste Beretning nævnte Arbejde af Dr. A. FISCHER og Mag. scient. A. BOHUS JENSEN om vækstbegrænsende Faktorer for Vævsceller *in vitro* foreligger nu trykt. Dr. A. FISCHER har i Aarets Løb forsøgsvis paabegyndt Dyrkning af Vævsceller udenfor Organismen i delvis syntetiske Næringsmedier. Hidtil er det lykkedes at dyrke Cellerne i mere end tre Uger paa en simpel Diæt sammensat af Glutamin, Glutathion, Hexosedifosfat og Aminosyrer. Det i sidste Aars Beretning nævnte Arbejde om Blodæggehvidestoffernes Deltagelse i Vævscellernes Stofskifte foreligger nu trykt. Sammen med Mag. scient. A. BOHUS JENSEN har Dr. A. FISCHER paabegyndt en Række Undersøgelser paa Mus over bruskinducerende Virkning af alkoholiske Ekstrakter af en malign Brusksvulst (Ehrlichs Musechondrom).

Magister BOHUS JENSEN har fortsat sin Dyrkning af Vævsceller i flydende, proteinfri Medier. Et Arbejde er i Trykken. Magister BOHUS JENSEN har med Støtte fra Carlsbergfondet deltaget i Fysiologkongressen i Oxford.

I Oktober 1946 har Dr. A. FISCHER efter Indbydelse fra *Consejo Superior de Investigaciones Cientificas* i Madrid holdt en Række Forelæsninger ved Universitetet og *Cajal* Institutet i Madrid og ved Universitetet i Barcelona. Blev den 23. Januar 1947 udnævnt

til Æresmedlem af nævnte videnskabelige Raad samt tildelt dets Guldmedalje.

Efter Indbydelse fra National Research Council deltog Dr. A. FISCHER i et Symposium over Vækstproblemer i Hershey, Pennsylvania, 10. November 1946. Holdt Foredrag i National Institute of Cancer, Bethesda, i Johns Hopkins Medical School, Baltimore, og i School of Medicine, Yale University. Besøgte talrige Laboratorier.

Deltog fra den 10. Juli 1947 i den VI. internationale Cytologkongres i Stockholm og holdt Foredrag med Titel: The Cultivation of Animal Tissue Cells in Synthetic Media (i Trykken).

Dr. A. FISCHER har endvidere fuldendt et Arbejde over Vævscellernes Morfologi i forskellige, delvis syntetiske Medier. Arbejdet er i Trykken.

Assistent, Dr. phil. T. ASTRUP har sammen med Civilingeniør A. BIRCH-ANDERSEN fortsat Undersøgelserne over Rensningen af Renin og herved udarbejdet en Metode, som har været anvendelig ved Fraktionering af Serumproteiner. Metoden synes at have Muligheder som en almindelig Metode til Fraktionering af Proteiner. Herom har Dr. ASTRUP givet en Meddelelse paa den 17. internationale Fysiologkongres i Oxford og det 6. nordiske Kemikermøde i Lund. Dette Arbejde fortsættes. Sammen med Ingeniør BIRCH-ANDERSEN har han afsluttet den endelige Opstilling af Elektroforeseapparatet.

Sammen med Civilingeniør VAGN MØLLER har Dr. ASTRUP arbejdet med Fremstillingen af Hexosemonofosfat og Hexosedifosfat udfra Gær.

Dr. T. ASTRUP har, delvis i Samarbejde med Læge PER M. PERMIN fortsat nogle Undersøgelser med Tilknytning til sine tidligere Arbejder over Blodets Koagulation, saaledes over Inaktivering af Thrombin, og over Aktiveringen af det fibrinolytiske Enzym. I dette Arbejde har ROSEMARY BIGGS, M. D., Oxford, i en kort Periode, med Støtte af Medical Research Council, London, deltaget. Over Fibrinogenets Koagulation er der givet en kort Meddelelse ved den 7. Kongres i Biokemi, Liège (Oktober 1946).

Læge PER M. PERMIN har fortsat sine Undersøgelser over Fibrin og Fibrinolyse og opdaget den fysiologiske Aktivator for det fibrinolytiske Enzym.

Institutet har i Aarets Løb været besøgt af følgende arbejdende Gæster: Med. Dr. S. LAGERSTEDT, Lund, Med. kand. K. A. EKMAN, Stockholm, Professor, Dr. A. H. HOLMGREN, Stockholm, Præparatrice, Frk. ANNEMARIE ALLGOTH, Stockholm, Dr. E. LASFARGUES, Institut Pasteur, Paris, Professor, Dr. A. CARRATO, Salamanca, Spanien, Stud. med. E. HOLEČKOVA, Prag, og M. D. R. BIGGS, Oxford.

Følgende Arbejder er udgaaet fra Institutet:

- FISCHER A.: The Participation of Blood Proteins in the Metabolism of Tissue cells. *Biological Reviews*. **22**, 178, 1947.
- FISCHER A. and A. BOHUS JENSEN: Growth Limiting Factors of Tissue Cells *in vitro*. *Acta Physiol. Scand.* **12**, 218, 1946.
- ASTRUP T., A. FISCHER and V. ØHLENSCHLÄGER: Protein Metabolism of Tissue Cells *in vitro*. 5. The Accessory Growth Substances in Sugar-free Malt Extracts. *Acta Physiol. Scand.* **13**, 267, 1947.
- ASTRUP, T., G. EHRENSVÄRD, A. FISCHER and V. ØHLENSCHLÄGER: Protein Metabolism of Tissue Cells *in vitro*. 6. The Accessory Growth Substances. *Acta Physiol. Scand.* **14**, 195, 1947.
- ASTRUP, T.: Quelques observations sur la coagulation du fibrinogène. *Bull. de la Soc. de Chim. Biol.* **29**, 391, 1947.
- ASTRUP, T.: Fractionation of proteins by means of protein precipitating agents. Abstracts of Communications of the Seventeenth International Physiological Congress. Oxford 1947.
- ASTRUP, T.: Cecil F. Jacobsen: The Activation of Chymotrypsinogen. Referat af Doktorafhandling. *Kemisk Maanedssblad.* **28**, 81, 1947.
- ASTRUP, T.: De naturlige Aminosyrers Nomenklatur. *Kemisk Maanedssblad.* **28**, 86, 1947.
- ASTRUP, T.: Den 17. internationale Fysiologkongres. *Kemisk Maanedssblad.* **28**, 87, 1947.
- ASTRUP, T.: Det 6. Nordiske Kemikermøde. *Ingeniøren* Nr. 26. (Kemoteknik) Side 45, 1947.
- ASTRUP, T.: En ny Metode til fraktioneret Fældning af Proteiner. 6. nordiske Kemikermøde. Lund 1947.
- ASTRUP, T. and R. BRODERSEN: Some Improvements in Electrophoresis. *Acta Chem. Scand.* **1**, 1, 1947.
- ASTRUP, T. and A. BIRCH-ANDERSEN: Purification of Renin by Means of Protein-Precipitating Agents. *Nature.* **160**, 570, 1947.
- ASTRUP, T. and A. BIRCH-ANDERSEN: Fractional Precipitation of Serum Proteins. *Nature.* **160**, 637, 1947.
- ASTRUP, T. and P. M. PERMIN: Fibrinolysis in the Animal Organism. *Nature.* **159**, 681, 1947.

- BARSØE, O. Chr. and S. SELSØ: On the Anticoagulant Action of Synthetic Polysaccharide Polysulphuric Acids. *Acta Pharmacologica et Toxicologica*. **2**, 367, 1946.
- HASCHÉ, E.: Ueber die Bakterien-abwehrende Kraft (bakterizider Index) des menschlichen Blutes. *Schweizerische Medizinische Wochenschrift*. **76**, 1161, 1946.
- INGVAR, D.: Experiments on the Influence of Electric Current upon Growing Nerve Cell Processes *in vitro*. *Acta Physiol. Scand.* **13**, 150, 1947.
- BOHUS JENSEN, A.: Den sibiriske Kuldepol. *Naturens Verden*. **31**, 26, 1947.
- PERMIN, P. M.: Properties of the Fibrinokinase-Fibrinolysin System. *Nature*. **160**, 571, 1947.
- PIPER, J.: Toxicology of Synthetic Polysaccharide Polysulphuric Acid Esters. *Acta Pharmacologica et Toxicologica*. **2**, 317, 1946.
- SELSØ, S.: Some Investigations on Antithrombic Substances. *Acta Pharmacologica et Toxicologica*. **2**, 359, 1946.
- WAYMOUTH, C.: Proteins with Growth-Promoting Action on Tissue Cells *in vitro*. *Proc. of the Soc. for Exper. Biol. and Med.* **64**, 25, 1947.
-

Skrifter indsendt til Carlsbergfondet.

I Henhold til de Vilkaar, der gælder for Modtagelse af Understøttelser af Afdeling B, er der vedrørende Tiden 1. Oktober 1946—30. September 1947 til Fondet indsendt følgende Publikationer (ordnede efter Modtagernes Navne¹):

ADELSAARBOGSFORENINGEN.

1. Danmarks Adels Aarbog. Redigeret af Louis Bobé og Albert Fabritius. 1947. Aarg. 64. 1947.

HARRY ANDERSEN.

1. Runedansk *aitti*. Arkiv för nordisk filologi. Bd. 61. 1946.
2. Er Brydningen et Omlydsfænomen? Smst. Bd. 61.
3. John Svenssons Brydnings-Teori. Danske Folkemaal. Aarg. XV. 1947.

H. BACH.

1. Filip af Novara: Kejser Frederik 2.s Korstog og Kamp med Ibelinerne. Oversat af H. B. Udg. af Selskabet til historiske Kildeskrifters Oversættelse. 1946.

F. J. BILLESKOV JANSEN.

1. Danmarks Digtekunst. Bog 2: Klassicismen. 1947.

FRANZ BLATT.

1. Latinsk Syntax i Hovedtræk paa Grundlag af den klassiske Sprogtilstand. 1946.
2. Les formules de datation dans les textes latins médiévaux. Étude sur une tendance humaniste du Moyen-Âge. Miscellanea Giovanni Mercati. Vol. II. Città del Vaticano 1946. (Studi e Testi 122).

HARALD BOHR.

1. On some functional spaces. Dixième Congrès des Mathématiciens Scandinaves. 1946.
2. Et Tilbageblik. Matematisk Tidsskrift. A. 1947.

¹ Trykkestedet for Bøger er København, hvor intet andet er angivet. Ved Afhandlinger i Tidsskrifter o. l. angives kun Aargang eller Bind (uden Sidetal), derimod ikke, om Afhandlingen er indsendt i Særtryk.

NIELS BOHR.

1. Atomic Physics and International Cooperation. Proceedings of The American Philosophical Society. Vol. 91. 1947.
2. Newton's Principles and Modern Atomic Mechanics. The Royal Society Newton Tercentenary Celebrations. Cambridge, 15—19 July 1946.
3. Niels Arley: A Note on the Proton Hypothesis of the Primary Component of Cosmic Rays. The Physical Review. Vol. 70. 1946.
4. K. J. Brostrøm, T. Huus og R. Tangen: Gamma-Ray Yield Curve of Aluminium Bombarded with Protons. The Physical Review. Vol. 71. 1947.
5. K. J. Brostrøm, T. Huus og J. Koch: Gamma-Ray Yield Curves of Separated Neon Isotopes Bombarded with Protons. Nature. Vol. 160. 1947.
6. J. Bøggild, O. H. Arrøe og T. Sigurgeirsson: Cloud-Chamber Studies of Electronic and Nuclear Stopping of Fission Fragments in Different Gases. The Physical Review. Vol. 71. 1947.
7. D. ter Haar: On the redundant Zeros in the theory of the Heisenberg matrix. Physica. XII, No. 8. 1946.
8. D. ter Haar: Het ontstaan van ons planetenstelsel. Ned. T. Naturk. 13, Juli—Aug. 1947.
9. G. Ch. Hevesy, H. B. Levi og O. H. Rebbe: Rate of Rejuvenation of the Skeleton. The Biochemical Journal. Vol. 34. 1940.
10. G. Ch. Hevesy: Effects of X-Rays on Phosphatide Turnover. Arkiv för Kemi, Mineralogi och Geologi. Bd. 24 A, No. 26. 1947.
11. O. Kofoed-Hansen: Maximum β -Energies and the Mass of the Neutrino. The Physical Review. Vol. 71. 1947.
12. N. O. Lassen: Specific Ionization by Fission Fragments. The Physical Review. Vol. 70. 1946.
13. Børge Madsen: Note on the Soldering of Beryllium. The Review of Scientific Instruments. Vol. 18. 1947.

MORTEN BORUP.

1. Johan Ludvig Heiberg. I. 1947.

H. C. BROHOLM.

1. Danmarks Bronzealder. Bd. 3. Samlede Fund fra den yngre Bronzealder. 1946.

J. N. BRØNSTED (†).

1. Principer og Problemer i Energetiken. Festskrift udg. af Københavns Universitet November 1946.

FRITZ BUCHTHAL.

1. Muscle. Annual Review of Physiology. Vol. IX. 1947.
2. —, Adam Deutsch, G. G. Knappeis og Agnete Petersen: On the Effect of Adenosine Triphosphate on Myosin Threads. Acta Physiologica Scandinavica. Vol. 13. Sthlm. 1947.
3. Application of adenosine triphosphate and related compounds to the spinal cord of the cat. Journal Physiology. Vol. 106.

TYGE W. BÖCHER.

1. Morten Lange: Botanikere i Grønland. Grønlandsposten. Aarg. 5, Nr. 10. 1946.
2. Cytogenetic and Biological Studies in *Geranium Robertianum* L. 1947. (Vidensk. Selsk. Biolog. Medd. XX, 8).

F. BØRGESEN.

1. Some Marine Algae from Mauritius. An additional list of species to Part I *Chlorophyceae*. 1946. (Vidensk. Selsk. Biolog. Medd. XX, 6).

CARLSBERGFONDETS DANA-EKSPEDITION 1928—30.

1. The Carlsberg Foundation's Oceanographical Expedition round the World 1928—30 and previous »Dana«-Expeditions under the Leadership of the late Professor Johannes Schmidt. Dana-Report Nr. 28—29. 1946.

OLAF CARLSEN.

1. Et Kapitel af Rousseaustudiet i Danmark. Festskrift, tillægnad B. Rud. Hall den 14 nov. 1946.

HENRIK DAM.

1. — og Johannes Glavind: Factors Influencing Capillary Permeability in the Vitamin E Deficient Chick. Science. Vol. 96. 1942.
2. — og Edw. M. Kelman: The Effect of Vitamin E on the Blood Plasma Lipids of the Chick. Smst. Vol. 96. 1942.
3. Vitamin K-Sources and Supply. Menadione and Menadione Derivatives. The Apothecary Vitamin Manual. Published April 1943 by The Apothecary Magazine. New York.
4. Effect of Cod Liver Oil and Rancidity on Certain Vitamin E Deficiency Symptoms. Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine. Vol. 52. 1943.
5. Medical Aspects of Vitamin K. The Journal-Lancet. Vol. LXIII. 1943. Minneapolis.
6. Vitamin E and Length of Life of Rats Fed a Diet with Fatally Low Protein Content. Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine. Vol. 55. 1944.
7. Galactose-Poisoning in Chicks. Smst. Vol. 55. 1944.
8. — og Victor M. Emmel: Absence of Liver Damage in Chicks Hypoprothrombinemic Due to Vitamin K Deficiency or Ingestion of 3,3'-methylenebis (4-hydroxycoumarin). Smst. Vol. 56. 1944.
9. Studies on Vitamin E Deficiency in Chicks. The Journal of Nutrition. Vol. 27. 1944. Philadelphia, PA.
10. Ineffectiveness of Vitamin E in Preventing Cholesterol Deposition in the *Aorta*. Smst. Vol. 28. 1944.
11. Toxicity of Fractions of hog Liver Fatty Acids in Chicks fed a Vitamin E Deficient Diet. Smst. Vol. 28. 1944.
12. Vitamin K in Unicellular Photosynthesizing Organisms. American Journal of Botany. Vol. 31. 1944.

13. — og Jerome Glaser: Failure of Vitamin E in the Treatment of Ragweed Pollinosis (Hay Fever). *The Journal of Allergy*. Vol. 15. 1944. St. Louis.
14. — og John B. Field: Effect of Vitamin K Deficiency on Liver Lipids in the Chick. *Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine*. Vol. 60. 1945.
15. — og Humberto Granados: Role of Fat in Incisor Depigmentation of Vitamin E-Deficient Rats. *Science*. Vol. 101. 1945.
16. — og Humberto Granados: Inhibition of Pigment Deposition in Incisor Teeth of Rats Deficient in Vitamin E from Birth. *Proceedings of the Society for Experimental Biology and Medicine*. Vol. 59. 1945.
17. —, D. S. Tarbell og David K. Fukushima: The Synthesis of Some Derivatives of 2-Methyl-1,4-naphthoquinone. *Journal of the American Chemical Society*. Vol. 67. 1945.
18. — og Humberto Granados: Peroxidation of Body Fat in Vitamin E Deficiency. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 10. Sthlm. 1945.
19. — og Harry L. Segal: Studies on Dietary Gizzard Ulcers in Chicks. *Smst*. Vol. 10. 1945.
20. — og Humberto Granados: Role of Unsaturated Fatty Acids in Changes of Adipose and Dental Tissues in Vitamin E Deficiency. *Science*. Vol. 102. 1945.
21. — og Humberto Granados: Influence on the Rat Incisor of Vitamin K Deficiency in the Presence of Sulfadiazine Containing Diets. *Journal of Dental Research*. Vol. 24. 1945.
22. The Edvard Gamaliel Janeway Lectures. I. Vitamin K, Its Discovery, Biochemistry and Application in Medicine.—2. Rôle of Fats and Certain other Dietary Components in Vitamin E Deficiency. *Journal of the Mount Sinai Hospital*. Vol. XII. 1946.
23. —, Karl E. Mason og Humberto Granados: Histological Changes in Adipose Tissue of Rats fed a Vitamin E Deficient Diet High in Cod Liver Oil. *The Anatomical Record*. Vol. 94. 1946. Philadelphia, PA.
24. — og John B. Field: Influence of Diet on Plasma Fibrinogen in the Chick. *The Journal of Nutrition*. Vol. 31. 1946. Philadelphia, PA.
25. Further Observations on Dietary Gizzard Ulcer in Chicks. *Acta Physiologica Scandinavica*. Vol. 12. Sthlm. 1946.
26. —, Humberto Granados og Johannes Glavind: En Vækstfaktor for Hamstre, forekommende i Mælk. *Nordisk Mejeri-Tidsskrift*. Aarg. 12. 1946.

LEO A. DAMM (†).

1. *Rum og Tid i vor Erkendelse*. 1946.

DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB.

1. *Ordbog over det danske Sprog*. Grundlagt af Verner Dahlerup. Bd. 23. 1946.
2. *Middelalderens danske Bøneboøger*. Bd. 1. Ved Karl Martin Nielsen med Indledning af Alfred Otto S. J. Hefte 2. 1946.
3. *Breve fra og til Adam Oehlschläger* Januar 1798—November 1809.

Udg. af H. A. Paludan, Daniel Preisz, Morten Borup under Medvirkning af Louis Bobé og Carl S. Petersen. IV, 2. 1947.

4. Breve og Aktstykker vedrørende Johan Ludvig Heiberg. Udg. ved Morten Borup. Bd. 1: 1806—1825. 1946.
5. Peter Skautrup: Det danske Sprogs Historie. Bd. 2: Fra Unionsbrevet til Danske Lov. 1947.

HANS ELLEKILDE.

1. Hans Bjarne.— Digterpræsten Caspar Johannes Boye. Søllerød Bogen 1946. Holte 1946.
2. Thylands vidunderlige Folkesagn. — Thylands Molboer. »Landet mod Nordvest — Thy og Vester Han Herred«. 1946.
3. »Gøngehøvdingen« Svend Poulsen Gønge. Gøinge Hembygdsforenings Årsbok. 1947. Kristianstad 1947.

CHRISTIAN ELLING.

1. Villa Pia in Vaticano. 1947. (Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Nr. 203).

KNUD FABRICIUS.

1. Flensborgeren, Professor Christian Paulsens Dagbøger. Ved K. F. og Johs. Lomholt-Thomsen. 1946.

TROELS FINK.

1. Admiralstatsplanerne i 1840'erne. Festskrift til Erik Arup. 1946.

NIELS FOGED.

1. Diatoms in Water-Courses in Funen. I—III. 1947. (Dansk botanisk Arkiv. Bd. 12, Nr. 5—6).

AAGE FRIIS.

1. Peter Andreas Heiberg og Thomasine Gyllembourg. En Beretning støttet paa efterladte Breve ved Johanne Luise Heiberg. 4. gennemsete Udgave ved A. F. og Just Rahbek. Bd. 1—2. 1947.

ASTRID FRIIS.

1. [Anm. af] Schultz' Danmarkshistorie. Vort Folks Historie gennem Tiderne skrevet af danske Historikere. Redigeret af Aage Friis, Axel Linvald og M. Mackeprang. I—VI. 1941—43. Historisk Tidsskrift. 11. R. I.
2. Rosenobeltolden eller Skibstolden i Sundet i Tiden omkring 1550. Festskrift til Erik Arup. 1946.

P. V. GLOB.

1. Sydslesvigs Oldtid. »Sydslesvig gennem Tiderne«, Redaktion Morten Kamphøvenser. 1946.

MARGRETE HALD.

1. Ancient Textile Techniques in Egypt and Scandinavia. Acta Archaeologica. XVII. 1946.

L. L. HAMMERICH.

1. Indeling en ontwikkeling van het Germaans. Rede uitgesproken bij de officiele aanvaring van het hoogleraarsambt aan de Rijksuni-

versiteit te Utrecht op maandag 21 oktober 1946 om 2 uur. Utrecht 1946.

JULIUS HARTMANN.

1. — og L. Løgstrup-Jensen: Le commutateur à jet de mercure en tronçons. *Revue Générale de l'Électricité*. 31e année. Tome LVI, n° 2. 1947.
2. Les notions fondamentales de la technique de la mesure. *La Revue Scientifique*. 85e année. N° 3270. 1947.

POUL HEEGAARD.

1. Discussion of the Mouth Appendages of the Copepods. *Arkiv för Zoologi*. Utg. av K. Svenska Vetenskapsakademien. Band 40 A. N:o 3. Sthlm. 1947.
2. Contribution to the Phylogeny of the Arthropods. *Copepoda*. 1947. (*Spolia Zoologica Musei Hauniensis*. VIII).

J. HJELMSLEV.

1. Berøringsinvarianter. *Dixième Congrès des Mathématiciens Scandinaves*. 1946.
2. *Euclides ab omni naevo vindicatus*. Foredrag holdt i Foreningen af Matematiklærere ved Gymnasieskoler og Seminarier ved Efteraarsmødet 1945. *Matematisk Tidsskrift*. A. 1946.

SØREN HOLM.

1. Demokrati og Diktatur. 1946.
2. Universitetet og Videnskaben. »En Konge et Folk«. Odense 1946.
3. Jean-Paul Sartre. Et moderne Fænomen. »Frie Ord«. 1947.

CARSTEN HØEG.

1. Notules sur l'histoire du livre grec. *Miscellanea Giovanni Mercati*. Vol. IV. Città del Vaticano 1946 (*Studi e Testi* 124).

INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDSØKONOMI.

1. Økonomi og Politik. Aarg. 20, Nr. 3—4. 1946.

ADOLF S. JENSEN.

1. G. C. Amdrup. 19. November 1866—15. Januar 1947. *Naturhistorisk Tidende*. 1947.
2. Naturforskeren Johannes Schmidt, hans Liv og Ekspeditioner skildret af Venner og Medarbejdere. Anmeldt af Ad. S. J. *Naturens Verden*. 1947.
3. *Chermes abietis*-Galler og Egern. *Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Foren.* Bd. 110. 1947.

KAI ADOLF JENSEN.

1. Knud Riewerts Eriksen: Studies on the Action of Penicillin on Some Rod-Shaped, Penicillinase-Producing Bacteria. *Acta Pathologica*. Vol. XXIII. 1946.

2. Knud Riewerts Eriksen: Induced Resistance to Penicillin in *Pneumococci* and *Streptococci*. Smst. Vol. XXIII.

BØRGE JESSEN.

1. Mouvement moyen et distribution des valeurs des fonctions presque-périodiques. Dixième Congrès des Mathématiciens Scandinaves. 1946.
2. Abstrakt Maal- og Integralteori. Matematisk Tidsskrift. B. 1947.

C. A. JØRGENSEN.

1. K. J. Frandsen: The Experimental Formation of *Brassica juncea* Czern. et Coss. (Preliminary Report). 1943. (Dansk botanisk Arkiv. Bd. 11, Nr. 4).

ELLEN JØRGENSEN.

1. Ellen Jørgensen Bibliografi. Fortegnelse over Dr. phil. Ellen Jørgensens historiske Arbejder. Af Henry Bruun. Udgivet paa 70-Aars Fødselsdagen den 6. Marts 1947. 1947.

HERMAN M. KALCKAR.

1. Aspects of the Biological Function of Phosphate in Enzymatic Syntheses. Nature. Vol. 160. 1947.
2. Differential Spectrophotometry of Purine Compounds by Means of Specific Enzymes. I—III. The Journal of Biological Chemistry. Vol. 167. 1947.
3. The Enzymatic Synthesis of Purine Ribosides. Smst. Vol. 167.
4. — og Oliver H. Lowry: The Relationship between Traumatic Shock and the Release of Adenylic Acid Compounds. The American Journal of Physiology. Vol. 149. 1947.

OLE KLINDT-JENSEN.

1. Udgravningen 1944. Bopladsen paa Rugholm. Aarhus Museums Undersøgelser ved Østenden af Brabrand Sø 1944—45. Redigeret af Ejler Haugsted. Aarhus 1947.

C. KLITGAARD.

1. Lægevæsenet i Vendsyssel. Med Tillæg: Bartsværere i Sæby. — Vester Hebelstrup i Hallund Sogn. Vendsysselske Aarbøger. 1947.
2. Optegnelser om Slægten Brøndlund fra Vendsyssel. Personallistorisk Tidsskrift. 1946.

GUNNAR KNUDSEN.

1. Bornholmske Torp-Navne. Namn och Bygd. Ärg. 33. 1946.
2. Danske Studier. Udg. af G. K. under Medvirkning af Ejnar Thomsen. Aarg. 1945.

BJØRN KØRNERUP.

1. En dansk Mands Brevveksling med J. U. Jung-Stilling. Kirkehistoriske Samlinger. 6. R. V. 1947.

P. L. KRAMP.

1. Hydroids Collected by the »Skagerak« Expedition in the Eastern Atlantic 1946. Göteborg 1947. (Meddelanden från Göteborgs Musei Zoologiska Avdelning. 115).
2. Medusæ. Part III: *Trachylina* and *Scyphozoa* with Zoogeographical Remarks of all the Medusæ of the Northern Atlantic. The Danish Ingolf-Expedition. Vol. V, 14. 1947.

HENNING LEMCHE.

1. Bemærkninger vedrørende Baggællesnegle fra Østgrønland. Meddelelser fra Dansk geologisk Forening, Bd. 11. 1946.

C. LUPLAU JANSSEN.

1. Publications de l'observatoire »Urania« Copenhague. III série. No. 1. 1946. [Maskinskrevet].
2. Report no. 1 from the »Urania Planetary Section«. Jupiter in 1945.

KOMITÉEN FOR DEN 10. SKANDINAVISKE MATEMATIKERKONGRES.

1. Den 10. skandinaviske Matematikerkongres i København 26.—30. August 1946. 1947.

THERKEL MATHIASSEN.

1. En Boplads fra ældre Stenalder ved Vedbæk Boldbaner. »Søllerød-Bogen«. Holte 1946.

NATIONALMUSEET.

1. Danmarks Kirker. Københavns Amt. Hefte 7. 1946.

ROBERT NEIENDAM.

1. Odense Teater. Politikens Kronik ^{10/11} 1946.
2. William Bloch (1845—1926). — Johannes Poulsen (1881—1938). »Danmark«. Aarg. 6. 1946.
3. Theatermuseet ved Christiansborg i Ord og Billeder gennem 25 Aar. 5. forøgede Udg. Det kongelige Hoftheater 1947.
4. A Theatre Under Occupation. The American-Scandinavian Review. Vol. XXXV. 1947.

AXEL V. NIELSEN.

1. Beobachtungen von Veränderlichen und von Sternbedeckungen. Angestellt von Mitgliedern der nordischen »Astronomisk Selskab« und auf der Kopenhagener Sternwarte. Publikationer og mindre Meddelelser fra Københavns Observatorium. Nr. 135. 1941—44.
2. Iagttagelser af foranderlige Stjerner udført af Medlemmer af Astronomisk Selskab og paa Københavns Observatorium. Astronomisk Tidsskrift. 1944, Hefte 4; 1945, Hefte 1 og 4.
3. — og Elis Strömngren: Oversigt over Astronomisk Selskabs Observationer af foranderlige Stjerner. Smst. 1945, Hefte 3.

LAURITZ NIELSEN (†).

1. Danske Privatbiblioteker gennem Tiderne. I. Indtil Udgangen af det 17. Aarhundrede. 1946.

EILER NYSTRØM.

1. Holberg Blandinger. Tredie Samling. Udg. af Holbergsamfundet af 3. December 1922. 1946.

HOLGER PEDERSEN.

1. Lykisch *pixedere*, gr. Πιξώδαρος. Revue des Études Indoeuropéennes. Jahrg. IV. 1947. Bucarest, Paris.
2. Une phrase adverbiale hittite. Revue hittite et asianique. VII. 1945—46.
3. Hittite *dalugnula* and *barganula*. Journal of Cuneiform Studies. Vol. I, No. 1.

FREDERIK POULSEN.

1. Romerska kulturbilder. Översättning av Thure Nyman. Sthlm. 1946.

VAGN HÄGER POULSEN.

1. Studies in Julio-Claudian Iconography. Acta Archaeologica. Vol. XVII. 1946.

R. RASMUSSEN.

1. Vegetationen i de færøske Fuglebjærge og deres nærmeste Omgivelser. Botanisk Tidsskrift. Bd. 48. 1946.

J. P. J. RAVN.

1. Om Nyker-Området's Kridtfalesringer. 1946. (Vidensk. Selsk. Biolog. Skr. IV, 6).

PAUL V. RUBOW.

1. Betragtninger. 1947.
2. Victor Hugos Lyrik. Studier over de ældre Digtsamlinger. 1943. (Universitetsprogr.)
3. Shakespeare's Sonnets. Orbis Litterarum. IV. 1946.
4. H. C. Andersen: Romerske Dagbøger. Ved P. V. R. og H. Topsøe-Jensen. 1947.

HANS RÆDER.

1. Matthæus 28,19. Dansk teologisk Tidsskrift. Aarg. 9. 1946.
2. Aristoteles' Kritik af Platons Statsteorier. 1947. (Vidensk. Selsk. Filos. Medd. II, 4).

FINN SALOMONSEN.

1. Første foreløbige Liste over genfundne grønlandske Ringfugle. Dansk Ornithologisk Forenings Tidsskrift. Bd. 41. 1947.
2. Ringmærkning af Fugle paa Christiansø. Smst. Bd. 41. 1947.

AUGUST F. SCHMIDT.

1. Brabrand og Aarslev Sognes Historie. V. Med Bidrag af Poul Rasmussen. Brabrand 1947.
2. Fra det gamle Hyrdeliv. Bornholmske Samlinger. XXX. 1945.
3. En folkloristisk Bemærkning til Fru Heibergs Erindringer. Frederiksborg Amts historiske Samfunds Aarbog. 1946.
4. Fra Jystrup Sogn. Af H. P. Christensens Optegnelser. Aarbog for

- Historisk Samfund for Sorø Amt. Sorø 1947.
5. Randbemærkninger til Morsøs Historie. Historisk Aarbog for Thisted Amt. 1946. Kbh.
 6. Troels Smith. Historisk Aarbog for Aarhus Stift. 1946.
 7. Magerkål. Danske Studier. 1945.
 8. Lars Birk, Sønderjyllands første Indre-Missionær. Sønderjydsk Maa-
nedsskrift. Aarg. 22. 1946.
 9. Veerst Højskole. Tidsskrift for den danske Folkehøjskole. 1946.
 10. Jørgen Boye Høyer og Skelund Højskole. Smst. 1947.
 11. Brabrand Haandværker- og Borgerforening. 1897—24. August—1947.
Festskrift. Brabrand 1947.
 12. Skuespillet »Trolddom«. Edda. 1947.
 13. Fra Grauballegaard. Østjydsk Hjemstavn. Skanderborg 1946.
 14. Folkeskribenten Peder Jæger. Smst.
 15. Den lille Hornblæser og Slumrer sødt i Slesvigs Jord. Margrethe
Heftet. Sønderjydsk Julehilsen. Sønderborg 1946.
 16. Riis Skov. Udg. af Aarhus Byraad. Aarhus 1947.

SVEND SMITH.

1. Analysis of Vowel Sounds by Ear. Archives néerlandaises de Phoné-
tique Expérimentale. T. XX. 1947.

E. STEEMANN NIELSEN.

1. Carbon Sources in the Photosynthesis of Aquatic Plants. Nature.
Vol. 158. 1946.

BENGT STRÖMGREN.

1. Tycho Brahe's Description of his Instruments and Scientific Work
as given in *Astronomiae Instauratae Mechanica* (Wandenburgi 1598).
Translated and edited by Hans Ræder, Elis Strömgren and B. S. 1946.
(Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab).
2. Erik Lorensen: En systematisk Fejl ved astrofotografiske Positions-
bestemmelser. Matematisk Tidsskrift. B. 1946. (Festskrift til N. E.
Nørlund. Del 2).
3. Ole Møller: Undersøgelse af Asteroide 51 Nemausa's Bevægelse med
Henblik paa Korrektion af Fundamentalsystemerne. Smst. B. 1946.
(Samme Festskrift Del 2).
4. Tycho Brahe. Tale ved Promotionsfesten paa 400-Aarsdagen for
Tycho Brahes Fødsel. Nordisk Astronomisk Tidsskrift. 1947.
5. The Solar Spectrum and the Model of the Solar Atmosphere. *Physica*.
XII. 1946.
6. Mogens Rudkjøbing: On the Temperature Distribution in a Stellar
Atmosphère with a Convectively Unstable Zone. *Annales d'Astro-
physique*. T. 9. 1946. (Publikationer og mindre Meddelelser fra Køben-
havns Observatorium. Nr. 143).

ELIS STRÖMGREN (†).

1. Tycho Brahe. 14. December 1546—1946. — Tycho Brahes Instrumenter.
Nordisk astronomisk Tidsskrift. 1946. 1946.

Å. VEDEL TÅNING.

1. Naturforskeren Johannes Schmidt. Hans Liv og Expeditioner. Skildret af Venner og Medarbejdere. Redaktion: Øjvind Winge, Å. V. T. 1947.

WILLIAM THALBITZER.

1. Christian Rosing: Østgrønlønderne. Tunuamiut. Grønlands sidste Hedninger. Oversat fra Grønlandsk af hans Søn Karl Rosing. Med en Kommentar og en Efterskrift af W. T. 1946. (Det grønlandske Selskabs Skrifter. XV).

GUNNAR THORSON.

1. Reproduction and Larval Development of Danish Marine Bottom Invertebrates, with Special Reference to the Planktonic Larvae in the Sound (Øresund). With a Section on Lamelibranch Larvae by C. Barker Jørgensen. 1946. (Meddelelser fra Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser. Serie: Plankton. Bind 4. Nr. 1).

UDVALG FOR FOLKEMAAL.

1. Danske Folkemaal. Udg. ved Poul Andersen. Aarg. 15., Hæfte 1—2. 1947.

UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND.

1. Føroya Kvæði. Corpus Carminum Færoensium a Sv. Grundtvig et J. Bloch comparatum. Mit Kommentaren in deutscher Sprache hrsg. von Chr. Matras. Band IV, Teil 1. 1946.

AUGUSTA UNMACK.

1. X-Ray Investigation of Some Danish Clays. Royal Veterinary and Agricultural College Copenhagen, Denmark. Yearbook 1947.

AUGUST WEST.

1. Tillæg til »Fortegnelse over Danmarks Biller, deres Udbredelse i Danmark, Forekomststeder og -tider, Biologi m. m.« I. Entomologiske Meddelelser. XXV. 1947.

CHR. WESTERGÅRD-NIELSEN.

1. Låneordene i det 16. Århundredes trykte islandske Litteratur. 1946. (Bibliotheca Arnarnagnæana. Vol. VI).

C. W. WESTRUP.

1. De XII Tavlers Love. Magna Charta Libertatum. Tidsskrift for Rettsvidenskab. 1947. Oslo.
2. Notes sur la *sponsio* et le *nexum* dans l'ancien droit romain. Le nouveau fragment des Institutes de Gaius. 1947. (Vidensk. Selsk. Hist.-filol. Medd. XXXI, 2).

S. L. ØRSKOV.

1. Solvent water in the Human Erythrocytes. Acta Physiologica Scandinavica. Vol. 12. Sthlm. 1946.
2. The Volume of the Erythrocytes at Different Osmotic Pressure. Smst. Vol. 12.

Afdeling C

Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg.

*Fra Museets Bestyrelse er modtaget følgende Beretning:*¹

I det forløbne Aar fra 1. Oktober 1946 til 30. September 1947 har Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger paa følgende Maade:

A. Ved Køb:

1. Kong Christian den Sjette. Oval Miniature. Paa Pergament.
2. Foregaaendes Gemalinde, Dronning Sophie Magdalene, født Prinsesse af Brandenburg-Baireuth. Oval Miniature. Pendant til foregaaende.
3. »De fire Slægtled«. Kongerne Christian IX, Frederik VIII, Christian X og Frederik IX. Pastel af L. Tuxen, udført som Forarbejde til det store Maleri fra 1902, som nu findes paa Christiansborg.
4. Ulrik Frederik Gyldenløve, Greve, Statholder i Norge, Generalfeltmarskal. Elfenbensskulptur; lille Buste paa rigt udskaaret Piedestal. Betegnet: ÆTATIS XXXIII ANNO MDCLXXI.
5. Just Thiele, Herredsfoged i Sunds og Gudme Herreder. Blyantstegning. Udført af C. A. Kølle ca. 1865.
6. Ottilia Mary Jacobsen, født Stegmann, Brygger Carl Jacobsens første Hustru. Akvarel. Udført af L. Tuxen 1882. Forarbejde til Maleriet i Ny Carlsberg Glyptotek.
7. Charlotte Pauline Ursule Tuxen, født de Baisieux, Maleren L. Tuxens første Hustru. Kultegning. Signeret: L. T(uxen). Paris d. 31/3 87.
8. Kopi af Kalkmaleri fra ca. 1530 i Kirken til det tidligere

¹ Genpart af den Allerunderdanigste Beretning, som det paahviler Bestyrelsen aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Virksomhed.

Angaaende Regnskabet henvises til Ekstrakten S. 76.

Nonnekloster Hundslund, nu Dronninglund, forestillende Alexander den Store, som ridende paa en Elefant kæmper med Kong Arthur, der rider paa en Kamel. Udført af V. Formann 1946.

9. Kopi sammesteds fra, forestillende Den hellige Ursula med de 11.000 Jomfruer, samt Karl den Stores Kamp imod Josva. Udført af V. Formann 1946.
10. Danske Soldater ved Grænsen 9. April 1940. Kampen ved Høkkerup med 20 mm Maskinkanon mod Tyskernes fremrykkende, lette Panservogne. Malet af Anna Maria Mehrn 1946.

B. Som Gave.

Fra Hans kongelige Højhed Prins Knud:

11. Lysegraa Silkekjole med Gepyrbesætning. Har tilhørt Kong Christian IX's Dronning Louise.

Fra afdøde Museumsdirektør, Brygger Helge Jacobsen:

12. Kong Christian IX med sin Familie i Havesalen paa Fredensborg. Skitse af L. Tuxen, udført 1883 som Forarbejde til det store Maleri paa Christiansborg.
- 13—14. Dronning Alexandras Salving i Westminster Abbey 1902. To Detailskitser med Dronningen knælende under en Baldakin, baaret af fire Hertuginde. Udført af L. Tuxen som Forarbejder til et af Dronning Alexandra bestilt, stort Maleri.

Fra Frøken Rosalie Ingerborg Kinzi ifølge testamentarisk Bestemmelse:

15. Greve Adam Gottlob Moltke til Lyngbæksgaard, Kammerherre, Administrator af det københavnske Tallotteri. Malet af C. W. Eckersberg 1817.
16. Foregaaendes Hustru, Grevinde Christiane Frederikke, født Lund. Malet af J. A. Bech 1822; signeret.
Deres Børn:
17. Greve Joachim Vilhelm Ferdinand Moltke, Lieutenant i Infanteriet. Lille Maleri.
18. Greve Ferdinand Adam Vilhelm Moltke, Frivillig i Treaarskrigen og i Krigen 1864. Lille Maleri.
19. Comtesse Vilhelmine Annette Vilsentia Moltke. Lille Maleri.

Fra Direktør Otto Søtoft og Hustrus Bo ifølge deres testamentariske Bestemmelse:

20. Nicolai Bierfreund Søtoft, Digter, Præst. Halv Figur. Malet af C. A. Jensen 1834; signeret.
21. Foregaaendes Hustru Dorthea Elisabeth, født Ramlau. Halv Figur. Malet af C. A. Jensen 1835.

Fra Frøken Agnes von Kohl ifølge testamentarisk Bestemmelse:

22. Ubekendt Mand fra ca. 1840, maaske af Slægten von Kohl. Farvelagt Tegning, signeret D. M., formentlig betegnende David Monies.

Fra Grosserer Haakon Møllgaard:

23. Carl Vilhelm Behagen Castenschiold, Officer, Kammerherre. Gibsbuste. Udført af Giverens Fader, Billedhugger Johs. Møllgaard 1911; signeret.

Fra Statsinventariekommissionen:

- 24—25. To fra Badstuen udrangerede Bøgetræsstole, med snoede Ben, indbrændt kronet S E (Stats-Ejendom). Har tidligere staaet paa Frederiksborg Slot.

Fra Fru Marie Lorange, N. F. S. Grundtvigs Sønnedatter, Oslo:

26. Jac. Chr. Lindbergs Bibeloversættelse i Bind med Sølvhjørner og -spænder. Skænket N. F. S. Grundtvig af hans Menighed 1866, senere arvet af Svend Grundtvig, hans Hustru Laura, født Bloch, Frederik Lange Grundtvig samt dennes ovennævnte Datter.
27. Fløjelspudding med broderet Harpe. Fra N. F. S. Grundtvigs Hjem.
28. Skindforet Fodpose betrukket med Fløjel (ca. 1870), hvorpaa er broderet Blomsterranker og »Fra Tvende af Karen Bjørns Børnebørns Børnebørn« samt Karen Bjørns Dødsaar »1795«. Har tilhørt N. F. S. Grundtvig.

Fra Apoteker N. Jørgensen og Hustru, født Buhl:

29. Sølvpokal med drevet og punslet Dekoration samt Inskription: »Skænket Kaptajn Wilhelm Weiss fra Medlemmer af Foreningen 1. Inf. Regiment 1864 den 28. Maj 1886«.

30. Et Par Porcelænskopper med Forgyldning og polykromt Billedfelt. Fra omkring 1830. Angives at have tilhørt Kong Frederik VI.

Fra Carlsberg Museet:

31. Stort mahognifineret Skrivebord af Ege- og Fyrretræ. Med indlagte og udskaarne Ornamente. I sin Tid udført til Brygger Carl Jacobsen efter Tegning af Vilh. Dahlerup.

Foruden de ovennævnte Billeder har Museet i det forløbne Aar erhvervet en Del Stik og Litografier af saavel danske Personer som historiske Begivenheder.

Blandt Erhvervelserne af Møbler og Kunstgenstande kan nævnes:

- 32—33. To udskaarne Egetræs Hermer. Dele af Kiste eller Skab fra ca. 1645.
34. Dyb Thebordsbakke af blaadekoreret Fajance. Fra Fabrikken i St. Kongensgade, Johan Pfau's Periode; signeret. Med tilhørende forgyldt Bøgetræs Bord.
35. Flad Thebordsbakke af blaadekoreret Fajance. Paa Kanten baade blaa og manganfarvet Dekoration. I en stor Medaillon under Krone og Blomsterguirlander Navnebøgstaverne G M & M B, formentlig betegnende Generalmajor Gustav Mechlenburg i Rendsborg og Hustru Margrethe, født Bielefeldt, gift 1773. Bagpaa signeret: G M 1773. Sandsynligvis udført paa Fabrikken i Stockelsdorff.
36. Prydvase fra Den kongelige Porcelænsfabrik ca. 1780. Dekorert med purpurmalet Scene og Hyrdeemblemer, samt kobbergrønne Bladgrene, utvivlsomt udført af Porcelænsmaleren Ondrup.
37. Monumentalvase fra Den kongelige Porcelænsfabrik ca. 1788—1790. Med bevingede Putti og Bukkehoveder samt modellerede Egeløvs- og Blomsterguirlander. Ret beskadiget.
- 38—39. To Stambøger, som har tilhørt henholdsvis Julie og Susanne Juel, Maleren Jens Juels Døtre, der efter hinanden blev gift med Maleren C. W. Eckersberg. Bøgerne er begge paabegyndt 1804 og indeholder bl. a. en Række Tegninger og Vers af danske Kunstnere.

- 40—41. Et Par Laagvaser af kinesisk Eksportporcellæn fra ca. 1810. Med opstaaende Voluthanke og modellerede Blomsterguirlander. Stafferede med brunt og Guld. Profilindrammede, ovale Medailloner med Prospekt, maaske af »Justinenborg« i Classens Have. Har tilhørt Gehejmekonferentsraad Peter Hersleb Classen og dennes Hustru Marie Justine, født Fabritius.
42. Laagvase af Form som de foregaaende, men stafferet med blaat, rødt og Guld. I Medaillonens Søfarts- og Koloniemblem samt Skjoldfelt med sammenføjjet Monogram J F og derunder PROSPERITÉ, maaske henpegende paa Gehejmekonferentsraad Peter Hersleb Classens Hustru Marie Justine, født Fabritius, som var Datter af Direktør for Asiatisk Kompagni Just Fabritius.
- 43—47. Fem mahognifinerede Bøgetræs Stole med krummet Rygbræt og bred Rygstiver. Rige Citrontræsindlægninger paa Ryg og Sarg. Fra første Fjerdedel af det 19. Aarhundrede. Fra Gisselfeld.
48. Sortmalet Bøgetræs Stol med Øreklapper. Polstret Sæde og Ryg. Angives at have tilhørt Skuespillerinden Johanne Luise Heiberg, til hvem den skal være skænket af Groserer Johannes Theodor Suhr.

Registrerings- og Katalogiseringsarbejdet med Samlingens Portrætfremstillinger og historiske Blade er blevet videreført paa sædvanlig Vis; ligeledes Fotograferingen af Museets Billeder og Genstande.

Museets Værksted for Reparation af Gobeliner har i det forløbne Aar behandlet to Gobeliner, som tidligere hang paa Gl. Estrup.

En Del af Samlingens Malerier er blevet konserveret i Aarets Løb, ligesom en Række af Conseilgangens og Audienssalens indfældede Vægmalerier delvis paa Statens Bekostning har været under Behandling hos Museets Malerikonserverator.

Museets Deltagelse i den ikonografiske Kommissions Arbejde med Indsamling af Oplysninger om malede Portrætter her i Landet er fortsat som tidligere.

I Lighed med de foregaaende Aar har Museet i Sommermaanederne uden Vederlag stillet Omvisere til Raadighed for Skoler o. l. Som et nyt Led i Bestræbelserne for en pædagogisk Udnyttelse af Museet blev der i Samarbejde med Københavns Skoledirektion i Foraaret foranstaltet et 2-Dages Instruktionskursus paa Slottet, hvori deltog 65 Lærere og Lærerinder ved københavnske Kommuneskoler.

Det af »Zacharias Jacobsen og Hustru, født Wiberg's Legat« iværksatte Arbejde med Udskiftning af Marmorgalleriets Zinkfigurer med Sandstensfigurer er blevet fortsat. De to sidste for Legatets Regning bestilte Figurer, Neptun og Hercules, vil blive færdige, naar Sten dertil kan fremskaffes. Derefter har Staten paataget sig Arbejdets Fortsættelse.

Museet har i det forløbne Aar været besøgt af 168.745 Personer.

Frederiksborg, den 15. November 1947.

F. BROCKENHUUS SCHACK. M. MACKEPFRANG. JOHS. PEDERSEN.

OTTO ANDRUP

Ny Carlsbergfondet

Fra Ny Carlsbergfondets Direktion er modtaget følgende Beretning:

For Ny Carlsbergfondets Midler er der i Regnskabsaaret 1946—47 erhvervet eller bidraget til Erhvervelse af de efternævnte Kunstværker samt til andre nedenfor angivne fundatsmæssige Formaal anvendt de vedføjede Beløb.

A. Kunstindkøb.

Til Ny Carlsberg Glyptotek:

1. Palmyrensk Reliefbuste. 2. Aarh. e. Kr. Deponeret.
2. Arkaisk græsk Statuette af en liggende Kvinde. Bronze. 6. Aarhundrede f. Kr. Deponeret.
3. Emile Bernard: Frugtplukkende Kvinder. Maleri. Deponeret. (Tidligere indkøbt).
4. H. W. Bissen: Skitsebog. Deponeret.
5. Vilh. Bissen: 2 Skitsebøger. Deponeret.
6. H. M. A. Chapu: Dronning Alexandra. Brændtlersskitse. Deponeret.
7. C. W. Eckersberg: Modellen Sophie. Maleri. Deponeret.
8. C. W. Eckersberg: Romersk Prospekt (Via Sacra). Maleri. Deponeret.
9. Adam Fischer: Buste af Eva la Cour. Belgisk Granit. Deponeret. (Tidligere indkøbt).
10. Paul Gauguin: Landskab. Maleri. Deponeret.
11. Constance Mayer: Portræt af Louise Hetsch. Maleri. Deponeret. (Tidligere indkøbt).
12. Th. Philipsen: Udskibning paa Saltholm. Skitse. Deponeret. (Tidligere indkøbt).
13. Auguste Rodin: Adonis' Død. Skitse. Gips. Deponeret.

Til Det danske Kunstindustrimuseum:

14. Billedtæppe, Frankrig, ca. 1700.

Til Nationalmuseet:

15. Kuan Yin-Figur af Fukien-Porcelæn.
 16. Kinesisk Stavprydelse. Bronze.
 17. 13 Stkr. kinesisk Porcelæn. Tilskud.
 18. 15 Stkr. islamisk Keramik (deraf 12 med Tilskud).

Til Statens Museum for Kunst:

19. 33 Bøger (deraf 17 med Tilskud) illustrerede med Originalgrafik af Pierre Bonnard, Maurice Denis, Raoul Dufy, Henri Laurens, Aristide Maillol, Henri Matisse, Luc-Albert Moreau, Georges Rouault, A. Dunoyer de Segonzac, Maurice de Vlaminck og Edouard Vuillard.

Til Aabenraa Museum:

20. Povl Schrøder: Pige i sorte Bukser. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
 21. Sigurd Swane: I Haven. Foraar. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Aalborg Kunstmuseum:

22. Erik Sievert: Figurbillede. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
 23. Jens Søndergaard: Siddende og staaende Kvinde. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Aarhus Kunstmuseum:

24. Gerhard Henning: Siddende Pige. Statuette. Bronze. (Fondets aarlige Uddeling).
 25. Hans Øllgaard: Skovbillede. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Aarhus nye Raadhus:

26. Th. Hagedorn-Olsen: Udsmykning af Raadhusshallen. Sidste Bidrag.

Til Aarhus Universitet:

27. Olaf Stæhr Nielsen: Reliefudsmykning over Hovedindgangen. Første Bidrag.

Til Carlsbergmuseet:

28. Paul Fischer: Fra det gamle Glyptotek. Maleri. (Tidligere indkøbt).

Til Danske Studenters Roklub:

29. Helge Jensen: Udsmykning af Festsalen. Sidste Bidrag.

Til Det kongelige Bibliotek:

30. Fransk Tidebog fra det 15. Aarh. Tilskud.
31. Fransk illumineret Bønnebog fra det 16. Aarh.

Til Esbjerg By:

32. August Keil: Fiskermonument. Fjerde Bidrag.

Til Esbjerg Kunstforening:

33. Jørgen Gudmundsen-Holmgreen: Neger. Statuette. (Fondets aarlige Uddeling).
34. Oluf Høst: Vinternat. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Esbjerg Statsskole:

35. Niels Lergaard: Udsmykning af Aulaen. Andet Bidrag.

Til Fyns Stiftsmuseum, Odense:

36. Niels Grønbech: Dreng og Legetøjsskib. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
37. Karl Isakson: Siddende Model. Maleri.
38. Olaf Rude: I Granskoven. Graavejr. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Grenaa By:

39. Johannes Bjerg: Søren Kanne-Monument. Første Bidrag af Tilskud.

Til Horsens Museum:

40. Poul S. Christiansen: Italienske Fiskerbaade, Middelhavet ved Arnos Munding. Maleri. Tilskud.

41. Th. Hagedorn-Olsen: Novemberasters. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling. — Tidligere indkøbt).
42. Svend Rath sack: Frodighed. Kalksten. (Tidligere indkøbt).
43. Mogens Zieler: Plantage ved Sondrup. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Horsens Statsskole:

44. Jørgen Gudmundsen-Holmgreen: Udsmykning af Skolegaarden med en Skulpturgruppe. Femte Bidrag.

Til Jonstrup Seminarium:

45. 6 Afstøbninger efter antike Buster i Glyptoteket.

Til Kolding Centralbibliotek:

46. Niels Grønbech: Udsmykning af Forhallen. Andet Bidrag.

Til Kolding Kunstforening:

47. Mogens Bøggild: Knælende Pige. Statuette. Bronze. (Fondets aarlige Uddeling).
48. Boye Givskov: Blaa siddende Dame. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Lolland-Falsters Stiftsmuseum, Maribo:

49. Ebba Carstensen: Skovsti. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
50. Christine Swane: Opstilling. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Randers Museum:

51. Else Alfelt: Grønt Bjerglandskab. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
52. Kaj Ejstrup: Sol i Haven. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Til Reventlow-Museet paa Pederstrup:

53. Jens Juel: Christian Colbjørnsen, Justitiarius i Højesteret. 1749—1804. Maleri. Deponeret.
54. Jens Juel: Engelke Margrethe Colbjørnsen, f. Falbe. Maleri. Deponeret.

Til Ribe Katedralskole:

55. Poul Sørensen: Grønne Marker. Maleri. (Tidligere indkøbt).

Til Ribe Stiftsmuseum:

56. Sven Havsteen-Mikkelsen: Kyrviskollur. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).
57. Hans Scherfig: Urskov. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).

Til Sorø Kunstmuseum:

58. Knud Agger: Blomstrende Kirsebærtræ. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).
59. Poul S. Christiansen: Fra Skarridsholms Ruiner. Maleri. Deponeret.
60. Victor Haagen-Müller: Skovbrynet. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).
61. Johan Thomas Lundbye: Bakket Skovinteriør med Figur. Maleri. Deponeret. (Tidligere indkøbt).

Til Sønderborg By:

62. Adam Fischer: Fontæne paa Raadhuspladsen. Første Bidrag.

Til Museum for Tønder Amt og By:

63. Poul Høm: Morgen. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).
64. Holger J. Jensen: Opstilling. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).

Til Tønder Statsskole:

65. Hugo Liisberg: Drikkebrønd. Bronze. Andet Bidrag.

Til Andelsselskabet »Tønderhus«, Tønder:

66. Astrid Noack: Skulptur. Bronze. Første Bidrag.

Til Vejen Museum:

67. Helge Jensen: Udsigt fra Ateliervinduet. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).
68. Povl Sørensen: Aftenbillede. Maleri. (Fondets årlige Uddeling).

Til Vejle Museum:

69. Lauritz Hartz: Mølle. Høve Stræde. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).
70. Ole Kielberg: Bygevej ved Sundet. Maleri. (Fondets aarlige Uddeling).

Andre Kunstindkøb o. l.:

71. Knud Agger: Maryhill naar Roserne blomstrer. Maleri.
 72. C. W. Eckersberg: Kirken Sta Trinità de' Monti og Villa Medici. Maleri.
 73. Ludvig Find: Landskab fra Enø. Maleri.
 74. Helge Jensen: Skrænterne ved Klintby. Maleri.
 75. Helge Jensen: Optrukne Baade ved Kanalen. Maleri.
 76. Jais Nielsen: Klipper ved Allinge. Maleri.
 77. Morten Nielsen: Lille Sandstenspige.
 78. Niels Larsen Stevns: Kartoner til Udsmykning af Ranum Kirke.
 79. Christine Swane: Bryggeriet. Maleri.
 80. Niels Tvede: Helle. Broncebuste.
-

B. Andre fundatsmæssige Formaal.

1. Tidsskriftet »AARSTIDERNE« Tilskud 1.000 Kr. Sidste Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
2. AARHUS UNIVERSITET til Forelæsninger af Professor André Grabar 300 Kr.
3. »ACTA ARCHAEOLOGICA« 2.500 Kr. Sidste Bidrag af en treaarig Bevilling paa 7.500 Kr.
4. AKADEMISK ARKITEKTFØRENING til Udgivelse af Tidsskriftet »Arkitekten« 1946 1.000 Kr.
5. Arkitekt GUNNAR BILMANN PETERSEN til Studierejse til England 2.500 Kr.
6. Konservatorassistent STEEN BJARNHOF til Studieophold i Paris 1.800 Kr.
7. Bibliotekar HENRIK BRAMSEN til Studierejse til Sverige 367 Kr.
8. Museumsinspektør, Mag. art. NIELS BREITENSTEIN til Studierejse til England og Frankrig 3.000 Kr.
9. Komiteen for Udstillingen ved Charlottenborg til Bog om Kunstnerportrætter i Charlottenborgudstillingens Eje 5.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 13.600 Kr.
10. Museumsassistent TORBEN HOLCK COLDING til Fotografering af danske Miniaturer 424 Kr. 65 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 600 Kr.
11. Tidsskriftet »DANMARK« Tilskud 1946 4.000 Kr.
12. DANSK HAVEARKITEKTFØRENING til Tidsskriftet »Havekunst« 1.000 Kr.
13. Landsforeningen DANSK KUNSTHAANDVÆRK til Udgivelse af »Nyt Tidsskrift for Kunstindustri« 2.500 Kr.
14. DANSK KUNSTMUSEUMSFØRENING Aarsbidrag 1.500 Kr.
15. Samme 1.000 Kr. Sidste Bidrag af en treaarig Bevilling.
16. DET DANSKE KUNSTINDUSTRIMUSEUM til Udstillingen »400 Aars dansk Kunsthaandværk« 10.000 Kr.
17. DET KONGELIGE BIBLIOTEK til Max Sander: »Le livre à figures italien 1467—1530« 950 Kr.

18. Professor, Arkitekt KAY FISKER til Registrering af Arkitekturtegninger 3.960 Kr.
19. FORENINGEN AF DANSKE KUNSTMUSEER til Fotografering af Kunstværker tilhørende Provinsmuseer 360 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 500 Kr.
20. Foreningen FRANSK KUNST Aarsbidrag 500 Kr.
21. Samme til Foredrag af den franske Kunsthistoriker François Boucher 1.000 Kr.
22. Samme til Udstilling af Aristide Maillols Arbejder i Statens Museum for Kunst 4.282 Kr. 70 Øre.
23. FORENINGEN TIL GAMLE BYGNINGERS BEVARING til Illustrering af Aarsskrift 1.000 Kr.
24. FYNS STIFTS KUNSTFORENING til illustreret Katalog over kinesisk Kunst i dansk Privateje 500 Kr. Sidste Bidrag.
25. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT for 1947 tildelt Museumsinspektør, Dr. phil. H. C. Broholm 4.000 Kr. og Museumsinspektør Aksel Rode 4.000 Kr.
26. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT for 1937 Museumsinspektør Georg Galster 2.500 Kr.
27. CARL JACOBSENS MUSEUMSMANDSLEGAT for 1939 Museumsdirektør, Dr. phil. Vagn Poulsen 1.300 Kr. Restbeløb.
28. Fotograf HERMAN JACOBSEN til Studierejse til Stockholm 800 Kr.
29. Museumsinspektør, Mag. art. & Cand. jur. OTTO KØEFOED-PETERSEN til Studierejse til Bruxelles 1.160 Kr.
30. KUNSTAKADEMIETS MALER- OG BILLEDHUGGERELEVER til Studierejse til Holland 5.000 Kr.
31. Museet LISELUND GAMLE SLOT 500 Kr. Femte Bidrag af en sekssaarig Bevilling.
32. Lektor, Dr. phil. VILHELM LORENZEN til Klichéer til »Drømmen om den ideale By« 886 Kr. 90 Øre.
33. Samme til Studierejse 2.500 Kr.
34. Konservator POUL LUNØE til Studierejse til Paris og London 2.272 Kr.
35. NATIONALMUSEETS 2. AFDELING til Udgivelse af »Danmarks Kirker« 12.000 Kr. Fjortende Bidrag.
36. Samme til Udgravninger i Sct. Knuds Domkirkes Krypt i Odense 5.000 Kr.
37. NY CARLSBERG GLYPTOTEK til Oversættelse til Engelsk af Dr. phil. Frederik Poulsens Katalog over Ny Carlsberg Glyptoteks

- antike Samling 2.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.250 Kr.
38. Samme til Revision af den engelske Udgave ved Dr. phil. Frederik Poulsen af Kataloget over Ny Carlsberg Glyptoteks antike Samling 900 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling paa 3.600 Kr.
 39. Samme til Udgivelse af Museumsinspektør, Mag. art., Cand. jur. Otto Koefoed-Petersen »Ægyptens Guder« 1.603 Kr. 89 Øre.
 40. Samme til Foredrag 4.200 Kr.
 41. Samme til Udstilling af Dr. O. Sterns franske Malerisamling 1.850 Kr.
 42. Samme til den retrospektive Udstilling af Pierre Bonnards Arbejder 19.796 Kr. 73 Øre.
 43. DEN PERMANENTE BYGGE- OG BØLIGUDSTILLING I AARHUS til Overførsel af Charlottenborg-Udstillingens Afdeling af Bygningskunst til Aarhus 600 Kr.
 44. Dr. phil. FREDERIK POULSEN til engelsk-amerikansk Udgave af »Romerske Kulturbilleder« 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.500 Kr.
 45. Museumsdirektør, Dr. phil. VAGN POULSEN til Studieophold i U. S. A. 2.500 Kr.
 46. REVENTLOW-MUSEET PAA PEDERSTRUP til havekunstneriske Arbejder 5.594 Kr. 04 Øre.
 47. Museumsinspektør AKSEL RODE til Studierejse til London 1.200 Kr.
 48. Museumsinspektør, Dr. phil. HAAVARD RØSTRUP til Studierejse til Holland, Belgien og Frankrig 2.500 Kr.
 49. Museumsinspektør, Dr. phil. AAGE ROUSSELL til Plancher til et Hefte om Jens Bangs Stenhus i Aalborg i »Ældre dansk Arkitektur« 2.400 Kr.
 50. Sekretær JØRN RUBOW til Fotografering paa Udstillingen af Aristide Maillols Arbejder 242 Kr.
 51. Samme til Studierejse til Bruxelles 1.250 Kr.
 52. Museumsinspektør, Mag. art. ELSE KAI SASS til Studierejse til Polen 1.200 Kr.
 53. SELSKABET TIL HAANDARBEJDETS FREMME til Anskaffelse af kunstnerisk forsvarlige Modeller 5.000 Kr.
 54. Museumsdirektør VILHELM SLOMANN til Studierejse til Schweiz og Frankrig 2.700 Kr.

55. STATENS MUSEUM FOR KUNST til Kunstmuseets Aarsskrift for 1946/47 1.146 Kr. 79 Øre.
56. Samme til Fotografering paa Udstillingen af ældre Malerier fra Privateje 700 Kr.
57. Samme til Fotografering paa Niels Larsen Stevns Mindeudstilling 1.500 Kr.
58. Museumsinspektør JØRGEN STHYR til Studierejse til Sverige 875 Kr.
59. STIPENDIAT TIL ITALIEN Billedhuggeren Knud Nellemose 9.000 Kr., Maleren Victor Haagen-Müller 9.000 Kr., Arkitekt Vilhelm Wohlert 9.000 Kr.
60. STIPENDIUM FOR EN UNG VIDENSKABSMAND Museumsinspektør Erik Lassen 1.500 Kr. Fjerde Portion af en treaarig Bevilling paa 11.000 Kr.
61. STIPENDIUM FOR EN UNG VIDENSKABSMAND Mag. art. Otto Norn 4.000 Kr. Tredie Portion af en treaarig Bevilling paa 12.000 Kr.
62. STIPENDIUM FOR EN UNG VIDENSKABSMAND Mag. art. Else Kai Sass 4.000 Kr. Anden Portion af en toaarig Bevilling paa 8.000 Kr.
63. Museumsdirektør LEO SWANE til Studierejse til Sverige 1.000 Kr.
64. THEATERHISTORISK MUSEUM til ny og forøget Udgave af »Theatermuseet og Det kongelige Hoftheater ved Christiansborg« 500 Kr.
65. THEOLOGISK FORENING til Foredrag af Professor Enrico Josi 200 Kr.
66. Museumsinspektør, Mag. art. ERIK ZAHLE til Udgivelse af en Bog om Jørgen Roed 2.500 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 7.500 Kr.
67. Samme til Studierejse til London 1.600 Kr.

Angaaende Regnskabet henvises til Ekstrakten S. 77—78.

Direktionen for Ny Carlsbergfondet d. 9. Marts 1948.

EJNAR DYGGVE.

K. FRIIS JOHANSEN.

V. THORLACIUS-USSING.

Regnskab og Status for Carlsbergfondet og Afdelingerne A, B og C, samt Ny Carlsbergfondet

(Meddelt af Kvæstor, Retsformand Carl Nyholm).

Carlsbergfondet.

Om Carlsbergfondets Indtægter og Udgifter i Aaret 1946—47 skal gives følgende Oplysninger:

Fondets Indtægt har været 4.496.399 Kr. 53 Ø., nemlig: Indtægter fra Bryggerierne, efter Fradrag af Ny Carlsbergsidens Andel, 2.353.056 Kr. 13 Ø., Renter 2.126.691 Kr. 17 Ø. og Ejendomsindtægter 16.652 Kr. 23 Ø. Til Administration m. m., Fondets Bygning og Hovedbygningen paa Gamle Carlsberg er medgaaet 288.026 Kr. 14 Ø. Fondets Overskud udgør derefter 4.208.373 Kr. 39 Ø. Heraf er stillet til Raadighed for Afdelingerne et Beløb af 2.000.000 Kr. og desuden overført til Afdelingernes Dispositions-konto 500.000 Kr., der vil blive fordelt efter nærmere Bestemmelse; til Formueforøgelse er saaledes 1.708.373 Kr. 39 Ø. Da Kursværdien for Fondets Obligationer viser en beregnet Opgang paa 41.846 Kr. 60 Ø., bliver der en regnskabsmæssig Formuefremgang af 1.750.219 Kr. 99 Ø., hvilket Beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ paa Grundfondet og $\frac{1}{3}$ paa Reservefondet.

Status den 30. September 1947.

Aktiver:

Carlsberg Bryggerierne:			
Gamle Carlsberg.....	5.599.947	Kr. 09 Ø.	
Ny Carlsberg.....	4.066.120	- 59 -	
Carlsbergs Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg med Fradrag af Afskrivning.....	17.096.705	- 33 -	
Bryggeriet Alliance.....	235.000	- » -	
Andre faste Ejendomme.....	1.145.747	- 78 -	
Beholdninger.....	14.085.928	- 52 -	
Kassebeholdning.....	18.859.839	- 82 -	
Udestaaende Fordringer m. m.....	18.449.219	- 84 -	
			79.538.508 Kr. 97 Ø.
Værdipapirer:			
a. Børseffekter.....	45.625.712	Kr. 59 Ø.	
b. Prioritetsobligationer.....	4.074.255	- 72 -	
c. Andre Værdipapirer.....	8.757.531	- 04 -	
			58.457.499 - 35 -
Ejendomskonto.....	2.959.389	- 89 -	
Krav paa Bryggerierne for tilbageholdt Driftsoverskud..	6.400.000	- » -	
Andet Tilgodehavende.....	124.865	- 06 -	
Carlsberg Bryggeriernes Understøttelsesfonds Effekter ...	7.606.710	- » -	
Kassebeholdning.....	6.719.770	- 89 -	
			161.806.744 Kr. 16 Ø.

Passiver:

Carlsberg Bryggerierne:			
Pensionskasserne ¹	284.309	Kr. 18 Ø.	
Prioritetskonto.....	588.549	- » -	
Afskrivningskonto for gamleVær- dier.....	7.200.000	- » -	
Tilbageholdt til Driftskapital og Nyanlæg af Carlsbergfondets Andel i Driftsoverskudet ...	6.400.000	- » -	
Tilbageholdt til Driftskapital og Nyanlæg af Ny Carlsberg- fondets Andel i Driftsover- skudet.....	6.400.000	- » -	
Anden Gæld.....	29.809.659	- 04 -	
Carlsbergfondets Jubilæumsle- gater.....	200.000	- » -	
			50.882.517 Kr. 22 Ø.
			At overføre... 50.882.517 Kr. 22 Ø.

¹ Se Beretning 1936—37, Side 96 f. Den i Henhold til Lov af 11. Maj 1935 om Tilsyn med Pensionskasser oprettede »Carlsbergs Pensionskasse« havde pr. ³⁰/₀ 1947 en Formue paa 11.146.440 Kr.

	Overført...	50.882.517	Kr. 22 Ø.
Fornyelsesfond		5.865.313	- 21 -
Reservefond		1.263.746	- 84 -
Særligt Reservefond		7.763.355	- 26 -
Konjunkturfond		2.600.000	- » -
Understøttelsesfond		7.606.710	- » -
Afdelingerne:			
Afdeling A	1.783.396	Kr. 89 Ø.	
— B	3.371.195	- » -	
Biologisk Institut	1.517.000	- » -	
Afdeling C	1.320.901	- 83 -	
Dispositionskonto	1.758.933	- 74 -	
Raadighedssum	2.500.000	- » -	
Tilgodehavende Renter af Kasse- beholdning	47.655	- 16 -	
		12.299.082	- 62 -
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret 19 ⁴⁶ / ₄₇	2.308.654	- 48 -	
Prioritetskonto	340.591	- 43 -	
Konto for Jubilæumsudgifter	1.500.000	- » -	
Konto for Varmebidrag vedr. Ejendommene Ny Kongens- gade 20 og Ny Vestergade 21	2.689	- 69 -	
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensionskasserne for Tiden før 1901	4.126	- 01 -	
Det Jacobsenske Familielegat	592.381	- 33 -	
Kursdifferencekonto	52.800	- » -	
Kapitalkonto	68.724.776	- 07 -	
		161.806.744	Kr. 16 Ø.
Til Kapitalkonto svarer:			
Fondets staaende Konto i Gamle Carlsberg	6.952.692	Kr. 14 Ø.	
Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	5.474.631	- 14 -	
Gamle Carlsbergs særlige Reservefond	10.450.000	- » -	
Fondets Bygning paa Dantes Plads	850.000	- » -	
Grundfond	29.998.301	- 86 -	
Reservefond	14.999.150	- 93 -	
		68.724.776	Kr. 07 Ø.

Afdeling A (Laboratoriet).

Indtægt.

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum.....	300.000	Kr.	»	Ø.
Rente af Kassebeholdning	1.529	-	22	-
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Formue.....	62.250	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Indtægt...	363.779	Kr.	22	Ø.
Overført fra Krav paa Fondets Formue.....	50.000	-	»	-
	<hr/>			
	413.779	Kr.	22	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1946.....	13.954	-	27	-
	<hr/>			
Ialt...	427.733	Kr.	49	Ø.

Udgift.

Lønninger til Professorer og Afdelingsledere	47.640	Kr.	»	Ø.
Lønninger til Assistenten	110.368	-	»	-
— - Betjeningen	53.756	-	»	-
Ulykkesforsikring	784	-	87	-
Bygninger, fast Inventar, Haverne	73.817	-	87	-
Biblioteket	10.719	-	61	-
Forbrug	92.338	-	34	-
Udgivelse af »Comptes rendus«.....	5.684	-	»	-
Bestyrelsesudgifter.....	25	-	»	-
Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	30.825	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Udgift ...	425.958	Kr.	69	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1947 udgør.....	1.774	-	80	-
	<hr/>			
Ialt...	427.733	Kr.	49	Ø.

Formue ^{30/9} 1947.

Krav paa Fondets Formue	1.170.000	Kr.	»	Ø.
Laboratoriebygningen	530.000	-	»	-
Ejendommen Gamle Carlsbergvej 8	81.622	-	09	-
Kassebeholdning.....	1.774	-	80	-
	<hr/>			
Ialt...	1.783.396	Kr.	89	Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Indtægt.

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum.....	1.400.000	Kr.	»	Ø.
Rente af Kassebeholdning	18.477	-	71	-
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Formue.....	157.875	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Indtægt.....	1.576.352	Kr.	71	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1946	23.192	-	26	-
	<hr/>			
Ialt...	1.599.544	Kr.	97	Ø.

Udgift.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder ¹	1.223.054	Kr.	60	Ø.
Carlsbergfondets Universitetslegat af ²⁵ / ₉ 1926	28.000	-	»	-
— — — for Aarhus Universitet ..	4.000	-	»	-
Tilskud til Biologisk Institut	83.295	-	37	-
Tilskud til Videnskabernes Selskab.....	40.000	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Udgift....	1.378.349	Kr.	97	Ø.
Overført til Krav paa Fondets Formue.....	200.000	-	»	-
	<hr/>			
			1.578.349	Kr. 97 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1947 udgør	21.195	-	»	-
	<hr/>			
Ialt...	1.599.544	Kr.	97	Ø.

Formue ³⁰/₉ 1947.

Krav paa Fondets Formue	3.350.000	Kr.	»	Ø.
Kassebeholdning.....	21.195	-	»	-
	<hr/>			
Ialt...	3.371.195	Kr.	»	Ø.

¹ Af de givne Bevillinger henstod ved Aarets Udgang som endnu ikke udbetalte Kr. 2.790.089,61. En stor Del af dette Beløb var dog heller ikke forfaldet til Udbetaling endnu.

Under Afdeling B hører
Carlsbergfondets biologiske Institut.

Indtægt.

Rente af Grundfond	50.000 Kr.	» Ø.
Tilskud fra Afdeling B	83.295 -	37 -
	Ialt... 133.295 Kr. 37 Ø.	

Udgift.

Lønninger til Leder og Assistentter	51.510 Kr.	15 Ø.
Lønninger til Betjeningen	15.117 -	72 -
Forsikringer, Skatter m. fl. faste Udgifter	3.297 -	53 -
Bygningen, fast Inventar, Haven m. m.	8.008 -	82 -
Forbrug	54.448 -	96 -
Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	912 -	19 -
	Ialt... 133.295 Kr. 37 Ø.	

Formue ^{30/9} 1947.

Grundfond (Krav paa Fondets Formue)	1.000.000 Kr.	» Ø.
Bygningen	517.000 -	» -
	Ialt... 1.517.000 Kr. » Ø.	

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Indtægt.

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum.....	300.000	Kr.	» Ø.
Rente af Kassebeholdning	8.038	-	48 -
Rente af Afdelingens Krav paa Fondets Formue.....	45.000	-	» -
Indtægter af Billetsalg og Katalogsalg.....	145.355	-	90 -
Forskellige Indtægter	15.618	-	81 -
Samlet Indtægt...	514.013	Kr.	19 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1946	208.192	-	30 -
Ialt...	722.205	Kr.	49 Ø.

Udgift.

Administration	66.562	Kr.	13 Ø.
Museets Drift	194.890	-	75 -
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse	25.067	-	12 -
Litterær Virksomhed.....	2.000	-	» -
Forskellige Udgifter.....	12.783	-	66 -
Samlet Udgift...	301.303	Kr.	66 Ø.
Overført til Krav paa Fondets Formue.....	100.000	-	» -
Ialt...	401.303	-	66 -
hvorefter Kassebeholdningen 30. September 1947 udgør.....	320.901	-	83 -
Ialt...	722.205	Kr.	49 Ø.

Formue ^{30/9} 1947.

Krav paa Fondets Formue.....	1.000.000	Kr.	» Ø.
Kassebeholdning	320.901	-	83 -
Ialt...	1.320.901	Kr.	83 Ø.

Foranstaaende Regnskab for Carlsbergfondet og Afdelingerne A, B og C har jeg gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøgerne, som jeg har revideret. Jeg har konstateret Tilstedeværelsen af de opførte Kasse- og Bankbeholdninger samt Værdipapirer. Henlæggelserne til Grundfondet og Reservefondet er i Overensstemmelse med Fondets Statuter.

København, den 6. April 1948.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret Revisor.

Ny Carlsbergfondet.

Fondets Indtægt i 19⁴⁶/₄₇ har udgjort:

Andel i Bryggeriernes Overskud for 19 ⁴⁶ / ₄₇	1.523.477 Kr. 99 Ø.
Ejendomsindtægter	20.201 - 17 -
Renteindtægt	700.889 - 39 -

Ialt... 2.244.568 Kr. 55 Ø.

Til Administration m. v. er medgaaet .. 139.029 Kr. 55 Ø.

Indskud i Carlsbergs Pensionskasse..... 13.355 - 03 -

Til Legater og Pensioner

13.320 - » -
165.704 - 58 -

Fondets Overskud udgør herefter... 2.078.863 Kr. 97 Ø.

Fra Dispositionskonto er overført

477.000 - » -

Ialt... 2.555.863 Kr. 97 Ø.

Heraf er stillet til Raadighed til Anvendelse til fundatsmæssige Formaal

1.800.000 - » -

Til Formueforøgelse er saaledes

755.863 - 97 -

Da Kursværdien for Fondets Obligationer udviser en beregnet Nedgang paa

152.039 - 34 -

b bliver der en regnskabsmæssig Formuefremgang af.....

603.824 Kr. 63 Ø.

Til fundatsmæssige Formaal er der i 19⁴⁶/₄₇ anvendt følgende Beløb:

Kunstindkøb

375.259 Kr. 86 Ø.

Andre fundatsmæssige Formaal

190.447 - 56 -

Ialt... 565.707 Kr. 42 Ø.

Status den 30. September 1947.

Aktiver:

Værdipapirer:

Stats- og Kreditforeningsobligationer. 11.714.900 Kr. » Ø.

Aktier til Paalydende

900 - » -

11.715.800 Kr. » Ø.

Indestaaende i faste Ejendomme

833.724 - 39 -

Krav paa Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt Driftsoverskud

6.400.000 - » -

Andet Tilgodehavende.....

58.372 - 03 -

Kassebeholdning

3.316.994 - 78 -

22.324.891 Kr. 20 Ø.

Passiver:

Konto for fundatsmæssige Bevillinger	3.730.721	Kr. 82 Ø.
Grundfondet	13.479.030	- 06 -
Reservefondet	500.000	- » -
Kapitalkonto	4.415.339	- 32 -
Kursdifferencekonto	199.800	- » -
	<u>22.324.891</u>	<u>Kr. 20 Ø.</u>

Grundfondet bestaar pr.^{30/9} 1947 af følgende Aktiver:

Tilgodehavende hos Carlsberg Bryggerierne for tilbageholdt Driftoverskud	2.688.369	Kr. 14 Ø.
Stats- og Kreditforeningsobligationer til Værdi	10.019.631	- 75 -
Kontant	771.029	- 17 -
	<u>13.479.030</u>	<u>Kr. 06 Ø.</u>

Foranstaaende Regnskab for Ny Carlsbergfondet har jeg gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøgerne, som jeg har revideret. Jeg har konstateret Tilstedeværelsen af de opførte Kasse- og Bankbeholdninger samt Værdipapirer. Henlæggelserne til Grundfondet er i Overensstemmelse med Fondets Statuter.

København, den 6. April 1948.

H. E. NOIESEN.
Statsautoriseret Revisor.

Almindelige Meddelelser.

Carlsbergfondets Direktion bestod i Aaret 1. Oktober 1946—30. September 1947 af følgende:

- Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1956)
- Professor emer., Dr. phil. & techn. J. HJELMSLEV
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1950)
- Professor, Dr. phil. KNUD JESSEN
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1954)
- Professor, Dr. phil. & theol. JOHS PEDERSEN
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1958), Direktionens Formand
- Professor, Dr. phil. POUL TUXEN
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1952).

Carlsberg Laboratoriets Bestyrelse bestod i samme Tidsrum af følgende:

- Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM, Bestyrelsens Formand
- Professor emer., Dr. phil. & techn. J. HJELMSLEV
- Professor, Dr. phil. KNUD JESSEN.

Som Tilforordnede:

- Forstander for Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums kemiske Afdeling, Cand. polyt. A. C. ANDERSEN
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1950)
- Fhv. Direktør ved Carlsberg Bryggerierne, Dr. techn. N. HJELTE CLAUSSEN (valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1952).

Bestyrelsen for Det nationalhistoriske Museum bestod i samme Tidsrum af følgende:

- Kammerherre F. Greve BROCKENHUUS SCHACK, Bestyrelsens Formand († $^{3}/_3$ 1948)
- Fhv. Museumsdirektør, Dr. phil. M. MACKEPRANG
- Professor, Dr. phil. & theol. JOHS PEDERSEN
(valgt for Tiden indtil $^{25}/_9$ 1958).

Ny Carlsbergfondets Direktion bestod i samme Tidsrum af følgende:

- Arkitekt, Dr. phil. EJNAR DYGGVE
 (valgt for Tiden indtil ³⁰/₉ 1961, med Forbehold af Aldersgrænsen)
- Professor, Dr. phil. K. FRIIS JOHANSEN
 (valgt for Tiden indtil ³⁰/₉ 1952)
- Direktør V. THORLACIUS-USSING, Direktionens Formand
 (valgt for Tiden indtil ³⁰/₉ 1962, med Forbehold af Aldersgrænsen).

Fhv. Afdelingschef i Handelsministeriet K. SKAT-RØRDAM blev fra 1. Oktober 1947 ansat som Direktør ved Carlsberg Bryggerierne.

Professor J. HJELMSLEV blev af Carlsbergfondets Direktion genvalgt til Medlem af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse for Tiden 1. November 1947—31. Oktober 1951.

I Anledning af 400 Aars Dagen for TYCHO BRAHES Fødsel 14. December 1946 tilsagde Carlsbergfondets Direktion Københavns Universitet en Gave paa 200.000 Kr. til Opførelse af Hovedbygningen for det planlagte nye Observatorium.

Kapitalen for det i Beretning 1933—34, S. 104, omtalte »Student CHRISTIAN BOHRs Mindelegat« blev ved en testamentarisk Gave fra afd. Rektor HANNA ADLER forøget med 5.000 Kr.

I Anledning af *50-Aarsdagen for Ny Carlsberg Glyptoteks Indvielse* den 1. Maj 1947 modtog Glyptoteket en Gave fra Carlsbergfondet paa 25.000 Kr. til dets Bibliotek.

Direktionen for Carlsbergfondet den 14. April 1948.

NIELS BJERRUM. J. HJELMSLEV. KNUD JESSEN.

JOHS. PEDERSEN. POUL TUXEN.

	Kr. Ø.
6. CLAUSON-KAAS, N.: Reactions of the Furan Nucleus; 2,5-Dialkoxy-2,5 dihydrofurans and 2,5-Diacetoxy-2,5-dihydrofuran. 1947	1.50
7. KOCH, JØRGEN: A Special Case of Velocity Focusing in a Magnetic Deflecting Field. 1948	2.50
8. JENSEN, H. HØJGAARD: Some Notes on Heat-Transfer by Radiation. 1948	3.00
9. BAK, B.: Spectroscopy and Thermodynamics. I. Moments of Inertia of Methyl Bromide. II. Equilibrium Constants of the Reaction $\text{CH}_3\text{Br} + \text{HCl} \rightleftharpoons \text{CH}_3\text{Cl} + \text{HBr}$. Moments of Inertia of Methyl Bromide. 1948.....	4.00
10. BAK, B.: Geometry of the Molecules Methyl Chloride and Methyl Bromide. 1947.....	1.00
11. TORNEHAVE, HANS: On a Generalization of Kronecker's Theorem. 1948	2.00
13. GJALDBÄK, J. CHR.: The Solubility of Carbon Monoxide in some Lower Monovalent Alcohols. 1948.....	2.00
14. BRODERSEN, ROLF: The Inactivation Velocity of Penicillin G by Acids as a Function of the Salt Concentration. 1948.....	2.50
15. BRODERSEN, ROLF: Kinetical Investigations into Enzymatic Inactivation of Penicillin G. 1948	3.00
16. SINDING, ERIK: On the Systematic Changes of the Eccentricities of nearly Parabolic Orbits. 1948.....	1.00

Biologiske Meddelelser.

BIND XVIII:

3. WESTERGAARD, MOGENS: The Aspects of Polyploidy in the Genus <i>Solanum</i> . III. Seed Production in Autopolyploid and Allopolyploid <i>Solanums</i> . 1948	2.00
--	------

BIND XX:

8. BÖCHER, TYGE W.: Cytogenetic and Biological Studies in <i>Gernium Robertianum</i> L. 1947.....	3.00
9. HAGERUP, O.: The Spontaneous Formation of Haploid, Polyploid, and Aneuploid Embryos in some Orchids. 1947.....	2.00
10. JØRGENSEN, C. BARKER: On the Spicule-Formation of <i>Spongilla lacustris</i> (L.) and <i>Ephydatia fluviatilis</i> (L.). 2. The Rate of Growth of the Spicules. 1947.....	2.50
11. HOLM-JENSEN, IB: Osmotic Regulation in <i>Daphnia magna</i> under Physiological Conditions and in the Presence of Heavy Metals. 1948	5.00
12. BØRGESEN, F.: Some Marine Algae from Mauritius. Additional Lists to the Chlorophyceae and Phaeophyceae. 1948.....	6.00

Arkæologisk-kunsthistoriske Skrifter.

BIND I:

Kr. Ø.

2. DYGGVE, EJNAR: Das Laphrion, der Tempelbezirk von Kalydon. Mit einem religionsgeschichtlichen Beitrag von FREDERIK POULSEN. 1948..... 60.00
-

Biologiske Skrifter.

BIND IV:

7. KNISELY, MELVIN H., BLOCH, EDWARD H., and WARNER, LOUISE: Selective Phagocytosis. I. Microscopic Observations concerning the Regulation of the Blood Flow through the Liver and other Organs and the Mechanism and Rate of Phagocytic Removal of Particles from the Blood. 1948 10.00

BIND V:

1. NIELSEN, ANKER: Postembryonic Development and Biology of the Hydroptilidæ. A Contribution to the Phylogeny of the Caddis Flies and to the Question of the Origin of the Case-Building Instinct. 1948 30.00
2. JØRGENSEN, ERIK G.: Diatom Communities in Some Danish Lakes and Ponds. 1948 18.00
3. LEMCHE, HENNING: Northern and Arctic Tectibranch Gastropods. I. The Larval Shells. II. A Revision of the Cephalaspid Species. 1948 18.00
4. SØRENSEN, THORVALD: A Method of Establishing Groups of Equal Amplitude in Plant Sociology Based on Similarity of Species Content and its Application to Analyses of the Vegetation on Danish Commons. 1948 7.50
-
-